

Sisukord

I Seadusandlikud aktid

MÄÄRUSED

- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2015/847, 20. mai 2015, mis käsitleb rahaülekannetes edastatavat teavet ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1781/2006⁽¹⁾ 1
- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2015/848, 20. mai 2015, maksejõuetusmenetluse kohta 19

DIREKTIIVID

- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2015/849, 20. mai 2015, mis käsitleb finantsüsteemi rahapesu või terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise tõkestamist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 ja tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/60/EÜ ja komisjoni direktiiv 2006/70/EÜ⁽¹⁾ 73

Parandused

- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. juuli 2007. aasta määruse (millega luuakse Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetlus) parandus (ELT L 199, 31.7.2007) 118

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst

I

(Seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2015/847,

20. mai 2015,

mis käsitleb rahaülekannetes edastatavat teavet ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1781/2006

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Keskpanga arvamust ⁽¹⁾,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽²⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Rahaülekannete kaudu liikuv ebaseaduslik raha võib kahjustada finantssektori terviklikkust, stabiilsust ja mainet ning ohustada liidu siseturgu ja samuti rahvusvahelist arengut. Rahapesu, terrorismi rahastamine ja organiseeritud kuritegevus on jätkuvalt teravad probleemid, millega tuleks tegeleda liidu tasandil. Kurjategijate ja nende kaasosaliste püüded varjata kuritegelikul teel saadud tulu päritolu või teha rahaülekandeid, et rahastada kuritegevust või terrorismi, võivad tõsiselt ohustada rahaülekannete süsteemi usaldusväärsust, rikkumatust ja stabiilsust ning vähendada usaldust finantsüsteemi suhtes üldiselt.
- (2) Kui liidu tasandil ei võeta teatavaid koordineerimismeetmeid, võivad rahapesuga tegelejad ja terrorismi rahastajad kasutada oma kuritegeliku tegevuse hõlbustamiseks ära liidu lõimunud finantsalaga kaasnevat kapitali liikumise vabadust. Rahapesuvastase töökonna (FATF) raamistikus tehtava rahvusvahelise koostöö ja FATFi soovitude ülemaailmse rakendamise eesmärk on tõkestada rahaülekannete teel toimuvat rahapesu ja terrorismi rahastamist.
- (3) Võetavate meetmete ulatuse tõttu peaks liit tagama, et 16. veebruaril 2012 FATFi poolt vastu võetud rahvusvahelisi standardeid rahapesu ning terrorismi ja massihävitusrelvade leviku rahastamise vastu võitlemise

⁽¹⁾ ELT C 166, 12.6.2013, lk 2.

⁽²⁾ ELT C 271, 19.9.2013, lk 31.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 20. aprilli 2015. aasta esimese lugemise seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata). Euroopa Parlamendi 20. mai 2015. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

kohta (edaspidi „FATFi muudetud soovitused“) ning eriti FATFi soovitus 16 elektrooniliste ülekannete kohta (edaspidi „FATFi soovitus 16“) ja muudetud tõlgendavat märkust selle rakendamise kohta rakendatakse ühtaoliselt kogu liidus ning et ei esineks eelkõige diskrimineerimist ega lahknevusi ühest küljest liikmesriikides tehtavate riigisiseste maksete ja teisest küljest liikmesriikide vahel tehtavate piiriüleste maksete vahel. Liikmesriikide poolt eraldi võetud koordineerimata meetmed piiriüleste rahaülekannete valdkonnas võivad märkimisväärselt mõjutada maksesüsteemide sujuvat toimimist liidu tasandil ning seega kahjustada finantsteenuste valdkonna siseturgu.

- (4) Selleks et edendada ühtset lähenemisviisi rahvusvahelisel tasandil ja tõhustada rahapesu ja terrorismi rahastamise vastast võitlust, tuleks edasiste liidu meetmete puhul võtta arvesse rahvusvahelisel tasandil toimunud arengut, nimelt FATFi muudetud soovitusi.
- (5) Käesoleva määruse, sealhulgas FATFi soovitus 16 rakendamine ja täitmise tagamine on asjakohane ja tulemuslik viis rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamiseks ja nende vastu võitlemiseks.
- (6) Käesoleva määrusega ei soovita tekitada tarbetut koormust ega kulu makseteenuse pakkujatele ega nende teenuseid kasutavatele isikutele. Seda arvestades peaks ennetav lähenemisviis olema sihipärane, proportsionaalne ja täielikult kooskõlas kogu liidus tagatud kapitali vaba liikumise põhimõttega.
- (7) Liidu 17. juuli 2008. aasta terrorismi rahastamise vastase muudetud strateegia (edaspidi „muudetud strateegia“) kohaselt tuleb jätkuvalt teha jõupingutusi, et tõkestada terrorismi rahastamist ning terrorismis kahtlustatavate poolt rahaliste vahendite kasutamist. Tunnistatakse, et FATF üritab pidevalt oma soovitusi paremaks muuta ja kujundada ühist arusaama sellest, kuidas neid tuleks rakendada. Muudetud strateegias märgitakse, et FATFi muudetud soovitusete rakendamist kõikide FATFi liikmete ja FATFi-laadsete piirkondlike organite liikmete poolt hinnatakse korrapäraselt ning et seepärast on oluline tagada, et liikmesriigid rakendaksid neid ühtaoliselt.
- (8) Terrorismi rahastamise tõkestamiseks on võetud meetmeid eesmärgiga külmutada teatavate isikute, rühmituste ja üksuste raha ja majandusressursid, sealhulgas nõukogu määrused (EÜ) nr 2580/2001, ⁽¹⁾ (EÜ) nr 881/2002 ⁽²⁾ ja (EL) nr 356/2010 ⁽³⁾. Samal eesmärgil on võetud ka meetmeid finantssüsteemi kaitsmiseks selle eest, et raha ja majandusressursse ei kasutataks terroristlikel eesmärkidel. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2015/849 ⁽⁴⁾ sisaldab mitut sellist meetet. Need meetmed ei takista aga täielikult terroristide ja teiste kurjategijate juurdepääsu maksesüsteemidele rahaülekannete tegemiseks.
- (9) Rahaülekannete täielik jälgitavus võib olla eriti oluline ja väärtuslik viis rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamiseks, avastamiseks ja uurimiseks ning piiravate meetmete, eelkõige määrustega (EÜ) nr 2580/2001, (EÜ) nr 881/2002 ja (EL) nr 356/2010 ja neid meetmeid rakendavate liidu määrustega täielikus kooskõlas kehtestatud piiravate meetmete rakendamiseks. Et tagada teabe edastamine kogu makseahelas, on seepärast asjakohane kehtestada kord, mille kohaselt peavad makseteenuse pakkujad edastama rahaülekannetes teabe maksja ja makse saaja kohta.
- (10) Käesolevat määrust tuleks kohaldada, ilma et see piiraks Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklil 215 põhinevate määrustega, näiteks määrustega (EÜ) nr 2580/2001, (EÜ) nr 881/2002 ja (EL) nr 356/2010, kehtestatud piiravate meetmete kohaldamist, millega võidakse ette näha, et maksjate ja makse saajate makseteenuste pakkujad ning makseteenuse vahendajad võtavad asjakohaseid meetmeid teatava raha külmutamiseks või et nad järgiksid teatavate rahaülekannete puhul eripiiranguid.

⁽¹⁾ Nõukogu 27. detsembri 2001. aasta määrus (EÜ) nr 2580/2001 teatavate isikute ja üksuste vastu suunatud eripiirangute kohta terrorismivastaseks võitluseks (EÜT L 344, 28.12.2001, lk 70).

⁽²⁾ Nõukogu 27. mai 2002. aasta määrus (EÜ) nr 881/2002, millega kehtestatakse teatavate Al-Qaida võrguga seotud isikute ja üksuste vastu suunatud eripiirangud (EÜT L 139, 29.5.2002, lk 9).

⁽³⁾ Nõukogu 26. aprilli 2010. aasta määrus (EL) nr 356/2010, millega kehtestatakse teatavad piiravad meetmed teatavate füüsiliste ja juriidiliste isikute, üksuste ning asutuste suhtes seoses olukorraga Somaalias (ELT L 105, 27.4.2010, lk 1).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2015. aasta direktiiv (EL) 2015/849, mis käsitleb finantssüsteemi rahapesu või terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise tõkestamist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 ja tunnustatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/60/EÜ ja komisjoni direktiiv 2006/70/EÜ (vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 73).

- (11) Käesolevat määrust tuleks samuti kohaldada, ilma et see piiraks selliste siseriiklike õigusaktide kohaldamist, millega võetakse üle Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 95/46/EÜ⁽¹⁾. Näiteks ei tohiks käesoleva määruse kohaselt kogutavaid isikuandmeid täiendavalt töödelda viisil, mis ei ole kooskõlas direktiiviga 95/46/EÜ. Eelkõige peaks olema rangelt keelatud isikuandmete täiendav töötlemine ärilistel eesmärkidel. Võitlust rahapesu ja terrorismi rahastamise vastu peavad oluliseks avalikuks huviks kõik liikmesriigid. Käesoleva määruse kohaldamisel tuleks seega isikuandmete edastamist kolmandale riigile, kes ei taga piisavat kaitset direktiivi 95/46/EÜ artikli 25 tähenduses, lubada vastavalt kõnealuse direktiivi artiklile 26. Oluline on, et makseteenuse pakkujaid, kes tegutsevad mitmes jurisdiktsioonis filiaalide või tütarettevõtjatega, mis asuvad väljaspool liitu, ei takistata edastamast teavet kahtlastest tehingutest samas organisatsioonis, tingimusel et nad kohaldavad piisavaid kaitsemeetmeid. Peale selle peaksid maksja ja makse saaja makseteenuse pakkujatel ning makseteenuse vahendajatel olema kehtestatud asjakohased tehnilised ja korralduslikud meetmed, et kaitsta isikuandmeid juhusliku kadumise, muutmise, loata avalikustamise või neile juurdepääsu eest.
- (12) Käesoleva määruse kohaldamisalasse ei jää isikud, kes makseteenuse pakkujaga sõlmitud lepingu kohaselt üksnes teisendavad paberdokumente elektroonilisteks andmeteks, ega isikud, kes võimaldavad makseteenuse pakkujale vaid teavitus- või muid rahaülekanneteks vajalikke tugisüsteeme või kliiring- ja arveldussüsteeme.
- (13) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2007/64/EÜ⁽²⁾ artikli 3 punktides a–m ja punktis o osutatud teenustele vastavad rahaülekanded ei jää käesoleva määruse kohaldamisalasse. Asjakohane on jätta käesoleva määruse kohaldamisalast välja ka rahaülekanded, mille puhul rahapesu või terrorismi rahastamise risk on väike. Nii tuleks välja jätta maksekaardid, e-raha instrumendid, mobiiltelefonil või muul digitaalsel või infotehnoloogial põhinevad samalaadsete omadustega ette või tagantjärele makstavad seadmed, mida kasutatakse üksnes kaupade ja teenuste ostmiseks, samuti rahaülekanded, kui ülekandega koos edastatakse kaardi, instrumendi või seadme number. Käesoleva määruse kohaldamisalasse jääb aga isikutevahelise rahaülekande tegemine maksekaardi, e-raha instrumendi, mobiiltelefoni või muu digitaalsel või infotehnoloogial põhineva samalaadsete omadustega ette või tagantjärele makstava seadme abil. Lisaks tuleks jätta käesoleva määruse kohaldamisalast välja sularaha väljavõtmine sularahaautomaadist, maksude, trahvide või lõivude tasumine, rahaülekanded, mis tehakse tšeki kujutise, sealhulgas elektroonilise tšeki esitamise alusel, või vekslil alusel ning rahaülekanded, mille puhul nii maksja kui ka makse saaja on enda nimel tegutsevad makseteenuse pakkujad.
- (14) Liikmesriikide maksesüsteemide iseärasuste arvessevõtmiseks, tingimusel et rahaülekannet on alati võimalik jälgida tagasi kuni maksjani, peaks liikmesriikidel olema võimalus jätta käesoleva määruse kohaldamisalast välja teatavad väikesed riigisisesed rahaülekanded, sealhulgas elektroonilised žiromaksed, mida kasutatakse kaupade või teenuste ostmiseks.
- (15) Makseteenuse pakkujad peaksid tagama, et teave maksja ja makse saaja kohta ei puuduks ega oleks puudulik.
- (16) Selleks et mitte kahjustada maksesüsteemide tõhusust ja vähendada ohtu, et väikeste rahaülekannete põhjustatava potentsiaalse terrorismiohu vältimiseks kehtestatud liiga rangete identifitseerimisnõuete tõttu hakatakse tegema ebaseaduslikke tehinguid, tuleks kohustus kontrollida maksjat ja makse saajat käsitleva teabe õigsust, kui rahaülekannete kontrolli ei ole veel toimunud, kehtestada üksnes individuaalsete, üle 1 000 euro suuruste rahaülekannete suhtes, välja arvatud juhul, kui ülekanne näib olevat seotud muude ülekannetega, mis kokku on suuremad kui 1 000 eurot, või kui raha on saadud sularahana või anonüümse e-rahana või kui esineb mõjuv põhjus kahtlustada rahapesu või terrorismi rahastamist.
- (17) Kui rahaülekande puhul loetakse kontroll toimunuks, ei nõuta makseteenuse pakkujalt maksjat või makse saajat käsitleva teabe kontrollimist iga rahaülekande puhul, tingimusel et direktiivis (EL) 2015/849 sätestatud kohustused on täidetud.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiv 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. novembri 2007. aasta direktiiv 2007/64/EÜ makseteenuste kohta siseturul ning direktiivide 97/7/EÜ, 2002/65/EÜ, 2005/60/EÜ ja 2006/48/EÜ muutmise ning direktiivi 97/5/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 319, 5.12.2007, lk 1).

- (18) Makseteenuseid reguleerivaid liidu seadusandlikke akte, nagu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 924/2009, ⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 260/2012 ⁽²⁾ ning direktiiv 2007/64/EÜ, arvestades peaks piisama nõudest, et liidusiseste rahaülekannete puhul edastatakse üksnes lihtsustatud teavet, nagu maksekonto number või -numbrid või kordumatu tehingutunnus.
- (19) Selleks et rahapesu või terrorismi rahastamise vastu võitlemise eest vastutavad kolmandate riikide ametiasutused saaksid teha kindlaks nendeks eesmärkideks kasutatud raha päritolu, tuleks liidust väljapoole tehtavate rahaülekannete puhul edastada täielik teave maksja ja makse saaja kohta. Kõnealustele ametiasutustele tuleks võimaldada juurdepääs maksjat ja makse saajat käsitlevale täielikule teabele ainult rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise, avastamise ja uurimise eesmärgil.
- (20) Läbipaistvuse suurendamiseks ning teabe ja heade tavade vahetamise edasiseks parandamiseks peaksid rahapesu ja terrorismi rahastamise vastu võitlemise eest vastutavad liikmesriikide ametiasutused ning liikmesriikide asjaomased õigus- ja õiguskaitseasutused tegema tihedamat koostööd omavahel ja asjaomaste kolmandate riikide asutustega, sealhulgas arenguriikide asutustega.
- (21) Ühelt maksjalt mitmele makse saajale maksejuhiste kogumina edastatavate rahaülekannete puhul, mis koosnevad liidust väljapoole liitu tehtavatest iseseisvatest ülekannetest, tuleks näha ette, et selliste iseseisvate ülekannete puhul piisab ainult maksja kontonumbrist või kordumatust tehingutunnusest ning täielikust teabest makse saaja kohta, tingimusel et täielik ja õigsuse osas kontrollitud teave maksja kohta ning täielikult jälgitav täielik teave makse saaja kohta on esitatud maksejuhiste kogumis.
- (22) Rahaülekannetes maksja ja makse saaja kohta nõutava teabe edastamise kontrollimiseks ja kahtlaste tehingute tuvastamiseks peaksid makse saaja makseteenuse pakkujal ja makseteenuse vahendajal olema tõhusad protseduurid maksjat ja makse saajat käsitleva teabe puudumise või puudulikkuse kindlakstegemiseks. Need protseduurid peaksid sisaldama asjakohasel juhul nii tehingujärgset jälgimist kui ka reaajas toimuvat jälgimist. Pädevad asutused peaksid tagama, et makseteenuse pakkujad lisavad elektroonilisele ülekandele või seotud sõnumile nõutava teabe tehingu kohta kogu makseahelas.
- (23) Kuna anonüümsed rahaülekanded kujutavad endast potentsiaalset rahapesu ja terrorismi rahastamise ohtu, on asjakohane nõuda, et makseteenuse pakkuja küsib teavet maksja ja makse saaja kohta. Kooskõlas FATFi välja töötatud riskipõhise lähenemisviisiga on asjakohane määrata kindlaks suurema ja väiksema riskiga valdkonnad, et rahapesu ja terrorismi rahastamise riskid paremini sihikule võtta. Seega peaks makse saaja makseteenuse pakkujal ja makseteenuse vahendajal olema tõhusad riskipõhised protseduurid juhtudeks, kui rahaülekannetes ei edastata nõutavat teavet maksja või makse saaja kohta, et otsustada, kas teha konkreetne rahaülekanne või see tagasi lükata või peatada ning milliseid asjakohaseid järeelmeetmeid võtta.
- (24) Makse saaja makseteenuse pakkuja ja makseteenuse vahendaja peaksid olema eriti valvsad ja hindama riske, kui nad saavad teada, et teave maksja või makse saaja kohta puudub või ei ole täielik, ning teatama kahtlastest tehingutest pädevatele asutustele vastavalt direktiivis (EL) 2015/849 ja kõnealust direktiivi üle võtvates riigisisestes meetmetes sätestatud teatamiskohustusele.
- (25) Sätteid rahaülekannete kohta, mille puhul teave maksja või makse saaja kohta puudub või ei ole täielik, tuleks kohaldada, ilma et see piiraks makseteenuse pakkujate ja makseteenuste vahendajate kohustust peatada ja/või tagasi lükata rahaülekanded, mis rikuvad tsiviil-, haldus- või kriminaalõiguse sätteid.
- (26) Eesmärgiga aidata makseteenuse pakkujatel seada sisse tõhusad protseduurid selleks, et tuvastada juhtumid, mil rahaülekanded laekuvad puuduva või ebatäieliku teabega maksja või makse saaja kohta, ja selleks et võtta

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 924/2009 piiriüleste maksete kohta ühenduses ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 2560/2001 (ELT L 266, 9.10.2009, lk 11).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2012. aasta määrus (EL) nr 260/2012, millega kehtestatakse eurodes tehtavatele krediid- ja otsekorraldustele tehnilised ja ärilised nõuded ning muudetakse määrust (EÜ) nr 924/2009 (ELT L 94, 30.3.2012, lk 22).

järeelmeetmeid, peaksid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1093/2010 ⁽¹⁾ asutatud Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve) (edaspidi „Euroopa Pangandusjärelevalve“), Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1094/2010 ⁽²⁾ asutatud Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve) (edaspidi „Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve“) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1095/2010 ⁽³⁾ asutatud Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve) (edaspidi „Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve“) andma välja suunised.

- (27) Selleks et võitluses rahapesu ja terrorismi rahastamisega saaks kiiresti tegutseda, peaksid makseteenuse pakkujad kiiresti vastama oma asutamiskoha liikmesriigis asuvate rahapesu või terrorismi rahastamise vastu võitlemisega tegelevate ametiasutuste teabenõuetele maksja või makse saaja kohta.
- (28) Maksjat käsitlevale teabenõudele vastamise päevade arvu määrab ära tööpäevade arv maksja makseteenuse pakkuja liikmesriigis.
- (29) Kuna kriminaaluurimise käigus ei pruugi olla võimalik tuvastada vajalikke andmeid või tehinguga seotud asjaomaseid isikuid enne mitmeid kuid või isegi aastaid pärast algset rahaülekannet, on selleks, et uurimise käigus oleks võimalik pääseda ligi olulistele tõenditele, asjakohane nõuda, et makseteenuse pakkujad säilitavad teatava aja jooksul teabe maksja ja makse saaja kohta rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise, avastamise ja uurimise eesmärgil. Kõnealune periood ei tohiks olla pikem kui viis aastat, pärast mida tuleks kõik isikuandmed kustutada, kui siseriiklikus õiguses ei ole teisiti ette nähtud. Liikmesriikidel peaks olema võimalik lubada või nõuda andmete säilitamist pikemaajaliselt, kui seda on vaja rahapesu või terrorismi rahastamise tõkestamiseks, avastamiseks või uurimiseks ja pärast meetme vajalikkuse ja proportsionaalsuse hindamist, kuid mitte kauem kui veel viie aasta jooksul, ilma et see piiraks pooleliolevate kriminaaluurimiste ja kohtumenetluste puhul kohaldatavate tõendeid käsitlevate siseriiklike kriminaalõigusnormide kohaldamist.
- (30) Selleks et parandada käesoleva määruse nõuete täitmist ning kooskõlas komisjoni 9. detsembri 2010. aasta teatisega „Sanksioonide tõhustamine finantsteenuste sektoris“, tuleks suurendada pädevate asutuste volitusi võtta järelevalvemeetmeid ja määrata karistusi. Tuleks näha ette halduskaristused ja -meetmed ning võttes arvesse rahapesu- ja terrorismi rahastamise vastase võitluse tähtsust, peaksid liikmesriigid kehtestama karistused ja meetmed, mis on tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid peavad teavitama nendest karistustest komisjoni ning Euroopa Pangandusjärelevalve, Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (edaspidi koos „Euroopa järelevalveasutused“) ühiskomiteed.
- (31) Selleks et tagada käesoleva määruse V peatüki ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisolulised. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011 ⁽⁴⁾.
- (32) Mitmed liidust väljaspool asuvad riigid ja territooriumid moodustavad rahaliidu mõne liikmesriigiga või on osa mõne liikmesriigi valuutapiirkonnast või on sõlminud liiduga selle liikmesriigi kaudu rahanduslase lepingu ja seal asuvad makseteenuse pakkujad, kes osalevad otseselt või kaudselt asjaomase liikmesriigi makse- ja arveldussüsteemis. Selleks et vältida asjaomaste liikmesriikide ja nimetatud riikide ning territooriumide vaheliste rahaülekannete puhul käesoleva määruse rakendamise tulenevat olulist negatiivset mõju nende riikide või territooriumide majandusele, on asjakohane näha ette võimalus käsitada selliseid rahaülekandeid asjaomaste liikmesriikide siseste rahaülekannetena.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 12).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1094/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/79/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 48).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1095/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/77/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 84).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisoluliste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

- (33) Pidades silmas muudatuste hulka, mis tuleb käesoleva määruse kohaselt teha Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1781/2006, ⁽¹⁾ tuleks kõnealune määrus selguse huvides kehtetuks tunnistada.
- (34) Kuna käesoleva määruse eesmärke ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab neid meetmete ulatuse või toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (35) Käesolev määrus austab põhiõigusi ja järgib Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid, eelkõige õigust era- ja perekonnaelu austamisele (artikkel 7), õigust isikuandmete kaitsele (artikkel 8), õigust tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele (artikkel 47) ning põhimõtet *ne bis in idem*.
- (36) Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise raamistiku sujuva rakendamise tagamiseks on asjakohane, et käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäev langeks kokku direktiivi (EL) 2015/849 ülevõtmise tähtpäevaga.
- (37) Euroopa andmekaitseinspektoriga konsulteeriti Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 45/2001 ⁽²⁾ artikli 28 lõike 2 kohaselt ja ta esitas arvamuse 4. juulil 2013 ⁽³⁾,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

REGULEERIMISESE, KOHALDAMISALA JA MÕISTED

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesolevas määruses sätestatakse normid, mis käsitlevad mis tahes vääringus tehtavate rahaülekannete puhul rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise, avastamise ja uurimise eesmärgil edastatavat teavet maksja ja makse saaja kohta, kui vähemalt ühe rahaülekandes osaleva makseteenuse pakkuja on asutatud liidus.

Artikkel 2

Kohaldamisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse mis tahes vääringus tehtavate rahaülekannete suhtes, mille on teinud või vastu võtnud liidus tegutsev makseteenuse pakkuja või makseteenuse vahendaja.
2. Käesolevat määrust ei kohaldata direktiivi 2007/64/EÜ artikli 3 punktides a–m ja punktis o loetletud teenuste suhtes.
3. Käesolevat määrust ei kohaldata rahaülekannete suhtes, mis tehakse maksekaardi, e-raha instrumendi või mobiiltelefoni või muu digitaalse või infotehnoloogial põhineva samalaadsete omadustega ette või tagantjärele makstava seadme abil, kui täidetud on järgmised tingimused:
 - a) seda kaarti, instrumendi või seadet kasutatakse üksnes kauba või teenuste eest maksmiseks ja
 - b) kõigi tehingust tulenevate ülekannetega edastatakse selle kaardi, instrumendi või seadme number.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. novembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1781/2006 raha ülekandmisel edastatava maksjaga seotud teabe kohta (ELT L 345, 8.12.2006, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1).

⁽³⁾ ELT C 32, 4.2.2014, lk 9.

Käesolevat määrust kohaldatakse siiski juhul, kui maksekaarti, e-raha instrumenti või mobiiltelefoni või muud digitaalsel või infotehnoloogial põhinevat samalaadsete omadustega ette või tagantjärele makstavat seadet kasutatakse isikutevahelise rahaülekande tegemiseks.

4. Käesolevat määrust ei kohaldata selliste isikute suhtes, kelle ainus tegevus on paberdokumentide teisendamine elektroonilisteks andmeteks ning kes tegutsevad makseteenuse pakkujaga sõlmitud lepingu alusel, ega selliste isikute suhtes, kelle ainus tegevus on makseteenuste pakkujatele sõnumisüsteemide või muude rahaülekanneteks vajalike tugisüsteemide pakkumine või kliiring- ja arveldussüsteemide pakkumine.

Käesolevat määrust ei kohaldata rahaülekannete suhtes,

- a) mille puhul võtab maksja sularaha välja oma maksekontolt;
- b) mille puhul raha kantakse üle ametiasutusele maksude, trahvide või riigilõivude tasumiseks liikmesriigisiselt;
- c) mille puhul nii maksja kui ka makse saaja on enda nimel tegutsevad makseteenuse pakkujad;
- d) mis tehakse tšeki kujutise, sealhulgas elektroonilise tšeki esitamise alusel.

5. Liikmesriik võib otsustada mitte kohaldada käesolevat määrust selliste rahaülekannete puhul, mis tehakse liikmesriigi territooriumil makse saaja maksekontole ja mis võimaldab üksnes kaupade või teenuste eest tasumist, kui kõik järgmised tingimused on täidetud:

- a) makse saaja makseteenuse pakkujale kohaldub direktiiv (EL) 2015/849;
- b) makse saaja makseteenuse pakkuja suudab kordumatu tehingutunnuse abil makse saaja kaudu kindlaks teha rahaülekande isikult, kellel on makse saajaga leping kaupade müügi või teenuste osutamise kohta;
- c) rahaülekande summa ei ületa 1 000 eurot.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „terrorismi rahastamine” – terrorismi rahastamine direktiivi (EL) 2015/849 artikli 1 lõikes 5 määratletud tähenduses;
- 2) „rahapesu” – direktiivi (EL) 2015/849 artikli 1 lõigete 3 ja 4 kohane rahapesuga seotud tegevus;
- 3) „maksja” – isik, kes on maksekonto omanik ja kes annab maksekäsundi asjaomaselt maksekontolt makse tegemiseks, või kui maksekontot ei ole, kes annab maksekäsundi;
- 4) „makse saaja” – isik, kes on maksetehinguga ülekantava raha ettenähtud saaja;
- 5) „makseteenuse pakkuja” – direktiivi 2007/64/EÜ artikli 1 lõikes 1 osutatud makseteenuse pakkujate kategooria, füüsiline või juriidiline isik, kes kasutab kõnealuse direktiivi artikli 26 kohast erandit, ning juriidiline isik, kes kasutab Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/110/EÜ⁽¹⁾ artikli 9 kohast erandit, ning kes pakub rahaülekande tegemise teenuseid;
- 6) „makseteenuse vahendaja” – makseteenuse pakkuja, kes ei ole ei maksja ega makse saaja makseteenuse pakkuja ning kes maksja või makse saaja makseteenuse pakkuja või teise makseteenuse vahendaja nimel võtab vastu ja edastab rahaülekande;
- 7) „maksekonto” – direktiivi 2007/64/EÜ artikli 4 punktis 14 määratletud maksekonto;
- 8) „raha” – direktiivi 2007/64/EÜ artikli 4 punktis 15 määratletud raha;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta direktiiv 2009/110/EÜ, mis käsitleb e-raha asutuste asutamist ja tegevust ning usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalvet ning millega muudetakse direktiive 2005/60/EÜ ja 2006/48/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2000/46/EÜ (ELT L 267, 10.10.2009, lk 7).

- 9) „rahaülekanne” – iga tehing, mis tehakse maksja nimel vähemalt osaliselt elektrooniliselt makseteenuse pakkuja kaudu, eesmärgiga teha raha makse saajale makseteenuse pakkuja kaudu kättesaadavaks, sõltumata sellest, kas maksja ja makse saaja on üks ja sama isik või kas maksja ja makse saaja makseteenuse pakkujad on identsed, sealhulgas järgmised tehingud:
- a) määruse (EL) nr 260/2012 artikli 2 punktis 1 määratletud krediitkorraldus;
 - b) määruse (EL) nr 260/2012 artikli 2 punktis 2 määratletud otsekorraldus;
 - c) direktiivi 2007/64/EÜ artikli 4 punktis 13 osutatud riigisisene või piiriülene rahasiire;
 - d) maksekaardi, e-raha instrumendi või mobiiltelefoni või muu digitaalse või infotehnoloogial põhineva samalaadsete omadustega ette või tagantjärele makstava seadme abil tehtud rahaülekanne korraldus;
- 10) „maksjuhiste kogumi edastamine” – edastamiseks koondatud mitme iseseisva rahaülekanne kogum;
- 11) „kordumatu tehingutunnus” – makseteenuse pakkuja poolt vastavalt tehingu tegemiseks kasutatud makse- ja arveldussüsteemi või teavitussüsteemi protokollile määratud tähtede, numbrite või sümbolite kombinatsioon, mis võimaldab tehingut jälgida maksjani ja makse saajani;
- 12) „isikutevaheline rahaülekanne” – selliste füüsiliste isikute vaheline rahaülekanne, kes tarbijatena tegutsevad muul kui kaubanduslikul, ärilisel või kutsealasel eesmärgil.

II PEATÜKK

MAKSETEENUSE PAKKIJATE KOHUSTUSED

1. JAGU

Maksja makseteenuse pakkuja kohustused

Artikkel 4

Rahaülekanandes edastatav teave

1. Maksja makseteenuse pakkuja tagab, et rahaülekanandes edastatakse maksja kohta järgmine teave:
 - a) maksja nimi,
 - b) maksja maksekonto number ja
 - c) maksja aadress, ametliku isikut tõendava dokumendi number, kliendinumber või sünniaeg ja -koht.
2. Maksja makseteenuse pakkuja tagab, et rahaülekanandes edastatakse makse saaja kohta järgmine teave:
 - a) makse saaja nimi ja
 - b) makse saaja maksekonto number.
3. Erandina lõike 1 punktist b ja lõike 2 punktist b tagab maksja makseteenuse pakkuja juhul, kui ülekandeid ei tehta maksekontolt ega maksekontole, et rahaülekanandes edastatakse maksekonto numbri(te) asemel kordumatu tehingutunnus.
4. Enne rahaülekannde tegemist kontrollib maksja makseteenuse pakkuja lõikes 1 osutatud teabe õigsust usaldusväärsest ja sõltumatust allikast saadud dokumentide, andmete või teabe põhjal.
5. Lõikes 4 osutatud kontrollimine loetakse toimunuks, kui
 - a) maksja isikusamasust on kontrollitud vastavalt direktiivi (EL) 2015/849 artiklile 13 ja selle kontrolli käigus saadud teavet säilitatakse vastavalt nimetatud direktiivi artiklile 40 või
 - b) maksja suhtes kohaldatakse direktiivi (EL) 2015/849 artikli 14 lõiget 5.

6. Ilma et see piiraks artiklites 5 ja 6 sätestatud erandite kohaldamist, ei tohi maksja makseteenuse pakkuja teha rahaülekannet enne, kui on tagatud käesoleva artikli täielik täitmine.

Artikkel 5

Rahaülekanded liidus

1. Erandina artikli 4 lõigetest 1 ja 2, kui kõik makseahelas osalevad makseteenuse pakkujad on asutatud liidus, edastatakse rahaülekandes vähemalt maksja ja makse saaja maksekonto number või artikli 4 lõike 3 kohaldumisel kordumatu tehingutunnus, ilma et see piiraks määruses (EL) nr 260/2012 sätestatud teavitamise nõuete kohaldamist, kui see on kohaldatav.

2. Olenemata lõikest 1, teeb maksja makseteenuse pakkuja makse saaja makseteenuse pakkuja või makseteenuse vahendaja teabetaotluse korral kolme tööpäeva jooksul alates taotluse saamisest kättesaadavaks järgmise teabe:

- a) üle 1 000 euro suuruste rahaülekannete puhul, sõltumata sellest, kas tehingu eest arveldatakse ühe maksega või mitme maksega, mis näivad olevat seotud, artikli 4 kohane teave maksja või makse saaja kohta;
- b) kuni 1 000 euro suuruste rahaülekannete puhul, mis ei näi olevat seotud muude rahaülekannetega, mis koos kõnealuse ülekandega ületavad 1 000 eurot, vähemalt
 - i) maksja ja makse saaja nimed ning
 - ii) maksja ja makse saaja maksekonto numbrid või artikli 4 lõike 3 kohaldumisel kordumatu tehingutunnus.

3. Erandina artikli 4 lõikest 4 ei pea maksja makseteenuse pakkuja käesoleva artikli lõike 2 punktis b osutatud rahaülekande puhul kontrollima maksjat käsitleva teabe õigsust, välja arvatud juhul, kui maksja makseteenuse pakkuja

- a) on saanud ülekantava raha sularahana või anonüümse e-rahana või
- b) tal on põhjendatud alus kahtlustada rahapesu või terrorismi rahastamist.

Artikkel 6

Rahaülekanded väljapoole liitu

1. Ühe ja sama maksja maksejuhiste kogumi edastamise puhul, kui makse saajate makseteenuse pakkujad on asutatud väljaspool liitu, ei kohaldata artikli 4 lõiget 1 kogumisse koondatud üksikmaksete suhtes, tingimusel et maksejuhiste kogum sisaldab artikli 4 lõiget 1, 2 ja 3 osutatud teavet, seda teavet on kontrollitud kooskõlas artikli 4 lõigetega 4 ja 5, ning et üksikülekandel on maksja maksekonto number või artikli 4 lõike 3 kohaldumisel kordumatu tehingutunnus.

2. Erandina artikli 4 lõikest 1 ja ilma et see piiraks määruse (EL) nr 260/2012 kohaselt nõutava teabe esitamist, kui vastavad nõuded on kohaldatavad, edastatakse juhul, kui makse saaja makseteenuse pakkuja on asutatud väljaspool liitu, kuni 1 000 euro suuruste rahaülekannete puhul, mis ei näi olevat seotud muude rahaülekannetega, mis koos kõnealuse rahaülekandega ületavad 1 000 eurot, vähemalt järgmine teave:

- a) maksja ja makse saaja nimed ning
- b) maksja ja makse saaja maksekonto numbrid või artikli 4 lõike 3 kohaldumisel kordumatud tehingutunnused.

Erandina artikli 4 lõikest 4 ei pea maksja makseteenuse pakkuja kontrollima käesolevas lõikes osutatud maksjat käsitleva teabe õigsust, välja arvatud juhul, kui maksja makseteenuse pakkuja

- a) on saanud ülekantava raha sularahana või anonüümse e-rahana või
- b) tal on põhjendatud alus kahtlustada rahapesu või terrorismi rahastamist.

2. JAGU

Makse saaja makseteenuse pakkuja kohustused

Artikkel 7

Maksjat või makse saajat käsitleva teabe puudumise avastamine

1. Makse saaja makseteenuse pakkuja rakendab tõhusaid protseduure, et teha kindlaks, kas rahaülekandeks kasutatud teavitus- või makse- ja arveldussüsteemis on maksjat ja makse saajat käsitleva teabe väljad täidetud kooskõlas selles süsteemis kasutatavate tähemärkide või sisendiga.
2. Makse saaja makseteenuse pakkuja rakendab tõhusaid protseduure, sealhulgas asjakohasel juhul nii tehingujärgset kui ka reaajas toimuvat jälgimist, et teha kindlaks, kas järgnev maksjat või makse saajat käsitlev teave puudub:
 - a) artiklis 5 osutatud teave rahaülekannete puhul, kui maksja makseteenuse pakkuja on asutatud liidus;
 - b) artikli 4 lõigetes 1 ja 2 osutatud teave rahaülekannete puhul, kui maksja makseteenuse pakkuja on asutatud väljaspool liitu;
 - c) maksejuhiste kogumi puhul maksejuhiste kogumit puudutav artikli 4 lõigetes 1 ja 2 osutatud teave, kui maksja makseteenuse pakkuja on asutatud väljaspool liitu.
3. Üle 1 000 euro suuruste rahaülekannete puhul, sõltumata sellest, kas tehingu eest arveldatakse ühe maksega või mitme maksega, mis näivad olevat seotud, kontrollib makse saaja makseteenuse pakkuja enne makse saaja maksekonto krediteerimist või makse saajale raha kättesaadavaks tegemist käesoleva artikli lõikes 2 osutatud makse saajat käsitleva teabe õigsust usaldusväärsest ja sõltumatust allikast saadud dokumentide, andmete või teabe põhjal, piiramata direktiivi 2007/64/EÜ artiklites 69 ja 70 kehtestatud nõuete kohaldamist.
4. Kuni 1 000 euro suuruste rahaülekannete puhul, mis ei näi olevat seotud muude rahaülekannetega, mis koos kõnealuse rahaülekandega ületavad 1 000 eurot, ei pea makse saaja makseteenuse pakkuja kontrollima makse saajat käsitleva teabe õigsust, välja arvatud juhul, kui makse saaja makseteenuse pakkuja
 - a) teeb ülekantud raha väljamakse sularahas või anonüümses e-rahahas või
 - b) tal on põhjendatud alus kahtlustada rahapesu või terrorismi rahastamist.
5. Lõigetes 3 ja 4 osutatud kontrollimine loetakse toimunuks, kui
 - a) makse saaja isikusamasust on kontrollitud vastavalt direktiivi (EL) 2015/849 artiklile 13 ja selle kontrolli käigus saadud teavet säilitatakse vastavalt nimetatud direktiivi artiklile 40 või
 - b) makse saaja suhtes kohaldatakse direktiivi (EL) 2015/849 artikli 14 lõiget 5.

Artikkel 8

Rahaülekanded, mille puhul maksjat või makse saajat käsitlev teave puudub või on ebatäielik

1. Makse saaja makseteenuse pakkuja rakendab tõhusaid riskipõhiseid protseduure, sealhulgas protseduure, mis põhinevad riskitundlikkusel, nagu on osutatud direktiivi (EL) 2015/849 artiklis 13, et otsustada, millal teha, lükata tagasi või peatada rahaülekanne, mille puhul nõutav teave maksja või makse saaja kohta puudub, ja et võtta asjakohased järelmeetmed.

Kui makse saaja makseteenuse pakkuja tuvastab rahaülekande saamisel, et artikli 4 lõikes 1 või 2, artikli 5 lõikes 1 või artikli 6 osutatud teave puudub või ei ole täielik, või see teave ei ole esitatud kooskõlas artikli 7 lõikes 1 osutatud teavitus- või makse- ja arveldussüsteemis kasutatavate tähemärkide või sisendiga, lükkab makse saaja makseteenuse pakkuja riskitundlikkusest lähtudes ülekande tagasi või küsib enne või pärast makse saaja maksekonto krediteerimist või makse saajale raha kättesaadavaks tegemist nõutavat teavet maksja ja makse saaja kohta.

2. Kui makseteenuse pakkuja ei ole korduvalt esitanud nõutud teavet maksja või makse saaja kohta, võtab makse saaja makseteenuse pakkuja meetmeid, mis võivad esialgu seisneda hoiatamises või tähtaegade seadmises, enne kui ta liukkab tagasi mis tahes edasised rahaülekanded kõnealuselt makseteenuse pakkujalt või piirab oma ärisuhteid asjaomase makseteenuse pakkujaga või lõpetab need.

Makse saaja makseteenuse pakkuja teavitab teabe esitamata jätmisest ja võetud meetmetest rahapesu ja terrorismi rahastamisega võitlemise sätetest kinnipidamise jälgimise eest vastutavat pädevat asutust.

Artikkel 9

Hindamine ja teatamine

Hinnates seda, kas rahaülekanne või sellega seotud tehing on kahtlane ja kas sellest tuleb teatada direktiivi (EL) 2015/849 kohaselt rahapesu andmebüroole, võtab makse saaja makseteenuse pakkuja ühe tegurina arvesse seda, kas maksjat või makse saajat käsitlev teave puudub või on ebatäielik.

3. JAGU

Makseteenuse vahendajate kohustused

Artikkel 10

Rahaülekandega maksja ja makse saaja kohta edastatava teabe säilitamine

Makseteenuse vahendaja tagab, et maksjat ja makse saajat käsitlevat teavet, mis edastatakse koos neile laekuva rahaülekandega, säilitatakse koos sellega.

Artikkel 11

Maksjat või makse saajat käsitleva teabe puudumise avastamine

1. Makseteenuse vahendaja rakendab tõhusaid protseduure, et teha kindlaks, kas rahaülekandeks kasutatud teavituse- või makse- ja arveldussüsteemi maksjat ja makse saajat käsitleva teabe väljad on täidetud kooskõlas selles süsteemis kasutatavate tähemärkide või sisendiga.

2. Makseteenuse vahendaja rakendab tõhusaid protseduure, sealhulgas asjakohasel juhul nii tehingujärgset kui ka reaajas toimuvat jälgimist, et teha kindlaks, kas järgnev maksjat või makse saajat käsitlev teave on puudu:

- a) artiklis 5 osutatud teave rahaülekannete puhul, kui maksja ja makse saaja makseteenuse pakkujad on asutatud liidus;
- b) artikli 4 lõigetes 1 ja 2 osutatud teave maksja ja makse saaja kohta rahaülekannete puhul, kui maksja või makse saaja makseteenuse pakkuja on asutatud väljaspool liitu;
- c) maksejuhiste kogumi puhul artikli 4 lõigetes 1 ja 2 osutatud teave seoses kõnealuse maksejuhiste kogumiga, kui maksja või makse saaja makseteenuse pakkuja on asutatud väljaspool liitu.

Artikkel 12

Rahaülekanded, mille puhul maksjat või makse saajat käsitlev teave puudub

1. Makseteenuse vahendaja seab sisse tõhusad riskipõhised protseduurid, et otsustada, millal teha, lükata tagasi või peatada rahaülekanne, mille puhul nõutav teave maksja ja makse saaja kohta puudub, ja et võtta asjakohased järelmeetmed.

Kui makseteenuse vahendaja tuvastab rahaülekande saamisel, et artikli 4 lõikes 1 või 2, artikli 5 lõikes 1 või artiklis 6 osutatud teave puudub või see teave ei ole esitatud kooskõlas artikli 7 lõikes 1 osutatud teavitus- või makse- ja arveldussüsteemis kasutatavate tähemärkide või sisendiga, lükkab makseteenuse vahendaja riskitundlikkusest lähtudes ülekande tagasi või küsib enne või pärast rahaülekande edastamist nõutavat teavet maksja ja makse saaja kohta.

2. Kui makseteenuse pakkuja ei ole korduvalt esitanud nõutud teavet maksja või makse saaja kohta, võtab makseteenuse vahendaja meetmeid, mis võivad esialgu seisneda hoiatuste andmises või tähtaegade seadmises, enne kui ta lükkab tagasi mis tahes edasised rahaülekanded kõnealuselt makseteenuse pakkujalt või piirab oma ärisuhteid asjaomase makseteenuse pakkujaga või lõpetab need.

Makseteenuse vahendaja teavitab teabe esitamata jätmisest ja võetud meetmetest rahapesu ja terrorismi rahastamisega võitlemise sätetest kinnipidamise jälgimise eest vastutavat pädevat asutust.

Artikkel 13

Hindamine ja teatamine

Hinnates seda, kas rahaülekanne või sellega seotud tehing on kahtlane ja kas sellest tuleb teatada direktiivi (EL) 2015/849 kohaselt rahapesu andmebüroole, võtab makseteenuse vahendaja ühe tegurina arvesse seda, kas maksjat või makse saajat käsitlev teave puudub.

III PEATÜKK

TEAVITAMINE, ANDMEKAITSE JA ANDMETE SÄILITAMINE

Artikkel 14

Teavitamine

Makseteenuse pakkujad vastavad täielikult ja viivitamata, sealhulgas keskse kontaktpunkti kaudu vastavalt direktiivi (EL) 2015/849 artikli 45 lõikele 9, kui selline kontaktpunkt on määratud, üksnes oma asukohaliikmesriigis asuvate rahapesu ja terrorismi rahastamisega võitlemise eest vastutavate pädevate asutuste järelepärimistele, mis puudutavad käesoleva määruse alusel nõutavat teavet, kooskõlas selle liikmesriigi siseriiklikus õiguses sätestatud menetlusnõuetega.

Artikkel 15

Andmekaitse

1. Käesoleva määruse raames toimuvale isikuandmete töötlemisele kohaldatakse direktiivi 95/46/EÜ, nagu see on siseriiklikku õigusesse üle võetud. Kui vastavalt käesolevale määrusele töötlevad isikuandmeid komisjon või Euroopa järelevalveasutused, kohaldatakse määrust (EÜ) nr 45/2001.

2. Käesoleva määruse alusel võivad makseteenuse pakkujad töödelda isikuandmeid üksnes rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise eesmärgil ning neid andmeid ei tohi täiendavalt töödelda viisil, mis ei vasta nimetatud eesmärgile. Käesoleva määruse alusel isikuandmete töötlemine ärilistel eesmärkidel on keelatud.

3. Makseteenuse pakkuja esitab uutele klientidele enne nendega ärisuhte loomist või juhutehingu tegemist direktiivi 95/46/EÜ artiklis 10 nõutud teabe. Eelkõige esitatakse selle teabe hulgas üldine teade makseteenuse pakkuja käesolevast määrusest tulenevate juriidiliste kohustuste kohta, mis on seotud isikuandmete töötlemisega rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise eesmärgil.

4. Makseteenuse pakkuja tagab, et austatakse töödeldavate andmete konfidentsiaalsust.

*Artikkel 16***Andmete säilitamine**

1. Teavet maksja ja makse saaja kohta ei tohi säilitada kauem, kui see on rangelt vajalik. Maksja ja makse saaja makseteenuse pakkujad säilitavad artiklites 4–7 osutatud teavet viis aastat.
2. Makseteenuse pakkujad tagavad, et lõikes 1 osutatud säilitamisperioodi möödumisel isikuandmed kustutakse, kui siseriiklikus õiguses ei ole sätestatud teisiti, määrates kindlaks, millisel juhul makseteenuse pakkujad võivad andmeid kauem säilitada või peavad andmeid kauem säilitama. Liikmesriigid võivad lubada või nõuda andmete pikemaajalist säilitamist pärast seda, kui nad on põhjalikult hinnanud pikemaajalise säilitamise vajalikkust ja proportsionaalsust, ning peavad seda põhjendatuks rahapesu või terrorismi rahastamise tõkestamise, avastamise või uurimise seisukohast. Pikemaajalise säilitamise periood ei või ületada viit aastat.
3. Kui 25. juunil 2015 on liikmesriigis pooleli kohtumenetlus seoses kahtlustatava rahapesu või terrorismi rahastamise tõkestamise, avastamise, uurimise või selle eest vastutusele võtmisega ning makseteenuse pakkuja valduses on kõnealuse poolelioleva menetlusega seotud teavet või dokumente, võib makseteenuse pakkuja seda teavet või neid dokumente säilitada kooskõlas siseriikliku õigusega viis aastat alates 25. juunist 2015. Liikmesriik võib poolelioleva kriminaaluurimise ja kohtumenetluse suhtes kohaldatavate tõendeid reguleerivate siseriiklike kriminaalõigusnormide kohaldamist piiramata lubada või nõuda sellise teabe või andmete säilitamist täiendava viieaastase perioodi jooksul, kui on kindlaks tehtud, et pikemaajaline säilitamine on vajalik ja proportsionaalne kahtlustatava rahapesu või terrorismi rahastamise tõkestamiseks, avastamiseks, uurimiseks või selle eest vastutusele võtmiseks.

IV PEATÜKK

KARISTUSED JA SEIRE*Artikkel 17***Halduskaristused ja -meetmed**

1. Ilma et see piiraks õigust näha ette ja mõista kriminaalkaristusi, kehtestavad liikmesriigid selliseid halduskaristusi ja -meetmeid käsitlevad õigusnormid, mida kohaldatakse käesoleva määruse sätete rikkumise korral, ning võtavad kõik vajalikud meetmed nende rakendamise tagamiseks. Ettenähtud karistused ja meetmed peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad ning kooskõlas direktiivi (EL) 2015/849 VI peatüki 4. jaos sätestatud karistustega.

Liikmesriigid võivad otsustada mitte sätestada halduskaristusi või -meetmeid käsitlevaid norme käesoleva määruse sätete rikkumise eest, mille puhul siseriiklikus õiguses kohaldatakse kriminaalkaristusi. Sellisel juhul edastavad nad komisjonile asjakohased kriminaalõiguse normid.

2. Liikmesriigid tagavad, et kui kohustusi kohaldatakse makseteenuse pakkujate suhtes, siis võib käesoleva määruse sätete rikkumise korral kohaldada karistusi või meetmeid siseriikliku õiguse kohaselt juhtorgani liikmete ja teiste füüsiliste isikute suhtes, kes on siseriikliku õiguse alusel rikkumise eest vastutavad.
3. Liikmesriigid teevad lõikes 1 osutatud õigusnormid komisjonile ja Euroopa järelevalveasutuste ühiskomiteele teatavaks hiljemalt 26. juuniks 2017. Nad teavitavad komisjoni ja Euroopa järelevalveasutuste ühiskomiteed viivitamata kõigist õigusnormide muudatustest.
4. Kooskõlas direktiivi (EL) 2015/849 artikli 58 lõikega 4 on pädevatel asutustel kõik oma ülesannete täitmiseks vajalikud järelevalve- ja uurimisvolitused. Halduskaristuste määramise ja meetmete võtmise volituste kasutamisel teevad pädevad asutused tihedat koostööd, tagamaks, et halduskaristused või -meetmed annavad soovitud tulemust, ja koordineerivad oma tegevust piirülestel juhtudel.

5. Liikmesriigid tagavad, et juriidilisi isikuid on võimalik võtta vastutusele artiklis 18 osutatud õigusrikkumiste eest, mille pani nende kasuks toime isik, kes tegutses üksinda või juriidilise isiku organi osana ja kellel on juriidilises isikus juhtiv positsioon tulenevalt mis tahes järgmisest alusest:

- a) õigus esindada juriidilist isikut,
- b) õigus teha otsuseid juriidilise isiku nimel või
- c) õigus kontrollida juriidilist isikut.

6. Lisaks tagavad liikmesriigid, et juriidilisi isikuid saab võtta vastutusele juhul, kui käesoleva artikli lõikes 5 osutatud isiku puuduliku järelevalve või kontrolli tõttu on osutunud võimalikuks, et juriidilise isiku alluvuses olev füüsiline isik on juriidilise isiku kasuks pannud toime mõne artiklis 18 osutatud õigusrikkumise.

7. Pädevad asutused kasutavad oma halduskaristuste määramise ja -meetmete võtmise volitusi kooskõlas käesoleva määrusega järgmiselt:

- a) vahetult,
- b) koostöös teiste asutustega,
- c) omal vastutusel, delegeerides küsimuse sellistele asutustele,
- d) suunates küsimuse pädevatele õigusasutustele.

Halduskaristuste määramise ja -meetmete võtmise volituste kasutamisel teevad pädevad asutused tihedat koostööd, tagamaks, et need halduskaristused või -meetmed annavad soovitud tulemuse, ja koordineerivad oma tegevust piiriülestel juhtudel.

Artikkel 18

Erisätted

Liikmesriigid tagavad, et halduskaristused ja -meetmed hõlmavad vähemalt direktiivi (EL) 2015/849 artikli 59 lõigetes 2 ja 3 sätestatud halduskaristusi ja -meetmeid, mida kohaldatakse järgmiste käesoleva määruse rikkumiste eest:

- a) makseteenuse pakkuja jätab korduvalt ja süstemaatiliselt edastamata maksjat või makse saajat käsitleva nõutava teabe, rikkudes artiklit 4, 5 või 6;
- b) makseteenuse pakkuja rikub korduvalt, süstemaatiliselt või tõsiselt andmete säilitamise kohustust, rikkudes artiklit 16;
- c) makseteenuse pakkuja ei rakenda tõhusaid riskipõhiseid protseduure, rikkudes artiklit 8 või 12;
- d) makseteenuse vahendaja rikub tõsiselt artikli 11 või 12 kohaseid kohustusi.

Artikkel 19

Karistuste ja meetmete avalikustamine

Pädev asutus avaldab käesoleva määruse artiklites 17 ja 18 osutatud juhtudel määratud halduskaristused ja võetud haldusmeetmed põhjendamatu viivitusega, esitades õigusrikkumise liigi ja laadi ning õigusrikkumise eest vastutavate isikute andmed, kui see on vajalik ja proportsionaalne pärast iga konkreetse juhtumi hindamist, kooskõlas direktiivi (EL) 2015/849 artikli 60 lõigetega 1, 2 ja 3.

Artikkel 20

Karistuste ja meetmete kohaldamine pädevate asutuste poolt

1. Halduskaristuste või -meetmete liigi ja rahaliste halduskaristuste suuruse määramisel võtavad pädevad asutused arvesse kõiki asjaolusid, sealhulgas direktiivi (EL) 2015/849 artikli 60 lõikes 4 loetletud asjaolusid.

2. Käesoleva määruse kohaselt määratud halduskaristuste ja võetud haldusmeetmete suhtes kohaldatakse direktiivi (EL) 2015/849 artiklit 62.

Artikkel 21

Õigusrikkumistest teatamine

1. Liikmesriigid kehtestavad tõhusa korra, et soodustada pädevate asutuste teavitamist käesoleva määruse rikkumistest.

Kõnealused mehhanismid hõlmavad vähemalt direktiivi (EL) 2015/849 artikli 61 lõikes 2 osutatud mehhanisme.

2. Makseteenuse pakkuja kehtestab koostöös pädevate asutustega asjakohased siseprotseduurid, et võimaldada oma töötajatel või võrreldavas olukorras olevatel isikutel teatada õigusrikkumistest üksusesiseselt turvalise, sõltumatu, eriomase ja anonüümse kanali kaudu, mis on proportsionaalsed asjaomase makseteenuse pakkuja olemuse ja suurusega.

Artikkel 22

Seire

1. Liikmesriigid kohustavad pädevaid asutusi tegema tulemuslikku seiret ja võtma vajalikke meetmeid, et tagada käesoleva määruse täitmine ning ergutada tõhusate mehhanismide kaudu käesoleva määruse sätete rikkumistest pädevatele asutustele teatamist.

2. Pärast seda, kui liikmesriigid on artikli 17 lõike 3 kohaselt teinud käesoleva artikli lõikes 1 osutatud normid komisjonile ja Euroopa järelevalveasutuste ühiskomiteele teatavaks, esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande IV peatüki kohaldamise kohta, käsitledes eelkõige piiriüleseid juhtumeid.

V PEATÜKK

RAKENDAMISVOLITUSED

Artikkel 23

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise komitee (edaspidi „komitee“). Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

VI PEATÜKK

ERANDID

Artikkel 24

Kokkulepped riikide ja territooriumidega, mis ei moodusta osa liidu territooriumist

1. Komisjon võib anda liikmesriigile loa sõlmida kolmanda riigiga või territooriumiga, mis jääb väljapoole ELi toimimise lepingu artiklis 355 osutatud ELi lepingu ja ELi toimimise lepingu territoriaalset kohaldamisala (edaspidi „asjaomane riik või territoorium“), lepinguid, millega tehakse erandid käesolevast määrusest, et asjaomase riigi või territooriumi ja liikmesriigi vahelisi rahaülekandeid saaks käsitleda liikmesriigisisestest rahatülekannetena.

Selliste lepingute sõlmimine on lubatud ainult juhul, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

- a) asjaomane riik või territoorium moodustab rahaliidu liikmesriigiga, on osa selle liikmesriigi valuutapiirkonnast või on sõlminud liiduga mõne liikmesriigi kaudu rahandusosalase lepingu;
- b) makseteenuse pakkujad asjaomasel riigis või asjaomasel territooriumil osalevad otseselt või kaudselt selle liikmesriigi makse- ja arveldussüsteemis ning
- c) asjaomane riik või territoorium nõuab, et tema jurisdiktsiooni alla kuuluvad makseteenuse pakkujad kohaldaksid samu nõudeid, nagu on kehtestatud käesoleva määrusega.

2. Kui liikmesriik soovib sõlmida lõikes 1 osutatud lepingu, saadab ta komisjonile taotluse koos kogu vajaliku teabega taotluse hindamiseks.

3. Pärast seda, kui komisjon on taotluse kätte saanud, käsitatakse rahaülekandeid liikmesriigi ja asjaomase riigi või territooriumi vahel ajutiselt rahaülekannetena liikmesriigis, kuni võetakse vastu otsus vastavalt käesolevale artiklile.

4. Kui kahe kuu jooksul alates taotluse kättesaamisest komisjon leiab, et tal ei ole kogu vajalikku teavet taotluse hindamiseks, võtab ta ühendust asjasse puutuva liikmesriigiga ja täpsustab, millist lisateavet veel vaja on.

5. Ühe kuu jooksul alates taotluse hindamiseks vajaliku kogu teabe kättesaamisest teavitab komisjon taotluse esitanud liikmesriiki ja edastab taotluse koopiad teistele liikmesriikidele.

6. Kolme kuu jooksul alates käesoleva artikli lõikes 5 osutatud teavitamisest teeb komisjon artikli 23 lõike 2 kohaselt otsuse, kas lubada liikmesriigil sõlmida taotluses osutatud leping.

Komisjon teeb esimeses lõigus osutatud otsuse igal juhul 18 kuu jooksul alates taotluse kättesaamisest.

7. Liikmesriigid, kellele on antud komisjoni rakendusotsusega 2012/43/EL, ⁽¹⁾ komisjoni otsusega 2010/259/EL, ⁽²⁾ komisjoni otsusega 2009/853/EÜ ⁽³⁾ või komisjoni otsusega 2008/982/EÜ ⁽⁴⁾ luba sõlmida lepinguid asjaomase riigi või territooriumiga, esitavad komisjonile 26. märtsiks 2017 ajakohastatud teabe, mida on vaja lõike 1 teise lõigu punkti c kohaseks hindamiseks.

Komisjon vaatab kolme kuu jooksul alates kõnealuse teabe kättesaamisest selle läbi, et tagada, et asjaomane riik või territoorium nõuab oma jurisdiktsiooni alla kuuluvatelt makseteenuse pakkujatel käesoleva määrusega kehtestatavate normidega samaväärsete õigusnormide kohaldamist. Kui komisjon leiab pärast sellist läbivaatamist, et lõike 1 teise lõigu punktis c sätestatud tingimus ei ole enam täidetud, tunnistab ta asjaomase komisjoni otsuse või komisjoni rakendusotsuse kehtetuks.

⁽¹⁾ Komisjoni 25. jaanuari 2012. aasta rakendusotsus 2012/43/EL, millega lubatakse Taani Kuningriigil sõlmida Gröönimaa ja Fääri saartega kokkulepe, mille kohaselt Taani ja kõnealuste territooriumide vahelisi rahaülekandeid käsitatakse Taani-siseste rahaülekannetena vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1781/2006 (ELT L 24, 27.1.2012, lk 12).

⁽²⁾ Komisjoni 4. mai 2010. aasta otsus 2010/259/EL, millega lubatakse Prantsuse Vabariigil sõlmida Monaco Vürstiriigiga kokkulepe, mille kohaselt Prantsuse Vabariigi ja Monaco Vürstiriigi vahelisi rahaülekandeid käsitatakse Prantsuse Vabariigi siseste rahaülekannetena vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1781/2006 (ELT L 112, 5.5.2010, lk 23).

⁽³⁾ Komisjoni 26. novembri 2009. aasta otsus 2009/853/EÜ, millega lubatakse Prantsusmaal sõlmida Saint-Pierre'i ja Miqueloniga, Mayotte'iga, Uus-Kaledooniaga, Prantsuse Polüneesiaga ning Wallise ja Futunaga kokkulepe, mille kohaselt Prantsusmaa ja iga kõnealuse territooriumi vahelist rahaülekannet käsitatakse Prantsusmaa-sisese rahaülekandena vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1781/2006 (ELT L 312, 27.11.2009, lk 71).

⁽⁴⁾ Komisjoni 8. detsembri 2008. aasta otsus 2008/982/EÜ, millega volitatakse Ühendkuningriiki sõlmima lepingut Jersey erihalduskonna, Guernsey erihalduskonna ja Mani saarega, mille kohaselt Ühendkuningriigi ja kõigi kõnealuste territooriumite vahelisi rahaülekandeid käsitletakse Ühendkuningriigi sees tehtavate rahaülekannetena vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1781/2006 (ELT L 352, 31.12.2008, lk 34).

*Artikkel 25***Suunised**

Euroopa järelevalveasutused annavad 26. juuniks 2017 vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010, määruse (EL) nr 1094/2010 ja määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 16 pädevate asutuste ja makseteenuste pakkujate jaoks välja suunised käesoleva määruse kohaselt võetavate meetmete kohta, eelkõige seoses artiklite 7, 8, 11 ja 12 rakendamisega.

VII PEATÜKK

LÕPPSÄTTED*Artikkel 26***Määruse (EÜ) nr 1781/2006 kehtetuks tunnistamine**

Määrus (EÜ) nr 1781/2006 tunnistatakse kehtetuks.

Viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ja loetakse vastavalt lisa esitatud vastavustabelile.

*Artikkel 27***Jõustumine**

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 26. juunist 2017.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 20. mai 2015

Euroopa Parlamendi nimel
president
M. SCHULZ

Nõukogu nimel
eesistuja
Z. KALNIŅA-LUKAŠEVICA

LISA

VASTAVUSTABEL

Määrus (EÜ) nr 1781/2006	Käesolev määrus
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikkel 2	Artikkel 3
Artikkel 3	Artikkel 2
Artikkel 4	Artikli 4 lõige 1
Artikkel 5	Artikkel 4
Artikkel 6	Artikkel 5
Artikkel 7	Artikkel 7
Artikkel 8	Artikkel 7
Artikkel 9	Artikkel 8
Artikkel 10	Artikkel 9
Artikkel 11	Artikkel 16
Artikkel 12	Artikkel 10
—	Artikkel 11
—	Artikkel 12
—	Artikkel 13
Artikkel 13	—
Artikkel 14	Artikkel 15
Artikkel 15	Artiklid 17–22
Artikkel 16	Artikkel 23
Artikkel 17	Artikkel 24
Artikkel 18	—
Artikkel 19	—
—	Artikkel 26
Artikkel 20	Artikkel 27

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2015/848,**20. mai 2015,****maksejõuetusmenetluse kohta****(uuesti sõnastatud)**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 81,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjon võttis 12. detsembril 2012 vastu aruande nõukogu määruse (EÜ) nr 1346/2000 ⁽³⁾ kohaldamise kohta. Aruandes järeldatakse, et määrus toimib üldiselt hästi, ent selle teatavate sätete kohaldamist tuleks piiriüleste maksejõuetusmenetluste parema läbiviimise eesmärgil parandada. Kuna määrust on mitmel korral muudetud ja sellesse tuleb teha uusi muudatusi, tuleks see selguse huvides uuesti sõnastada.
- (2) Liit on seadnud eesmärgi luua vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanev ala.
- (3) Siseturu nõuetekohane toimimine eeldab piiriüleste maksejõuetusmenetluste tõhusat ja tulemuslikku toimimist. Käesoleva määruse vastuvõtmine on vajalik, et saavutada kõnealune eesmärk, mis jääb tsiviilasjades tehtava õiguslaselase koostöö raamesse aluslepingu artiklis 81 tähenduses.
- (4) Ettevõtjate tegevusel on üha suurenev piiriülene mõju ning seepärast reguleeritakse seda järjest rohkem liidu õigusega. Selliste ettevõtjate maksejõuetus avaldab mõju ka siseturu nõuetekohasele toimimisele ning on vaja liidu õigusakti, milles nähakse ette maksejõuetu võlgniku vara suhtes võetavate meetmete kooskõlastamise nõue.
- (5) Siseturu nõuetekohaseks toimimiseks on vaja vältida selliste olukordade teket, mis motiveerivad pooli viima vara või kohtumenetlusi ühest liikmesriigist teise võlausaldajate kahjuks ja enda jaoks soodsama õigusliku seisundi leidmiseks (*forum shopping* – meelepärase kohtualluvuse valimine).
- (6) Käesolev määrus peaks sisaldama sätteid, mis reguleerivad maksejõuetusmenetluse algatamise ning otseselt maksejõuetusmenetlusest tulenevate ja nendega tihedalt seotud hagide kohtualluvust. Määrus peaks sisaldama sätteid ka selliste menetluse käigus tehtud kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta ning maksejõuetusmenetlusele kohaldatava õiguse kohta. Lisaks sellele tuleks käesolevas määruses sätestada õigusnormid sama võlgniku või ühe ja sama kontserni eri liikmete vastu algatatud maksejõuetusmenetluste koordineerimise kohta.
- (7) Pankrotimenetlus, maksejõuetute äriühingute või muude juriidiliste isikute likvideerimismenetlus, kohtulikud kokkulepped, kompromissi tegemine ja muud sellised menetlused ja nendega seotud hagid ei kuulu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1215/2012 reguleerimisalasse ⁽⁴⁾. Neid menetlusi tuleks käsitleda käesolevas määruses. Käesoleva määruse tõlgendamisel tuleks võimalikult suurel määral hoiduda õiguslike lünkade tekkest nende kahe õigusakti vahel. Asjaolu, et riigisisene maksejõuetusmenetlus ei ole loetletud käesoleva määruse A lisas, ei tähenda, et see oleks määruse (EL) nr 1215/2012 reguleerimisalal.

⁽¹⁾ ELT C 271, 19.9.2013, lk 55.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 5. veebruari 2014. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 12. märtsi 2015. aasta esimese lugemise seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata). Euroopa Parlamendi 20. mai 2015. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

⁽³⁾ Nõukogu 29. mai 2000. aasta määrus (EÜ) nr 1346/2000 maksejõuetusmenetluse kohta (EÜT L 160, 30.6.2000, lk 1).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2012. aasta määrus (EL) nr 1215/2012 kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades (ELT L 351, 20.12.2012, lk 1).

- (8) Piiriülese mõjuga maksejõuetusmenetluse tõhususe ja tulemuslikkuse parandamiseks on vajalik ja asjakohane koondada kohtualluvust, tunnustamist ja kõnealuses valdkonnas kohaldatavat õigust käsitlevad sätted liidu õigusakti, mis on siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.
- (9) Käesolevat määrust tuleks kohaldada selliste maksejõuetusmenetluste suhtes, mis vastavad määruuses sätestatud tingimustele, olenemata sellest, kas võlgnik on füüsiline või juriidiline isik, ettevõtja või eraisik. Need maksejõuetusmenetlused on ammandavalt loetletud A lisas. Kui riigisisene maksejõuetusmenetlus on kantud A lissasse, kohaldatakse käesolevat määrust selle suhtes ilma, et teise liikmesriigi kohtud kontrolliksid, kas menetlus vastab käesolevas määruuses sätestatud tingimustele. Kui riigisisene maksejõuetusmenetlus ei ole A lisas loetletud, ei peaks kõnealune menetlus jääma käesoleva määruse reguleerimisalasse.
- (10) Käesoleva määruse reguleerimisala tuleks laiendada menetlustele, millega toetatakse majanduslikult elujõuliste, kuid raskustes olevate ettevõtete päästmist ja antakse ettevõtjatele uus võimalus. Eelkõige tuleks seda laiendada menetlustele, millega nähakse ette võlgniku restruktureerimine etapis, kus maksejõuetus on üksnes tõenäoline, ja menetlustele, mille puhul jääb võlgnikule täielik või osaline kontroll oma vara ja äriasjade üle. Reguleerimisala tuleks laiendada ka tarbijate ja füüsilisest isikust ettevõtjate maksekohustusest vabastamise või võla ümberkujundamise menetlustele, näiteks vähendades võlgniku makstavat summat või pikendades võlgnikule antud makseperioodi. Kuna nende menetluste raames ei nimetata tingimata pankrotihaldurit, tuleks need hõlmata käesoleva määrusega, kui need toimuvad kohtu kontrolli või järelevalve all. Selles kontekstis peaks mõiste „kontroll” hõlmama ka olukordi, kus kohus sekkub ainult võlausaldaja või teiste huvitatud isikute esitatud edasikaebuse korral.
- (11) Käesolevat määrust tuleks kohaldada ka menetlustele, millega ajutiselt peatatakse täitemenetlus konkreetsete võlausaldajate osas, juhul kui selline tegevus võib läbirääkimisi negatiivselt mõjutada ja halvendada võlgniku äritegevuse restruktureerimise võimalusi. Sellised menetlused ei tohiks kahjustada võlausaldajaid tervikuna ja peaksid toimuma enne teisi käesoleva määrusega hõlmatud menetlusi juhul, kui restruktureerimiskava osas ei jõuta kokkuleppele.
- (12) Käesolevat määrust tuleks kohaldada selliste menetluste suhtes, mille algatamisest teavitatakse üldsust, nii et võlausaldajad saaksid menetlusest teada ning esitaksid oma nõuded (mis tagab, et menetlus hõlmab kõiki võlakohustusi), ning et anda võlausaldajatele võimalus vaidlustada menetluse algatanud kohtu pädevus.
- (13) Sellest tulenevalt peaksid jääma käesoleva määruse reguleerimisalast välja konfidentsiaalsed maksejõuetusmenetlused. Ehkki sellistel menetlustel võib mõnes liikmesriigis olla oluline roll, ei ole teises liikmesriigis asuval võlausaldajal või kohtul võimalik menetluste konfidentsiaalsest laadist tulenevalt olla teadlik nende algatamisest, mistõttu on keeruline reguleerida nende tagajärgede tunnustamist kogu liidus.
- (14) Käesoleva määrusega reguleeritavad kõiki võlakohustusi hõlmav menetlus peaksid kaasama kõiki neid võlausaldajaid või nende võlausaldajate olulist osa, kellele võlgnik on võlgu kõik oma tahtaegselt tasumata võlad või nende olulise osa, eeldusel et see ei mõjuta nende võlausaldajate nõudeid, kes sellises menetluses ei osale. See peaks hõlmama ka menetlust, millega on seotud ainult võlgniku rahavõlausaldajad. Kui menetlusse ei ole kaasatud kõik võlgniku võlausaldajad, peaks menetluse eesmärk olema võlgniku päästmine. Menetlus, mille tulemusel võlgniku tegevus täielikult lõpetatakse või võlgniku vara likvideeritakse, peaks hõlmama kõiki võlgniku võlausaldajaid. Lisaks ei peaks asjaolu, et füüsiliste isikutega seotud teatavate maksejõuetusmenetluste korral on teatavate nõuete kategooriate, näiteks elatisnõuete puhul välistatud võla kustutamise võimalus, tähendama, et selline menetlus ei hõlma kõiki võlakohustusi.
- (15) Käesolevat määrust tuleks kohaldada ka menetlusele, mis mõne liikmesriigi õiguse alusel algatatakse ja viiakse läbi teatava aja jooksul esialgsel alusel enne seda, kui kohus teeb lõpliku menetluse jätkamist kinnitava otsuse. Kuigi „esialgne”, peaks selline menetlus vastama kõigile muudele käesoleva määruse nõuetele.
- (16) Käesolevat määrust tuleks kohaldada maksejõuetust reguleerivatel õigusnormidel põhinevate menetluste suhtes. Siiski ei tuleks menetlusi käsitada maksejõuetust reguleerivatel õigusnormidel põhinevatena, kui need põhinevad üldisel äriühinguõigusel, mida ei ole kavandatud ainult maksejõuetusega seotud olukordade jaoks. Samuti ei tohiks võla ümberkujundamise eesmärgil läbi viidav menetlus hõlmata erimenetlust, milles väga väikese sissetuleku ja väga väikese vara väärtusega füüsilise isiku võlad kustutatakse, eeldusel et sellist liiki menetluses ei nähta kunagi ette maksete tegemist võlausaldajatele.

- (17) Käesoleva määruse reguleerimisala peaks laienema menetlustele, mis algatatakse olukordades, kus võlgnikul on mitterahalisi raskusi, eeldusel et need raskused loovad tegeliku ja tõsise ohu, et võlgnik ei suuda praegu ega tulevikus oma võlgu ettenähtud ajal tasuda. Sellise ohu kindlakstegemise aeg võib olla mitu kuud või isegi kauem, et võtta arvesse juhtumeid, kus võlgnikul on mitterahalisi raskusi, mis ohustavad tema äritegevuse jätkuvust ning keskpikas perspektiivis tema likviidsust. Nii võib see olla näiteks juhul, kui võlgnik on kaotanud enda jaoks olulise lepingu.
- (18) Käesolev määrus ei tohiks piirata maksejõuetutelt äriühingutelt riigiabi tagasinõudmise reeglite kohaldamist, nagu neid on tõlgendatud Euroopa Liidu Kohtu praktikas.
- (19) Käesoleva määruse reguleerimisalast tuleks välja jätta maksejõuetusmenetlused, mis on seotud kindlustusandjate ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2001/24/EÜ⁽¹⁾ hõlmatud krediidiasutuste, investeerimisühingute ja muude äriühingute, üksuste või ettevõtjatega, samuti ühisinvesteeringuettevõtjatega, kuna neile kõigile kohaldatakse erikorda ning liikmesriikide järelevalveasutustel on laiaulatuslikud sekkumisvõimused.
- (20) Maksejõuetusmenetlusega ei pruugi alati kaasneda kohtuorgani sekkumine. Seetõttu peaks käesoleva määruse teatavates sätetes olema mõistel „kohus” lai tähendus, mis hõlmab isikuid ja organeid, kellel on siseriikliku õiguse kohaselt volitus maksejõuetusmenetluse algatamiseks. Käesoleva määruse kohaldamiseks ei peaks (õigusaktidega ettenähtud toiminguid ja formaalsusi hõlmavad) menetlused mitte ainult olema kooskõlas käesoleva määruse sätetega, vaid ka ametlikult tunnustatud ja õiguslikult tõhusad selles liikmesriigis, kus maksejõuetusmenetlus algatatakse.
- (21) Pankrotihaldurid määratletakse käesolevas määruses ja loetletakse B lisas. Nende pankrotihaldurite tegevus, kes on nimetatud ilma kohtuorganit kaasamata, peaks siseriikliku õiguse kohaselt olema asjakohaselt reguleeritud ja neil peaks olema lubatud maksejõuetusmenetluses osaleda. Liikmesriigi õigusraamistik peaks nägema ette asjakohased sätted võimaliku huvide konflikti lahendamiseks.
- (22) Käesolevas määruses nenditakse, et kuna eri riikide materiaalõiguses on väga suuri erinevusi, ei ole praktiline võtta kogu liidus kasutusele üldist maksejõuetusmenetlust. Selle liikmesriigi õiguse eranditu kohaldamine, kus menetlus algatatakse, tooks sageli kaasa raskusi. See kehtib näiteks tagatise käsitlevate siseriiklike õigusaktide kohta, mis on liikmesriigiti väga erinevad. Ka teatavate võlausaldajate eelisõigused maksejõuetusmenetluses on mõnel juhul täiesti erinevad. Käesoleva määruse järgmisel läbivaatamisel on vaja välja selgitada edasised meetmed töötajate eelisõiguste parandamiseks Euroopa tasandil. Käesolevas määruses tuleks selliseid liikmesriikide õiguse erisusi arvesse võtta kahel eri moel. Esiteks tuleks sätestada kohaldatavat õigust käsitlevad erinormid juhuks, kui tegemist on eriti oluliste õiguste ja õigussuhetega (nt asjaõigused ja töölepingud). Teiseks tuleks üldise maksejõuetuse põhimenetluse kõrval lubada läbi viia ka riigisisene menetlus, mis hõlmab ainult selles riigis asuvat vara, kus maksejõuetusmenetlus algatatakse.
- (23) Käesoleva määruse alusel on võimalik algatada maksejõuetuse põhimenetlus liikmesriigis, kus asub võlgniku põhihuvide kese. Sellisel menetlusel on üldine kohaldamisala ja selle eesmärk on hõlmata kogu võlgniku vara. Eri huvide kaitsmiseks võimaldab käesolev määrus algatada paralleelselt maksejõuetuse põhimenetlusega teiseseid maksejõuetusmenetlusi. Teisele maksejõuetusmenetlusele võib algatada liikmesriigis, kus asub võlgniku tegevuskoht. Teisele maksejõuetusmenetlusele tagajärjed piirduvad kõnealuses riigis asuva varaga. Maksejõuetuse põhimenetluse ja teisele maksejõuetusmenetlusele kooskõlastamise siduvad normid tagavad menetluse ühtsuse kogu liidu territooriumil.
- (24) Kui juriidilise isiku või äriühingu vastu on algatatud maksejõuetuse põhimenetlus muus liikmesriigis kui selles, kus on tema registrijärgne asukoht, peaks olema võimalik algatada teisene maksejõuetusmenetlus tema registrijärgse asukoha liikmesriigis, tingimusel et võlgniku majandustegevus hõlmab tööjõudu ja materiaalselt vara selles liikmesriigis, võttes arvesse Euroopa Liidu Kohtu praktikat.
- (25) Käesolevat määrust kohaldatakse ainult neile võlgnikele, kelle põhihuvide kese asub liidus.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. aprilli 2001. aasta direktiiv 2001/24/EÜ krediidiasutuste saneerimise ja likvideerimise kohta (EÜT L 125, 5.5.2001, lk 15).

- (26) Käesolevas määruses sätestatud kohtualluvuse normides nähakse ette ainult rahvusvaheline kohtualluvus, mis tähendab, et määratakse liikmesriik, kelle kohtud võivad algatada maksejõuetusmenetlusi. Territoriaalne pädevus asjaomases liikmesriigis tuleks määrata kindlaks selle liikmesriigi õigusaktidega.
- (27) Enne maksejõuetusmenetluse algatamist peaks pädev kohus omal algatusel kontrollima, kas võlgniku põhihuvide kese või võlgniku tegevuskoht asub tõepoolest selle kohtu alluvuses.
- (28) Selle kindlaksmääramisel, kas võlgniku põhihuvide kese on kolmandate isikute poolt kontrollitav, tuleks erilist tähelepanu pöörata võlausaldajatele ja nende arusaamale sellest, kus võlgnik tegeleb oma huvide realiseerimisega. Selleks võib põhihuvide keskmee muutuse korral osutada vajalikuks teavitada võlausaldajaid õigeaegselt võlgniku uuest tegevuskohast, nt juhtides tähelepanu aadressi muutumisele ärikirjavahetuses või avalikustades uue asukoha muul asjakohasel viisil.
- (29) Käesolev määrus peaks sisaldama mitmeid abinõusid, mille eesmärk on hoida ära meelepärase kohtualluvuse valimist pettuse või kuritarvituse eesmärgil.
- (30) Sellest tulenevalt peaks olema võimalik ümber lükata eeldusi, et põhihuvide keskmeks on registrijärgne asukoht, peamine tegevuskoht või alaline elukoht, ning liikmesriigi asjaomane kohus peaks hoolikalt hindama, kas võlgniku põhihuvide kese asub tõepoolest asjaomases liikmesriigis. Äriühingu puhul peaks olema võimalik seda eeldust ümber lükata, kui äriühingu peakontor asub tema registrijärgse asukoha liikmesriigist erinevas liikmesriigis ning kui kõikide asjaolude põhjaliku hindamise käigus selgub kolmandate isikute poolt kontrollitaval viisil, et äriühingu tegelik juhtimine ja järelevalve ning selle huvide realiseerimine toimub kõnealuses teises liikmesriigis. Iseseisva äri- või kutsetegevusega mitte tegelevate üksikisikute puhul peaks olema võimalik see eeldus ümber lükata näiteks juhul, kui suurem osa võlgniku varast asub väljaspool võlgniku alalise elukoha liikmesriiki või kui on võimalik kindlaks teha, et kolimise peamine põhjus oli esitada maksejõuetusmenetluse algatamise avaldus uues kohtualluvuses ning kui selline avaldus kahjustaks oluliselt nende võlausaldajate huve, kelle tehingud võlgnikuga toimusid enne põhihuvide keskmee ümberpaigutamist.
- (31) Samamoodi ei tuleks selleks, et hoida ära meelepärase kohtualluvuse valimist pettuse või kuritarvituse eesmärgil, kohaldada eeldust, et põhihuvide keskmeks on registrijärgne asukoht, isiku peamine tegevuskoht või alaline elukoht, kui äriühingu, juriidilise isiku või iseseisva äri- või kutsetegevusega tegeleva üksikisiku puhul on võlgnik viinud oma registrijärgse asukoha või alalise tegevuskoha teise liikmesriiki kolme kuu jooksul enne maksejõuetusmenetluse algatamise avalduse esitamist, või iseseisva äri- või kutsetegevusega mitte tegeleva üksikisiku puhul on võlgnik viinud oma alalise elukoha üle teise liikmesriiki kuue kuu jooksul enne maksejõuetusmenetluse algatamise avalduse esitamist.
- (32) Igal juhul, kui juhtumi asjaolud annavad põhjust kahelda kohtualluvuses, peaks asjaomane kohus paluma võlgnikul esitada lisatõendeid oma väidete kinnituseks ja, kui maksejõuetusmenetluse suhtes kohaldatav õigus seda võimaldab, andma võlgniku võlausaldajatele võimaluse esitada oma seisukohti kohtualluvuse küsimuses.
- (33) Kui kohus, kellele esitatakse maksejõuetusmenetluse algatamise avaldus, teeb kindlaks, et põhihuvide kese ei asu tema territooriumil, ei peaks ta maksejõuetuse põhimenetlust algatama.
- (34) Lisaks tuleks kõigile võlgniku võlausaldajatele tagada tõhus õiguskaitsevahend maksejõuetusmenetluse algatamise otsuse vastu. Maksejõuetusmenetluse algatamise otsuse vaidlustamise tagajärgi tuleks reguleerida siseriiklikus õiguses.
- (35) Maksejõuetusmenetluse algatanud liikmesriigi kohtud peaksid olema pädevad menetlema ka hagisid, mis tulenevad otseselt maksejõuetusmenetlusest ja on sellega tihedalt seotud. Sellised hagid peaksid hõlmama vara tagasivõitmise hagisid teistes liikmesriikides asuvate kostjate vastu ning hagisid, mis puudutavad maksejõuetusmenetluse käigus tekkivaid kohustusi, nagu menetluskulude katteks ettemakse tegemine. Seevastu hagid, mis käsitlevad võlgniku poolt enne maksejõuetusmenetluse algatamist sõlmitud lepingust tulenevate kohustuste täitmist, ei tulene otseselt maksejõuetusmenetlusest. Kui selline hagi on seotud tsiviil- ja kaubandusõiguse

üldsätete alusel esitatud muu hagiga, peaks pankrotihalduril olema võimalik suunata mõlemad hagid kostja asukoha kohtusse, kui see annab tema meelest tõhusamaid tulemusi. See võib toimuda näiteks juhul, kui pankrotihaldur soovib liita maksejõuetusõigusel põhineva hagi, mis käsitleb juhi vastutust, äriühinguõigusel või üldisel deliktiõigusel põhineva hagiga.

- (36) Kohtul, kelle pädevusse kuulub maksejõuetuse põhimenetluse algatamine, tuleks lubada rakendada ajutisi abinõusid ja kaitseabinõusid alates menetluse algatamise avalduse esitamisest. Enne maksejõuetusmenetlust ja selle järel võetavate hagi tagamise abinõudel on väga oluline osa maksejõuetusmenetluse tulemuslikkuse tagamisel. Sellega seoses tuleks käesolevas määruses sätestada erinevad võimalused. Ühelt poolt peaks maksejõuetuse põhimenetluse algatamiseks pädevatel kohtutel olema lubatud rakendada ka ajutisi abinõusid ja kaitseabinõusid, mis hõlmavad teiste liikmesriikide territooriumil asuvat vara. Teisest küljest peaks enne maksejõuetuse põhimenetluse algatamist nimetatud ajutisel pankrotihalduril olema õigus taotleda selles liikmesriigis, kus asub võlgniku tegevuskoht, kõnealuse liikmesriigi õigusaktide alusel lubatavate hagi tagamise abinõude kohaldamist.
- (37) Enne maksejõuetuse põhimenetluse algatamist peaks õigus taotleda maksejõuetusmenetluse algatamist selles liikmesriigis, kus asub võlgniku tegevuskoht, olema ainult kohalikel võlausaldajatel ja riigiasutustel või juhul, kui maksejõuetuse põhimenetlust ei ole võimalik algatada selle liikmesriigi õiguse alusel, kus asub võlgniku põhihuvide kese. Selle piirangu eesmärk on, et territoriaalsete maksejõuetusmenetluste algatamist saaks enne maksejõuetuse põhimenetlust taotleda vaid siis, kui see on tõepoolest vajalik.
- (38) Käesolev määrus ei piira õigust taotleda pärast maksejõuetuse põhimenetluse algatamist maksejõuetusmenetluse algatamist selles liikmesriigis, kus asub võlgniku tegevuskoht. Maksejõuetuse põhimenetluse pankrotihaldur või mõni muu kõnealuse liikmesriigi õiguse alusel selleks volitatud isik võib taotleda teise maksejõuetusmenetluse algatamist.
- (39) Käesoleva määrusega tuleks ette näha normid võlgniku vara asukoha kindlaksmääramiseks ning kõnealuseid norme tuleks kohaldada selle kindlaksmääramisel, millist vara käsitletakse maksejõuetuse põhimenetluses ja millist teiseses maksejõuetusmenetluses, või kolmandatele isikutele kuuluvaid asjaõigusi hõlmavate olukordade suhtes. Eelkõige tuleks käesolevas määruses sätestada, et ühtse toimega Euroopa patendid, ühenduse kaubamärk või muud sarnased õigused, nagu ühenduse sordikaitse või ühenduse disainilahendused, peaksid kuuluma üksnes maksejõuetuse põhimenetluse alla.
- (40) Teised maksejõuetusmenetlused võivad lisaks kohalike huvide kaitsmisele täita erinevaid eesmärgi. Võib esineda juhtumeid, mil võlgniku pankrotivara ühtse tervikuna käsitlemine on liiga keeruline või asjaomaste õigussüsteemide erinevused on nii suured, et võivad põhjustada raskusi menetluse algatanud riigi õiguse kohaldamisel teistes liikmesriikides, kus võlgniku vara asub. Seetõttu võib maksejõuetuse põhimenetluse pankrotihaldur taotleda teise maksejõuetusmenetluse algatamist, kui seda on vaja pankrotivara tõhusaks valitsemiseks.
- (41) Teised maksejõuetusmenetlused võivad pankrotivara tõhusat valitsemist ka takistada. Seetõttu sätestatakse käesolevas määruses kaks konkreetset olukorda, kus kohus, kelle poole on pöördutud teise maksejõuetusmenetluse algatamiseks, peaks olema võimeline maksejõuetuse põhimenetluse pankrotihalduri taotluse korral lükkama sellise menetluse algatamise edasi või sellest keelduma.
- (42) Esiteks võimaldatakse käesoleva määrusega maksejõuetuse põhimenetluse pankrotihalduril anda kohalikele võlausaldajatele kinnitus et neid koheldakse nii, nagu juhul, kui teise maksejõuetusmenetlus oleks algatatud. Kõnealune kinnitus peab vastama teatavatele määruses sätestatud tingimustele ning eelkõige tuleb see heaks kiita kohalike võlausaldajate kvalifitseeritud häälteenamusega. Kui selline kinnitus on antud, peaks kohtul, kelle poole on pöördutud teise maksejõuetusmenetluse algatamiseks, olema võimalik jätta selline taotlus rahuldamata, kui ta on veendunud, et kinnitus kaitseb piisavalt kohalike võlausaldajate üldisi huve. Kõnealuste huvide hindamisel peaks kohus võtma arvesse asjaolu, et kinnitus on heaks kiidetud kohalike võlausaldajate kvalifitseeritud häälteenamusega.
- (43) Kohalikele võlausaldajatele kinnituse andmisel peaksid vara ja õigused, mis asuvad selles liikmesriigis, kus asub võlgniku tegevuskoht, moodustama pankrotivara allkategoria ning selle vara või selle realiseerimisest saadava tulu jaotamisel peaks maksejõuetuse põhimenetluse pankrotihaldur järgima neid eelisõigusi, mis oleks võlausaldajatel olnud juhul, kui kõnealuses liikmesriigis oleks algatatud teise maksejõuetusmenetlus.

- (44) Asjakohasel juhul tuleks kohaldada kinnituse heakskiitmise suhtes siseriiklikku õigust. Eelkõige tuleks juhul, kui siseriikliku õiguse kohaselt nõuab restruktureerimiskava vastuvõtmise suhtes kehtiv hääletamiskord võlausaldajate nõuete eelnevat heakskiitmist, lugeda need nõuded kinnituse üle toimuva hääletamise eesmärgil heakskiidetuks. Kui siseriikliku õiguse kohaselt kehtib restruktureerimiskavade vastuvõtmise suhtes mitu menetlust, peaksid liikmesriigid määrama kindlaks konkreetse menetluse, mis on selles kontekstis asjakohane.
- (45) Teiseks tuleks käesoleva määrusega näha ette võimalus, et kui maksejõuetuse põhimenetluses peatatakse ajutiselt konkreetne täitemenetlus, peatab kohus ajutiselt teise maksejõuetusmenetluse algatamise, et säilitada maksejõuetuse põhimenetluse peatamise tõhusus. Kohus peaks saama menetluse peatada juhul, kui ta on veendunud, et kohalike võlausaldajate üldiste huvide kaitseks on võetud sobivad abinõud. Sellisel juhul tuleks kõiki võlausaldajaid, keda võib mõjutada restruktureerimiskava üle peetavate läbirääkimiste tulemus, teavitada läbirääkimistest ja neil peaks olema võimalik läbirääkimistel osaleda.
- (46) Kohalike huvide tõhusa kaitse tagamiseks ei tohiks maksejõuetuse põhimenetluse pankrotihalduril olla võimalust realiseerida või olukorda kuritarvitades paigutada ümber võlgniku tegevuskoha liikmesriigis asuvat vara, eriti kui selle eesmärk oleks takistada kõnealuste huvide rahuldamist teise maksejõuetusmenetluse hilisema algatamise korral.
- (47) Käesolev määrus ei tohiks mingil viisil takistada selle liikmesriigi kohtul, kus on algatatud teine maksejõuetusmenetlus, kohaldamast karistusi juriidilisest isikust võlgniku juhtidele, kui nad rikuvad oma kohustusi, tingimusel et kõnealustel kohtutel on asjaomase liikmesriigi õiguse kohaselt pädevus selliseid vaidlusi menetleda.
- (48) Maksejõuetuse põhimenetlus ja teised maksejõuetusmenetlused saavad võlgniku pankrotivara tõhusale valitsemisele või kogu vara tõhusale realiseerimisele kaasa aidata juhul, kui kõigi samaaegselt pooleliolevate menetluste osalised teevad nõuetekohast koostööd. Nõuetekohane koostöö tähendab asjaomaste pankrotihaldurite ja kohtute tihedat koostööd eelkõige piisava teabevahetuse kaudu. Maksejõuetuse põhimenetluse valitseva seisundi tagamiseks peaks selle menetluse pankrotihalduril olema mitmesuguseid võimalusi sekkuda samaaegselt pooleliolevatesse teistesse maksejõuetusmenetlustesse. Eelkõige peaks pankrotihalduril olema võimalus teha ettepanekuid restruktureerimiskava või kompromisside kohta või taotleda vara realiseerimise peatamist teise maksejõuetusmenetluse puhul. Koostööd tehes peaksid pankrotihaldurid ja kohtud järgima piiriüleste maksejõuetusjuhtumite käsitlemisel tehtava koostöö parimat tava, nagu see on ette nähtud teabevahetuse ja koostöö põhimõtetes ja suunistes, mille on välja töötanud maksejõuetusõiguse valdkonnas tegutsevad Euroopa ja rahvusvahelised organisatsioonid, ning eelkõige ÜRO rahvusvahelise kaubandusõiguse komisjoni (UNCITRAL) koostatud asjakohaseid suuniseid.
- (49) Koostöö raames peaksid pankrotihaldurid ja kohtud saama sõlmida kokkuleppeid ja protokolle, et hõlbustada eri liikmesriikides toimuva mitme maksejõuetusmenetluse alast piiriülest koostööd seoses sama võlgniku või sama kontserni liikmetega, kui see on kooskõlas kohaldatavate menetlusnormidega. Sellised kokkulepped ja protokollid võivad olla eri vormis, st kirjalikud või suulised, ja erineva ulatusega, st üldistest spetsiifilisteni, ning neid võivad sõlmida eri pooled. Lihtsad üldised kokkulepped võivad rõhutada vajadust pooltevahelise tiheda koostöö järele, käsitlemata seejuures konkreetseid küsimusi, samas kui üksikasjalikumad, spetsiifilised kokkulepped võivad määrata kindlaks põhimõtete raamistiku mitme maksejõuetusmenetluse reguleerimiseks ning neid võivad heaks kiita asjaomased kohtud, kui siseriiklik õigus seda nõuab. Need võivad kajastada pooltevahelist kokkulepet võtta kasutusele teatavaid abinõusid või hoiduda teatavate abinõude võtmisest.
- (50) Samuti võivad eri liikmesriikide kohtud teha koostööd, koordineerides pankrotihaldurite nimetamist. Sellega seoses võivad nad nimetada ühe pankrotihalduri mitme sama võlgnikuga seotud maksejõuetusmenetluse jaoks või kontserni eri liikmete jaoks, tingimusel et see on kooskõlas kohaldatavate menetlusnormidega, eelkõige igasuguste pankrotihalduri kvalifikatsiooniga ja litsentsi nõuetega.
- (51) Käesoleva määrusega tuleks tagada selliste maksejõuetusmenetluste tõhus läbiviimine, mis on seotud ühte kontserni kuuluvate eri äriühingutega.

- (52) Kui samasse kontserni kuuluva mitme äriühingu suhtes on algatatud maksejõuetusmenetlused, peaksid menetlusosalised tegema nõuetekohast koostööd. Selliste menetluste pankrotihalduritel ja kohtutel peaks olema sarnane koostöö- ja teabevahetuse kohustus nagu see on sama võlgniku suhtes algatatud maksejõuetuse põhimenetluse ja teiste maksejõuetusmenetluste pankrotihalduritel ja kohtutel. Koostöö pankrotihaldurite vahel ei tohiks olla vastuolus iga menetluse võlausaldajate huvidega ning selle koostöö eesmärk peaks olema lahenduse leidmine, mis kontserni sünergiat võimendaks.
- (53) Kontserni maksejõuetusmenetlust käsitlevate õigusnormide kehtestamine ei tohiks piirata kohtu võimalust algatada samasse kontserni kuuluvate eri äriühingute suhtes maksejõuetusmenetlused sama kohtualluvuse järgi, kui ta leiab, et nende äriühingute põhihuvide kese asub ühes ja samas liikmesriigis. Sellisel juhul peaks kohtul olema õigus nimetada asjakohasel juhul kõikide asjaomaste menetluste jaoks sama pankrotihaldur, tingimusel et see ei ole vastuolus kõnealuste menetluste suhtes kohaldatavate normidega.
- (54) Kontserni liikmete maksejõuetusmenetluste koordineerimise edasiseks parandamiseks ning selleks, et võimaldada kontserni koordineeritud restruktureerimist, tuleks käesoleva määrusega kehtestada menetlusnormid kontserni liikmete maksejõuetusmenetluste koordineerimiseks. Kõnealuse koordineerimisega tuleks püüda tagada koordineerimise tõhusus, austades samal ajal seda, et kontserni iga liige on eraldiseisev juriidiline isik.
- (55) Kontserni liikme suhtes algatatud maksejõuetusmenetluses nimetatud pankrotihalduril peaks olema võimalik taotleda kontserni tasandi koordineerimismenetluse algatamist. Kui maksejõuetusele kohaldatav õigus seda nõuab, peaks kõnealune pankrotihaldur enne niisuguse avalduse tegemist saama selleks vajaliku loa. Avalduses tuleks täpsustada koordineerimise olulised elemendid, eelkõige koordineerimiskava struktuur, ettepanek selle kohta, kes tuleks nimetada koordinaatoriks, ja ülevaade koordineerimise hinnangulistest kuludest.
- (56) Kontserni tasandi koordineerimismenetluse vabatahtliku iseloomu tagamiseks peaks menetlusega seotud pankrotihalduritel olema võimalik esitada kindlaksmääratud tähtaja jooksul vastuväide oma osalemisele menetluses. Selleks et menetlusega seotud pankrotihaldurid saaksid teha kontserni tasandi koordineerimismenetluses osalemise kohta teadliku otsuse, tuleks neid teavitada menetluse varajases etapis koordineerimise olulistest elementidest. Ent pankrotihalduril, kes esitab esialgu vastuväite kontserni tasandi koordineerimismenetluses osalemisele, peaks olema võimalik hiljem taotleda menetluses osalemist. Sellisel juhul peaks koordinaator otsustama, kas taotlus on vastuvõetav. Kõiki pankrotihaldureid, sealhulgas taotluse esitanud pankrotihaldurit, tuleks teavitada koordinaatori otsusest ning neil peaks olema võimalik vaidlustada kõnealune otsus kohtus, kus kontserni tasandi koordineerimismenetlus algatati.
- (57) Kontserni tasandi koordineerimismenetluse eesmärk peaks alati olema hõlbustada kontserni liikmete maksejõuetusmenetluste tõhusat läbiviimist ning need peaksid avaldama üldiselt positiivset mõju võlausaldajatele. Seega tuleks käesoleva määrusega tagada, et kohus, kellele on esitatud kontserni tasandi koordineerimismenetluse algatamise avaldus, hindaks neid kriteeriume enne kontserni tasandi koordineerimismenetluse algatamist.
- (58) Kontserni tasandi koordineerimismenetluse kulud ei tohiks kaaluda üles selle menetluse eeliseid. Seepärast on vaja tagada, et koordineerimise kulud ja kontserni iga liikme kantav osa oleksid adekvaatsed, proportsionaalsed ja mõistlikud, ning need määratakse kindlaks kooskõlas selle liikmesriigi õigusega, kus kontserni tasandi koordineerimismenetlus on algatatud. Menetlusega seotud pankrotihalduritel peaks olema võimalik ka neid kulusid kontrollida juba menetluse algetapist alates. Kui siseriiklik õigus seda nõuab, võib menetluse algetapist alates kulude kontrollimine tähendada seda, et pankrotihaldur peab taotlema heakskiitu kohtult või võlausaldajate komiteelt.
- (59) Kui koordinaator leiab, et tema ülesannete täitmine nõuab kulude märkimisväärset suurendamist võrreldes algselt prognoositud kuludega ning igal juhul siis, kui kulud ületavad kuluprognooosi 10 % võrra, peaks koordinaatorile selliste kulude ületamiseks andma loa kontserni tasandi koordineerimismenetluse algatanud kohus. Kontserni tasandi koordineerimismenetluse algatanud kohus peaks enne otsuse tegemist andma menetluses osalevatele pankrotihalduritele võimaluse kohtus ärakuulamiseks, et esitada kõnealusele kohtule oma märkused koordinaatori taotluse otstarbekuse kohta.

- (60) Kontserni liikmetele, kes kontserni tasandi koordineerimismenetluses ei osale, tuleks käesoleva määrusega näha ette ka alternatiivne kord kontserni koordineeritud restruktureerimiseks. Kontserni liikme suhtes algatatud menetluses nimetatud pankrotihalduril peaks olema õigus taotleda vara realiseerimisega seotud meetmete peatamist menetlustes, mis on algatatud sama kontserni teiste liikmete suhtes, kes ei osale kontserni tasandi koordineerimismenetluses. Sellist peatamist peaks olema võimalik taotleda üksnes juhul, kui asjaomase kontserni liikmete jaoks on esitatud restruktureerimiskava, kui see kava toob kasu võlausaldajatele nende menetluste raames, mille puhul peatamist taotletakse, ning kui peatamine on vajalik kava nõuetekohase rakendamise tagamiseks.
- (61) Käesolev määrus ei tohiks mingil viisil takistada liikmesriikidel kehtestamast siseriiklike õigusnorme, mis täiendavad käesolevas määruses sätestatud kontserni liikmete maksejõuetusega seotud koostööd, teabevahetust ja koordineerimist käsitlevaid norme, tingimusel et nende siseriiklike õigusnormide kohaldamisala piirdub liikmesriigi jurisdiktsiooniga ning et nende kohaldamine ei vähenda käesolevas määruses sätestatud normide tõhusust.
- (62) Käesolevas määruses sätestatud kontserni liikmete maksejõuetuse raames toimuvat koostööd, teabevahetust ja koordineerimist käsitlevaid norme tuleks kohaldada üksnes juhul, kui sama kontserni eri liikmetega seotud menetlused on algatatud rohkem kui ühes liikmesriigis.
- (63) Igal võlausaldajal, kellel on liidus alaline elu- või asukoht või registrijärgne asukoht, peaks olema õigus esitada oma nõuded kõigis liidus pooleliolevates maksejõuetusmenetlustes, mis on seotud võlgniku varaga. See õigus peaks olema ka maksuhalduritel ja sotsiaalkindlustusametitel. Käesolev määrus ei tohiks takistada pankrotihalduril esitamast nõudeid teatava võlausaldajate rühma, näiteks töötajate nimel, kui siseriiklik õigus seda ette näeb. Võlausaldajate võrdse kohtlemise tagamiseks tuleks väljamaksed kooskõlastada. Igal võlausaldajal peaks olema võimalus jätta endale maksejõuetusmenetluse käigus saadu, kuid tal on õigus osaleda teises menetluses pankrotivara jaotamisel ainult juhul, kui samasuguse nõude rahuldamisjärguga võlausaldajate nõuetest rahuldati samaväärne osa.
- (64) On oluline, et võlausaldajad, kellel on liidus alaline elu- või asukoht või registrijärgne asukoht, saaksid teavet asjaomase võlgniku vara suhtes algatatud maksejõuetusmenetluste kohta. Selleks et tagada teabe kiire edastamine võlausaldajatele, ei kohaldata juhul, kui käesolevas määruses osutatakse võlausaldajate teavitamise kohustusele, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1393/2007⁽¹⁾. Võlausaldajatel aitaks nõuete esitamist teistes liikmesriikides algatatud menetluste raames hõlbustada standardvormide kasutuselevõtmine liidu institutsioonide kõigis ametlikes keeltes. Standardvormide mittetäieliku täitmise tagajärgi peaks reguleerima siseriiklik õigus.
- (65) Käesolevas määruses tuleks ette näha, et selle reguleerimisalasse jäävate maksejõuetusmenetluste algatamist, läbiviimist ja lõpetamist käsitlevaid otsuseid ning selliste maksejõuetusmenetlustega otseselt seotud otsuseid tunnustatakse viivitamata. Seega tähendab automaatne tunnustamine seda, et menetluse algatanud liikmesriigi õiguse kohased õiguslikud tagajärjed laienevad kõikidele teistele liikmesriikidele. Liikmesriikide kohtute tehtud otsuste tunnustamine peaks põhinema vastastikuse usalduse põhimõttel. Seetõttu peaks mittetunnustamise aluseid olema võimalikult vähe. Sellest lähtuvalt tuleks lahendada ka vaidlused juhul, kui kahe liikmesriigi kohtud leiavad, et nad on pädevad algatama maksejõuetuse põhimenetlust. Teised liikmesriigid peaksid tunnustama selle kohtu otsust, kes menetluse esimesena algatas, ilma et neil oleks õigus kõnealuse kohtu otsust kontrollida.
- (66) Käesolevas määruses tuleks selle reguleerimisalasse kuuluvates küsimustes sätestada ühtsed kollisiooninormid, mis käesoleva määruse reguleerimisalas asendavad eri riikides kehtivaid rahvusvahelise eraõiguse sätteid. Kui ei ole sätestatud teisiti, tuleks kohaldada selle liikmesriigi õigust, kus menetlus on algatatud (*lex concursus*). Kollisiooninorm peaks kehtima nii maksejõuetuse põhimenetluse kui ka kohalike menetluste suhtes. *Lex concursus* määrab kindlaks kõik maksejõuetusmenetluse protsessuaalsed ja materiaalsed tagajärjed asjaomastele isikutele ja õigussuhetele. Selle alusel määratakse kindlaks ka maksejõuetusmenetluste algatamise, läbiviimise ja lõpetamise tingimused.
- (67) Selliste maksejõuetusmenetluste automaatne tunnustamine, mille suhtes üldjuhul kohaldatakse menetluse algatanud riigi õigust võib olla vastuolus normidega, mille kohaselt tehakse tehinguid teistes liikmesriikides. Tehingute kindluse ja õiguspärase ootuse kaitsmiseks teistes liikmesriikides peale selle, kus menetlus on algatatud, tuleks üldreegist ette näha mitmed erandid.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. novembri 2007. aasta määrus (EÜ) nr 1393/2007 kohtu- ja kohtuväliste dokumentide liikmesriikides kättetoimetamise kohta tsiviil- ja kaubandusajades („dokumentide kättetoimetamine”), millega tunnustatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1348/2000 (ELT L 324, 10.12.2007, lk 79).

- (68) Menetluse algatanud riigi õigusest on eelkõige vaja kõrvale kalduda asjaõiguste puhul, sest neil õigustel on laenu andmisel eriti suur tähtsus. Üldjuhul tuleks asjaõiguse alus, kehtivus ja ulatus kindlaks määrata vastavalt asukohamaa õigusele (*lex situs*) ja seda ei tohiks mõjutada maksejõuetusmenetluse algatamine. Seetõttu peaks asjaõiguse omajal olema võimalik jätkuvalt nõuda oma õigust pandiõiguse eraldamisele või eraldi arveldamisele. Kui varale kohaldatakse asukohamaa õiguse põhimõttest lähtuvalt ühe liikmesriigi asjaõiguse sätteid, kuid maksejõuetuse põhimenetlus toimub mõnes teises liikmesriigis, peaks maksejõuetuse põhimenetluse pankrotihalduril olema võimalik taotleda teiseste maksejõuetusmenetluste algatamist sellise liikmesriigi kohtualluvuse järgi, kus tekivad asjaõigused juhul, kui võlgniku tegevuskoht asub selles liikmesriigis. Kui teisest maksejõuetusmenetlust ei algatata, tuleks asjaõigusega koormatud vara müügist tekkiv ülejääk kanda maksejõuetuse põhimenetluse pankrotihaldurile.
- (69) Käesolev määrus sätestab mitmes eri sättes, et kohus saab peatada maksejõuetusmenetluse algatamise või täitemenetluse. Mis tahes selline peatamine ei tohiks mõjutada võlausaldajatele või kolmandatele isikutele kuuluvaid asjaõigusi.
- (70) Kui menetluse algatanud riigis ei ole nõuete tasaarvestus lubatud, peaks võlausaldajal igal juhul olema õigus tasaarvestusele, kui seda võimaldab maksejõuetu võlgniku nõudele kohaldatav õigus. Seega toimuks tasaarvestus teatava tagatisena, mis põhineb õigusnormidel, millele asjaomane võlausaldaja saab nõude tekkimisel tugineda.
- (71) Erikaitset on vaja ka maksesüsteemide ja finantsturgude puhul, mis kehtib näiteks sellistes süsteemides esinevate tehingu lõpetamise kokkulepete ja tasaarvestuskokkulepete puhul, väärtpaberimüügi puhul ja sellistele tehingutele antavate tagatiste puhul, mis on reguleeritud eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 98/26/EÜ⁽¹⁾. Seega tuleks sellistele tehingutele kohaldada ainult neid õigusnorme, mis on kõnealuse süsteemi või turu puhul asjakohane. Nende õigusnormidega piüütakse vältida võimalust, et äripartneri maksejõuetuks muutumine mõjutab liikmesriikide makse- või tasaarvestussüsteemides või reguleeritud finantsturgudel ettenähtud maksete korda ja tehingute arveldamise korda. Direktiiv 98/26/EÜ sisaldab erinorme, mis on käesolevas määruses sätestatud üldnormide suhtes ülimuslikud.
- (72) Töötajate ja töökohtade kaitsmiseks tuleks üldiste kollisiooninormide kohaselt määrata asjaomase töölepingu suhtes kohaldatava õigusega kindlaks, millist mõju avaldab maksejõuetusmenetlus töösuhte jätkumisele või lõpetamisele ning töösuhte poolte õigustele ja kohustustele. Lisaks juhul, kui töölepingute lõpetamine nõuab kohtu või haldusasutuse heakskiitu, peaks liikmesriigil, kus asub võlgniku tegevuskoht, olema pädevus selline heakskiit anda, isegi kui kõnealuses liikmesriigis ei ole maksejõuetusmenetlust algatatud. Kõik muud maksejõuetusõigusega seotud küsimused, nagu töötajate nõuete kaitsus eelisõigustega ja selliste eelisnõuete rahuldamisjärgud, tuleks kindlaks määrata selle liikmesriigi õigusega, kus maksejõuetuse (põhi- või teisene) menetlus on algatatud, välja arvatud juhul, kui teisese maksejõuetusmenetluse vältimiseks on antud kinnitus kooskõlas käesoleva määrusega.
- (73) Kui maksejõuetusmenetlusel on õiguslikud tagajärjed pooleliolevatele kohtuasjadele või pooleliolevatele vahekohtumenetlustele, mille raames käsitletakse võlgniku pankrotivara hulka kuuluvat vara või õigust, siis tuleks sellistele õiguslikele tagajärgedele kohaldada selle liikmesriigi õigust, kus kohtuasi on pooleli või kus toimub vahekohtumenetlus. See reegel ei tohiks aga mõjutada vahekohtuotsuste tunnustamist ja täitmist käsitlevaid siseriiklike õigusnorme.
- (74) Selleks et võtta arvesse teatavate liikmesriikide kohtusüsteemide menetlusnormide erisusi, peaksid käesoleva määruse teatavad sätted olema paindlikud. Sellest tulenevalt peaksid käesolevas määruses esitatud viited liikmesriigi kohtuorgani teatele sisaldama juhul, kui liikmesriigi menetlusnormid seda nõuavad, viidet teate kättetoimetamiseks juhise andnud kohtuorgani määrusele.
- (75) Ärulistel kaalutlustel tuleks menetluse algatamise otsuse põhisisu avaldada pankrotihalduri nõudmise korral ka muus liikmesriigis kui otsuse teinud kohtu asukohariigis. Kui võlgnikul on asjaomases liikmesriigis tegevuskoht, peaks selline avaldamine olema kohustuslik. Kummalgi juhul ei tohiks avaldamine olla mõnes teises liikmesriigis algatatud menetluse tunnustamise eeltingimus.

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. mai 1998. aasta direktiiv 98/26/EÜ arvelduse lõplikkuse kohta makse- ja väärtpaberiarveldussüsteemides (EÜTL 166, 11.6.1998, lk 45).

- (76) Võlausaldajate ja kohtute teavitamise parandamiseks ning paralleelsete maksejõuetusmenetluste algatamise vältimiseks tuleks nõuda, et liikmesriigid avaldaksid piiriüleseid maksejõuetusmenetlusi käsitleva teabe üldsusele kättesaadavas elektroonilises registris. Selleks et hõlbustada teistes liikmesriikides asuvate võlausaldajate ja kohtute juurdepääsu kõnealusele teabele, tuleks käesoleva määrusega ette näha maksejõuetusregistrite omavaheline ühendamine Euroopa e-õiguskeskkonna portaali kaudu. Liikmesriikidel peaks olema õigus avaldada asjakohast teavet mitmes registris ning peaks olema võimalik ühendada omavahel rohkem kui üks register liikmesriigi kohta.
- (77) Käesolevas määruses tuleks määrata kindlaks maksejõuetusregistrites avaldatav minimaalne teave. Liikmesriikidel ei tohiks takistada lisamast täiendavat teavet. Kui võlgnik on üksikisik, kes tegeleb iseseisva äri- või kutsetegevusega, tuleks maksejõuetusregistrites märkida ära üksnes registreerimisnumber. Registreerimisnumbrit tuleks mõista kui võlgniku iseseisva äri- või kutsetegevuse ainuomast registreerimisnumbrit, mis on avaldatud äriregistris, kui see on olemas.
- (78) Võlausaldajate jaoks on väga oluline teave maksejõuetusmenetluse teatavate aspektide kohta, nagu nõuete esitamise või otsuste vaidlustamise tähtsused. Käesoleva määrusega ei tohiks aga kehtestada liikmesriikidele nõuet arvutada neid tähtaegu igal üksikjuhul eraldi. Liikmesriikidel peaks olema võimalik täita oma kohustused, lisades hüperlingid Euroopa e-õiguskeskkonna portaali, kus esitatakse täiendavat selgitust mittevajav teave kõnealuste tähtaegade arutamise kriteeriumide kohta.
- (79) Iseseisva äri- või kutsetegevusega mitte tegelevate üksikisikutega seotud teave piisava kaitse tagamiseks peaks liikmesriikidel olema võimalik anda kõnealusele teabele juurdepääs juhul, kui on täidetud täiendavad otsingukriteeriumid, nagu võlgniku isikukood, aadress, sünniaeg või pädeva kohtu tööpiirkond, või nõuda, et teabele juurdepääsu andmise tingimuseks on pädevale asutusele esitatud taotlus või õiguspärase huvi olemasolu kontrollimine.
- (80) Liikmesriikidel peaks olema samuti võimalik mitte lisada oma maksejõuetusregistritesse teavet iseseisva äri- või kutsetegevusega mitte tegelevate üksikisikute kohta. Sellisel juhul peaksid liikmesriigid tagama, et asjakohane teave edastatakse võlausaldajatele eraldi teatisena ning et maksejõuetusmenetlus ei mõjuta nende võlausaldajate nõudeid, kes ei ole kõnealust teavet saanud.
- (81) Võib juhtuda, et mõned asjaomased isikud ei ole maksejõuetusmenetluse algatamisest teadlikud ja tegutsevad heauskselt viisil, mis on uute asjaoludega vastuolus. Selliste isikute kaitseks, kes teevad võlgnikule väljamakseid, teadmata, et mõnes teises riigis on algatatud maksejõuetusmenetlus ja et väljamakse tuleks tegelikult teha teises riigis määratud pankrotihaldurile, tuleks ette näha, et sellise väljamakse järel nende võlg kustutatakse.
- (82) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisevolitused. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁽¹⁾.
- (83) Käesolevas määruses austatakse põhiõigusi ja järgitakse Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid. Eelkõige püütakse käesoleva määrusega edendada harta artiklite 8, 17 ja 47 kohaldamist; kõnealustes artiklites käsitletakse vastavalt isikuandmete kaitset, õigust omandile ning õigust tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele.
- (84) Isikuandmete töötlemisele käesoleva määruse raames kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 95/46/EÜ⁽²⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 45/2001⁽³⁾.
- (85) Käesolev määrus ei piira nõukogu määruse (EMÜ, Euratom) nr 1182/71⁽⁴⁾ kohaldamist.

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

(2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiv 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31).

(3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1).

(4) Nõukogu 3. juuni 1971. aasta määruse (EMÜ, Euratom) nr 1182/71, millega määratakse kindlaks ajavahemike, kuupäevade ja tähtaegade suhtes kohaldatavad eeskirjad (EÜT L 124, 8.6.1971, lk 1).

- (86) Kuna käesoleva määruse eesmärki ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga seetõttu, et luuakse õigusraamistik piiriüleste maksejõuetusmenetluste nõuetekohaseks läbiviimiseks, saab seda paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealusel artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (87) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokoll nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artikli 3 ja artikli 4a lõike 1 kohaselt on Ühendkuningriik ja Iirimaa teatanud oma soovist osaleda käesoleva määruse vastuvõtmisel ja kohaldamisel.
- (88) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokoll nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.
- (89) Euroopa andmekaitseinspektoriga konsulteeriti ja ta esitas oma arvamuse 27. märtsil 2013 ⁽¹⁾,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Reguleerimisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse kõiki võlakohustusi hõlmavatele avalikele menetlustele, sealhulgas eelmenetlusele, mis põhinevad maksejõuetust reguleerivatel õigusnormidel ning mille raames päästmise, võla ümberkujundamise, saneerimise või likvideerimise eesmärgil

- a) on võlgnik täielikult või osaliselt kaotanud oma vara käsutusõiguse ning on nimetatud pankrotihaldur,
- b) on võlgniku vara ja äriasjad kohtu kontrolli või järelevalve all või
- c) saadakse kohtu poolt või õigusaktidest tulenevalt luba konkreetse täitemenetluse ajutiseks peatamiseks, et võlgniku ja tema võlausaldajate vahel saaks pidada läbirääkimisi, tingimusel et menetlused, milles ajutist peatamist lubatakse, näevad ette sobivad abinõud võlausaldajate kaitseks ning on esialgsed ühe punktis a või b osutatud menetluse suhtes, juhul kui kokkulepet ei saavutata.

Kui käesolevas lõikes osutatud menetluse võib algatada olukorras, kus maksejõuetus on ainult tõenäoline, peab sellise menetluse eesmärk olema võlgniku maksejõuetuse või võlgniku äritegevuse lõpetamise ärahoidmine.

Käesolevas lõikes osutatud menetlused on loetletud A lisas.

2. Käesolevat määrust ei kohaldata lõikes 1 osutatud menetlustele, kui need puudutavad

- a) kindlustusandjaid,
- b) krediidasutusi,
- c) investeerimisühinguid ja muid äriühinguid, asutusi ja ettevõtteid, niivõrd kui need on hõlmatud direktiiviga 2001/24/EÜ, või
- d) ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjaid.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „kõiki võlakohustusi hõlmav menetlus” – menetlus, mis hõlmab kõiki võlgniku võlausaldajaid või võlausaldajate olulist osa; viimasel juhul on tingimuseks, et menetlus ei mõjuta nende võlausaldajate nõudeid, kes ei ole menetlustega seotud;

⁽¹⁾ ELT C 358, 7.12.2013, lk 15.

- 2) „ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja” – vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja (eurofond), nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2009/65/EÜ, ⁽¹⁾ ja alternatiivsed investeerimisfondid, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2011/61/EL ⁽²⁾;
- 3) „vara käsutusõiguse säilitanud võlgnik” – võlgnik, kelle suhtes on algatatud maksejõuetusmenetlus, mille puhul ei nimetata tingimata pankrotihaldurit või ei anta võlgniku vara valitsemise õigusi ja kohustusi täielikult pankrotihaldurile ning mille puhul säilib võlgnik seega täielikult või vähemalt osaliselt kontrolli oma vara ja äriasjade üle;
- 4) „maksejõuetusmenetlus” – A lisas loetletud menetlused;
- 5) „pankrotihaldur” – isik või organ, kellel on sealhulgas ajutiselt järgmised ülesanded:
- kontrollida ja vastu võtta maksejõuetusmenetluses esitatud nõudeid;
 - esindada võlausaldajate ühiseid huve;
 - täielikult või osaliselt valitseda võlgniku vara, mille suhtes võlgnik on kaotanud käsutusõiguse;
 - likvideerida punktis iii osutatud vara või
 - kontrollida võlgniku asjaajamist.
- Esimeses lõigus osutatud isikud ja organid on loetletud B lisas;
- 6) „kohus” –
- artikli 1 lõike 1 punktides b ja c, artikli 4 lõikes 2, artiklites 5 ja 6, artikli 21 lõikes 3, artikli 24 lõike 2 punktis j, artiklites 36 ja 39 ning artiklites 61–77 liikmesriigi kohtuorgan;
 - kõikides muudes artiklites liikmesriigi kohtuorgan või mõni muu pädev organ, kes on pädev algatama maksejõuetusmenetluse, menetluse algatamist kinnitama või tegema sellise menetluse käigus otsuseid;
- 7) „maksejõuetusmenetluse algatamise otsus” –
- kohtu otsus maksejõuetusmenetluse algatamise kohta või menetluse algatamise kinnitamise kohta ning
 - kohtu otsus, millega nimetatakse pankrotihaldur;
- 8) „menetluse algatamise aeg” – maksejõuetusmenetluse algatamise otsuse jõustumise aeg olenemata sellest, kas otsus on lõplik või mitte;
- 9) „liikmesriik, kus asub vara” –
- muude kui alapunktis ii osutatud nimeliste aktsiate korral liikmesriik, kelle territooriumil on aktsiad emiteerinud äriühingu registrijärgne asukoht;
 - finantsinstrumentide korral, mille valdusõigus on tõendatud kandega vahendaja poolt või tema huvides peetavas registris või hoitavaal kontol („registrikande vormis väärtpaberid”), liikmesriik, kus peetakse registrit või hoitakse kontot, millesse kanne on tehtud;
 - krediitiasutuse kontol oleva raha korral liikmesriik, kes on märgitud rahvusvahelises pangakontonumbris (IBAN), või kui raha on sellise krediitiasutuse kontol, millel ei ole IBANit, siis liikmesriik, kus on krediitiasutuse, kus konto on avatud, juhatuse asukoht, või kui konto on avatud filiaalis, esinduses või muus üksuses, siis liikmesriik, kus on filiaali, esinduse või muu üksuse asukoht;
 - muu kui alapunktis i osutatud omandi või õiguse korral, millega seotud omandi- või muu õigus on kantud avalikku registrisse, liikmesriik, kelle alluvuses registrit peetakse;
 - Euroopa patente korral liikmesriik, mille tarvis Euroopa patent väljastatakse;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/65/EÜ vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjaid (eurofondid) käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta (ELT L 302, 17.11.2009, lk 32).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2011. aasta direktiiv 2011/61/EL alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate kohta, millega muudetakse direktiive 2003/41/EÜ ja 2009/65/EÜ ning määruseid (EÜ) nr 1060/2009 ja (EL) nr 1095/2010 (ELT L 174, 1.7.2011, lk 1).

- vi) autoriõiguse ja kaasnevate õiguste korral liikmesriik, kelle territooriumil on selliste õiguste omaja alaline elukoht või registrijärgne asukoht;
 - vii) muu kui alapunktides i–iv osutatud materiaalse vara korral liikmesriik, kelle territooriumil vara asub;
 - viii) kolmandate isikute vastu esitatavate selliste nõuete korral, mis ei ole seotud alapunktis iii osutatud varaga, liikmesriik, kelle territooriumil asub nende nõuete täitmiseks kohustatud kolmanda isiku põhihuvide kese, mis tehakse kindlaks vastavalt artikli 3 lõikele 1;
- 10) „tegevuskoht” – koht, kus toimub või on kolme kuu jooksul enne maksejõuetuse põhimenetluse algatamise avalduse esitamist toimunud võlgniku alaline majandustegevus, mis hõlmab tööjõudu ja materiaalselt vara;
- 11) „kohalik võlausaldaja” – võlausaldaja, kelle nõuded võlgniku vastu tulenevad sellise tegevuskoha käitamisest või on seotud sellise tegevuskoha käitamisega, mis asub muus liikmesriigis kui liikmesriik, kus on võlgniku põhihuvide kese;
- 12) „teises liikmesriigis asuv võlausaldaja” – võlausaldaja, kelle alaline elu- või asukoht või registrijärgne asukoht on mõnes teises liikmesriigis kui menetluse algatanud riik, sealhulgas liikmesriikide maksuhaldurid ja sotsiaalkindlustusametid;
- 13) „kontsern” – emaettevõtja ja kõik selle tütarettevõtjad;
- 14) „emaettevõtja” – ettevõtja, kes otseselt või kaudselt kontrollib ühte või mitut tütarettevõtjat. Ettevõtjat, kes koostab konsolideeritud finantsaruandeid kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2013/34/EL, ⁽¹⁾ käsitatakse emaettevõtjana.

Artikkel 3

Rahvusvaheline kohtualluvus

1. Maksejõuetusmenetluse (edaspidi „maksejõuetuse põhimenetlus”) algatamine kuulub selle liikmesriigi kohtu alluvusse, kus asub võlgniku põhihuvide kese. Põhihuvide kese on koht, kus võlgnik tegeleb regulaarselt oma huvide realiseerimisega ning mis on kolmandate isikute poolt kontrollitav.

Äriühingu või juriidilise isiku puhul peetakse vastupidiste tõendite puudumise korral tema põhihuvide keskmeks registrijärgset asukohta. Seda eeldust kohaldatakse ainult juhul, kui kolme kuu jooksul enne maksejõuetusmenetluse algatamise avalduse esitamist ei ole registrijärgset asukohta üle viidud teise liikmesriiki.

Iseseisva äri- või kutsetegevusega tegeleva üksikisiku puhul peetakse vastupidiste tõendite puudumise korral põhihuvide keskmeks asjaomase üksikisiku peamist tegevuskohta. Seda eeldust kohaldatakse ainult juhul, kui üksikisiku peamist tegevuskohta ei ole kolme kuu jooksul enne maksejõuetusmenetluse algatamise avalduse esitamist üle viidud teise liikmesriiki.

Muude üksikisikute puhul peetakse vastupidiste tõendite puudumise korral põhihuvide keskmeks nende alalist elukohta. Seda eeldust kohaldatakse ainult juhul, kui kuue kuu jooksul enne maksejõuetusmenetluse algatamise avalduse esitamist ei ole alalist elukohta üle viidud teise liikmesriiki.

2. Kui võlgniku põhihuvide kese asub liikmesriigi territooriumil, on teise liikmesriigi kohus võlgniku vastu maksejõuetusmenetluse algatamiseks pädev ainult juhul, kui kõnealusel võlgnikul on tegevuskoht selles teises liikmesriigis. See menetlus mõjutab ainult sellist võlgniku vara, mis asub viimati nimetatud liikmesriigi territooriumil.

3. Kui maksejõuetusmenetlus on algatatud kooskõlas lõikega 1, peetakse hiljem kooskõlas lõikega 2 algatatavaid menetlusi teisesteks maksejõuetusmenetlusteks.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/34/EL teatavat liiki ettevõtjate aruandeaasta finantsaruannete, konsolideeritud finantsaruannete ja nendega seotud aruannete kohta ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ (ELT L 182, 29.6.2013, lk 19).

4. Enne lõike 1 alusel maksejõuetuse põhimenetluse algatamist võib lõikes 2 osutatud territoriaalseid maksejõuetusmenetlusi algatada ainult juhul,
- a) kui lõike 1 alusel ei saa maksejõuetusmenetlust algatada selle liikmesriigi õiguses sätestatud tingimuste tõttu, kelle territooriumil asub võlgniku põhihuvide kese, või
 - b) kui territoriaalse maksejõuetusmenetluse algatamist taotleb:
 - i) võlausaldaja, kelle nõue tuleneb sellise tegevuskoha käitamisest või on seotud sellise tegevuskoha käitamisega, mis asub selle liikmesriigi territooriumil, kus territoriaalse maksejõuetusmenetluse algatamist taotletakse, või
 - ii) riigiasutus, kellel on selle liikmesriigi õiguse kohaselt, kelle territooriumil võlgniku tegevuskoht asub, õigus taotleda maksejõuetusmenetluse algatamist.

Kui on algatatud maksejõuetuse põhimenetlus, muutub territoriaalne maksejõuetusmenetlus teiseseks maksejõuetusmenetluseks.

Artikkel 4

Kohtualluvuse kontrollimine

1. Maksejõuetusmenetluse algatamise avalduse saanud kohus kontrollib omal algatusel, kas tal on menetluse algatamise pädevus vastavalt artiklile 3. Maksejõuetusmenetluse algatamise otsuses täpsustatakse kohtu pädevuse aluseid ja eelkõige seda, kas pädevus põhineb artikli 3 lõikel 1 või lõikel 2.
2. Olenemata lõikest 1, kui maksejõuetusmenetlus algatatakse siseriikliku õiguse alusel ilma kohtu otsuseta, võivad liikmesriigid teha sellises menetluses nimetatud pankrotihaldurile ülesandeks kontrollida, kas liikmesriigil, kus esitati avaldus menetluse algatamiseks, on asja menetlemiseks pädevus vastavalt artiklile 3. Juhul kui liikmesriigil on vajalik pädevus, täpsustab pankrotihaldur maksejõuetusmenetluse algatamise otsuses selle pädevuse aluseid ja eelkõige seda, kas kõnealune pädevus põhineb artikli 3 lõikel 1 või lõikel 2.

Artikkel 5

Maksejõuetuse põhimenetluse algatamise otsuse kohtulik läbivaatamine

1. Võlgnik või iga võlausaldaja võib rahvusvahelise kohtualluvuse alusel maksejõuetuse põhimenetluse algatamise otsuse kohtus vaidlustada.
2. Maksejõuetuse põhimenetluse algatamise otsuse võivad vaidlustada muud kui lõikes 1 osutatud pooled või võib seda teha muul põhjusel kui rahvusvahelise kohtualluvuse puudumine, kui siseriiklik õigus seda ette näeb.

Artikkel 6

Otseselt maksejõuetusmenetlusest tulenevate ja sellega tihedalt seotud hagide kohtualluvus

1. Hagid, mis tulenevad otseselt maksejõuetusmenetlusest või on sellega tihedalt seotud, näiteks võlgniku vara tagasivõitmise hagid, alluvad selle liikmesriigi kohtule, kelle territooriumil on algatatud asjaomane maksejõuetusmenetlus kooskõlas artikliga 3.
2. Kui lõikes 1 osutatud hagi on seotud sama kostja vastu tsiviil- ja kaubandusajades esitatud hagiga, võib pankrotihaldur esitada mõlemad hagid selle liikmesriigi kohtusse, kelle territooriumil asub kostja asukoht, või kui hagi on esitatud mitme kostja vastu, siis selle liikmesriigi kohtusse, kelle territooriumil asub ühe kostja asukoht, eeldusel et nendel kohtutel on pädevus kooskõlas määrusega (EL) nr 1215/2012.

Esimest lõiku kohaldatakse vara käsutusõiguse säilitanud võlgniku suhtes, tingimusel et võlgnikul on siseriikliku õiguse kohaselt õigus pankrotivara suhtes nõudeid esitada.

3. Lõike 2 tähenduses loetakse hagid omavahel seotuks, kui nad on sedavõrd tihedalt seotud, et eri menetlustest tulenevate vastuoluliste otsuste ohu vältimiseks oleks soovitav neid menetleda ning otsuseid teha üheskoos.

Artikkel 7

Kohaldatav õigus

1. Kui käesolevas määruses ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse maksejõuetusmenetluse ja selle tagajärgede suhtes selle liikmesriigi õigust, kelle territooriumil menetlus on algatatud (edaspidi „menetluse algatanud riik”).
2. Menetluse algatanud riigi õiguses sätestatakse menetluse algatamise, läbiviimise ja lõpetamise tingimused. Eelkõige määratakse kõnealusel õiguses kindlaks:
 - a) milliste võlgnike suhtes saab maksejõuetusmenetluse algatada;
 - b) vara, mis moodustab pankrotivara ning sellise vara kohtlemine, mille võlgnik omandab pärast maksejõuetusmenetluse algatamist;
 - c) võlgniku ja pankrotihalduri volitused;
 - d) tasaarvestuse tingimused;
 - e) maksejõuetusmenetluse tagajärjed võlgniku lepingulistele suhetele;
 - f) maksejõuetusmenetluse tagajärjed konkreetsete võlausaldajate algatatud menetlustele, välja arvatud pooleliolevad kohtuasjad;
 - g) võlgniku pankrotivara suhtes esitatavad nõuded ning pärast maksejõuetusmenetluse algatamist tekkivate nõuete menetlemine;
 - h) nõuete esitamine, kontrollimine ja tunnustamine;
 - i) vara realiseerimisest saadud tulu jaotamine, nõuete rahuldamisjärgud ning selliste võlausaldajate õigused, kelle nõuded on pärast maksejõuetusmenetluse algatamist osaliselt rahuldatud asjaõiguse alusel või tasaarvestusega;
 - j) maksejõuetusmenetluse lõpetamise tingimused ja tagajärjed, eelkõige kompromissi tegemisel;
 - k) võlausaldajate õigused pärast maksejõuetusmenetluse lõpetamist;
 - l) maksejõuetusmenetlusega seotud kulude kandjad;
 - m) võlausaldajaid tervikuna kahjustavate õigustoimingute tühisust, tühistamist või kehtetust käsitlevad sätted.

Artikkel 8

Kolmandatele isikutele kuuluvad asjaõigused

1. Maksejõuetusmenetluse algatamine ei mõjuta võlausaldajatele või kolmandatele isikutele kuuluvaid asjaõigusi, mis on seotud võlgnikule kuuluva materiaalse või immateriaalse vara või kinnis- või vallasasjaga, mis asub menetluse algatamise ajal teise liikmesriigi territooriumil, olenemata sellest, kas tegemist on konkreetse vara või asjaga või kindlaksmääramata vara või asjade kogumiga, mis võib aja jooksul muutuda.
2. Lõikes 1 osutatud õigused tähendavad eelkõige järgmist:
 - a) õigus likvideerida või lasta likvideerida vara ning rahuldada nõudeid kõnealusel vara likvideerimisel saadavast tulust või sissetulekust, eelkõige kinnipidamisõiguse või hüpoteegi kaudu;
 - b) ainuõigus nõude rahuldamiseks, eelkõige õigus, mis on tagatud kinnipidamisõigusega või nõude tagatisena loovutamiseks;
 - c) õigus nõuda vara tagastamist ja/või hüvitamist nendelt, kelle valduses või kasutuses see on õigustatud poole tahte vastaselt;
 - d) asjaõiguslik õigus asja viljale.
3. Asjaõiguseks peetakse avalikus registris registreeritud ja kolmandatele isikutele siduvat õigust, mille alusel saab omandada lõikes 1 nimetatud asjaõiguse.

4. Lõige 1 ei välista õigustoimingute tühisuse tuvastamise, tühistamise või kehtetuks tunnistamise hagsid, millele osutatakse artikli 7 lõike 2 punktis m.

Artikkel 9

Tasaarvestus

1. Maksejõuetusmenetluse algatamine ei mõjuta võlausaldajate õigust nõuda oma nõuete ja võlgniku nõuete tasaarvestust, kui see on lubatud maksejõuetu võlgniku nõudele kohaldatava õigusega.

2. Lõige 1 ei välista õigustoimingute tühisuse tuvastamise, tühistamise või kehtetuks tunnistamise hagsid, millele osutatakse artikli 7 lõike 2 punktis m.

Artikkel 10

Omandireservatsioon

1. Vara ostja vastu algatav maksejõuetusmenetlus ei mõjuta müüja omandireservatsioonil põhinevaid õigusi, kui vara asub menetluse algatamise ajal mõne teise kui menetluse algatanud riigi territooriumil.

2. Maksejõuetusmenetluse algatamine vara müüja vastu pärast vara üleandmist ei ole piisav põhjus müügilepingu tühistamiseks või lõpetamiseks ning ei takista ostjal saada vara omandiõigust, kui müüdav vara asub menetluse algatamise ajal mõne teise kui menetluse algatanud riigi territooriumil.

3. Lõiked 1 ja 2 ei välista õigustoimingute tühisuse tuvastamise, tühistamise või kehtetuks tunnistamise hagsid, millele osutatakse artikli 7 lõike 2 punktis m.

Artikkel 11

Kinnisasjaga seotud lepingud

1. Maksejõuetusmenetluse tagajärgi kinnisasja omandamis- või kasutamiseõigust käsitlevale lepingule reguleerib ainuüksi selle liikmesriigi õigus, kelle territooriumil kinnisasi asub.

2. Maksejõuetuse põhimenetluse algatanud kohtul on pädevus kiita heaks käesolevas artiklis osutatud lepingute lõpetamine või muutmine, kui

a) nende lepingute suhtes kohaldatava liikmesriigi õigusega nõutakse, et sellise lepingu võib lõpetada või seda lepingut võib muuta ainult maksejõuetusmenetluse algatanud kohtu heakskiidul, ning

b) asjaomases liikmesriigis ei ole maksejõuetusmenetlust algatatud.

Artikkel 12

Maksesüsteemid ja finantsturud

1. Maksejõuetusmenetluse tagajärgi makse- või arveldussüsteemi või finantsturgude poolte õigustele ja kohustustele reguleerib ainuüksi selle liikmesriigi õigus, kelle õigusakte kõnealuse süsteemi või turu suhtes kohaldatakse, ilma et see piiraks artikli 8 kohaldamist.

2. Lõige 1 ei välista väljamaksete või tehingute tühisuse tuvastamise, tühistamise või kehtetuks tunnistamise hagsid asjaomase maksesüsteemi või finantsturu suhtes kohaldatava õiguse alusel.

*Artikkel 13***Töölepingud**

1. Maksejõuetusmenetluse tagajärgi töölepingutele ja -suhetele reguleerib ainuüksi selle liikmesriigi õigus, kelle õigusakte kohaldatakse töölepingutele.
2. Selle liikmesriigi kohtutel, kus teise maksejõuetusmenetluse võib algatada, on pädevus kiita heaks käesolevas artiklis osutatud lepingute lõpetamine või muutmine, isegi kui asjaomases liikmesriigis ei ole maksejõuetusmenetlust algatatud.

Esimest lõiku kohaldatakse ka asutusele, kes on siseriikliku õiguse kohaselt pädev kiitma heaks käesolevas artiklis osutatud lepingute lõpetamise või muutmise.

*Artikkel 14***Tagajärjed registreerimisele kuuluvatele õigustele**

Maksejõuetusmenetluse tagajärjed selliste võlgniku õigustele, mis on seotud kinnisasja, laeva või õhusõidukiga ja mis tuleb avalikus registris registreerida, määratakse kindlaks selle liikmesriigi õigusega, kelle alluvuses registrit peetakse.

*Artikkel 15***Ühtse toimega Euroopa patendid ja ühenduse kaubamärgid**

Käesoleva määruse kohaldamisel võib ühtse toimega Euroopa patendi, ühenduse kaubamärgi või liidu õigusega kehtestatud muu sarnase õiguse küsimust lahendada üksnes artikli 3 lõikes 1 osutatud menetluses.

*Artikkel 16***Kahjustavad toimingud**

Artikli 7 lõike 2 punkti m ei kohaldata juhul, kui kõiki võlausaldajaid kahjustanud toimingutest kasu saanud isik tõendab, et

- a) kõnealuse toimingu suhtes kohaldatakse menetluse algatanud riigi õiguse asemel mõne teise liikmesriigi õigust, ning
- b) kõnealuse liikmesriigi õiguse alusel ei ole võimalik kõnealust toimingut asjaomases asjas vaidlustada.

*Artikkel 17***Kolmandate isikute kaitse**

Kui võlgnik pärast maksejõuetusmenetluse algatamist võõrandab tasu eest

- a) kinnisasja,
 - b) avalikus registris registreerimisele kuuluva laeva või õhusõiduki või
 - c) väärtpaberid, mille olemasolu eeldab registreerimist õigusaktidega ettenähtud registris,
- reguleerivad seda tegevust selle riigi õigusaktid, kelle territooriumil kinnisasi asub või kelle alluvuses registrit peetakse.

*Artikkel 18***Maksejõuetusmenetluse tagajärjed pooleliolevatele kohtuasjadele või vahekohtumenetlusele**

Maksejõuetusmenetluse tagajärjed sellisele pooleliolevale kohtuasjale või pooleliolevale vahekohtumenetlusele, mille raames käsitletakse võlgniku pankrotivara hulka kuuluvat vara või õigust, reguleeritakse ainuüksi selle liikmesriigi õigusega, kus kohtuasi on pooleli või kus asub vahekohus.

II PEATÜKK

MAKSEJÕUETUSMENETLUSE TUNNUSTAMINE*Artikkel 19***Põhimõte**

1. Maksejõuetusmenetluse algatamise otsust, mille on teinud artikli 3 kohaselt pädeva liikmesriigi kohus, tunnustavad kõik teised liikmesriigid alates selle jõustumisest menetluse algatanud riigis.

Esimeses lõigus sätestatud kohaldatakse ka juhul, kui võlgniku suhtes ei saa võlgniku isikut arvesse võttes algatada menetlust teises liikmesriigis.

2. Artikli 3 lõikes 1 osutatud menetluse tunnustamine ei välista artikli 3 lõikes 2 osutatud menetluste algatamist mõne teise liikmesriigi kohtus. Viimati nimetatud menetlus on teisene maksejõuetusmenetlus III peatüki tähenduses.

*Artikkel 20***Tunnustamise tagajärjed**

1. Kui käesolevas määruses ei sätestata teisiti, on artikli 3 lõikes 1 osutatud maksejõuetusmenetluse algatamise otsusel teistes liikmesriikides ilma täiendavate formaalsusteta samad tagajärjed nagu menetluse algatanud riigi õiguse alusel, tingimusel et kõnealusel teises liikmesriigis ei ole algatatud artikli 3 lõikes 2 osutatud menetlust.

2. Artikli 3 lõikes 2 osutatud menetluse tagajärge ei saa teistes liikmesriikides vaidlustada. Võlausaldajate õiguste piiramine eelkõige maksetähtaja pikendamise või maksekohustusest vabastamise osas mõjutab teise liikmesriigi territooriumil asuvat vara ainult selliste võlausaldajate puhul, kes on selleks nõusoleku andnud.

*Artikkel 21***Pankrotihalduri pädevus**

1. Artikli 3 lõike 1 alusel pädeva kohtu poolt nimetatud pankrotihaldur võib kasutada teises liikmesriigis kõiki talle menetluse algatanud riigi õigusega antud õigusi tingimusel, et selles liikmesriigis ei ole algatatud teist maksejõuetusmenetlust ega võetud maksejõuetusmenetluse algatamiseks esitatud avalduse tagamise abinõusid. Artiklite 8 ja 10 kohaselt on pankrotihalduril eelkõige õigus viia võlgniku vara välja sellest liikmesriigist, kus see asub.

2. Artikli 3 lõike 2 alusel pädeva kohtu nimetatud pankrotihaldur võib esitada teises liikmesriigis kohtu kaudu või kohtuväliselt nõude, mille aluseks on vallasasja väljaviimine menetluse algatanud riigist kõnealusel teise liikmesriigi territooriumile pärast maksejõuetusmenetluse algatamist. Pankrotihalduril on õigus võlausaldajate huvides esitada ka tühisuse tuvastamise, tühistamise või kehtetuks tunnistamise hagiid.

3. Pankrotihaldur peab oma õiguste kasutamisel järgima selle liikmesriigi õigust, kelle territooriumil ta kavatses tegutseda, eelkõige vara realiseerimisega seotud toimingute puhul. Need õigused ei hõlma sunnimeetmeid, välja arvatud juhul, kui need on määranud selle liikmesriigi kohus, ega õigust teha kohtumenetlust või vaidlusi käsitlevaid otsuseid.

*Artikkel 22***Pankrotihalduri nimetamise tõendamine**

Pankrotihalduri nimetamist tõendatakse tema nimetamist käsitleva originaalotsuse tõestatud koopiaga või mõne muu pädeva kohtu antud tõendi abil.

Võib nõuda nende tõendavate dokumentide tõlget selle liikmesriigi ametlikku keelde või ühte ametlikest keeltest, kelle territooriumil pankrotihaldur kavatses tegutseda. Legaliseerimine või muud sarnased formaalsused ei ole vajalikud.

Artikkel 23

Tagastamine ja arvestamine

1. Võttes arvesse artikleid 8 ja 10, peab võlausaldaja, kelle nõue, mis on seotud võlgnikule kuuluva teise liikmesriigi territooriumil asuva varaga, on pärast artikli 3 lõikes 1 osutatud menetluse algatamist mis tahes moel, kuid eelkõige sundtäitmise teel, osaliselt või täielikult rahuldatud, tagastama omandatu pankrotihaldurile.
2. Võlausaldajate võrdse kohtlemise tagamiseks saab võlausaldaja, kes on maksejõuetusmenetluse käigus saanud oma nõudest lähtuvalt dividende, teiste menetluste käigus makstavatest dividendidest osa ainult juhul, kui sama järgu või kategooria võlausaldajatele on viimati nimetatud menetluste käigus makstud samaväärseid dividende.

Artikkel 24

Maksejõuetusregistrite loomine

1. Liikmesriigid loovad oma territooriumil ühe või mitu registrit, milles avaldatakse teavet maksejõuetusmenetluste kohta, ning haldavad neid registreid (edaspidi „maksejõuetusregistrid“). See teave avaldatakse võimalikult kiiresti pärast asjaomaste menetluste algatamist.
2. Lõikes 1 osutatud teave tehakse üldsusele kättesaadavaks artiklis 27 sätestatud tingimustel ning see sisaldab järgmisi andmeid (edaspidi „kohustuslik teave“):
 - a) maksejõuetusmenetluse algatamise kuupäev;
 - b) maksejõuetusmenetluse algatanud kohus ja kohtuasja viitenumber, kui see on olemas;
 - c) A lisas osutatud algatatud maksejõuetusmenetluse liik ning, kui see on asjakohane, sellise menetluse mis tahes asjaomane alaliik, mis on algatatud kooskõlas siseriikliku õigusega;
 - d) kas menetluse algatamise pädevus põhineb artikli 3 lõikel 1, 2 või 4;
 - e) kui võlgnik on äriühing või juriidiline isik, siis võlgniku nimi, registreerimisnumber, registrijärgne asukoht või, kui see on erinev, postiaadress;
 - f) kui võlgnik on üksikisik, olenemata sellest, kas ta tegeleb iseseisva äri- või kutsetegevusega või mitte, siis võlgniku nimi, registreerimisnumber (kui see on olemas) ja postiaadress, või kui aadress on salastatud, siis võlgniku sünniaeg ja -koht;
 - g) pankrotihalduri nimi, postiaadress või e-posti aadress, juhul kui menetluse raames on nimetatud pankrotihaldur;
 - h) nõuete esitamise tähtaeg (kui see on kindlaks määratud) või viide selle tähtaja arvutamise kriteeriumidele;
 - i) maksejõuetuse põhimenetluse lõpetamise kuupäev (kui see on teada);
 - j) kohus, kellele võib esitada hagi maksejõuetusmenetluse algatamise otsuse vaidlustamiseks kooskõlas artikliga 5 ning, kui see on asjakohane, sellise hagi esitamise tähtaeg või viide selle tähtaja arvutamise kriteeriumidele.
3. Lõige 2 ei takista liikmesriike lisamast oma riiklikesse maksejõuetusregistritesse dokumente või lisateavet, näiteks teavet maksejõuetusega seoses juriidilise isiku juhtide ametist tagandamise kohta.
4. Liikmesriikidel ei ole kohustust lisada maksejõuetusregistritesse käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teavet iseseisva äri- või kutsetegevusega mitte tegelevate üksikisikute kohta ega teha sellist teavet üldsusele kättesaadavaks kõnealuste registrite omavahel ühendamise süsteemi kaudu, kui nad artikli 54 kohaselt teatavad teadaolevatele välisriikide võlausaldajatele käesoleva artikli lõike 2 punktis j osutatud asjaoludest.

Kui liikmesriik kasutab esimeses lõigus osutatud võimalust, ei mõjuta maksejõuetusmenetlus nende teistes liikmesriikides asuvate võlausaldajate nõudeid, kes ei ole saanud esimeses lõigus osutatud teavet.

5. Käesoleva määruse kohaselt nendes registrites teabe avaldamisel ei ole muud õiguspõhjust kui see, mis on sätestatud siseriiklikus õiguses ja artikli 55 lõikes 6.

Artikkel 25

Maksejõuetusregistrite omavaheline ühendamine

1. Komisjon kehtestab rakendusaktidega detsentraliseeritud süsteemi maksejõuetusregistrite omavahel ühendamiseks. Kõnealune süsteem hõlmab maksejõuetusregistreid ja Euroopa e-õiguskeskkonna portaali kui kesket punkti, mille kaudu võimaldatakse üldsusele elektrooniline juurdepääs süsteemis sisalduvale teabele. Süsteemis pakutakse otsinguteenust kõigis liidu institutsioonide ametlikes keeltes, et leida kohustuslikku teavet ning mis tahes muid dokumente või teavet, mis on lisatud maksejõuetusregistritesse, mille liikmesriigid on otsustanud Euroopa e-õiguskeskkonna portaali kaudu kättesaadavaks teha.
2. Komisjon võtab vastavalt artiklis 87 osutatud menetlusele vastuvõetud rakendusaktidega hiljemalt 26. juuniks 2019 vastu
 - a) elektroonilise side ja teabevahetuse meetodite tehnilise spetsifikatsiooni, mis põhineb maksejõuetusregistrite omavahel ühendamise süsteemi jaoks väljatöötatud liidese spetsifikatsioonil;
 - b) tehnilised meetmed, millega tagatakse teabevahetuse ja teabe levitamise minimaalsed infotehnoloogilised turvastandardid maksejõuetusregistrite omavahel ühendamise süsteemis;
 - c) Euroopa e-õiguskeskkonna portaali poolt artiklis 24 osutatud teabe leidmiseks pakutava otsinguteenuse miinimumkriteeriumid;
 - d) artiklis 24 osutatud teabe leidmiseks tehtava otsingu tulemuste kuvamise miinimumkriteeriumid;
 - e) maksejõuetusregistrite omavahel ühendamise süsteemi poolt pakutavate teenuste kättesaadavuse viisid ja tehnilised tingimused ning
 - f) sõnastiku, milles antakse ülevaade A lisas loetletud riigisiseste maksejõuetusmenetluste põhijoontest.

Artikkel 26

Maksejõuetusregistrite loomise ja omavahel ühendamise kulud

1. Maksejõuetusregistrite omavahel ühendamise süsteemi loomist, haldamist ja edasist arendamist rahastatakse liidu üldeelarvest.
2. Iga liikmesriik kannab kulud, mis on seotud tema riiklike maksejõuetusregistrite loomise ja kohandamisega nii, et neid oleks võimalik ühendada Euroopa e-õiguskeskkonna portaaliga, samuti kulud, mis on seotud nende registrite käitamisega, haldamisega ja hooldamisega. See ei piira võimalust taotleda toetusi, et toetada sellist tegevust liidu rahastamisprogrammide raames.

Artikkel 27

Maksejõuetusregistrite omavahel ühendamise süsteemi kaudu teabele juurdepääsu tingimused

1. Liikmesriigid tagavad, et artikli 24 lõike 2 punktides a–j osutatud kohustuslik teave on tasuta kättesaadav maksejõuetusregistrite omavahel ühendamise süsteemi kaudu.
2. Käesolev määrus ei takista liikmesriike nõudmast mõistlikku tasu maksejõuetusregistrite omavahel ühendamise süsteemi kaudu juurdepääsu eest artikli 24 lõikes 3 osutatud dokumentidele või lisateabele.
3. Liikmesriigid võivad anda juurdepääsu kohustuslikule teabele, mis on seotud iseseisva äri- või kutsetegevusega mitte tegelevate üksikisikutega ning iseseisva äri- või kutsetegevusega tegelevate üksikisikutega, kui maksejõuetusmenetlus ei ole kõnealuse tegevusega seotud, juhul kui on täidetud võlgnikuga seotud täiendavad otsingukriteeriumid lisaks artikli 25 lõike 2 punktis c osutatud miinimumkriteeriumidele.

4. Liikmesriigid võivad nõuda, et lõikes 3 osutatud teabele juurdepääsu andmise tingimuseks on pädevale asutusele esitatud taotlus. Liikmesriigid võivad seada tingimuse, et sellisele teabele juurdepääsu andmisel tuleb kontrollida õiguspärase huvi olemasolu. Taotlejal isik peab saama teabenõude esitada elektrooniliselt standardvormiga Euroopa e-õiguskeskkonna portaali kaudu. Kui nõutakse õiguspärase huvi olemasolu, peab taotlejal isikul olema lubatud oma taotlust põhjendada asjaomaste dokumentide elektrooniliste koopiatega. Pädev asutus peab andma taotlevale isikule vastuse kolme tööpäeva jooksul.

Taotlejal isik ei ole kohustatud esitama oma taotlust põhjendavate dokumentide tõlkeid ega kandma tõlkega seotud kulusid, mis võivad tekkida pädeval asutusel.

Artikkel 28

Avaldamine teises liikmesriigis

1. Pankrotihaldur või vara käsutusõiguse säilitanud võlgnik nõuab, et teade maksejõuetusmenetluse algatamise otsuse kohta ning asjakohasel juhul pankrotihalduri nimetamise otsuse kohta avaldatakse igas liikmesriigis, kus asub võlgniku tegevuskoht, selles liikmesriigis sätestatud avaldamiseeskirjade kohaselt. Kui see on asjakohane, avaldatakse sellises teates nimetatud pankrotihalduri andmed ja see, kas kohaldatakse kohtualluvuse norme artikli 3 lõike 1 või 2 alusel.

2. Pankrotihaldur või vara käsutusõiguse säilitanud võlgnik võib nõuda lõikes 1 osutatud teabe avaldamist muus liikmesriigis, mida pankrotihaldur või vara käsutusõiguse säilitanud võlgnik vajalikuks peavad, järgides kõnealuses liikmesriigis kehtivaid avaldamise nõudeid.

Artikkel 29

Registreerimine teise liikmesriigi avalikes registrites

1. Kui selle liikmesriigi õiguse kohaselt, kus asub võlgniku tegevuskoht ja see tegevuskoht on kantud kõnealuse liikmesriigi avalikku registrisse, või selle liikmesriigi õiguse kohaselt, kus asub võlgnikule kuuluv kinnisasi, on nõutav artiklis 28 osutatud maksejõuetusmenetluse algatamist käsitleva teabe avaldamine kinnistusregistris, äriregistris või mis tahes muus avalikus registris, võtab pankrotihaldur või vara käsutusõiguse säilitanud võlgnik kõik vajalikud meetmed sellise registreerimise tagamiseks.

2. Pankrotihaldur või vara käsutusõiguse säilitanud võlgnik võib nõuda sellist registreerimist igas muus liikmesriigis, tingimusel et registreerimine on lubatud selle liikmesriigi õigusega, kus registrit peetakse.

Artikkel 30

Kulud

Artiklites 28 ja 29 sätestatud avaldamise ja registreerimise kulusid käsitletakse menetlusega seotud kuludena.

Artikkel 31

Kohustuse täitmine võlgniku ees

1. Kui liikmesriigis täidetakse kohustus võlgniku ees, kelle suhtes on teises liikmesriigis algatatud maksejõuetusmenetlus, kuigi oleks pidanud kõnealuse kohustuse täitma selle menetluse pankrotihaldurile, vabaneb kohustuse täitja oma kohustusest, kui ta ei olnud menetluse algamisest teadlik.

2. Kui kohustus täidetakse enne artiklis 28 sätestatud avaldamist, eeldatakse vastupidiste tõendite puudumisel, et kohustuse täitnud isik ei olnud maksejõuetusmenetluse algamisest teadlik. Kui kohustus täidetakse pärast teate avaldamist, eeldatakse vastupidiste tõendite puudumisel, et kohustuse täitnud isik oli maksejõuetusmenetluse algamisest teadlik.

*Artikkel 32***Muude otsuste tunnustamine ja täitmine**

1. Sellise kohtu otsust, kelle otsust menetluse algatamise kohta tunnustatakse vastavalt artiklile 19, mis käsitleb maksejõuetusmenetluse läbiviimist ja lõpetamist või kohtu heakskiidetud kompromisse, tunnustatakse ilma täiendavate formaalsusteta. Sellist otsust täidetakse vastavalt määruse (EL) nr 1215/2012 artiklitele 39–44 ja 47–57.

Esimest löiku kohaldatakse ka otseselt maksejõuetusmenetlusest tuleneva või sellega tihedalt seotud otsuse suhtes isegi juhul, kui selle on teinud mõni teine kohus.

Esimest löiku kohaldatakse ka selliste otsuste suhtes, mis käsitlevad pärast maksejõuetusmenetluse algatamise avalduse esitamist või avalduse tagamiseks võetud abinõusid.

2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutamata otsuste tunnustamist ja täitmist reguleeritakse määrusega (EL) nr 1215/2012, eeldusel et kõnealune määrus on kohaldatav.

*Artikkel 33***Avalik kord**

Iga liikmesriik võib keelduda teises liikmesriigis algatatud maksejõuetusmenetluse tunnustamisest või sellise menetluse käigus tehtud otsuse täitmisest, kui tunnustamine või täitmine oleksid selges vastuolus tema avaliku korraga, eelkõige selle aluspõhimõtete ning üksikisiku põhiseaduslike õiguste ja vabadustega.

III PEATÜKK

TEISESED MAKSEJÕUETUSMENETLUSED*Artikkel 34***Menetluse algatamine**

Kui ühe liikmesriigi kohus on algatanud maksejõuetuse põhimenetluse, mida tunnustatakse teises liikmesriigis, võib teise liikmesriigi kohus, kellel on pädevus vastavalt artikli 3 lõikele 2, algatada kooskõlas käesoleva peatüki sätetega teisese maksejõuetusmenetluse. Kui maksejõuetuse põhimenetluse algatamiseks nõutakse, et võlgnik on maksejõuetu, ei vaadata võlgniku maksejõuetust üle liikmesriigis, kus võidakse algatada teisene maksejõuetusmenetlus. Teisesel maksejõuetusmenetlusel on tagajärjed üksnes sellisele võlgniku varale, mis asub selle liikmesriigi territooriumil, kus see menetlus on algatatud.

*Artikkel 35***Kohaldatav õigus**

Kui käesolevas määruses ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse teisese maksejõuetusmenetluse suhtes selle liikmesriigi õigust, kelle territooriumil teisene maksejõuetusmenetlus algatakse.

*Artikkel 36***Õigus anda teisese maksejõuetusmenetluse vältimiseks kinnitus**

1. Teisese maksejõuetusmenetluse algatamise vältimiseks võib maksejõuetuse põhimenetluse pankrotihaldur anda ühepoolse kinnituse (edaspidi „kinnitus”) seoses selles liikmesriigis asuva varaga, kus teisese maksejõuetusmenetluse võib algatada, et ta selle vara või selle vara realiseerimise tulemusel saadud tulu jagamise korral järgib selliseid siseriikliku õiguse kohaseid vara jaotamise õigusi ja eelisõigusi, mis võlausaldajatel oleks olnud juhul, kui teisene maksejõuetusmenetlus oleks kõnealuses liikmesriigis algatatud. Kinnituses täpsustatakse, millistel faktilistel asjaoludel see põhineb, eelkõige asjaomasel liikmesriigis asuva vara väärtuse ja selle realiseerimise võimaluste osas.

2. Kui kooskõlas käesoleva artikliga on antud kinnitus, on lõikes 1 osutatud vara realiseerimisest saadud tulu jaotamise ja võlausaldajate nõuete rahuldamisjärkude suhtes ning nende õiguste suhtes, mis võlausaldajatel on lõikes 1 osutatud vara osas, kohaldatav õigus selle liikmesriigi õigus, kus oleks võinud algatada teisese maksejõuetusmenetluse. Lõikes 1 osutatud vara koosseis määratakse kindlaks kinnituse andmise ajal.
3. Kinnitus antakse selle liikmesriigi ametlikus keeles või ühes ametlikus keeles, kus oleks võinud algatada teisese maksejõuetusmenetluse, või juhul, kui asjaomases liikmesriigis on mitu ametlikku keelt, selle koha ametlikus keeles või ühes ametlikus keeles, kus oleks võinud algatada teisese maksejõuetusmenetluse.
4. Kinnitus antakse kirjalikult. Sellisele kinnitusele kohaldatakse maksejõuetuse põhimenetluse algatanud riigi muid vorminõudeid ja jaotamise heakskiitmise nõudeid, juhul kui need on kehtestatud.
5. Kinnituse peavad heaks kiitma teadaolevad kohalikud võlausaldajad. Kvalifitseeritud häälteenamuse nõudeid ja hääletamiskorda, mis kehtivad restruktureerimiskavade vastuvõtmise suhtes selle liikmesriigi õiguse alusel, kus oleks võinud algatada teisese maksejõuetusmenetluse, kohaldatakse ka kinnituse heakskiitmise suhtes. Kui see on siseriiklikus õiguses lubatud, on võlausaldajatel võimalik kasutada hääletamiseks sidevahendeid. Pankrotihaldur teavitab teadaolevaid kohalikke võlausaldajaid antud kinnitusest, selle heakskiitmise nõuetest ja korrast ning kinnituse heakskiitmisest või tagasilükkamisest.
6. Kooskõlas käesoleva artikliga antud ja heaks kiidetud kinnitus on pankrotivara suhtes siduv. Kui algatatakse teisene maksejõuetusmenetlus kooskõlas artiklitega 37 ja 38, annab maksejõuetuse põhimenetluse pankrotihaldur teisese maksejõuetusmenetluse pankrotihaldurile üle kogu vara, mille ta on pärast kinnituse andmist viinud selle liikmesriigi territooriumilt välja, või juhul, kui vara on juba realiseeritud, siis sellest saadud tulu.
7. Kui pankrotihaldur on andnud kinnituse, teavitab ta kohalikke võlausaldajaid kavandatavast jaotamisest enne lõikes 1 osutatud vara ja tulu jaotamist. Kui see teave ei ole kooskõlas kinnitusega või kohaldatava õigusega, võib iga kohalik võlausaldaja sellise jaotamise vaidlustada selle liikmesriigi kohtus, kus on algatatud maksejõuetuse põhimenetlus, et taotleda jaotamist kooskõlas kinnituse ja kohaldatava õigusega. Sellisel juhul ei maksta jaotisi välja enne, kui kohus on teinud vaidlustamise suhtes otsuse.
8. Kohalikud võlausaldajad võivad pöörduda selle liikmesriigi kohtusse, kus on algatatud maksejõuetuse põhimenetlus, et nõuda maksejõuetuse põhimenetluse pankrotihaldurilt mis tahes sobivate abinõude võtmist, mis on kättesaadavad maksejõuetuse põhimenetluse algatanud riigi õiguse kohaselt ja tagavad vastavuse antud kinnitusele.
9. Kohalikud võlausaldajad võivad pöörduda ka selle liikmesriigi kohtusse, kus oleks võinud algatada teisese maksejõuetusmenetluse, et nõuda kohtult selliste ajutiste abinõude või kaitseabinõude võtmist, mis taganuks, et pankrotihaldur tegutseb vastavalt antud kinnitusele.
10. Pankrotihaldur vastutab igasuguse kahju eest, mida kohalikud võlausaldajad kannavad seetõttu, et pankrotihaldur ei ole järginud käesolevas artiklis sätestatud kohustusi ega nõudeid.
11. Käesoleva artikli tähenduses loetakse kohalikuks võlausaldajaks asutust, kes on asutatud selles liikmesriigis, kus oleks võinud algatada teisese maksejõuetusmenetluse, ning kes on Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/94/EÜ⁽¹⁾ alusel kohustatud tagama töötajate töölepingutest või töösuhetest tulenevate rahuldamata nõuete väljamaksmise, kui siseriiklik õigus seda ette näeb.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2008. aasta direktiiv 2008/94/EÜ töötajate kaitse kohta tööandja maksejõuetuse korral (ELT L 283, 28.10.2008, lk 36).

*Artikkel 37***Õigus taotleda teisele maksejõuetusmenetluse algatamist**

1. Teisele maksejõuetusmenetluse algatamist võib taotleda
 - a) maksejõuetuse põhimenetluse pankrotihaldur;
 - b) mõni teine isik või asutus, kellel on õigus taotleda maksejõuetusmenetluse algatamist selle liikmesriigi õiguse alusel, kelle territooriumil teisele maksejõuetusmenetluse algatamist taotletakse.
2. Kui kinnitus on muutunud siduvaks kooskõlas artikliga 36, tuleb teisele maksejõuetusmenetluse algatamise avaldus esitada 30 päeva jooksul alates kinnituse heakskiitmise teate saamisest.

*Artikkel 38***Teisele maksejõuetusmenetluse algatamise otsus**

1. Teisele maksejõuetusmenetluse algatamise avalduse saanud kohus teavitab sellest viivitamata maksejõuetuse põhimenetluse pankrotihaldurit või käsutusõiguse säilitanud võlgnikku ja annab talle võimaluse esitada avalduse kohta oma seisukoht.
2. Kui maksejõuetuse põhimenetluse pankrotihaldur on andnud kinnituse kooskõlas artikliga 36, ei algata käesoleva artikli lõikes 1 osutatud kohus pankrotihalduri avalduse alusel teisest maksejõuetusmenetlust, kui kohus on veendunud, et kinnitus kaitseb piisavalt kohalike võlausaldajate üldisi huve.
3. Kui on antud luba konkreetse täitemenetluse ajutiseks peatamiseks, et võlgniku ja tema võlausaldajate vahel saaks pidada läbirääkimisi, võib kohus pankrotihalduri või käsutusõiguse säilitanud võlgniku taotluse korral peatada teisele maksejõuetusmenetluse algatamise maksimaalselt kolmeks kuuks, tingimusel et kohalike võlausaldajate huvide kaitseks on võetud sobivad abinõud.

Lõikes 1 osutatud kohus võib anda korralduse võtta abinõusid kohalike võlausaldajate huvide kaitseks, nõudes, et pankrotihaldur või vara käsutusõiguse säilitanud võlgnik ei kõrvaldaks ega võõrandaks vara, mis asub liikmesriigis, kus asub tema tegevuskoht, välja arvatud juhul, kui seda tehakse tavapärase äritegevuse käigus. Kohus võib anda ka korralduse võtta peatamise ajal tarvitusele muid abinõusid kohalike võlausaldajate huvide kaitseks, välja arvatud juhul, kui see on vastuolus tsiviilmenetluse siseriiklike normidega.

Kohus lõpetab teisele maksejõuetusmenetluse algatamise peatamise omal algatusel või mis tahes võlausaldaja taotluse korral, juhul kui peatamise ajal on saavutatud kokkulepe esimeses lõigus osutatud läbirääkimistel.

Kohus võib peatamise lõpetada omal algatusel või mis tahes võlausaldaja taotluse korral, kui peatamise jätkumine kahjustab võlausaldaja õigusi, eriti kui läbirääkimised on katkestatud või on ilmnunud, et neid tõenäoliselt ei viida lõpule, või kui pankrotihaldur või vara käsutusõiguse säilitanud võlgnik on rikkunud keeldu võõrandada või viia oma vara välja selle liikmesriigi territooriumilt, kus asub tema tegevuskoht.

4. Maksejõuetuse põhimenetluse pankrotihalduri avalduse alusel võib lõikes 1 osutatud kohus algatada A lisas loetletud liiki maksejõuetusmenetluse, mis on muu kui esialgu nõutud menetluse liik, tingimusel et asjaomast teist liiki menetluse algatamise tingimused on siseriikliku õiguse alusel täidetud ning et see menetlus on kõige asjakohasem, võttes arvesse kohalike võlausaldajate huve ning põhi- ja teisele maksejõuetusmenetluse vahelist sidusust. Kohaldatakse artikli 34 teist lauset.

*Artikkel 39***Teisele maksejõuetusmenetluse algatamise otsuse kohtulik läbivaatamine**

Maksejõuetuse põhimenetluse pankrotihaldur võib vaidlustada teisele maksejõuetusmenetluse algatamise otsuse selle liikmesriigi kohtus, kus teisele maksejõuetusmenetlus on algatatud, põhjendusel, et kohus ei ole täitnud artiklis 38 sätestatud tingimusi ja nõudeid.

Artikkel 40

Ettemaksed kulude katteks

Kui selle liikmesriigi õiguse kohaselt, kus teise maksejõuetusmenetluse algatamist taotletakse, peab võlgniku vara täielikult või osaliselt katma menetluskulud, võib kohus sellise taotluse saamisel nõuda, et taotleja teeb kulude katteks ettemakse või esitab asjakohase tagatise.

Artikkel 41

Pankrotihaldurite koostöö ja teabevahetus

1. Maksejõuetuse põhimenetluse pankrotihaldur ja sama võlgniku suhtes algatatud teisest maksejõuetusmenetluste pankrotihaldur või -haldurid teevad omavahel koostööd sellisel määral, mis on kooskõlas kohaldatavate menetlusnormidega. Selline koostöö võib toimuda mis tahes vormis, sealhulgas kokkulepete või protokollide sõlmimise kujul.
2. Lõikes 1 osutatud koostöö rakendamiseks pankrotihaldurid
 - a) teavitavad üksteist võimalikult kiiresti kõigest, mis võib olla teiste menetluste puhul asjakohane, eelkõige nõuete esitamisel ja kontrollimisel tehtud edusammudest ning kõigist võlgniku päästmiseks või restruktureerimiseks või menetluse lõpetamiseks võetud meetmetest, eeldusel et konfidentsiaalse teabe kaitsmiseks on tehtud vajalikud korraldused;
 - b) uurivad võlgniku restruktureerimise võimalust ja koordineerivad sellise võimaluse olemasolu korral restruktureerimiskava väljatöötamist ja rakendamist;
 - c) koordineerivad võlgniku vara realiseerimist või kasutamist ning äriasjade juhtimist; teise maksejõuetusmenetluse pankrotihaldur annab maksejõuetuse põhimenetluse pankrotihaldurile aegsasti võimaluse teha ettepanekuid teise maksejõuetusmenetlusega seotud vara realiseerimise või kasutamise kohta.
3. Lõikeid 1 ja 2 kohaldatakse *mutatis mutandis* olukordade suhtes, kus maksejõuetuse põhimenetluses või teiseses maksejõuetusmenetluses või territoriaalses maksejõuetusmenetluses, mis on seotud sama võlgnikuga ja toimuvad samal ajal, säilitab võlgnik oma vara käsutusõiguse.

Artikkel 42

Kohtute koostöö ja teabevahetus

1. Sama võlgnikuga seotud maksejõuetuse põhimenetluse ning territoriaalsete ja teisest maksejõuetusmenetluste koordineerimise hõlbustamiseks teeb kohus, kellele on esitatud maksejõuetusmenetluse algatamise avaldus või kes on maksejõuetusmenetluse algatanud, koostööd teiste kohtutega, kellele on esitatud maksejõuetusmenetluse algatamise avaldus või kes on maksejõuetusmenetluse algatanud, ning koostööd tehakse sellisel määral, mis on kooskõlas kohaldatavate menetlusnormidega. Selleks võivad kohtud määrata asjakohasel juhul sõltumatu isiku või organi, kes tegutseb nende juhiste järgi, tingimusel et see ei ole vastuolus kohaldatavate menetlusnormidega.
2. Lõikes 1 sätestatud koostöö puhul võivad kohtud või lõike 1 kohaselt nende nimel tegutsevad isikud või organid omavahel otse suhelda või taotleda üksteiselt otse teavet või abi, eeldusel et sellise suhtluse raames austatakse poolte menetlusõigusi ja järgitakse teabe konfidentsiaalsuse nõuet.
3. Lõikes 1 osutatud koostöö võib toimuda kõigi vahendite kaudu, mida kohtud peavad asjakohaseks. Nendeks vahenditeks võivad eelkõige olla
 - a) pankrotihaldurite nimetamise koordineerimine,
 - b) teabevahetus kohtu poolt asjakohaseks peetavas vormis,
 - c) võlgniku vara ja äriasjade valitsemise ning järelevalve koordineerimine,
 - d) kohtuistungite korraldamise koordineerimine,
 - e) vajaduse korral protokollide heakskiitmise koordineerimine.

*Artikkel 43***Pankrotihaldurite ja kohtute koostöö ja teabevahetus**

1. Sama võlgniku suhtes algatatud maksejõuetuse põhimenetluse, territoriaalsete ja teiseste maksejõuetusmenetluste koordineerimise hõlbustamiseks teeb
 - a) maksejõuetuse põhimenetluse pankrotihaldur koostööd ja vahetab teavet iga kohtuga, kellele on esitatud teisese maksejõuetusmenetluse algatamise avaldus või kes on sellise menetluse algatanud;
 - b) territoriaalse või teisese maksejõuetusmenetluse pankrotihaldur koostööd ja vahetab teavet kohtuga, kellele on esitatud maksejõuetuse põhimenetluse algatamise avaldus või kes on sellise menetluse algatanud, ning
 - c) territoriaalse või teisese maksejõuetusmenetluse pankrotihaldur koostööd ja vahetab teavet kohtuga, kellele on esitatud teise territoriaalse või teisese maksejõuetusmenetluse algatamise avaldus või kes on sellise menetluse algatanud,
- ulatuses, mil koostöö ja teabevahetus on kooskõlas kohaldatavate menetlusnormidega ega tekita huvide konflikti.
2. Lõikes 1 osutatud koostööd võib teha igasuguste asjakohaste vahendite, näiteks artikli 42 lõikes 3 sätestatud vahendite kaudu.

*Artikkel 44***Koostöö ja teabevahetuse kulud**

Artiklites 42 ja 43 sätestatud nõuded ei tohi kaasa tuua olukorda, kus kohtud nõuavad üksteiselt koostöö ja teabevahetuse kulude tasumist.

*Artikkel 45***Võlausaldaja õiguste teostamine**

1. Võlausaldaja võib oma nõude esitada maksejõuetuse põhimenetluses ja kõigis teistes maksejõuetusmenetlustes.
2. Maksejõuetuse põhimenetluse ja teiseste maksejõuetusmenetluste pankrotihaldurid esitavad teistes menetlustes nõuded, mis on juba esitatud nende menetluste käigus, mille jaoks neid ametisse nimetati, tingimusel et seda tehakse viimasena nimetatud menetluse võlausaldajate huvides, võttes arvesse võlausaldajate õigust olla nõude esitamise vastu või võtta nõue tagasi, kui kohaldatav õigus seda ette näeb.
3. Maksejõuetuse põhimenetluse või teisese maksejõuetusmenetluse pankrotihalduril on võlausaldajatega võrdne õigus osaleda teistes menetlustes ning eelkõige võlausaldajate koosolekutel.

*Artikkel 46***Vara realiseerimise protsessi peatamine**

1. Teisese maksejõuetusmenetluse algatanud kohus peatab maksejõuetuse põhimenetluse pankrotihalduri taotluse korral vara realiseerimise osaliselt või täielikult. Sel juhul võib ta nõuda, et maksejõuetuse põhimenetluse pankrotihaldur rakendaks asjakohaseid abinõusid teisese maksejõuetusmenetluse võlausaldajate ja teatavate võlausaldajate rühmade huvide kaitseks. Pankrotihalduri taotluse võib tagasi lükata ainult juhul, kui on ilmselge, et maksejõuetuse põhimenetluse võlausaldajad ei ole sellest huvitatud. Vara realiseerimist võib peatada kuni kolmeks kuuks. Seda võib pikendada või uuendada samaks ajavahemikuks.

2. Lõikes 1 osutatud kohus lõpetab vara realiseerimise protsessi peatamise
 - a) maksejõuetuse põhimenetluse pankrotihalduri taotluse korral,
 - b) omal algatusel, võlausaldaja taotluse korral või teise maksejõuetusmenetluse pankrotihalduri taotluse korral, kui peatamist ei saa enam pidada põhjendatuks, võttes eelkõige arvesse maksejõuetuse põhimenetluse või teiste maksejõuetusmenetluste võlausaldajate huve.

Artikkel 47

Pankrotihalduri õigus esitada restruktureerimiskavasid

1. Kui teise maksejõuetusmenetluse algatanud liikmesriigi õiguse kohaselt on lubatud sellised menetlused lõpetada restruktureerimiskava, kompromissi või muu samalaadse meetme abil ilma likvideerimiseta, on maksejõuetuse põhimenetluse pankrotihalduril õigus teha kooskõlas asjaomase liikmesriigi menetlusega ettepanek sellise meetme võtmiseks.

2. Lõikes 1 osutatud ja teise maksejõuetusmenetluse käigus kavandatavatest meetmetest tulenev võlausaldajate õiguste piiramine, näiteks maksetähtaja pikendamine või maksekohustusest vabastamine, ei tohi kõigi huvitatud võlausaldajate nõusolekuta mõjutada võlgniku vara, mis ei ole asjaomase menetlusega hõlmatud.

Artikkel 48

Maksejõuetusmenetluse lõpetamise tagajärjed

1. Ilma et see piiraks artikli 49 kohaldamist, ei takista maksejõuetusmenetluse lõpetamine samal ajal sama võlgniku suhtes poolleilolevate muude maksejõuetusmenetluste jätkamist.

2. Kui juriidilise isiku või äriühingu suhtes tema registrijärgse asukoha liikmesriigis algatud maksejõuetusmenetlus viiks juriidilise isiku või äriühingu likvideerimiseni, ei lõpetata asjaomast juriidilist isikut või äriühingut enne, kui sama võlgniku suhtes algatud muu maksejõuetusmenetlus on lõpetatud või kui sellise menetluse pankrotihaldur või -haldurid on lõpetamiseks andnud nõusoleku.

Artikkel 49

Teiseses maksejõuetusmenetluses järelejäänud vara

Kui teise maksejõuetusmenetlusega hõlmatud vara realiseerimisega on võimalik täita kõik selle menetluse raames vastuvõetud nõuded, annab selles menetluses nimetatud pankrotihaldur viivitamata kogu ülejäänud vara üle maksejõuetuse põhimenetluse pankrotihaldurile.

Artikkel 50

Maksejõuetuse põhimenetluse hilisem algatamine

Kui artikli 3 lõikes 1 osutatud menetlus algatakse pärast artikli 3 lõikes 2 osutatud menetluse algatamist mõnes teises liikmesriigis, kohaldatakse esimese menetluse suhtes artikleid 41, 45, 46, 47 ja 49 niivõrd, kui menetluse käik seda võimaldab.

Artikkel 51

Teise maksejõuetusmenetluse muutmine

1. Maksejõuetuse põhimenetluse pankrotihalduri taotluse korral võib selle liikmesriigi kohus, kus on algatud teisene maksejõuetusmenetlus, anda korralduse muuta teisene maksejõuetusmenetlus A lisas loetletud muud liiki maksejõuetusmenetluseks, tingimusel et täidetud on siseriikliku õigusega ette nähtud tingimused kõnealuse teist liiki maksejõuetusmenetluse algatamiseks ning et kõnealune teist liiki maksejõuetusmenetlus on kõige asjakohasem kohalike võlausaldajate huvide ning maksejõuetuse põhimenetluse ja teise maksejõuetusmenetluse vahelise siduse seisukohast.

2. Lõikes 1 osutatud taotluse kaalumisel võib kohus nõuda teavet mõlema menetlusega seotud pankrotihaldurilt.

Artikkel 52

Hagi tagamise abinõud

Kui liikmesriigi artikli 3 lõike 1 alusel pädev kohus nimetab võlgniku vara säilitamiseks ajutise halduri, on kõnealusel halduril õigus taotleda võlgniku teises liikmesriigis asuva vara tagamiseks ja säilitamiseks kõnealuse liikmesriigi õigusega ettenähtud abinõusid maksejõuetusmenetluse algatamise avalduse esitamise ja menetluse algatamise otsuse vastuvõtmise vahelisel ajal.

IV PEATÜKK

VÕLAUSALDAJATE TEAVITAMINE JA NENDE NÕUETE ESITAMINE

Artikkel 53

Nõuete esitamise õigus

Iga teises liikmesriigis asuv võlausaldaja võib esitada maksejõuetusmenetluses nõudeid menetluse algatanud riigi õiguses lubatud viisil. Ainult nõuete esitamise eesmärgil ei ole kohustust lasta end esindada advokaadil või mõnel muul õigusala esindajal.

Artikkel 54

Võlausaldajate teavitamise kohustus

1. Kohe pärast maksejõuetusmenetluse algatamist liikmesriigis peab selle liikmesriigi pädev kohus või kõnealuse kohtu nimetatud pankrotihaldur teavitama teadaolevaid teistes liikmesriikides asuvaid võlausaldajaid.
2. Lõikes 1 osutatud teave, mis esitatakse individuaalse teatena, hõlmab eelkõige tähtaegu ja nendega seoses sätestatud karistusi, organit või asutust, kellel on õigus esitatud nõudeid vastu võtta, ning muid ettenähtud meetmeid. Peale selle märgitakse teatises, kas võlausaldajad, kelle nõuded rahuldatakse eelisjärjekorras või on tagatud asjaõigustega, peavad samuti esitama oma nõuded. Teatisele tuleb lisada artiklis 55 osutatud nõuete esitamise standardvormi koopia või teave selle kohta, kust seda vormi saada.
3. Käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 osutatud teave esitatakse teatise standardvormil, mis on välja töötatud kooskõlas artikliga 88. Kõnealune vorm avaldatakse Euroopa e-õiguskeskkonna portaalis ning selle pealkiri on kõikides liidu institutsioonide ametlikes keeltes „Maksejõuetusmenetluse teatis”. Vorm edastatakse menetluse algatanud riigi ametlikus keeles või, kui selles liikmesriigis on mitu ametlikku keelt, siis selle koht ametlikus keeles või ühes ametlikus keeles, kus on algatatud maksejõuetusmenetlus, või mõnes muus keeles, mille kõnealune riik on märkinud talle vastuvõetava keelena kooskõlas artikli 55 lõikega 5, juhul kui võib eeldada, et teistes liikmesriikides asuvad võlausaldajad saavad sellest keelest paremini aru.
4. Iseseisva äri- või kutsetegevusega mitte tegelevate üksikisikute maksejõuetusmenetlustes ei ole käesolevas artiklis osutatud standardvormi kasutamine kohustuslik, kui võlausaldajad ei pea selleks, et nende nõudeid menetluses arvesse võetaks, nõudeid esitama.

Artikkel 55

Nõuete esitamise menetlus

1. Iga teises liikmesriigis asuv võlausaldaja võib esitada oma nõude nõuete esitamise standardvormil, mis on välja töötatud kooskõlas artikliga 88. Vorm kannab kõikides liidu institutsioonide ametlikes keeltes pealkirja „Nõuete esitamine”.

2. Lõikes 1 osutatud nõuete esitamise standardvorm sisaldab järgmist teavet:
- lõikes 1 osutatud teises liikmesriigis asuva võlausaldaja nimi, postiaadress, e-posti aadress (kui see on olemas), isikukood (kui see on olemas) ja pangarekvisiidid;
 - nõude suurus, täpsustades põhiosa ja, kui see on asjakohane, intressid ning nõude tekkimise kuupäeva ning kuupäeva, mil see kuulus tasumisele, kui nimetatud kuupäevad on erinevad;
 - intresside nõudmise korral intressimäär, kas intress on õiguslikku või lepingulist laadi, ajavahemik, mille eest intresse nõutakse, ning kapitaliseeritud intresside summa;
 - kui nõutakse kulude katmist, mis tekkisid nõuet esitades enne menetluse algatamist, siis nende kulude suurus ja üksikasjad;
 - nõude laad;
 - kas taotletakse eesõigusnõudega võlausaldaja staatust ja sellise taotluse alus;
 - kas nõue on tagatud asjaõiguse või omandireservatsiooniga ja kui on, siis milline vara on sellise tagatisega hõlmatud, tagatise andmise kuupäev, ning kui tagatis on registreeritud, registreerimisnumber, ning
 - kas taotletakse tasaarvestust ning kui see on nii, siis vastastikuste nõuete suurus maksejõuetusmenetluse algatamise kuupäeval, nende nõuete tekkimise kuupäev ja summa, millest on taotletav tasaarvestus maha arvatud.

Nõuete esitamise standardvormile tuleb lisada tõendavate dokumentide koopiaid.

3. Nõuete esitamise standardvormil märgitakse, et teabe esitamine lõike 2 punktis a osutatud võlausaldaja pangarekvisiitide ja isikukoodi kohta ei ole kohustuslik.

4. Kui võlausaldaja esitab oma nõude muul viisil kui lõikes 1 osutatud standardvormil, peab tema nõue sisaldama lõikes 2 osutatud teavet.

5. Nõudeid võib esitada igas liidu institutsioonide ametlikus keeles. Kohus, pankrotihaldur või vara käsutusõiguse säilitanud võlgnik võivad võlausaldajalt nõuda tõlget menetluse algatanud riigi ametlikus keeles või, kui asjaomases liikmesriigis on mitu ametlikku keelt, selle koha ametlikus keeles või ühes ametlikus keeles, kus maksejõuetusmenetlus on algatatud, või muus keeles, mille kõnealune riik on märkinud talle vastuvõetava keelena. Iga liikmesriik märgib, kas talle on nõuete esitamise keelena vastuvõetav mõni liidu institutsioonide ametlik keel, mis ei ole tema enda ametlik keel.

6. Nõuded tuleb esitada menetluse algatanud riigi õigusaktides kindlaks määratud tähtaja jooksul. Teistes liikmesriikides asuvate võlausaldajate puhul on see tähtaeg vähemalt 30 päeva pärast maksejõuetusmenetluse algatamise teate avaldamist selle algatamise riigi maksejõuetusregistris. Kui liikmesriik tugineb artikli 24 lõikele 4, ei tohi see tähtaeg olla lühem kui 30 päeva pärast seda, kui võlausaldajat on artikli 54 kohaselt teavitatud.

7. Kui kohtul, pankrotihalduril või vara käsutusõiguse säilitanud võlgnikul on kahtlusi käesoleva artikliga kooskõlas esitatud nõude osas, annab ta võlausaldajale võimaluse esitada nõude olemasolu ja selle suuruse kohta lisatõendeid.

V PEATÜKK

KONTSERNI LIIKMETE MAKSEJÕUETUSMENETLUSED

1. JAGU

Koostöö ja teabevahetus

Artikkel 56

Pankrotihaldurite koostöö ja teabevahetus

1. Kui maksejõuetusmenetlusega on seotud kaks või enam kontserni liiget, teeb kontserni ühe liikme suhtes algatatud menetluses nimetatud pankrotihaldur koostööd sama kontserni teiste liikmete suhtes algatatud menetlustes nimetatud

pankrotihalduritega, ning koostöö toimub sellisel määral, mis on asjakohane nende menetluste tõhusa läbiviimise hõlbustamise seisukohast, on kooskõlas kõnealuste menetluste suhtes kohaldatavate normidega ega tekita huvide konflikti. See koostöö võib toimuda mis tahes vormis, sealhulgas kokkulepete või protokollide sõlmimise kujul.

2. Lõikes 1 osutatud koostöö rakendamiseks pankrotihaldurid

- a) teavitavad üksteist võimalikult kiiresti kõigest, mis võib olla teiste menetluste puhul asjakohane, eeldusel et konfidentsiaalse teabe kaitsmiseks on tehtud vajalikud korraldused;
- b) kaaluvad, kas on võimalusi koordineerida maksejõuetusmenetlustega hõlmatud kontserniliikmete äriasjade juhtimist ja järelevalvet, ning kui see on võimalik, siis teevad seda;
- c) kaaluvad, kas on võimalusi maksejõuetusmenetluses olevate kontserniliikmete restruktureerimiseks, ning kui see on võimalik, koordineerivad kooskõlastatud restruktureerimiskava ettepaneku tegemist ja sellealaseid läbirääkimisi.

Punktide b ja c kohaldamisel võivad kõik või mõned lõikes 1 osutatud pankrotihaldurid leppida kokku lisavolituste andmises ühes menetluses nimetatud pankrotihaldurile, kui selline kokkulepe on kohaldatavate menetlusnormidega lubatud. Samuti võivad nad kokku leppida omavahel teatavate ülesannete jagamises, kui selline ülesannete jagamine on kohaldatavate menetlusnormidega lubatud.

Artikkel 57

Kohtute koostöö ja teabevahetus

1. Kui maksejõuetusmenetlusega on seotud kaks või enam kontserni liiget, teeb kohus, kes on algatanud sellise maksejõuetusmenetluse, koostööd kõigi teiste kohtutega, kellele on esitatud avaldus algatada maksejõuetusmenetlus teiste sama kontserni liikmete suhtes või kes on sellise menetluse algatanud, ning koostöö toimub sellisel määral, mis on asjakohane menetluste tõhusa läbiviimise hõlbustamise seisukohast, on kooskõlas kohaldatavate menetlusnormidega ega tekita huvide konflikti. Selleks võivad kohtud nimetada asjakohasel juhul sõltumatu isiku või organi, kes tegutseb nende juhiste järgi, tingimusel et see ei ole vastuolus kohaldatavate normidega.

2. Lõikes 1 sätestatud koostöö rakendamisel võivad kohtud või lõike 1 kohaselt nende nimel tegutsev isik või organ omavahel otse suhelda või taotleda üksteiselt otse teavet või abi, eeldusel et sellise suhtluse raames austatakse menetlusosaliste menetlusõigusi ja järgitakse teabe konfidentsiaalsuse nõuet.

3. Lõikes 1 osutatud koostöö võib toimuda mis tahes viisil, mida kohtud peavad asjakohaseks. Eelkõige võib koostöö hõlmata järgmist:

- a) pankrotihaldurite nimetamise koordineerimine;
- b) teabevahetus kohtu poolt asjakohaseks peetavas vormis;
- c) kontserni liikmete vara ja äriasjade valitsemise ning järelevalve koordineerimine;
- d) kohtuistungite korraldamise koordineerimine;
- e) vajaduse korral protokollide heakskiitmise koordineerimine.

Artikkel 58

Pankrotihaldurite ja kohtute koostöö ja teabevahetus

Kontserni liikme suhtes algatatud maksejõuetusmenetluses nimetatud pankrotihaldur

- a) teeb koostööd ja vahetab teavet iga kohtuga, kellele on esitatud menetluse algatamise avaldus mõne teise sama kontserni liikme suhtes või kes on sellise menetluse algatanud; ning
- b) võib taotleda teistelt kohtutelt teavet kontserni mõne teise liikme suhtes algatatud menetluste kohta või paluda abi seoses menetlusega, milles raames ta on nimetatud,

tehes seda ulatuses, kus selline koostöö ja teabevahetus on asjakohane menetluste tõhusa läbiviimise hõlbustamiseks, ei tekita huvide konflikti ning on kooskõlas kohaldatavate menetlusnormidega.

*Artikkel 59***Koostöö ja teabevahetuse kulud kontserni liikmete suhtes algatatud menetlustes**

Artiklites 56–60 sätestatud koostöö ja teabevahetuse kulud, mida pankrotihaldur või kohus on kandnud, käsitatakse menetluskuludena.

*Artikkel 60***Pankrotihalduri volitused kontserni liikmete suhtes algatatud menetlustes**

1. Kontserni liikme suhtes algatatud maksejõuetusmenetluses nimetatud pankrotihaldur võib ulatuses, mis on asjakohane menetluse tõhusa läbiviimise hõlbustamiseks

- a) olla ära kuulatud sama kontserni teiste liikmete suhtes algatatud menetlustes;
- b) taotleda vara realiseerimisega seotud meetmete kohaldamise peatamist sama kontserni teiste liikmete suhtes algatatud menetlustes, tingimusel et
 - i) kõigi või teatavate kontserniliikmete puhul, kelle suhtes on algatatud maksejõuetusmenetlus, on esitatud artikli 56 lõike 2 punkti c kohane restruktureerimiskava ja see tagab head võimalused edu saavutamiseks;
 - ii) selline peatamine on vajalik restruktureerimiskava nõuetekohase rakendamise tagamiseks;
 - iii) restruktureerimiskava toob kasu võlausaldajatele menetluste raames, mille puhul peatamist taotletakse, ning
 - iv) käesoleva peatüki 2. jaos kohast koordineerimist ei kohaldata maksejõuetusmenetluse suhtes, mille raames käesoleva artikli lõikes 1 osutatud pankrotihaldur on nimetatud, ega menetluse suhtes, mille kohta on esitatud peatamistaotlus;
- c) taotleda artikli 61 kohase kontserni tasandi koordineerimismenetluse algatamist.

2. Lõike 1 punktis b osutatud menetluse algatanud kohus peatab menetluses vara realiseerimisega seonduva iga meetme täielikult või osaliselt, kui ta leiab, et lõike 1 punktis b osutatud tingimused on täidetud.

Enne kui kohus annab korralduse meede peatada, kuulab ta ära selle menetluse pankrotihalduri, mille raames peatamist taotletakse. Meetme võib peatada mis tahes maksimaalselt kolme kuu pikkuseks ajavahemikuks, mida kohus peab asjakohaseks ning mis on kooskõlas kohaldatavate menetlusnormidega.

Menetluse peatamise korralduse teinud kohus võib nõuda, et lõikes 1 osutatud pankrotihaldur võtaks siseriikliku õigusega ette nähtud sobivaid meetmeid menetluses osalevate võlausaldajate huvide kaitseks.

Kohus võib pikendada peatamise kestust sellise täiendava ajavahemiku või selliste täiendavate ajavahemike võrra, mis on tema hinnangul asjakohased ja kooskõlas kohaldatavate menetlusnormidega, tingimusel et lõike 1 punkti b alapunktides ii–iv osutatud tingimused on jätkuvalt täidetud ning peatamise kogukestus (esialgne ajavahemik koos pikendamistega) ei ole pikem kui kuus kuud.

*2. JAGU***Koordineerimine**

1. alajagu

Menetlus*Artikkel 61***Kontserni tasandi koordineerimismenetluse algatamise avaldus**

1. Kontserni liikme suhtes algatatud maksejõuetusmenetluses nimetatud pankrotihaldur võib taotleda kontserni tasandi koordineerimismenetluse algatamist igas kohtus, kellele kontserni liikme maksejõuetusmenetlus allub.

2. Lõikes 1 osutatud avaldus esitatakse selle riigi õiguses sätestatud tingimustel, mida kohaldatakse menetlusele, mille raames pankrotihaldur on nimetatud.
3. Lõikes 1 osutatud avaldusele lisatakse
 - a) ettepanek selle kohta, milline isik nimetada kontserni koordinaatoriks (edaspidi „koordinaator“), tema sobivuse üksikasjad vastavalt artiklile 71, tema kvalifikatsioon ja kirjalik nõusolek hakata täitma koordinaatori ülesandeid;
 - b) ülevaade kavandatavast kontserni tasandi koordineerimismenetlusest ja eelkõige põhjendused selle kohta, miks on täidetud artikli 63 lõikes 1 sätestatud tingimused;
 - c) loetelu kontserni liikmete suhtes algatatud menetlustes nimetatud pankrotihalduritest ja, kui see on asjakohane, asjaomaste menetlustega seotud kohtutest ja pädevatest asutustest;
 - d) ülevaade kavandatava kontserni tasandi koordineerimismenetluse hinnangulistest kuludest ja iga kontserni liikme poolt nendes kantavast osast.

Artikkel 62

Prioriteetsuse reegel

Ilma et see piiraks artikli 66 kohaldamist, kui kontserni tasandi koordineerimismenetluse algatamist taotletakse eri liikmesriikide kohtutes, loobuvad ülejäänud kohtud oma pädevusest selle kohtu kasuks, kelle poole pöörduiti esimesena.

Artikkel 63

Teade kohtult, kelle poole pöörduiti

1. Kohus, kellele on esitatud kontserni tasandi koordineerimismenetluse algatamise avaldus, teatab võimalikult kiiresti sellise avalduse saamisest ja soovitatud koordinaatorist neile pankrotihalduritele, kes on nimetatud kontserni liikme suhtes algatatud menetluse raames, nagu on osutatud artikli 61 lõike 3 punktis c osutatud avalduses, kui kohus on veendunud, et
 - a) sellise menetluse algatamine on asjakohane kontserni eri liikmete maksejõuetusmenetluse tõhusa läbiviimise hõlbustamiseks;
 - b) ühegi kontserni liikme võlausaldajat, kes peaks eeldatavalt kõnealuses menetluses osalema, ei sea asjaomase liikme sellesse menetlusse kaasamine finantsiliselt ebasoodsamasse olukorda, ning
 - c) soovitatud koordinaator vastab artiklis 71 sätestatud nõuetele.
2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teade sisaldab artikli 61 lõike 3 punktides a–d osutatud elementide loetelu.
3. Lõikes 1 osutatud teade saadetakse väljastustega tähtkirjaga.
4. Kohus, kelle poole pöörduiti, annab asjaomastele pankrotihalduritele võimaluse esitada oma seisukoht.

Artikkel 64

Pankrotihaldurite vastuväited

1. Igale kontserni liikmele nimetatud pankrotihaldur võib esitada vastuväiteid
 - a) selle maksejõuetusmenetluse, mille raames ta on nimetatud, kaasamise suhtes kontserni tasandi koordineerimismenetlusse, või
 - b) koordinaatorina soovitatud isiku suhtes.
2. Käesoleva artikli lõike 1 kohased vastuväited esitatakse artiklis 63 osutatud kohtule 30 päeva jooksul pärast seda, kui käesoleva artikli lõikes 1 osutatud pankrotihaldur on kätte saanud teate kontserni tasandi koordineerimismenetluse algatamise avalduse kohta.

Vastuväite võib esitada standardvormil, mis on välja töötatud kooskõlas artikliga 88.

3. Enne kui pankrotihaldur otsustab kooskõlas lõike 1 punktiga a, kas osaleda koordineerimises või mitte, peab ta saama heakskiidu, mis võib olla nõutav selle menetluse algatanud riigi õiguse kohaselt, mille raames ta on nimetatud.

Artikkel 65

Kontserni tasandi koordineerimismenetluse kaasamise suhtes esitatud vastuväite tagajärjed

1. Kui pankrotihaldur on esitanud vastuväite nende menetluste, mille raames ta on nimetatud, kontserni tasandi koordineerimismenetluse kaasamise suhtes, siis neid menetlusi kontserni tasandi koordineerimismenetluse ei kaasata.
2. Artiklis 68 osutatud kohtu või koordinaatori volitustel, mis tulenevad kõnealustest menetlustest, ei ole selle liikme üle mõju ning need ei too selle liikme jaoks kaasa kulusid.

Artikkel 66

Kohtu valimine kontserni tasandi koordineerimismenetluse jaoks

1. Kui vähemalt kaks kolmandikku kontserni liikmete suhtes algatatud maksejõuetusmenetlustes nimetatud pankrotihalduritest on kokku leppinud, et kontserni tasandi koordineerimismenetluse algatamiseks on kõige asjakohasem teise liikmesriigi pädev kohus, on sellel kohtul ainupädevus.
2. Kohus valitakse ühisel kokkuleppel kirjalikult või selle valik tõendatakse kirjalikult. Kohut võib valida selle hetkeni, kui algatatakse kontserni tasandi koordineerimismenetlus kooskõlas artikliga 68.
3. Iga muu kohus kui kohus, kelle poole on lõike 1 alusel pöördutud, loobub oma pädevusest selle kohtu kasuks.
4. Kontserni tasandi koordineerimismenetluse algatamise avaldus esitatakse kohtule, milles on kokku lepitud kooskõlas artikliga 61.

Artikkel 67

Soovitatud koordinaatori suhtes esitatud vastuväite tagajärjed

Kui koordinaatorina soovitatud isiku nimetamise suhtes esitab vastuväite pankrotihaldur, kes aga ei esita vastuväidet selle suhtes, et kontserni liige, kelle suhtes algatatud menetluse raames on asjaomane pankrotihaldur nimetatud, kaasatakse kontserni tasandi koordineerimismenetlustesse, võib kohus hoiduda selle isiku nimetamisest koordinaatoriks ja paluda vastuväite esitanud pankrotihalduril esitada uus taotlus kooskõlas artikli 61 lõikega 3.

Artikkel 68

Kontserni tasandi koordineerimismenetluse algatamise otsus

1. Pärast artikli 64 lõikes 2 osutatud tähtaja möödumist võib kohus algatada kontserni tasandi koordineerimismenetluse, kui ta on veendunud, et artikli 63 lõikes 1 osutatud tingimused on täidetud. Sellisel juhul kohus
 - a) nimetab ametisse koordinaatori,
 - b) teeb otsuse koordineerimise struktuuri kohta ning
 - c) teeb otsuse hinnanguliste kulude ja kontserni liikmete poolt kantava osa kohta.
2. Otsus kontserni tasandi koordineerimismenetluse algatamise kohta tehakse teatavaks menetluses osalevatele pankrotihalduritele ja koordinaatorile.

*Artikkel 69***Pankrotihaldurite järgnevad otsused menetluses osaleda**

1. Kooskõlas oma siseriikliku õigusega võib iga pankrotihaldur pärast seda, kui kohus on teinud artiklis 68 osutatud otsuse, esitada taotluse selle menetluse kaasamiseks, mille raames ta on nimetatud, kui
 - a) on esitatud vastuväide maksejõuetusmenetluse kaasamise suhtes kontserni tasandi koordineerimismenetluse või
 - b) kontserni liikme suhtes algatati maksejõuetusmenetlus pärast seda, kui kohus algatas kontserni tasandi koordineerimismenetluse.
2. Ilma et see piiraks lõike 4 kohaldamist, võib koordinaator sellise taotlusega ühineda pärast asjaomaste pankrotihalduritega konsulteerimist, kui
 - a) ta on veendunud, et võttes arvesse seda, millisesse etappi on kontserni tasandi koordineerimismenetlus jõudnud taotluse esitamise ajaks, on täidetud artikli 63 lõike 1 punktides a ja b sätestatud kriteeriumid, või
 - b) kõik menetlusega seotud pankrotihaldurid on sellega nõus oma siseriikliku õigusega ette nähtud tingimuste kohaselt.
3. Koordinaator teavitab kohust ja osalevaid pankrotihaldureid oma lõike 2 kohasest otsusest ja selle põhjendustest.
4. Iga osalev pankrotihaldur ja iga pankrotihaldur, kelle taotlus olla kaasatud kontserni tasandi koordineerimismenetluse liikmeks tagasi, võib vaidlustada lõikes 2 osutatud otsuse kooskõlas selle liikmesriigi õiguses sätestatud menetlusega, kus algatati kontserni tasandi koordineerimismenetlus.

*Artikkel 70***Soovitused ja kontserni tasandi koordineerimiskava**

1. Maksejõuetusmenetluste korraldamisel võtavad pankrotihaldurid arvesse koordinaatori soovitusi ja artikli 72 lõikes 1 osutatud kontserni tasandi koordineerimiskava sisu.
2. Pankrotihaldur ei ole kohustatud koordinaatori soovitusi ega kontserni tasandi koordineerimiskava tervikuna või osaliselt järgima.

Kui ta ei järgi koordinaatori soovitusi ega kontserni tasandi koordineerimiskava, põhjendab ta seda neile isikutele või ametitele, kellele ta oma siseriikliku õiguse kohaselt peab aru andma, ja koordinaatorile.

2. alajagu

Üldsätted*Artikkel 71***Koordinaator**

1. Koordinaator on isik, kellel on liikmesriigi õiguse kohaselt õigus tegutseda pankrotihaldurina.
2. Koordinaator ei tohi olla üks pankrotihalduritest, kes on nimetatud mis tahes kontserni liikme suhtes algatatud maksejõuetusmenetluse raames, ning tal ei tohi olla huvide konflikti kontserni liikmete, nende võlausaldajate ja teistele kontserni liikmetele nimetatud pankrotihalduritega.

*Artikkel 72***Koordinaatori ülesanded ja õigused**

1. Koordinaator
 - a) koostab ja sõnastab soovitused maksejõuetusmenetluse koordineeritud korraldamise kohta;
 - b) esitab kontserni tasandi koordineerimiskava, milles on nimetatud, kirjeldatud ja soovitatud kõik meetmed, mis on vajalikud kontserni liikmete maksejõuetuse ühtseks lahendamiseks. Eelkõige võib kava sisaldada ettepanekuid järgmise kohta:

- i) meetmed, mis on vajalikud kontserni või mõne selle osa majandusliku suutlikkuse ja rahandusliku usaldatavuse taastamiseks;
 - ii) kontsernisiseste vaidluste lahendamine seoses kontsernisiseste tehingutega ja tagasivõitmise hagidega;
 - iii) kontserni maksejõuetute liikmete pankrotihaldurite vahelised kokkulepped.
2. Samuti võib koordinaator
- a) olla kontserni mis tahes liikme suhtes algatatud menetluste raames ära kuulatud ja neis osaleda, eelkõige võttes osa võlausaldajate koosolekuteist;
 - b) vahendada kontserni liikmete kahe või enama pankrotihalduri vahelisi vaidlusi;
 - c) tutvustada ja selgitada oma kontserni tasandi koordineerimiskava neile isikutele või ametitele, kellele ta oma siseriikliku õiguse kohaselt peab aru andma;
 - d) nõuda kõigilt pankrotihaldurilt teavet iga kontserni liikme kohta, kui see teave on või võib olla kasulik menetluste koordineerimiseks vajalike strateegiate ja meetmete väljatöötamisel ning sõnastamisel, ning
 - e) taotleda kuni kuueks kuuks kontserni mis tahes liikme suhtes algatatud menetluste peatamist, tingimusel et selline peatamine on vajalik koordineerimiskava nõuetekohaseks rakendamiseks ja see oleks kasulik selles menetluses osalevatele võlausaldajatele, mille raames peatamist taotletakse, või taotleda mis tahes olemasoleva peatamise lõpetamist. Selline taotlus esitatakse kohtule, kes algatas menetluse, mille puhul peatamist taotletakse.
3. Lõike 1 punktis b osutatud kava ei tohi sisaldada soovitusi menetluste või pankrotivara konsolideerimise kohta.
4. Käesolevas artiklis määratletud koordinaatori ülesanded ja õigused ei laiene ühelegi kontserni liikmele, kes kontserni tasandi koordineerimismenetluses ei osale.
5. Koordinaator täidab oma kohustusi sõltumatult ja piisava hoolega.
6. Kui koordinaator leiab, et tema ülesannete täitmine nõuab kulude märkimisväärset suurendamist võrreldes artikli 61 lõike 3 punktis d osutatud hinnanguliste kuludega ning igal juhul siis, kui kulud ületavad kuluprognooosi 10 % võrra,
- a) teavitab koordinaator sellest viivitamata osalevaid pankrotihaldureid ja
 - b) taotleb kontserni tasandi koordineerimismenetluse algatanud kohtult eelnevat nõusolekut.

Artikkel 73

Keeled

1. Koordinaator suhtleb kontserni osaleva liikme pankrotihalduriga temaga kokkulepitud keeles või kokkuleppe puudumise korral liidu institutsioonide või kontserni selle liikme suhtes menetluse algatanud kohtu ametlikus keeles või ühes ametlikest keeltest.
2. Koordinaator suhtleb kohtuga selle kohtu ametlikus keeles.

Artikkel 74

Koostöö pankrotihaldurite ja koordinaatori vahel

1. Kontserni liikmetele nimetatud pankrotihaldurid ja koordinaator teevad omavahel koostööd sellisel määral, mis ei ole vastuolus kohaldatavate menetlusnormidega.
2. Eelkõige edastavad pankrotihaldurid igasuguse teabe, mis on asjakohane koordinaatori ülesannete täitmiseks.

*Artikkel 75***Koordinaatori tagasikutsumine**

Kohus kutsub koordinaatori omal algatusel või kontserni osaleva liikme pankrotihalduri taotluse korral tagasi, kui

- a) koordinaatori tegevus kahjustab kontserni osaleva liikme võlausaldajaid või
- b) koordinaator ei täida käesoleva peatüki kohaseid kohustusi.

*Artikkel 76***Käsusõiguse säilitanud võlgnik**

Käesolevas peatükis kohaldatakse pankrotihalduri suhtes kohaldatavaid sätteid asjakohasel juhul ka käsusõiguse säilitanud võlgniku suhtes.

*Artikkel 77***Kulud ja nende jaotamine**

1. Koordinaatori tasu peab olema piisav, proportsionaalne täidetavate ülesannete suhtes ja kajastama mõistlikke kulutusi.
2. Pärast oma ülesannete täitmist koostab koordinaator kulude lõpparuande ja iga liikme poolt tasutava osa ning esitab selle aruande igale osalevale pankrotihaldurile ja koordineerimismenetluse algatanud kohtule.
3. Kui pankrotihaldurid ei esita vastuväiteid 30 päeva jooksul alates lõikes 2 osutatud aruande kättesaamisest, loetakse kulud ja iga liikme poolt tasutav osa kokkulepituks. Aruanne esitatakse kinnitamiseks koordineerimismenetluse algatanud kohtule.
4. Vastuväite korral teeb kontserni tasandi koordineerimismenetluse algatanud kohus koordinaatori või iga osaleva pankrotihalduri taotluse korral otsuse kulude ja iga liikme poolt tasutava osa kohta kooskõlas käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud kriteeriumidega ning võttes arvesse artikli 68 lõikes 1 ja asjakohasel juhul artikli 72 lõikes 6 osutatud kulude hindamist.
5. Iga osalev pankrotihaldur võib vaidlustada lõikes 4 osutatud otsuse kooskõlas selle liikmesriigi õiguses sätestatud menetlusega, kus algatati kontserni tasandi koordineerimismenetlus.

VI PEATÜKK

ANDMEKAITSE

*Artikkel 78***Andmekaitse**

1. Käesoleva määruse alusel toimuva isikuandmete töötlemise suhtes liikmesriikides kohaldatakse direktiivi 95/46/EÜ rakendavaid siseriiklikke sätteid, tingimusel et see ei puuduta kõnealuse direktiivi artikli 3 lõikes 2 osutatud töötlemistoiminguid.
2. Komisjoni poolt käesoleva määruse alusel toimuva isikuandmete töötlemise suhtes kohaldatakse määrust (EÜ) nr 45/2001.

*Artikkel 79***Liikmesriikide vastutus seoses isikuandmete töötlemisega riiklikes maksejõuetusregistrites**

1. Iga liikmesriik teatab komisjonile füüsilise või juriidilise isiku, riigiasutuse, -ameti või muu organi nime, kes on siseriikliku õigusega määratud täitma vastutava töötleja ülesandeid kooskõlas direktiivi 95/46/EÜ artikli 2 esimese lõigu punktiga d, eesmärgiga avaldada need nimed Euroopa e-õiguskeskkonna portaalis.

2. Liikmesriigid tagavad selliste tehniliste meetmete rakendamise, mis tagavad isikuandmete töötlemise turvalisuse artiklis 24 osutatud riiklikes maksejõuetusregistrites.
3. Liikmesriigid peavad kontrollima, et kooskõlas direktiivi 95/46/EÜ artikli 2 esimese lõigu punktiga d siseriikliku õiguse alusel määratud vastutav töötleja tagab vastavuse andmete kvaliteedi põhimõtetele, eelkõige riiklikes maksejõuetusregistrites hoitavate andmete õigsuse ja ajakohasuse.
4. Liikmesriigid vastutavad kooskõlas direktiiviga 95/46/EÜ andmete kogumise ja säilitamise eest riiklikes andmebaasides ning otsuste eest, millega tehakse sellised andmed kättesaadavaks omavahel ühendatud ja Euroopa e-õiguskeskkonna portaali kaudu kättesaadavates maksejõuetusregistrites.
5. Osana teabest, mis tuleks esitada andmesubjektidele, et nad saaksid kasutada oma õigusi, eelkõige õigust andmete kustutamisele, teavitavad liikmesriigid andmesubjekte sellest, millise ajavahemiku jooksul on maksejõuetusregistrites säilitatavad isikuandmed kättesaadavad.

Artikkel 80

Komisjoni vastutus seoses isikuandmete töötlemisega

1. Komisjon täidab määruse (EÜ) nr 45/2001 artikli 2 esimese lõigu punkti d alusel vastutava töötleja ülesandeid kooskõlas oma käesolevas artiklis määratletud vastavate ülesannetega.
2. Komisjon määratleb vajalikud põhimõtted ja kohaldab vajalikke tehnilisi lahendusi, et täita oma ülesandeid vastutava töötleja pädevuse piires.
3. Komisjon rakendab nõutavaid tehnilisi meetmeid, et tagada isikuandmete turvalisus edastamise ajal, eelkõige nende konfidentsiaalsus ja terviklus Euroopa e-õiguskeskkonna portaali ja portaalist ülekandmise puhul.
4. Komisjoni kohustused ei mõjuta liikmesriikide ja muude organite vastutust nende hallatavate omavahel ühendatud riiklike andmebaaside sisu ja toimimise eest.

Artikkel 81

Teabekohustus

Ilma et see piiraks kooskõlas määruse (EÜ) nr 45/2001 artiklitega 11 ja 12 andmesubjektidele antavat muud teavet, teavitab komisjon andmesubjekte oma rollist andmete töötlemises ja nende andmete töötlemise eesmärkidest, avaldades selle teabe Euroopa e-õiguskeskkonna portaalis.

Artikkel 82

Isikuandmete säilitamine

Omavahel ühendatud riiklikes andmebaasides hoitava teabe osas ei säilitata Euroopa e-õiguskeskkonna portaalis andmesubjektidega seonduvaid isikuandmeid. Kõik sellised andmed säilitatakse liikmesriikide või muude organite hallatavates riiklikes andmebaasides.

Artikkel 83

Isikuandmete juurdepääs Euroopa e-õiguskeskkonna portaali kaudu

Artiklis 24 osutatud riiklikes maksejõuetusregistrites säilitatavad isikuandmed on Euroopa e-õiguskeskkonna portaali kaudu kättesaadavad seni, kuni need on kättesaadavad siseriikliku õiguse kohaselt.

VII PEATÜKK

ÜLEMINEKU- JA LÕPPSÄTTED

Artikkel 84

Ajaline kohaldamine

1. Käesoleva määruse sätteid kohaldatakse ainult pärast 26. juunit 2017 algatud maksejõuetusmenetluste suhtes. Kõnealusele kuupäevale eelnenud võlgniku toimingute suhtes kohaldatakse nende toimingute tegemise ajal kehtinud õigust.
2. Olenemata käesoleva määruse artiklist 91, jätkatakse määruse (EÜ) nr 1346/2000 kohaldamist maksejõuetusmenetluste suhtes, mis jäävad selle määruse kohaldamisalasse ja mis on algatatud enne 26. juunit 2017.

Artikkel 85

Seos konventsioonidega

1. Käesolev määrus asendab määrusega reguleeritud küsimustes ja liikmesriikide vahelistes suhetes eelkõige järgmisi kahe või enama liikmesriigi vahel sõlmitud konventsioone:
 - a) 8. juulil 1899 Pariisis allakirjutatud Belgia ja Prantsusmaa vaheline konventsioon kohtualluvuse ning kohtuotsuste, vahekohtuotsuste ja ametlike dokumentide kehtivuse ja täitmise kohta;
 - b) 16. juulil 1969 Brüsselis allakirjutatud Belgia ja Austria vaheline konventsioon pankroti- ja likvideerimismenetluse, kohtuväliste kokkulepete, kompromisside ning maksete peatamise kohta (k.a 13. juuni 1973. aasta lisaprotokoll);
 - c) 28. märtsil 1925 Brüsselis allakirjutatud Belgia ja Madalmaade vaheline konventsioon territoriaalse kohtualluvuse ja pankrotimenetluse kohta ning kohtuotsuste, vahekohtuotsuste ja ametlike dokumentide kehtivuse ja täitmise kohta;
 - d) 25. mail 1979 Viinis allakirjutatud Saksamaa ja Austria vaheline konventsioon pankroti- ja likvideerimismenetluse ning kohtuväliste kokkulepete ja kompromisside kohta;
 - e) 27. veebruaril 1979 Viinis allakirjutatud Prantsusmaa ja Austria vaheline konventsioon kohtualluvuse ning pankrotimenetlustes tehtud kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta;
 - f) 3. juunil 1930 Roomas allakirjutatud Prantsusmaa ja Itaalia vaheline konventsioon tsiviil- ja kaubandusajades tehtud kohtuotsuste täitmise kohta;
 - g) 12. juulil 1977 Roomas allakirjutatud Itaalia ja Austria vaheline konventsioon pankroti- ja likvideerimismenetluse ning kohtuväliste kokkulepete ja kompromisside kohta;
 - h) 30. augustil 1962 Haagis allakirjutatud Madalmaade Kuningriigi ja Saksamaa Liitvabariigi vaheline konventsioon tsiviil- ja kaubandusajades tehtud kohtuotsuste ja muude täitmisele pööratavate dokumentide vastastikuse tunnustamise ja täitmise kohta;
 - i) 2. mail 1934 Brüsselis allakirjutatud Ühendkuningriigi ja Belgia Kuningriigi vaheline konventsioon tsiviil- ja kaubandusajades tehtud kohtuotsuste vastastikuse täitmise kohta ja selle protokoll;
 - j) 7. novembril 1933 Kopenhaagenis allakirjutatud Taani, Soome, Norra, Rootsi ja Islandi vaheline konventsioon pankrotimenetluse kohta;
 - k) 5. juunil 1990 Istanbulis allakirjutatud Euroopa konventsioon pankrotimenetluse teatavate rahvusvaheliste aspektide kohta;
 - l) 18. juunil 1959 Ateenas allakirjutatud Jugoslaavia Föderatiivse Rahvavabariigi ja Kreeka Kuningriigi vaheline konventsioon kohtuotsuste vastastikuse tunnustamise ja täitmise kohta;
 - m) 18. märtsil 1960 Belgradis allakirjutatud Jugoslaavia Föderatiivse Rahvavabariigi ja Austria Vabariigi vaheline leping kaubandusajades tehtud vahekohtuotsuste vastastikuse tunnustamise ja täitmise kohta;

- n) 3. detsembril 1960 Roomas allakirjutatud Jugoslaavia Föderatiivse Rahvavabariigi ja Itaalia Vabariigi vaheline konventsioon vastastikuse õiguslase koostöö kohta tsiviil- ja haldusajades;
- o) 24. septembril 1971 Belgradis allakirjutatud Jugoslaavia Föderatiivse Sotsialistliku Vabariigi ja Belgia Kuningriigi vaheline leping õiguslase koostöö kohta tsiviil- ja kaubandusajades;
- p) 18. mail 1971 Pariisis allakirjutatud Jugoslaavia ja Prantsusmaa valitsuste vaheline konventsioon tsiviil- ja kaubandusajades tehtud kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta;
- q) 22. oktoobril 1980 Ateenas allakirjutatud Tšehhoslovakkia Sotsialistliku Vabariigi ja Kreeka Vabariigi vaheline leping õigusabi kohta tsiviil- ja kriminaalajades; jätkuvalt jõus Tšehhi Vabariigi ja Kreeka vahel;
- r) 23. aprillil 1982 Nikosias allakirjutatud Tšehhoslovakkia Sotsialistliku Vabariigi ja Küprose Vabariigi vaheline leping õigusabi kohta tsiviil- ja kriminaalajades; jätkuvalt jõus Tšehhi Vabariigi ja Küprose vahel;
- s) 10. mail 1984 Pariisis allakirjutatud Tšehhoslovakkia Sotsialistliku Vabariigi valitsuse ja Prantsuse Vabariigi valitsuse vaheline leping õigusabi ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil-, perekonna- ja kaubandusajades; jätkuvalt jõus Tšehhi Vabariigi ja Prantsusmaa vahel;
- t) 6. detsembril 1985 Prahast allakirjutatud Tšehhoslovakkia Sotsialistliku Vabariigi ja Itaalia Vabariigi vaheline leping õigusabi kohta tsiviil- ja kriminaalajades; jätkuvalt jõus Tšehhi Vabariigi ja Itaalia vahel;
- u) 11. novembril 1992 Tallinnas allakirjutatud Eesti Vabariigi, Leedu Vabariigi ja Läti Vabariigi õigusabi ja õigussuhete leping;
- v) 27. novembril 1998 Tallinnas allakirjutatud Eesti Vabariigi ja Poola Vabariigi vaheline leping õigusabi osutamise ja õigussuhete kohta tsiviil-, töö- ning kriminaalajades;
- w) 26. jaanuaril 1993 Varssavis allakirjutatud Leedu Vabariigi ja Poola Vabariigi vaheline leping õigusabi ja õigussuhete kohta tsiviil-, perekonna-, töö- ja kriminaalajades;
- x) 19. oktoobril 1972 Bukarestis allakirjutatud Rumeenia Sotsialistliku Vabariigi ja Kreeka Vabariigi vaheline konventsioon õigusabi kohta tsiviil- ja kriminaalajades ning selle protokoll;
- y) 5. novembril 1974 Pariisis allakirjutatud Rumeenia Sotsialistliku Vabariigi ja Prantsusmaa Vabariigi vaheline konventsioon õigusabi kohta tsiviil- ja kriminaalajades;
- z) 10. aprillil 1976 Ateenas allakirjutatud Bulgaaria Rahvavabariigi ja Kreeka Vabariigi vaheline leping õigusabi kohta tsiviil- ja kriminaalajades;
- aa) 29. aprillil 1983 Nikosias allakirjutatud Bulgaaria Rahvavabariigi ja Küprose Vabariigi vaheline leping õigusabi kohta tsiviil- ja kriminaalajades;
- ab) 18. jaanuaril 1989 Sofias allakirjutatud Bulgaaria Rahvavabariigi valitsuse ja Prantsusmaa Vabariigi valitsuse vaheline leping vastastikuse õigusabi kohta tsiviilajades;
- ac) 11. juulil 1994 Bukarestis allakirjutatud Rumeenia ja Tšehhi Vabariigi vaheline leping õigusabi kohta tsiviilajades;
- ad) 15. mail 1999 Bukarestis allakirjutatud Rumeenia ja Poola Vabariigi vaheline leping õigusabi ja õigussuhete kohta tsiviilajades.
2. Lõikes 1 nimetatud konventsioonid kehtivad jätkuvalt enne määruse (EÜ) nr 1346/2000 jõustumist algatatud menetluste suhtes.
3. Käesolev määrus ei kehti
- a) liikmesriigis, kui see on vastuolus pankrotimenetlusega seotud kohustustega, mis tulenevad selle liikmesriigi poolt enne määruse (EÜ) nr 1346/2000 jõustumist ühe või mitme kolmanda riigiga sõlmitud konventsioonist;
- b) Ühendkuningriigis ja Põhja-Iirimaal, kui see on vastuolus pankrotimenetlusega ja maksejõuetute äriühingute likvideerimisega seotud kohustustega, mis tulenevad määruse (EÜ) nr 1346/2000 jõustumise ajal kehtinud Rahvaste Ühendusega sõlmitud kokkulepetest.

*Artikkel 86***Teave siseriikliku ja liidu maksejõuetusõiguse kohta**

1. Liikmesriigid edastavad nõukogu otsusega 2001/470/EÜ⁽¹⁾ loodud tsiviil- ja kaubandusasju käsitleva Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku raamistikus ja eesmärgiga teha teave üldsusele kättesaadavaks lühikirjelduse oma siseriiklikest õigusaktidest ja menetlustest, mis käsitlevad maksejõuetust, eelkõige seoses artikli 7 lõikes 2 loetletud punktidega.
2. Liikmesriigid ajakohastavad lõikes 1 osutatud teavet korrapäraselt.
3. Komisjon teeb käesolevat määrust käsitleva teabe üldsusele kättesaadavaks.

*Artikkel 87***Registrite omavaheline ühendamine**

Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega viiakse ellu artiklis 25 osutatud maksejõuetusregistrite omavaheline ühendamine. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 89 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

*Artikkel 88***Standardvormide kehtestamine ja hilisem muutmine**

Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse artikli 27 lõikes 4, artiklites 54 ja 55 ning artikli 64 lõikes 2 osutatud vormid ning vajaduse korral muudetakse neid. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 89 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

*Artikkel 89***Komiteemenetlus**

1. Komisjoni abistab komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.
3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

*Artikkel 90***Läbivaatamisklausel**

1. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele aruande käesoleva määruse kohaldamise kohta hiljemalt 27. juunil 2027 ja seejärel iga viie aasta järel. Vajaduse korral esitatakse koos aruandega ettepanek käesoleva määruse kohandamiseks.
2. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele aruande kontserni tasandi koordineerimismenetluse kohaldamise kohta hiljemalt 27. juunil 2022. Vajaduse korral esitatakse koos aruandega ettepanek käesoleva määruse kohandamiseks.
3. Hiljemalt 1. jaanuaril 2016 esitab komisjon Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele uuringu piiriüleste küsimuste kohta juhatuse liikmete vastutuse ja ametist tagandamise küsimuses.
4. Hiljemalt 27. juunil 2020 esitab komisjon Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele uuringu meelepärase kohtualluvuse valimise kuritarvitamise küsimuses.

⁽¹⁾ Nõukogu 28. mai 2001. aasta otsus 2001/470/EÜ, millega luuakse tsiviil- ja kaubandusasju käsitlev Euroopa kohtute võrk (EÜT L 174, 27.6.2001, lk 25).

*Artikkel 91***Kehtetuks tunnistamine**

Määrus (EÜ) nr 1346/2000 tunnistatakse kehtetuks.

Viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ja loetakse vastavalt käesoleva määruse D lisas esitatud vastavustabelile.

*Artikkel 92***Jõustumine**

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 26. juunist 2017, välja arvatud

- a) artikkel 86, mida kohaldatakse alates 26. juunist 2016;
- b) artikli 24 lõige 1, mida kohaldatakse alates 26. juunist 2018 ning
- c) artikkel 25, mida kohaldatakse alates 26. juunist 2019.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja liikmesriikides vahetult kohaldatav kooskõlas aluslepingutega.

Strasbourg, 20. mai 2015

Euroopa Parlamendi nimel
president
M. SCHULZ

Nõukogu nimel
eesistuja
Z. KALNIŅA-LUKAŠEVICA

A LISA

Artikli 2 punktis 4 osutatud maksejõuetusmenetlused

BELGIQUE/BELGIË

- Het faillissement/La faillite,
- De gerechtelijke reorganisatie door een collectief akkoord/La réorganisation judiciaire par accord collectif,
- De gerechtelijke reorganisatie door een minnelijk akkoord/La réorganisation judiciaire par accord amiable,
- De gerechtelijke reorganisatie door overdracht onder gerechtelijk gezag/La réorganisation judiciaire par transfert sous autorité de justice,
- De collectieve schuldenregeling/Le règlement collectif de dettes,
- De vrijwillige vereffening/La liquidation volontaire,
- De gerechtelijke vereffening/La liquidation judiciaire,
- De voorlopige ontneming van beheer, bepaald in artikel 8 van de faillissementswet/Le dessaisissement provisoire, visé à l'article 8 de la loi sur les faillites,

БЪЛГАРИЯ

- Производство по несъстоятелност,

ČESKÁ REPUBLIKA

- Konkurs,
- Reorganizace,
- Oddlužení,

DEUTSCHLAND

- Das Konkursverfahren,
- Das gerichtliche Vergleichsverfahren,
- Das Gesamtvollstreckungsverfahren,
- Das Insolvenzverfahren,

EESTI

- Pankrotimenetus,
- Võlgade ümberkujundamise menetlus,

ÉIRE/IRELAND

- Compulsory winding-up by the court,
- Bankruptcy,
- The administration in bankruptcy of the estate of persons dying insolvent,
- Winding-up in bankruptcy of partnerships,
- Creditors' voluntary winding-up (with confirmation of a court),
- Arrangements under the control of the court which involve the vesting of all or part of the property of the debtor in the Official Assignee for realisation and distribution,
- Examinership,
- Debt Relief Notice,
- Debt Settlement Arrangement,
- Personal Insolvency Arrangement,

ΕΛΛΑΔΑ

- Η πτώχευση,
- Η ειδική εκκαθάριση εν λειτουργία,
- Σχέδιο αναδιοργάνωσης,
- Απλοποιημένη διαδικασία επί πτωχεύσεων μικρού αντικειμένου,
- Διαδικασία Εξυγίανσης,

ESPAÑA

- Concurso,
- Procedimiento de homologación de acuerdos de refinanciación,
- Procedimiento de acuerdos extrajudiciales de pago,
- Procedimiento de negociación pública para la consecución de acuerdos de refinanciación colectivos, acuerdos de refinanciación homologados y propuestas anticipadas de convenio,

FRANCE

- Sauvegarde,
- Sauvegarde accélérée,
- Sauvegarde financière accélérée,
- Redressement judiciaire,
- Liquidation judiciaire,

HRVATSKA

- Stečajni postupak,

ITALIA

- Fallimento,
- Concordato preventivo,
- Liquidazione coatta amministrativa,
- Amministrazione straordinaria,
- Accordi di ristrutturazione,
- Procedure di composizione della crisi da sovraindebitamento del consumatore (accordo o piano),
- Liquidazione dei beni,

ΚΥΠΡΟΣ

- Υποχρεωτική εκκαθάριση από το Δικαστήριο,
- Εκούσια εκκαθάριση από μέλη,
- Εκούσια εκκαθάριση από πιστωτές
- Εκκαθάριση με την εποπτεία του Δικαστηρίου,
- Διάταγμα Παραλαβής και πτώχευσης κατόπιν Δικαστικού Διατάγματος,
- Διαχείριση της περιουσίας προσώπων που απεβίωσαν αφερέγγυα,

LATVIJA

- Tiesiskās aizsardzības process,
- Juridiskās personas maksātnespējas process,
- Fiziskās personas maksātnespējas process,

LIETUVA

- Įmonės restruktūrizavimo byla,
- Įmonės bankroto byla,
- Įmonės bankroto procesas ne teismo tvarka,
- Fizinio asmens bankroto byla,

LUXEMBOURG

- Faillite,
- Gestion contrôlée,
- Concordat préventif de faillite (par abandon d'actif),
- Régime spécial de liquidation du notariat,
- Procédure de règlement collectif des dettes dans le cadre du surendettement,

MAGYARORSZÁG

- Csődeljárás,
- Felszámolási eljárás,

MALTA

- Xoljiment,
- Amministrazzjoni,
- Stralċ volontarju mill-membri jew mill-kredituri,
- Stralċ mill-Qorti,
- Falliment f'każ ta' kummerċjant,
- Proċedura biex kumpanija tirkupra,

NEDERLAND

- Het faillissement,
- De surséance van betaling,
- De schuldsaneringsregeling natuurlijke personen,

ÖSTERREICH

- Das Konkursverfahren (Insolvenzverfahren),
- Das Sanierungsverfahren ohne Eigenverwaltung (Insolvenzverfahren),
- Das Sanierungsverfahren mit Eigenverwaltung (Insolvenzverfahren),
- Das Schuldenregulierungsverfahren,
- Das Abschöpfungsverfahren,
- Das Ausgleichsverfahren,

POLSKA

- Postępowanie naprawcze,
- Upadłość obejmująca likwidację,
- Upadłość z możliwością zawarcia układu,

PORTUGAL

- Processo de insolvência,
- Processo especial de revitalização,

ROMÂNIA

- Procedura insolvenței,
- Reorganizarea judiciară,
- Procedura falimentului,
- Concordatul preventiv,

SLOVENIJA

- Postopek preventivnega prestrukturiranja,
- Postopek prisilne poravnave,
- Postopek poenostavljene prisilne poravnave,
- Stečajni postopek: stečajni postopek nad pravno osebo, postopek osebnega stečaja and postopek stečaja zapuščine,

SLOVENSKO

- Konkurzné konanie,
- Reštrukturalizačné konanie,
- Oddĺženie,

SUOMI/FINLAND

- Konkurssi/konkurs,
- Yrityssaneeraus/företagssanering,
- Yksityishenkilön velkajärjestely/skuldsanering för privatpersoner,

SVERIGE

- Konkurs,
- Företagsrekonstruktion,
- Skuldsanering,

UNITED KINGDOM

- Winding-up by or subject to the supervision of the court,
 - Creditors' voluntary winding-up (with confirmation by the court),
 - Administration, including appointments made by filing prescribed documents with the court,
 - Voluntary arrangements under insolvency legislation,
 - Bankruptcy or sequestration.
-

B LISA

Artikli 2 punktis 5 osutatud pankrotihaldurid

BELGIQUE/BELGIË

- De curator/Le curateur,
- De gedelegeerd rechter/Le juge-délégué,
- De gerechtsmandataris/Le mandataire de justice,
- De schuldbemiddelaar/Le médiateur de dettes,
- De vereffenaar/Le liquidateur,
- De voorlopige bewindvoerder/L'administrateur provisoire,

БЪЛГАРИЯ

- Назначен предварително временен синдик,
- Временен синдик,
- (Постоянен) синдик,
- Служебен синдик,

ČESKÁ REPUBLIKA

- Insolvenční správce,
- Předběžný insolvenční správce,
- Oddělený insolvenční správce,
- Zvláštní insolvenční správce,
- Zástupce insolvenčního správce,

DEUTSCHLAND

- Konkursverwalter,
- Vergleichsverwalter,
- Sachwalter (nach der Vergleichsordnung),
- Verwalter,
- Insolvenzverwalter,
- Sachwalter (nach der Insolvenzordnung),
- Treuhänder,
- Vorläufiger Insolvenzverwalter,
- Vorläufiger Sachwalter,

EESTI

- Pankrotihaldur,
- Ajutine pankrotihaldur,
- Usaldusisik,

ÉIRE/IRELAND

- Liquidator,
- Official Assignee,
- Trustee in bankruptcy,

- Provisional Liquidator,
- Examiner,
- Personal Insolvency Practitioner,
- Insolvency Service,

ΕΛΛΑΔΑ

- Ο σύνδικος,
- Ο εισηγητής,
- Η επιτροπή των πιστωτών,
- Ο ειδικός εκκαθαριστής,

ESPAÑA

- Administrador concursal,
- Mediador concursal,

FRANCE

- Mandataire judiciaire,
- Liquidateur,
- Administrateur judiciaire,
- Commissaire à l'exécution du plan,

HRVATSKA

- Stečajni upravitelj,
- Privremeni stečajni upravitelj,
- Stečajni povjerenik,
- Povjerenik,

ITALIA

- Curatore,
- Commissario giudiziale,
- Commissario straordinario,
- Commissario liquidatore,
- Liquidatore giudiziale,
- Professionista nominato dal Tribunale,
- Organismo di composizione della crisi nella procedura di composizione della crisi da sovraindebitamento del consumatore,
- Liquidatore,

ΚΥΠΡΟΣ

- Εκκαθαριστής και Προσωρινός Εκκαθαριστής,
- Επίσημος Παραλήπτης,
- Διαχειριστής της Πτώχευσης,

LATVIJA

- Maksātspējas procesa administrators,

LIETUVA

- Bankroto administratorius,
- Restruktūrizavimo administratorius,

LUXEMBOURG

- Le curateur,
- Le commissaire,
- Le liquidateur,
- Le conseil de gérance de la section d'assainissement du notariat,
- Le liquidateur dans le cadre du surendettement,

MAGYARORSZÁG

- Vagyongfelügyelő,
- Felszámoló,

MALTA

- Amministratur Proviżorju,
- Riċevitur Uffiċjali,
- Stralċjarju,
- Manager Speċjali,
- Kuraturi f'każ ta' proċeduri ta' falliment,
- Kontrollur Speċjali,

NEDERLAND

- De curator in het faillissement,
- De bewindvoerder in de surséance van betaling,
- De bewindvoerder in de schuldsaneringsregeling natuurlijke personen,

ÖSTERREICH

- Masseverwalter,
- Sanierungsverwalter,
- Ausgleichsverwalter,
- Besonderer Verwalter,
- Einstweiliger Verwalter,
- Sachwalter,
- Treuhänder,
- Insolvenzgericht,
- Konkursgericht,

POLSKA

- Syndyk,
- Nadzorca sądowy,
- Zarządca,

PORTUGAL

- Administrador de insolvência,
- Administrador judicial provisório,

ROMÂNIA

- Practician în insolvență,
- Administrator concordatar,
- Administrator judiciar,
- Lichidator judiciar,

SLOVENIJA

- Upravitelj,

SLOVENSKO

- Predbežný správca,
- Správca,

SUOMI/FINLAND

- Pesänhoitaja/boförvaltare,
- Selvittäjä/utredare,

SVERIGE

- Förvaltare,
- Rekonstruktör,

UNITED KINGDOM

- Liquidator,
 - Supervisor of a voluntary arrangement,
 - Administrator,
 - Official Receiver,
 - Trustee,
 - Provisional Liquidator,
 - Interim Receiver,
 - Judicial factor.
-

C LISA

Kehtetuks tunnistatud määrus ja loetelu selle hilisematest muudatustest

Nõukogu määrus (EÜ) nr 1346/2000

(EÜT L 160, 30.6.2000, lk 1).

Nõukogu määrus (EÜ) nr 603/2005

(ELT L 100, 20.4.2005, lk 1).

Nõukogu määrus (EÜ) nr 694/2006

(ELT L 121, 6.5.2006, lk 1).

Nõukogu määrus (EÜ) nr 1791/2006

(ELT L 363, 20.12.2006, lk 1).

Nõukogu määrus (EÜ) nr 681/2007

(ELT L 159, 20.6.2007, lk 1).

Nõukogu määrus (EÜ) nr 788/2008

(ELT L 213, 8.8.2008, lk 1).

Nõukogu rakendusmäärus (EL) nr 210/2010

(ELT L 65, 13.3.2010, lk 1).

Nõukogu rakendusmäärus (EL) nr 583/2011

(ELT L 160, 18.6.2011, lk 52).

Nõukogu määrus (EL) nr 517/2013

(ELT L 158, 10.6.2013, lk 1).

Nõukogu rakendusmäärus (EL) nr 663/2014

(ELT L 179, 19.6.2014, lk 4).

Akt Tšehhi Vabariigi, Eesti Vabariigi, Küprose Vabariigi, Läti Vabariigi, Leedu Vabariigi, Ungari Vabariigi, Malta Vabariigi, Poola Vabariigi, Sloveenia Vabariigi ja Slovaki Vabariigi ühinemistingimuste ja Euroopa Liidu aluslepingutesse tehtavate muudatuste kohta

(ELT L 236, 23.9.2003, lk 33).

D LISA

Vastavustabel

Määrus nr 1346/2000	Käesolev määrus
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikli 2 sissejuhatav osa	Artikli 2 sissejuhatav osa
Artikli 2 punkt a	Artikli 2 punkt 4
Artikli 2 punkt b	Artikli 2 punkt 5
Artikli 2 punkt c	—
Artikli 2 punkt d	Artikli 2 punkt 6
Artikli 2 punkt e	Artikli 2 punkt 7
Artikli 2 punkt f	Artikli 2 punkt 8
Artikli 2 punkti g sissejuhatav osa	Artikli 2 punkti 9 sissejuhatav osa
Artikli 2 punkti g esimene taane	Artikli 2 punkti 9 alapunkt vii
Artikli 2 punkti g teine taane	Artikli 2 punkti 9 alapunkt iv
Artikli 2 punkti g kolmas taane	Artikli 2 punkti 9 alapunkt viii
Artikli 2 punkt h	Artikli 2 punkt 10
—	Artikli 2 punktid 1–3 ja 11–13
—	Artikli 2 punkti 9 alapunktid i–iii, v, vi
Artikkel 3	Artikkel 3
—	Artikkel 4
—	Artikkel 5
—	Artikkel 6
Artikkel 4	Artikkel 7
Artikkel 5	Artikkel 8
Artikkel 6	Artikkel 9
Artikkel 7	Artikkel 10
Artikkel 8	Artikli 11 lõige 1
—	Artikli 11 lõige 2
Artikkel 9	Artikkel 12
Artikkel 10	Artikli 13 lõige 1
—	Artikli 13 lõige 2
Artikkel 11	Artikkel 14
Artikkel 12	Artikkel 15
Artikli 13 esimene taane	Artikli 16 punkt a
Artikli 13 teine taane	Artikli 16 punkt b
Artikli 14 esimene taane	Artikli 17 punkt a
Artikli 14 teine taane	Artikli 17 punkt b

Määrus nr 1346/2000	Käesolev määrus
Artikli 14 kolmas taane	Artikli 17 punkt c
Artikkel 15	Artikkel 18
Artikkel 16	Artikkel 19
Artikkel 17	Artikkel 20
Artikkel 18	Artikkel 21
Artikkel 19	Artikkel 22
Artikkel 20	Artikkel 23
—	Artikkel 24
—	Artikkel 25
—	Artikkel 26
—	Artikkel 27
Artikli 21 lõige 1	Artikli 28 lõige 2
Artikli 21 lõige 2	Artikli 28 lõige 1
Artikkel 22	Artikkel 29
Artikkel 23	Artikkel 30
Artikkel 24	Artikkel 31
Artikkel 25	Artikkel 32
Artikkel 26	Artikkel 33
Artikkel 27	Artikkel 34
Artikkel 28	Artikkel 35
—	Artikkel 36
Artikkel 29	Artikli 37 lõige 1
—	Artikli 37 lõige 2
—	Artikkel 38
—	Artikkel 39
Artikkel 30	Artikkel 40
Artikkel 31	Artikkel 41
—	Artikkel 42
—	Artikkel 43
—	Artikkel 44
Artikkel 32	Artikkel 45
Artikkel 33	Artikkel 46
Artikli 34 lõige 1	Artikli 47 lõige 1
Artikli 34 lõige 2	Artikli 47 lõige 2
Artikli 34 lõige 3	—
—	Artikkel 48
Artikkel 35	Artikkel 49
Artikkel 36	Artikkel 50
Artikkel 37	Artikkel 51

Määrus nr 1346/2000	Käesolev määrus
Artikkel 38	Artikkel 52
Artikkel 39	Artikkel 53
Artikkel 40	Artikkel 54
Artikkel 41	Artikkel 55
Artikkel 42	—
—	Artikkel 56
—	Artikkel 57
—	Artikkel 58
—	Artikkel 59
—	Artikkel 60
—	Artikkel 61
—	Artikkel 62
—	Artikkel 63
—	Artikkel 64
—	Artikkel 65
—	Artikkel 66
—	Artikkel 67
—	Artikkel 68
—	Artikkel 69
—	Artikkel 70
—	Artikkel 71
—	Artikkel 72
—	Artikkel 73
—	Artikkel 74
—	Artikkel 75
—	Artikkel 76
—	Artikkel 77
—	Artikkel 78
—	Artikkel 79
—	Artikkel 80
—	Artikkel 81
—	Artikkel 82
—	Artikkel 83
Artikkel 43	Artikli 84 lõige 1
—	Artikli 84 lõige 2
Artikkel 44	Artikkel 85
—	Artikkel 86
Artikkel 45	—
—	Artikkel 87
—	Artikkel 88

Määrus nr 1346/2000	Käesolev määrus
—	Artikkel 89
Artikkel 46	Artikli 90 lõige 1
—	Artikli 90 lõiked 2–4
—	Artikkel 91
Artikkel 47	Artikkel 92
A lisa	A lisa
B lisa	—
C lisa	B lisa
—	C lisa
—	D lisa

DIREKTIIVID

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV (EL) 2015/849,

20. mai 2015,

mis käsitleb finantssüsteemi rahapesu või terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise tõkestamist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 ja tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/60/EÜ ja komisjoni direktiiv 2006/70/EÜ

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Keskpannga arvamust ⁽¹⁾,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽²⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Ebaseadusliku raha vood võivad kahjustada finantsspektori terviklikkust, stabiilsust ja mainet ning ohustada liidu siseturgu ja samuti rahvusvahelist arengut. Rahapesu, terrorismi rahastamine ja organiseeritud kuritegevus on jätkuvalt teravad probleemid, millega tuleks tegeleda liidu tasandil. Terrorism raputab meie ühiskonna alustalasid. Lisaks kriminaalõigusel põhineva lähenemisviisi edasiarendamisele liidu tasandil on finantssüsteemi rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise sihipärane ja proportsionaalne tõkestamine asendamatu ja see võib anda täiendavaid tulemusi.
- (2) Kurjategijate ja nende kaasosaliste püüded varjata kuritegelikul teel saadud tulu päritolu või kasutada seaduslikku või ebaseaduslikku raha terroristlikel eesmärkidel võivad tõsiselt ohustada krediidasutuste ja finantseerimisasutuste usaldusväärset, rikkumatust ja stabiilsust ning kõigutada usaldust finantssüsteemi suhtes tervikuna. Rahapesuga tegelejad ja terrorismi rahastajad võivad oma kuritegeliku tegevuse hõlbustamiseks püüda ära kasutada liidu lõimunud finantsalaga kaasnevat kapitali liikumise ja finantsteenuste osutamise vabadust. Seetõttu on liidu tasandil vaja rakendada teatavaid koordineerimismeetmeid. Samal ajal peaksid ühiskonna kuritegevuse eest kaitsmise ning liidu finantssüsteemi stabiilsuse ja rikkumatuse kaitsmise eesmärgid olema tasakaalus vajadusega luua õiguskeskkond, mis võimaldab äriühingutel oma äri kasvatada, ilma et sellega kaasneks ebaproportsionaalseid nõuetele vastavuse tagamisega seotud kulusid.
- (3) Käesolev direktiiv on neljas rahapesu ohtu käsitlev direktiiv. Nõukogu direktiivis 91/308/EMÜ ⁽⁴⁾ määratleti mõiste „rahapesu” uimastikuritegude kaudu ja kehtestati kohustused ainult rahandussektorile. Euroopa Parlamendi

⁽¹⁾ ELT C 166, 12.6.2013, lk 2.

⁽²⁾ ELT C 271, 19.9.2013, lk 31.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 20. aprilli 2015. aasta esimese lugemise seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata). Euroopa Parlamendi 20. mai 2015. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

⁽⁴⁾ Nõukogu 10. juuni 1991. aasta direktiiv 91/308/EMÜ rahandussüsteemi rahapesu eesmärgil kasutamise vältimise kohta (EÜT L 166, 28.6.1991, lk 77).

ja nõukogu direktiiviga 2001/97/EÜ⁽¹⁾ laiendati direktiivi 91/308/EMÜ reguleerimisala nii kuritegude kui ka kutsealade ja tegevuste seisukohast. Rahapesuvastane töökond (edaspidi „FATF“) vaatas 2003. aasta juunis läbi oma soovitused, et hõlmata terrorismi rahastamist, ja nägi ette üksikasjalikumad nõuded seoses kliendi isikumasuse tuvastamisega ja kontrollimisega, olukorrad, kus suurema rahapesu või terrorismi rahastamise ohu tõttu võivad olla põhjendatud tugevdatud meetmed, ja olukorrad, kus väiksema ohu tingimustes võivad olla põhjendatud vähem ranged kontrollimeetmed. Kõnealuseid muudatusi võeti arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2005/60/EÜ⁽²⁾ ning komisjoni direktiivis 2006/70/EÜ⁽³⁾.

- (4) Rahapesu ja terrorismi rahastamine toimub sageli rahvusvahelises keskkonnas. Üksnes riigi tasandil võetavatel meetmetel või ka liidu tasandil võetavatel meetmetel, ilma et võetaks arvesse rahvusvahelist koordineerimist ja koostööd, oleks väga piiratud mõju. Liidu poolt selles valdkonnas võetavad meetmed peaksid seega sobima kokku muude rahvusvahelisel tasandil võetavate meetmetega ja olema vähemalt sama ranged. Liidu tegevus peaks jätkuvalt arvestama eelkõige FATFi soovitustega ja teiste rahapesu ja terrorismi rahastamise vastases võitluses osalevate rahvusvaheliste organite instrumentidega. Rahapesu ja terrorismi rahastamise vastase võitluse tõhustamiseks tuleks asjaomased liidu õigusaktid viia asjakohasel juhul kooskõlla 2012. aasta veebruaris FATFi poolt vastu võetud rahvusvaheliste standarditega rahapesu ning terrorismi ja massihävitusrelvade leviku rahastamise vastu võitlemise kohta (edaspidi „FATFi muudetud soovitused“).
- (5) Lisaks sellele ohustab finantssüsteemi kuritarvitamine ebaseadusliku või isegi seadusliku raha kasutamiseks terroristlikel eesmärkidel ilmselgelt finantssüsteemi rikkumatust, nõuetekohast toimimist, mainet ja stabiilsust. Seetõttu peaksid käesolevas direktiivis sätestatud tõkestamismeetmed käsitlema raske kuritegevuse teel saadud rahaga manipuleerimist ja raha või vara kogumist terroristlikel eesmärkidel.
- (6) Suurtes summades sularahamakseid saab hõlpsasti ära kasutada rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärgil. Valvsuse suurendamiseks ja sularahamaksetega kaasneva riski vähendamiseks peaks käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluma kaupadega kauplevad isikud, kes teevad või saavad sularahamakseid mahus 10 000 eurot või rohkem. Liikmesriikidel peaks olema võimalik kehtestada madalamaid künniseid, üldiseid lisapiiranguid sularaha kasutamisele ja täiendavaid rangemaid sätteid.
- (7) Pangakontode asemel kasutatakse üha enam e-raha tooteid, mistõttu on nende toodete puhul põhjendatud lisaks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2009/110/EÜ⁽⁴⁾ sätestatud meetmetele kohaldada rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise kohustusi. Liikmesriikidel peaks teatavatel juhtudel, kui risk on tõendatult väike ja ranged riskimaandamistingimused on täidetud, olema lubatud teha e-raha toodete suhtes erand teatavate kliendi suhtes rakendatavate hoolsusmeetmete osas, nagu kliendi ja tegelikult kasu saava omaniku isikumasuse tuvastamine ja kontrollimine, kuid mitte tehingute või ärisuhete seire osas. Riskimaandamistingimused peaksid sisaldama nõuet, et erandiga hõlmatud e-raha tooteid tuleb kasutada üksnes kaupade või teenuste ostmiseks ning et hoiustatud e-raha summa peab olema piisavalt väike, et välistada rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise normide täitmisest kõrvalehoidmist. Nimetatud erand ei tohiks piirata liikmesriikidele antud kaalutusõigust lubada kohustatud isikutel rakendada kliendi suhtes lihtsustatud hoolsusmeetmeid muude väiksema riskiga e-raha toodete puhul kooskõlas artikliga 15.
- (8) Käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvate kohustatud isikutega seoses võib mõistet „kinnisvaravahendaja“ käsitada viisil, et see hõlmab asjakohasel juhul ka üüri- või rendilepingute vahendajaid.

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. detsembri 2001. aasta direktiiv 2001/97/EÜ, millega muudetakse nõukogu direktiivi 91/308/EMÜ rahandussüsteemi rahapesu eesmärgil kasutamise vältimise kohta (EÜT L 344, 28.12.2001, lk 76).

(2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2005. aasta direktiiv 2005/60/EÜ rahandussüsteemi rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise vältimise kohta (ELT L 309, 25.11.2005, lk 15).

(3) Komisjoni 1. augusti 2006. aasta direktiiv 2006/70/EÜ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2005/60/EÜ rakendusmeetmete kehtestamise kohta seoses mõistega riikliku taustaga isik ning kliendi suhtes lihtsustatud nõuetekohaste hoolsuse menetluste ja harva või väga piiratud mahus teostatud finantstegevuse alusel tehtud erandite tehniliste kriteeriumite kohta (ELT L 214, 4.8.2006, lk 29).

(4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta direktiiv 2009/110/EÜ, mis käsitleb e-raha asutuste asutamist ja tegevust ning usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalvet ning millega muudetakse direktiive 2005/60/EÜ ja 2006/48/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2000/46/EÜ (ELT L 267, 10.10.2009, lk 7).

- (9) Käesolevat direktiivi tuleks kohaldada liikmesriikide määratletud õigusteenuse osutajate suhtes, kui nad osalevad finantstehingutes või äriühingu toimingutega seotud tehingutes, sealhulgas maksunõustamise korral, mille puhul on suurim risk, et nende õigusteenuse osutajate teenuseid võidakse kasutada kuritegelikul teel saadu rahapesuks või terrorismi rahastamiseks. Ometi tuleks enne kohtumenetlust, selle käigus või pärast seda või kliendi õigusliku olukorra selgitamisel saadud teabe puhul teha erandeid teatamiskohustustest. Seega tuleks õigusnõustamise suhtes kohaldada ametisaladuse hoidmise kohustust, välja arvatud juhul, kui õigusteenuse osutaja osaleb rahapesus või terrorismi rahastamises või õigusnõu antakse rahapesu või terrorismi rahastamise eesmärgil või kui õigusteenuse osutaja teab, et klient soovib õigusnõu rahapesu või terrorismi rahastamise eesmärgil.
- (10) Käesoleva direktiivi kohaldamisalasse jäävate kutsealade esindajate poolt osutatavaid otseselt võrreldavaid teenuseid tuleks käsitleda samamoodi. Euroopa Liidu põhiõiguste hartas (edaspidi „harta“) kinnistatud õiguste austamise tagamiseks ei tohiks kohaldada käesolevas direktiivis sätestatud teatamiskohustust teabe suhtes, mida audiitorid, raamatupidamis- või nõustamisteenuse osutajad ja maksunõustajad, kellel on mõnes liikmesriigis õigus kaitsta või esindada klienti kohtumenetluses või selgitada kliendi õiguslikku olukorda, saavad kõnealuste ülesannete täitmisel.
- (11) Oluline on sõnaselgelt rõhutada, et otseste või kaudsete maksudega seotud maksukuriteod on kooskõlas FATFi muudetud soovitusetega hõlmatud käesolevas direktiivis laialt määratletud kuritegeliku tegevuse mõistega. Kuna igas liikmesriigis võidakse kuritegeliku tegevusena, mille eest määratakse käesoleva direktiivi artikli 3 punkti 4 alapunktis f osutatud karistus, käsitada erinevaid maksualaseid õigusrikkumisi, võivad liikmesriikide õiguses sätestatud maksukuritegude määratlused olla erinevad. Kuigi käesoleva direktiiviga ei soovitata liikmesriikide õiguses sätestatud maksukuritegude määratlusi ühtlustada, peaksid liikmesriigid lubama teabe vahetamist või abi andmist ELi rahapesu andmebüroode vahel nii suures ulatuses, kui nende siseriiklik õigus seda võimaldab.
- (12) Vaja on tuvastada iga füüsiline isik, kelle omandis juriidiline isik on või keda ta kontrollib. Liikmesriigid peaksid tõelise läbipaistvuse saavutamiseks tagama, et hõlmatud on võimalikult suur hulk nende territooriumil mis tahes muud mehhanismi kasutades asutatud või loodud juriidilisi isikuid. Kuigi konkreetse suurusega osaluse või huvi kindlakstegemine ei tähenda automaatselt tegelikult kasu saava omaniku tuvastamist, on see muu hulgas oluline tegur, mida tuleks arvesse võtta. Liikmesriigid peaksid saama siiski otsustada, et omandiõigust või kontrolli võib näidata väiksem protsendimäär.
- (13) Tegelikult kasu saavate omanike tuvastamist ja isikusamasuse kontrollimist tuleks asjakohasel juhul laiendada juriidilistele isikutele, kelle omandis on mõni teine juriidiline isik, ning kohustatud isikud peaksid püüdma leida füüsilise isiku, kes kliendist juriidilist isikut omandisuhte kaudu või muul viisil lõplikult kontrollib. Muul viisil kontrollimine võib muu hulgas hõlmata kontrolli kriteeriume, mida kasutatakse konsolideeritud finantsaruannete koostamise puhul, nagu kontroll aktsionäride lepingu kaudu, valitseva mõju teostamine või kõrgema juhtkonna ametisse nimetamise õigus. Võib juhtuda, et sellise füüsilise isiku tuvastamine, kelle omandis juriidiline isik on või kes seda lõplikult kontrollib, ei ole võimalik. Sellistel erandjuhtudel võivad kohustatud isikud kõikide muude tuvastamismeetodite ammendumisel ning eeldusel, et ei ole põhjust kahtluseks, käsitada kõrgema juhtkonna liiget (liikmeid) tegelikult kasu saava omanikuna (saavate omanikena).
- (14) Täpne ja ajakohastatud teave tegelikult kasu saava omaniku kohta on võtmetegur kurjategijate kindlakstegemisel, kes võivad vastasel korral varjata end äriühingu struktuuri taha. Seepärast peaksid liikmesriigid tagama, et nende territooriumil siseriikliku õiguse kohaselt asutatud äriühingud koguvad ja hoiavad lisaks põhiteabele, nagu äriühingu nimi ja aadress ning asutamist ja õiguspäraseid omandisuhteid tõendavad dokumendid, ka piisavat, täpset ja ajakohastatud teavet oma tegelikult kasu saavate omanike kohta. Selleks, et juriidiliste isikute ärakasutamise vastu võitlemiseks suurendada läbipaistvust, peaksid liikmesriigid tagama, et tegelikult kasu saavaid omanikke käsitlevat teavet säilitatakse äriühingust eraldi asuvas keskregistris, täielikult kooskõlas liidu õigusega. Liikmesriigid saavad selle jaoks kasutada kesket andmebaasi, kuhu kogutakse tegelikult kasu saavaid omanikke käsitlevad andmed, või äriregistrit või muud keskregistrit. Liikmesriigid võivad otsustada, et andmete registrisse kandmise eest vastutavad kohustatud isikud. Liikmesriigid peaksid tagama, et igal juhul tehakse kõnealune teave kättesaadavaks pädevatele asutustele ja rahapesu andmebüroodele ning esitatakse kohustatud isikutele, kui kohustatud isikud rakendavad kliendi suhtes hooldusmeetmeid. Liikmesriigid peaksid samuti tagama, et tegelikult kasu saavaid omanikke käsitlevate andmete võimaldatakse kooskõlas andmekaitseõuete ja juurdepääs

muudele isikutele, kes suudavad näidata, et neil on õigustatud huvi seoses rahapesu, terrorismi rahastamise ja nendega seotud eelkuritegudega, nagu korruptsioon, maksukuriteod ja kelmus. Isikutele, kes suudavad tõendada, et neil on õigustatud huvi, peaks olema juurdepääs teabele kasu saamisega seotud osaluse laadi ja ulatuse kohta, mis kirjeldab selle osaluse ligikaudset kaalu.

- (15) Sel eesmärgil peaks liikmesriikidel olema siseriikliku õiguse kohaselt võimalik anda juurdepääs, mis on ulatuslikum kui käesolevas direktiivis sätestatud juurdepääs.
- (16) Õigeaegne juurdepääs tegelikult kasu saavaid omanikke käsitlevale teabele tuleks tagada sellisel viisil, et ei tekiks oht anda asjaomasele äriühingule selle kohta vihje.
- (17) Selleks et tagada erinevate õiguslike vormide puhul võrdsed tingimused, tuleks ka usaldusisikutelt nõuda, et nad koguksid ja hoiaksid tegelikult kasu saavaid omanikke käsitlevat teavet ja esitaksid selle kliendi suhtes hooldusmeetmeid rakendavatele kohustatud isikutele ning edastaksid selle teabe keskregistriile (või keskandmebaasile); lisaks peaksid nad kohustatud isikutele avaldama oma positsiooni. Juriidilistele isikutele, nagu sihtasutused, ja usaldusfondidega sarnastele õiguslikele üksustele tuleks kohaldada samaväärseid nõudeid.
- (18) Käesolevat direktiivi tuleks kohaldada ka kohustatud isikute tegevuse suhtes, mis toimub internetis.
- (19) Uus tehnoloogia pakub ettevõtjatele ja klientidele aja- ja kulutõhusaid lahendusi ning seepärast tuleks neid riskihindamisel arvesse võtta. Pädevad asutused ja kohustatud isikud peaksid uuel ja innovaatilisel viisil toimuva rahapesuga võitlemisel olema ennetavalt aktiivsed.
- (20) Liidu esindajaid Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga juhtorganites julgustatakse rakendama käesolevat direktiivi ning Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanka julgustatakse avaldama oma veebisaidil rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise põhimõtteid, mis sisaldaks üksikasjalikke menetlusi käesoleva direktiivi elluviimiseks.
- (21) Muret tekitab hasartmängusektori kasutamine kuritegelikul teel saadu rahapesuks. Selleks et vähendada hasartmänguteenustega seotud riske, tuleks käesoleva direktiiviga ette näha suurema riskiga hasartmänguteenuste osutajatele kohustus rakendada klientide suhtes hooldusmeetmeid 2 000 euro suuruste või suuremate üksiktehingute puhul. Liikmesriigid peaksid tagama, et kohustatud isikud kohaldavad sama künnist võitude, panuste või mõlema suhtes, sealhulgas mänguzetoonide ostmise ja vahetamise suhtes. Ruumis või enda territooriumil hasartmänguteenuste osutajad, nagu kasiinod ja mängukohad peaksid tagama, et kliendi suhtes rakendatavaid hooldusmeetmeid, mida võetakse ruumi või territooriumile sissepääsul, saab seostada tehingutega, mida klient teeb selles ruumis või sellel territooriumil. Liikmesriikidel peaks juhtudel, kui risk on tõendatult väike, olema siiski lubatud teha teatavate hasartmänguteenuste puhul erand mõne või kõikide käesolevas direktiivis esitatud nõuete täitmisest. Liikmesriigid peaksid erandi tegemist kaaluma ainult rangelt piiratud ja põhjendatud juhtudel ning siis, kui rahapesu või terrorismi rahastamise risk on väike. Sellise erandi tegemisele peaks eelnema eriomane riskihindamine, milles võetakse muu hulgas arvesse asjaomaste tehingute haavatavuse määra. Nendest eranditest tuleks teavitada komisjoni. Riski hindamisel peaksid liikmesriigid näitama, kuidas nad on võtnud arvesse komisjoni poolt riigiülese riskihindamise raames esitatud aruannetes sisalduvaid asjakohaseid järeldusi.
- (22) Rahapesu ja terrorismi rahastamise risk ei ole kõikidel juhtudel sama. Sellest tulenevalt tuleks järgida terviklikku riskipõhist lähenemisviisi. Riskipõhine lähenemisviis ei ole liikmesriikide ja kohustatud isikute jaoks põhjendamatult kõikelubav valikuvõimalus. See hõlmab tõendite alusel otsuste tegemist, et tõhusamalt suunata tegevust rahapesu ja terrorismi rahastamise riskidele, millega seisavad silmitsi liit ja selles tegutsevad isikud.
- (23) Riskipõhine lähenemisviis lähtub liikmesriikide ja liidu vajadusest tuvastada, mõista ja maandada rahapesust ja terrorismi rahastamisest tulenevaid riske. Riskide kindlakstegemise riigiülese lähenemisviisi olulisust on tunnistanud rahvusvahelisel tasandil ning Euroopa Järelevalveasutusele (Euroopa Pangandusjärelevalve), mis on asutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1093/2010 ⁽¹⁾ (edaspidi „Euroopa Pangandusjärelevalve“), Euroopa Järelevalveasutusele (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve), mis on asutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1094/2010 ⁽²⁾ (edaspidi „Euroopa Kindlustus- ja

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 12).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1094/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/79/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 48).

Tööandjapensionide Järelevalve”) ja Euroopa Järelevalveasutusele (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), mis on asutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1095/2010⁽¹⁾ (edaspidi „Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve”) tuleks anda ülesanne esitada ühiskomitee kaudu arvamus liidu finantssektorit mõjutavate riskide kohta.

- (24) Komisjon on täiesti võimeline analüüsima konkreetseid piiriüleseid ohte, mis võivad mõjutada siseturgu ning mida ei saaks tuvastada ning millega ei saaks tõhusalt võidelda liikmesriikide tasandil. Seetõttu tuleks komisjonile anda ülesanne koordineerida piiriüleste tegevustega seonduvate riskide hindamist. Selle protsessi tõhususe tagamiseks on oluline kaasata vastavad eksperdid, nagu rahapesu ja terrorismi rahastamist käsitlev eksperdirühm ja rahapesu andmebüroode esindajad ning, kui see on asjakohane, muude liidu tasandi organite eksperdid. Protsessi jaoks oluliseks teabeallikaks on ka liikmesriikide riskihindamised ja kogemused. Piiriüleste riskide hindamine komisjoni poolt ei peaks hõlmama isikuandmete töötlemist. Igal juhul peaksid andmed olema täielikult anonüümsed. Riiklikud ja liidu andmekaitse järelevalveasutused tuleks kaasata üksnes juhul, kui rahapesu ja terrorismi rahastamise riski hindamine mõjutab üksikisikute eraelu puutumatumust ja andmete kaitset.
- (25) Riskihindamise tulemused tuleks asjakohasel juhul teha õigeaegselt kättesaadavaks kohustatud isikutele, et nad saaksid tuvastada, mõista, juhtida ja maandada oma riske.
- (26) Selleks et veelgi ulatuslikumalt tuvastada, mõista, juhtida ja maandada riske liidu tasandil, peaksid liikmesriigid lisaks tegema riskihindamise tulemused kättesaadavaks üksteisele, komisjonile ning Euroopa Pangandusjärelevalvele, Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalvele ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele (edaspidi koos „Euroopa järelevalveasutused”).
- (27) Käesoleva direktiivi kohaldamisel on asjakohane võtta arvesse direktiivi kohaldamisalasse jäävate väiksemate kohustatud isikute eripära ja vajadusi ning tagada kohtlemine, mis on neile eriomaseid vajadusi ja nende tegevuse laadi silmas pidades asjakohane.
- (28) Liidu finantsüsteemi ja siseturu nõuetekohase toimimise kaitsmiseks rahapesu ja terrorismi rahastamise eest peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et teha kindlaks need kolmandad riigid, kelle riiklikus rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise korras on strateegilisi puudusi (edaspidi „suure riskiga kolmandad riigid”). Rahapesu ja terrorismi rahastamisega seonduvate ohtude muutlik olemus, mida soodustab tehnoloogia ja kurjategijate käsutuses olevate vahendite pidev areng, eeldab õigusraamistiku kiiret ja pidevat kohandamist seoses suure riskiga kolmandate riikidega, et tegeleda tõhusalt olemasolevate riskidega ja vältida uute riskide esilekerkimist. Komisjon peaks võtma arvesse rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise valdkonnas tegutsevate rahvusvahelistelt organisatsioonidelt ja standardite kehtestajatelt saadavat teavet, nagu FATFi avalikke teadaandeid, vastastikuse hindamise või üksikasjaliku hindamise aruandeid või avaldatud järelaruandeid, ning asjakohasel juhul kohandama oma hinnanguid vastavalt nendes esitatud muudatustele.
- (29) Liikmesriigid peaksid vähemalt nägema ette, et kohustatud isikud rakendavad kliendi suhtes tugevdatud hoolsusmeetmeid, kui nad tegelevad komisjoni poolt kindlaks määratud suure riskiga kolmandates riikides tegutsevate füüsiliste isikute või nendes riikides asutatud juriidiliste isikutega. Samuti tuleks keelata toetumine sellistes suure riskiga kolmandates riikides tegutsevatele või nendes riikides asutatud kolmandatele isikutele. Suure riskiga kolmandate riikide loetellu mittekuuluvaid riike ei peaks automaatselt pidama tõhusaid rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise süsteeme omavateks riikideks ning nendes riikides tegutsevad füüsilisi isikuid või nendes riikides asutatud juriidilisi isikuid tuleks hinnata riskitundlikkusest lähtuvalt.
- (30) Risk iseenesest on muutlik ning muutujad üksikult või kombinatsioonis võivad suurendada või vähendada võimalikku riski ning seega mõjutada selliste tõkestavate meetmete asjakohast taset nagu kliendi suhtes rakendatavad hoolsusmeetmed. Seetõttu tuleks teatavatel asjaoludel rakendada tugevdatud hoolsusmeetmeid ja teatavatel asjaoludel võivad asjakohased olla lihtsustatud hoolsusmeetmed.
- (31) Tuleks tunnistada, et teatavates olukordades on rahapesu ja terrorismi rahastamise risk suurem. Kuigi tuvastada tuleks kõigi klientide isik ja äriprofiil, tuleks teatavatel juhtudel rakendada rangemaid kliendi tuvastamise ja isikusamasuse kontrolli protseduure.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1095/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/77/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 84).

- (32) See kehtib eriti suhete kohta isikutega, kes täidavad või on täitnud avaliku võimu olulisi ülesandeid liidus või rahvusvaheliselt, eelkõige nende isikute puhul, kes pärinevad riikidest, kus on laialt levinud korrupsioon. Sellised suhted võivad kujutada eriti finantssektori jaoks tõsist maine- ja õiguslikku riski. Rahvusvahelist korrupsioonivastast võitlust silmas pidades on põhjendatud pöörata sellistele juhtudele erilist tähelepanu ja rakendada asjakohaseid tugevdatud hooldusmeetmeid isikute suhtes, kes täidavad või on täitnud avaliku võimu olulisi ülesandeid riigisiselt või välisriigis ning rahvusvahelistes organisatsioonides juhtivatel kohtadel olevate isikute suhtes.
- (33) Nõuded riikliku taustaga isikute kohta on ennetavat laadi ja ei ole kriminaliseerivad ning neid ei tohiks tõlgendada selliselt, et riikliku taustaga isikule jääks märk külge kui kriminaalses tegevuses osalejale. Isikuga ärisuhte loomisest keeldumine üksnes seetõttu, et ta on riikliku taustaga isik, on vastuolus käesoleva direktiivi sätete ja mõtte ning FATFi muudetud soovitusetega.
- (34) Ärisuhte loomise kooskõlastamine kõrgema juhtkonnaga ei pruugi alati tähendada kooskõlastamist juhatusega. Kooskõlastuse peaks andma keegi, kellel on piisavalt teadmisi asutuse riskidest seoses rahapesuga ja terrorismi rahastamisega ning kes on piisavalt kõrgel ametikohal riske mõjutavate otsuste tegemiseks.
- (35) Selleks et vältida kliendi isikusamasuse korduva tuvastamise protseduure, mis põhjustab äris viivitusi ja ebatõhusust, on asjakohane lubada kohustatud isikutel luua suhted klientidega, kelle isik on tuvastatud mujal, eeldusel, et rakendatakse sobivaid kaitseabinõusid. Kui kohustatud isik tugineb kolmandatele isikutele, peaks lõplik vastutus kliendi suhtes hooldusmeetmete rakendamise eest lasuma kohustatud isikul, kes tugineb kolmanda isiku poolt rakendatud hooldusmeetmetele. Kolmandal isikul või isikul, kes on kliendi osas rakendanud hooldusmeetmeid, peaks samuti lasuma vastutus käesoleva direktiivi nõuete täitmise eest, sealhulgas kohustuse eest teatada kahtlastest tehingutest ning säilitada andmeid, sel määral, mil neil on suhe käesoleva direktiivi kohaldamisalasse jääva kliendiga.
- (36) Kohustatud isikute ja käesoleva direktiiviga hõlmatavate isikute vahel lepinguliste esindussuhte või tegevuse edasiandmise suhete korral võivad rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise kohustused nendele esindajatele või tegevuse edasiandmise teenuse osutajatele osana kohustatud isikutest tuleneda vaid pooltevahelisest lepingust ja mitte käesolevast direktiivist. Seetõttu peaks vastutus käesoleva direktiivi järgimise eest lasuma peamiselt kohustatud isikul.
- (37) Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamiseks ja selle vastu võitlemiseks on kõik liikmesriigid loonud või peaksid looma oma tegevuses sõltumatud ja autonoomsed rahapesu andmebürood, et koguda ja analüüsida neile laekuvat teavet eesmärgiga leida seoseid kahtlaste tehingute ja nendega seotud kuritegeliku tegevuse vahel. Oma tegevuses sõltumatu ja autonoomse rahapesu andmebüroo all mõistetakse seda, et rahapesu andmebürool on volitused ja pädevus täita oma ülesandeid vabalt, sealhulgas teha autonoomselt otsuseid konkreetse teabe analüüsimise, taotlemise ja levitamise kohta. Kahtlastest tehingutest ning muu rahapesu, sellega seotud eelkuritegude ja terrorismi rahastamise seisukohast asjakohasest teabest tuleks teatada rahapesu andmebüroodele, mis peaksid toimima kesksete siseriiklike üksustena, mis koguvad ja analüüsivad nimetatud teavet ning edastavad oma analüüsi tulemused pädevatele asutustele. Teavitada tuleks kõikidest kahtlastest tehingutest, sealhulgas tehingukatsetest, olenemata asjaomase tehingu väärtusest. Esitatav teave võib hõlmata ka künnisepõhist teavet.
- (38) Erandina üldisest kahtlaste tehingute tegemise keelust peaksid kohustatud isikud saama kahtlasi tehinguid teha enne pädevate asutuste teavitamist, kui nende tegemata jätmise ei ole võimalik või kui see võib takistada kahtlustatavast rahapesust või terrorismi rahastamisest kasu saaja jälitamist. See ei tohiks aga piirata liikmesriikide võetud rahvusvahelisi kohustusi külmutada viivitamata terroristide, terroristlike rühmituste või terrorismi rahastajate rahalised vahendid või muu vara vastavalt ÜRO Julgeolekunõukogu asjakohastele resolutsioonidele.
- (39) Teatavate kohustatud isikute puhul peaks liikmesriikidel olema võimalik määrata rahapesu andmebüroo asemel asjakohane iseregulatsiooni organ asutuseks, keda kõigepealt teavitatakse. Kooskõlas Euroopa Inimõiguste Kohtu praktikaga on iseregulatsiooni organile esmase teatamise süsteem oluline kaitsemeede põhiõiguste tagamisel seoses advokaatide suhtes kohaldatava teatamiskohustusega. Liikmesriigid peaksid nägema ette vahendid ja meetodi, mille abil tagada ametisaladuse hoidmine, konfidentsiaalsus ja eraelu puutumatus.
- (40) Kui liikmesriik otsustab määrata iseregulatsiooni organi, võib ta lubada, et kõnealune organ ei pea edastama rahapesu andmebüroole teavet isikute kohta, keda ta esindab, juhul kui teave on saadud mõnelt esindatava isiku

kliendilt või mõne kliendi kohta seoses kliendi õigusliku olukorra selgitamisega või kõnealuse kliendi kaitse või esindamisega kohtumenetluses või sellega seoses, sealhulgas juhul, kui esindatav isik annab kohtumenetluse algatamist või vältimist käsitlevat nõu, olenemata sellest, kas kõnealune teave on saadud enne sellist menetlust, selle ajal või pärast seda, või nõuda, et iseregulatsiooni organ seda teavet ei edastaks.

- (41) On juhtumeid, kus töötajaid, kes on teatanud rahapesukahtlusest, on ähvardatud või vaenulikult koheldud. Kuigi käesoleva direktiiviga ei saa sekkuda liikmesriikide kohtumenetlusesse, on tähtis nimetatud küsimusega tegeleda, et tagada rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise süsteemi tõhusus. Liikmesriigid peaksid olema sellest probleemist teadlikud ja tegema kõik, mis nende võimuses, et kaitsta üksikisikuid, muu hulgas kohustatud isiku töötajaid ja esindajaid, sellise ähvardamise ja vaenuliku tegevuse eest, ja nägema kooskõlas siseriikliku õigusega ette nende isikute asjakohase kaitse, eelkõige seoses nende õigusega oma isikuandmete kaitsele ja tõhusale kohtulikule kaitsele ja kohtus esindamisele.
- (42) Käesoleva direktiivi kohaldamisel toimuva isikuandmete töötlemise suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 95/46/EÜ⁽¹⁾ vastavalt sellele, nagu see on riigi õigusesse üle võetud. Käesoleva direktiivi kohaldamisel isikuandmete liidu institutsioonide ja asutuste poolt töötlemise suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 45/2001⁽²⁾. Võitlust rahapesu ja terrorismi rahastamise vastu peavad oluliseks avalikuks huviks kõik liikmesriigid. Käesolev direktiiv ei piira kriminaalasjades tehtava politsei- ja õigusalase koostöö raames töödeldavate isikuandmete kaitset, sealhulgas vastavalt siseriiklikule õigusele rakendatud nõukogu raamotsuse 2008/977/JSK⁽³⁾ kohaldamist.
- (43) On ülimalt oluline, et käesoleva direktiivi kooskõlla viimisel FATFi muudetud soovitusetega järgitakse täielikult liidu õigust, eriti selles osas, mis puudutab liidu andmekaitsealaseid õigusakte ja hartas kinnistatud põhiõiguste kaitsmist. Käesoleva direktiivi rakendamise teatavate aspektidega kaasneb andmete kogumine, analüüsimine, säilitamine ja jagamine. Isikuandmete töötlemine peaks olema lubatud juhul, kui austatakse täielikult põhiõigusi ja üksnes käesolevas direktiivis sätestatud eesmärkidel ning käesolevas direktiivis nõutavateks toiminguteks, nagu kliendi suhtes hoolsusmeetmete rakendamiseks, ebatavaliste ja kahtlaste tehingute pidevaks seireks, uurimiseks ja nendest teatamiseks, juriidilise isiku või õigusliku üksuse tegelikult kasu saava omaniku tuvastamiseks, riikliku taustaga isiku tuvastamiseks, teabe jagamiseks pädevate asutustega ning teabe jagamiseks krediidasutuste ja finantseerimisasutustega ning muude kohustatud isikutega. Isikuandmete kogumine ja järgnev töötlemine kohustatud isikute poolt peaks piirduma sellega, mida on vaja käesoleva direktiivi nõuete täitmiseks, ja isikuandmeid ei tuleks täiendavalt töödelda viisil, mis ei ole sellise vajadusega kooskõlas. Eelkõige tuleks rangelt keelata isikuandmete täiendav töötlemine ärilistel eesmärkidel.
- (44) FATFi muudetud soovitusel näitavad, et selleks, et rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise, avastamise või uurimise eesmärgil saaksid kohustatud isikud pädevate asutustega teha täielikult koostööd ja kiiresti vastata pädevate asutuste esitatud teabenõuetele, peaksid kohustatud isikud säilitama kliendi suhtes rakendatavate hoolsusmeetmete kaudu saadud vajaliku teabe ja andmed tehingute kohta vähemalt viis aastat. Selleks et vältida eri lähenemisviiside kohaldamist ning täita isikuandmete kaitse ja õiguskindluse nõudeid, tuleks kehtestada selliste andmete säilitamise perioodiks viis aastat alates ärisuhte lõppemisest või juhutehingu tegemisest. Siiski peaks liikmesriikidel olema võimalik lubada või nõuda andmete säilitamist pikemaajaliselt, kuid mitte kauem kui veel viie aasta jooksul, kui seda on vaja rahapesu või terrorismi rahastamise tõkestamiseks, avastamiseks või uurimiseks, ja pärast vajaduse ja proportsionaalsuse hindamist, piiramata pooleliolevate kriminaaluurimiste ja kohtumenetluste puhul kohaldatavate tõendeid käsitlevate siseriiklike kriminaalõigusnormide kohaldamist. Liikmesriigid peaksid nõudma, et kehtestatakse eriomased kaitsemeetmed, et tagada andmete turvalisus, ning nägema ette, millistel isikutel või isikute kategooriatel või asutustel peaks olema ainujuurdepääs säilitatavatele andmetele.
- (45) Selleks et tagada asjakohane ja tõhus õigusemõistmine käesoleva direktiivi liikmesriikide õiguskorda ülevõtmise perioodil ja selleks, et tagada selle tõrgeteta koostöö liikmesriikide menetlusõigusega, tuleks teavet ja dokumente, mis on seotud liikmesriigis käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeval poolelioleva võimaliku

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiv 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31).

(2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1).

(3) Nõukogu 27. novembri 2008. aasta raamotsus 2008/977/JSK kriminaalasjades tehtava politsei- ja õigusalase koostöö raames töödeldavate isikuandmete kaitse kohta (ELT L 350, 30.12.2008, lk 60).

rahapesu või terrorismi rahastamise tõkestamise, avastamise või uurimise eesmärgil läbiviidava kohtumenetlusega, säilitada viie aasta jooksul pärast seda kuupäeva ning seda perioodi peaks olema võimalik pikendada veel viie aasta võrra.

- (46) Andmesubjekti teabe juurdepääsu õigust kohaldatakse käesoleva direktiivi raames töödeldavate isikuandmete suhtes. Andmesubjekti juurdepääs kahtlase tehinguga seotud teabele pärsiks aga tõsiselt rahapesu ja terrorismi rahastamise vastase võitluse tulemuslikkust. Seepärast võib olla põhjendatud kohaldada kõnealuse õiguse suhtes erandeid ja piiranguid direktiivi 95/46/EÜ artiklis 13 ja, kui see on asjakohane, määruse (EÜ) nr 45/2001 artiklis 20 sätestatud korras. Andmesubjektil on õigus taotleda, et direktiivi 95/46/EÜ artiklis 28 osutatud järelevalveasutus või asjakohasel juhul Euroopa Andmekaitseinspektor kontrolliks töötlemise seaduslikkust, ja õigus kasutada direktiivi 95/46/EÜ artiklis 22 osutatud õiguskaitsevahendit. Direktiivi 95/46/EÜ artiklis 28 osutatud järelevalveasutus võib samuti tegutseda omal algatusel. Piiramata juurdepääsuõiguse piirangute kohaldamist peaks järelevalveasutusel olema võimalik teavitada andmesubjekti sellest, et järelevalveasutus on teinud kogu vajaliku kontrolli, ning sellest, millisele järeldusele ta kõnealuse töötlemise õiguspärasuse küsimuses jõudis.
- (47) Käesoleva direktiivi kohaldamisalasse ei jää isikud, kes krediidi- või finantseerimisasutusega sõlmitud lepingu kohaselt üksnes teisendavad paberdokumente elektroonilisteks andmeteks, ega isikud, kes pakuvad krediidi- või finantseerimisasutustele vaid rahaülekannete teavitus- või muud tugisüsteeme või kliiring- ja arveldussüsteeme.
- (48) Rahapesu ja terrorismi rahastamine on rahvusvahelised probleemid ja nendega võitlemiseks tuleks võtta meetmeid ülemaailmsel tasandil. Kolmandates riikides, kus liidu krediidi- ja finantseerimisasutustel on filiaale ja tütarettevõtjaid ja kus selle valdkonna nõuded ei ole nii ranged kui liikmesriikides, tuleks selleks, et vältida väga erinevate standardite rakendamist ühes asutuses või kontsernis, kohaldada kõnealustele filiaalidele ja tütarettevõtjatele liidu standardeid või juhul, kui selliste standardite kohaldamine ei ole võimalik, teavitada ettevõtja päritoluliikmesriigi pädevaid asutusi.
- (49) Võimaluse korral tuleks kohustatud isikutele anda tagasisidet nende esitatud kahtlasi tehinguid käsitleva teabe kasulikkuse ja järelemeetmete kohta. Selle võimaldamiseks ning rahapesu- ja terrorismi rahastamise vastase võitluse süsteemide tõhususe analüüsimiseks peaksid liikmesriigid koguma asjakohast statistikat ja parandama selle kvaliteeti. Liidu tasandil kogutavate statistiliste andmete kvaliteedi ja ühtsuse edendamiseks peaks komisjon jälgima rahapesu ja terrorismi rahastamise vastase võitlusega seotud olukorda liidus ning avaldama korrapäraselt ülevaateid.
- (50) Kui liikmesriigid nõuavad, et sellised e-raha emitendid ja makseteenuse pakkujad, kes tegutsevad nende territooriumil püsiva tegevuskoha kaudu muus vormis kui filiaalina ja kelle peakontor asub teises liikmesriigis, määraksid nende territooriumil keskse kontaktpunkti, peaksid nad saama nõuda, et selline määrava asutuse nimel tegutsev keskne kontaktpunkt tagab, et püsivas tegevuskohas täidetakse rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise norme. Nad peaksid samuti tagama, et see nõue on proportsionaalne ja et selle puhul ei minda kaugemale sellest, mida on vaja rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise normide järgimise eesmärgi saavutamiseks, muu hulgas vastava järelevalve hõlbustamise kaudu.
- (51) Pädevad asutused peaksid tagama, et valuutavahetusasutuste, tšekkide sularahaks vahetamise asutuste, usaldusfondi- ja äriühinguteenuste pakkujate või hasartmänguteenuste pakkujatega seoses on kõnealuste üksuste tegelikud juhid või tegelikult kasu saavad omanikud sobivad ja nõuetele vastavad. Kriteeriumid, mille alusel määratakse kindlaks, kas isik on sobiv ja nõuetele vastav, peaksid kajastama vähemalt vajadust kaitsta selliseid üksuseid selle eest, et nende juhid või tegelikult kasu saavad omanikud kasutavad neid kuritegelikel eesmärkidel.
- (52) Kui kohustatud isikul on ettevõtteid teises liikmesriigis, sealhulgas esindajate võrgustiku kaudu, peaks päritoluliikmesriigi pädev asutus vastutama järelevalve teostamise eest kohustatud isiku poolt kontserni rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise poliitika ja protseduuride kohaldamise üle. See võib hõlmata kohapealset kontrolli teises liikmesriigis asuvates püsivates tegevuskohtades. Päritoluliikmesriigi pädev asutus peaks tegema vastuvõtva liikmesriigi pädeva asutusega tihedat koostööd ning teda teavitama kõikidest küsimustest, mis võiksid mõjutada tema hinnangut selle kohta, kas asjaomane püsiv tegevuskoht täidab vastuvõttavas liikmesriigis kehtivaid rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise norme.

- (53) Kui kohustatud isik peab teises liikmesriigis püsivat tegevuskohta, sealhulgas esindajate võrgustiku kaudu või direktiivi 2009/110/EÜ artikli 3 lõike 4 kohaselt e-raha levitavate isikute kaudu, jääb vastuvõtva riigi pädev asutus vastutavaks selle tagamise eest, et asjaomane püsiv tegevuskoht täidab rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise norme, viies selleks muu hulgas asjakohasel juhul läbi kohapealset kontrolli ja kaugkontrolli ning võttes asjakohaseid ja proportsionaalseid meetmeid kõnealuste nõuete tõsiste rikkumistega tegelemiseks. Vastuvõtva liikmesriigi pädev asutus peaks tegema päritoluliikmesriigi pädeva asutusega tihedat koostööd ning peaks teda teavitama kõikidest küsimustest, mis võiksid mõjutada tema hinnangut kohustatud isiku poolt kontserni rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise strateegia ja protseduuride rakendamise kohta. Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise normide selliste tõsiste rikkumiste kõrvaldamiseks, mis nõuavad kohest õiguskaitsevahendite kasutamist, peaksid vastuvõtva liikmesriigi pädeval asutusel olema õigus kohaldada selliseid asjakohaseid ja proportsionaalseid ajutisi õiguskaitsevahendeid, mida kohaldatakse samalaadsete asjaolude korral tema pädevusvaldkonda kuuluvate kohustatud isikute suhtes, selleks et tegeleda selliste tõsiste õigusrikkumistega asjakohasel juhul päritoluliikmesriigi pädeva asutuse abi kasutades või temaga koostööd tehes.
- (54) Võttes arvesse rahapesu ja terrorismi rahastamise rahvusvahelist laadi, on äärmiselt oluline tagada koordineerimine ja koostöö rahapesu andmebüroode vahel. Rahapesu andmebüroode vahelise koordineerimise ja koostöö parandamiseks ning eelkõige selle tagamiseks, et kahtlasi tehinguid käsitlev teave jõuaks selle liikmesriigi rahapesu andmebürooni, kus see oleks kõige kasulikum, tuleks käesolevas direktiivis sätestada üksikasjalikud õigusnormid.
- (55) ELi rahapesu andmebüroode vahelist platvormi, mis on alates 2006. aastast tegutsev rahapesu andmebüroode esindajatest koosnev mitteametlik rühm, kasutatakse rahapesu andmebüroode koostöö hõlbustamiseks ning arvamuste vahetamiseks sellistes koostööküsimustes nagu tõhus koostöö rahapesu andmebüroode vahel ning koostöö kolmandate riikide rahapesu andmebüroodega, piiriüleste juhtumite ühine analüüsimine ning suundumused ja tegurid, mis on olulised rahapesu ja terrorismi rahastamise riskide hindamisel riigi ja riigiülel tasandil.
- (56) Teabevahetuse parandamine rahapesu andmebüroode vahel liidus on rahapesu ja terrorismi rahastamise rahvusvahelist olemust silmas pidades eriti oluline. Liikmesriigid peaksid edendama turvaliste vahendite kasutamist teabevahetuseks, eelkõige rahapesu andmebüroode detsentraliseeritud arvutivõrku FIU-net (edaspidi „FIU-net“) või selle järglast ning selle võrguga seotud tehnilisi võimalusi. Rahapesu andmebüroodel peaks olema lubatud vahetada omavahel analüüsimise eesmärgil rahapesu või terrorismi rahastamist käsitlevat esmast teavet, mida täiendavalt ei töödeldaks ega levitata, välja arvatud juhul, kui selline teabevahetus on vastuolus siseriikliku õiguse aluspõhimõtetega. Teabe vahetamine juhtumite kohta, millel võib rahapesu andmebüroo arvetes olla maksuriteo tunnuseid, ei tohiks piirata teabe vahetamist maksustamise valdkonnas kooskõlas nõukogu direktiiviga 2011/16/EL⁽¹⁾ või kooskõlas rahvusvaheliste standarditega teabevahetuse ja halduskoostöö kohta maksuküsimustes.
- (57) Selleks et olla võimelised vastama täielikult ja kiiresti rahapesu andmebüroode päringutele, on vaja, et kohustatud isikutel on olemas tõhusad süsteemid, mis võimaldavad neil turvaliste ja konfidentsiaalsete kanalite kaudu täielikku ja õigeaegset juurdepääsu selliseid ärisuhteid käsitlevale teabele, mis neil on või on olnud teatavate isikutega. Liikmesriigid võiksid kooskõlas liidu ja siseriikliku õigusega näiteks kaaluda selliste pangaregistri-süsteemide või elektrooniliste andmeotsingu süsteemide sisseseadmist, mis tagaksid rahapesu andmebüroodele juurdepääsu pangakontosid hõlmavale teabele, piiramata kohtult loa taotlemise kohustust, kui see on kohaldatav. Samuti võiksid liikmesriigid kaaluda mehhanismide kehtestamist selle tagamiseks, et pädevatel asutustel on olemas protseduurid vara kindlakstegemiseks ilma omanikku sellest eelnevalt teavitamata.
- (58) Liikmesriigid peaksid innustama oma pädevaid asutusi tegema käesoleva direktiivi kohaldamise eesmärgil võimalikult palju piiriülest koostööd, tegutsedes sealjuures kiiresti, konstruktiivselt ja tõhusalt, piiramata kriminaalasjade tehtava õigusala koostöö puhul kohaldatavaid õigus- või menetlusnorme. Liikmesriigid peaksid eelkõige tagama, et nende rahapesu andmebürood vahetavad kolmandate riikide rahapesu andmebüroodega teavet vabalt, omal algatusel või taotluse korral, võttes arvesse liidu õigust ja rahapesu andmebüroode Egmonti rühma poolt välja töötatud teabevahetuse põhimõtteid.
- (59) Kuna rahapesu- ja terrorismi rahastamise vastane võitlus on väga oluline, peaksid liikmesriigid sätestama siseriiklikes õigusaktides tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad halduskaristused ja -meetmed nende suhtes, kes rikuvad käesolevat direktiivi ülevõtvaid siseriiklikke sätteid. Praegu kohaldatavad liikmesriigid peamiste tõkestavate sätete rikkumise korral erinevaid halduskaristusi ja -meetmeid. Selline erinevus võib kahjustada rahapesu ja

(1) Nõukogu 15. veebruari 2011. aasta direktiiv 2011/16/EL maksustamisalase halduskoostöö kohta ja direktiivi 77/799/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 64, 11.3.2011, lk 1).

terrorismi rahastamise tõkestamiseks tehtavaid pingutusi ning seega killustada liidu tasandil võetavaid meetmeid. Seepärast peaks käesolev direktiiv hõlmama liikmesriikide kohaldatavaid eri halduskaristusi ja -meetmeid vähemalt selliste nõuete tõsise, korduva või süstemaatilise rikkumise korral, mis on seotud kliendi suhtes rakendatavate hooldusmeetmetega, andmete säilitamisega, kahtlastest tehingutest teatamisega ja kohustatud isikute sisekontrolliga. Kõnealuste karistuste ja meetmete valik peaks olema piisavalt lai, et liikmesriigid ja pädevad asutused saaksid võtta arvesse erinevusi kohustatud isikute vahel ja eelkõige krediitiasutuste ja finantseerimisasutuste ning muude kohustatud isikute vahel seoses nende suuruse, eripära ja ärimudeli laadiga. Käesoleva direktiivi ülevõtmisel peaksid liikmesriigid tagama, et halduskaristuste ja -meetmete määramisel kooskõlas käesoleva direktiiviga ning kriminaalkaristuste mõistmisel vastavalt siseriiklikule õigusele ei rikuta *ne bis in idem* põhimõtet.

- (60) Kohustatud isikute juhtivtöötajate või kohustatud isikuid muul viisil kontrollivate isikute sobivuse hindamiseks peaks kogu teabevahetus süüdimõistvate kohtuotsuste kohta toimuma kooskõlas nii siseriiklikusse õigusesse üle võetud nõukogu raamotsusega 2009/315/JSK⁽¹⁾ ja nõukogu otsusega 2009/316/JSK⁽²⁾ kui ka muude asjakohaste siseriikliku õiguse sätetega.
- (61) Finantsteenuste regulatiivsed tehnilised standardid peaksid tagama järjepideva ühtlustamise ning hoiustajate, investorite ja tarbijate sobiva kaitse kogu liidus. Kuna Euroopa järelevalveasutustel on põhjalikud eriteadmised, on tõhus ja asjakohane teha neile ülesandeks töötada komisjonile esitamiseks välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, mille puhul ei ole vaja teha poliitilisi otsuseid.
- (62) Komisjon peaks Euroopa järelevalveasutuste poolt käesoleva direktiivi kohaselt koostatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud võtma vastu delegeeritud õigusaktidega ELi toimimise lepingu artikli 290 kohaselt ja vastavalt määruste (EL) nr 1093/2010, (EL) nr 1094/2010 ja (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.
- (63) Kuna direktiive 2005/60/EÜ ja 2006/70/EÜ on vaja käesolevast direktiivist tulenevalt väga oluliselt muuta, tuleks need direktiivid selguse ja ühtsuse huvides koondada ja asendada.
- (64) Kuna käesoleva direktiivi eesmärki, milleks on kaitsta finantssüsteemi rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise, avastamise ja uurimise abil, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, sest liikmesriikide poolt oma finantssüsteemi kaitseks võetavad meetmed ei pruugi olla kooskõlas siseturu toimimisega ning õigusriigi ja liidu avaliku korra nõuetega, küll aga saab seda meetme ulatuse ja mõju tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (65) Käesolevas direktiivis austatakse põhiõigusi ja järgitakse hartas tunnustatud põhimõtteid, eelkõige õigust era- ja perekonnaelu austamisele, õigust isikuandmete kaitsele, ettevõtlusvabadust, diskrimineerimiskeeldu, õigust tõhusale õiguskaitselahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele, süütuse presumptsiooni ning kaitseõigust.
- (66) Kooskõlas harta artikliga 21, millega keelatakse igasugune diskrimineerimine, peavad liikmesriigid tagama, et seoses riski hindamisega kliendi suhtes rakendatavate hooldusmeetmete raames rakendatakse käesolevat direktiivi kedagi diskrimineerimata.
- (67) Kooskõlas liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühise poliitilise deklaratsiooniga selgitavate dokumentide kohta⁽³⁾ kohustuvad liikmesriigid lisama põhjendatud juhtudel ülevõtmismeetmeid käsitlevale teatele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost direktiivi osade ja ülevõtvate siseriiklike õigusaktide vastavate osade vahel. Käesoleva direktiivi puhul leiab seadusandja, et selliste dokumentide edastamine on põhjendatud.
- (68) Euroopa andmekaitseinspektoriga konsulteeriti määruse (EÜ) nr 45/2001 artikli 28 lõike 2 kohaselt ja ta esitas arvamuse 4. juulil 2013⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ Nõukogu 26. veebruari 2009. aasta raamotsus 2009/315/JSK, mis käsitleb karistusregistrite andmete vahetamise liikmesriikidevahelist korraldust ja andmete sisu (ELT L 93, 7.4.2009, lk 23).

⁽²⁾ Nõukogu 6. aprilli 2009. aasta otsus 2009/316/JSK, Euroopa karistusregistrite infosüsteemi (ECRIS) loomise kohta raamotsuse 2009/315/JSK artikli 11 kohaldamiseks (ELT L 93, 7.4.2009, lk 33).

⁽³⁾ ELT C 369, 17.12.2011, lk 14.

⁽⁴⁾ ELT C 32, 4.2.2014, lk 9.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

1. JAGU

Reguleerimise, kohaldamisala ja mõisted

Artikkel 1

1. Käesoleva direktiivi eesmärk on tõkestada liidu finantssüsteemi kasutamist rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärgil.
2. Liikmesriigid tagavad, et rahapesu ja terrorismi rahastamine on keelatud.
3. Käesoleva direktiivi kohaldamisel käsitatakse rahapesuna järgmist tahtlikku tegevust:
 - a) vara muundamine või üleandmine, kui on teada, et selline vara on saadud kuritegelikust tegevusest või selles osalemisest, eesmärgiga varjata vara ebaseaduslikku päritolu või abistada kuritegelikus tegevuses osalevat isikut, et see isik saaks hoiduda oma tegude õiguslikest tagajärgedest;
 - b) vara tõelise olemuse, päritolu, asukoha, käsutamiseviisi, ümberpaigutamise, omandiõiguse või muude varaga seotud õiguste varjamine, kui on teada, et selline vara on saadud kuritegelikust tegevusest või selles osalemisest;
 - c) vara omandamine, valdamine või kasutamine, kui selle saamisel on teada, et selline vara on saadud kuritegelikust tegevusest või selles osalemisest;
 - d) punktides a, b ja c osutatud tegudes osalemine, seotus nendega, nende toimepanemise katsed ning nende kaasaaitamine ja kihutamine või nende soodustamine või nendeks nõuandmine.
4. Rahapesuga on tegemist ka juhul, kui tegevus, mille tulemusel saadi rahapesus kasutatav vara, toimus mõne teise liikmesriigi või kolmanda riigi territooriumil.
5. Käesoleva direktiivi kohaldamisel tähendab „terrorismi rahastamine” rahaliste vahendite kättesaadavaks tegemist või kogumist ükskõik millisel viisil, otseselt või kaudselt, kavatsusega neid kasutada või teadmiselega, et neid kasutatakse täielikult või osaliselt selleks, et panna toime õigusrikkumine nõukogu raamotsuse 2002/475/JSK (¹) artiklite 1–4 tähenduses.
6. Teadmist, kavatsust või eesmärki, mis on lõigetes 3 ja 5 osutatud tegude koosseisuliseks tunnuseks, võib tuletada teo objektiivsete faktiliste asjaolude põhjal.

Artikkel 2

1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse järgmiste kohustatud isikute suhtes:
 - 1) krediidiasutused;
 - 2) finantseerimisasutused;
 - 3) järgmised füüsilised või juriidilised isikud nende kutsetegevuse puhul:
 - a) audiitorid, raamatupidamis- või nõustamisteenuse osutajad ja maksunõustajad;
 - b) notarid ja teised sõltumatud õigusteenuse osutajad, kui nad osalevad oma kliendi heaks või tema nimel mõnes finants- või kinnisvaratehingus või aitavad kliendil kavandada või täita tehingut, mis on seotud järgmisega:
 - i) kinnisasja või ettevõtte ost ja müük;
 - ii) kliendi raha, väärtpaberite või muu vara haldamine;
 - iii) panga-, hoiu- või väärtpaberikontode avamine või haldamine;

(¹) Nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsus 2002/475/JSK terrorismivastase võitluse kohta (EÜT L 164, 22.6.2002, lk 3).

- iv) äriühingute asutamiseks, tegevuseks või juhtimiseks vajalike sissemaksete hankimine;
- v) usaldusfondide, äriühingute, sihtasutuste või sarnaste üksuste asutamine, korraldamine või juhtimine;
- c) usaldusfondi- või äriühinguteenuste pakkujad, kes ei ole juba hõlmatud alapunktiga a või b;
- d) kinnisvaravahendajad;
- e) muud isikud, kes kauplevad kaupadega, kui see hõlmab vähemalt 10 000 euro väärtuses sularahamakse tegemist või saamist, sõltumata sellest, kas tehingu eest arveldatakse ühe maksega või mitme maksega, mis näivad olevat seotud;
- f) hasartmänguteenuste osutajad.

2. Liikmesriigid võivad pärast asjakohase riskihindamise läbiviimist otsustada, et teatavate hasartmänguteenuste osutajad, välja arvatud kasiinod, vabastatakse täielikult või osaliselt nende siseriiklike sätete kohaldamisest, millega võetakse üle käesolev direktiiv, juhul kui selliste teenuste olemuse ja, kui see on asjakohane, ulatuse tõttu on risk tõendatult väike.

Riskihindamisel käsitletavate tegurite hulgas peavad liikmesriigid hindama asjaomaste tehingute riskiastet, muu hulgas seoses kasutatavate makseviisidega.

Riski hindamisel peavad liikmesriigid märkima, kuidas nad on võtnud arvesse komisjoni poolt artikli 6 kohaselt esitatud aruannetes sisalduvaid asjakohaseid järeldusi.

Liikmesriigid teavitavad komisjoni igast esimese löigu kohaselt tehtud otsusest ja selle konkreetsel riskihindamisel põhinevast põhjendusest. Komisjon edastab selle otsuse teistele liikmesriikidele.

3. Liikmesriigid võivad otsustada, et isikud, kes osalevad finantstegevuses väga piiratud mahus või üksikjuhtudel ja kelle puhul rahapesuoht või terrorismi rahastamise oht on väike, ei kuulu käesoleva direktiivi kohaldamisalasse, kui on täidetud kõik järgmised kriteeriumid:

- a) finantstegevus on piiratud absoluutarvudes;
- b) finantstegevus on piiratud tehingupõhiselt;
- c) finantstegevus ei ole kõnealuste isikute põhitegevus;
- d) finantstegevus on kõrvaltegevus, ent otseselt seotud kõnealuste isikute põhitegevusega;
- e) kõnealuste isikute põhitegevus ei ole lõike 1 punkti 3 alapunktides a–d või alapunktis f osutatud tegevus;
- f) finantstegevus on suunatud ainult kõnealuste isikute põhitegevuse klientidele ja seda ei pakuta üldsusele.

Esimest löiku ei kohaldata isikutele, kes tegelevad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2007/64/EÜ⁽¹⁾ artikli 4 punktis 13 määratletud rahasiiretega.

4. Lõike 3 punkti a kohaldamisel näevad liikmesriigid ette, et finantstegevuse kogukäive ei tohi ületada künnist, mis peab olema piisavalt madal. Künnis kehtestatakse riigi tasandil ja see sõltub finantstegevuse liigist.

5. Lõike 3 punkti b kohaldamisel rakendavad liikmesriigid künnist kliendi ja tehingu kohta, sõltumata sellest, kas tehingu eest arveldatakse ühe maksega või mitme maksega, mis näivad olevat seotud. See künnis kehtestatakse riigi tasandil ja see sõltub finantstegevuse liigist. Künnis peab olema piisavalt madal, et tagada kõnealuste tehingute ebapraktilisus ning ebapiisavus rahapesu või terrorismi rahastamise puhul, ning see künnis ei tohi ületada 1 000 eurot.

6. Lõike 3 punkti c kohaldamisel nõuavad liikmesriigid, et finantstegevuse käive ei ületaks 5 % asjaomase füüsilise või juriidilise isiku kogukäibest.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. novembri 2007. aasta direktiiv 2007/64/EÜ makseteenuste kohta siseturul ning direktiivide 97/7/EÜ, 2002/65/EÜ, 2005/60/EÜ ja 2006/48/EÜ muutmise ning direktiivi 97/5/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 319, 5.12.2007, lk 1).

7. Käesoleva artikli kohaldamisel rahapesu või terrorismi rahastamise riski hindamisel pööravad liikmesriigid erilist tähelepanu sellisele finantstegevusele, mille puhul võib selle olemuse tõttu pidada väga tõenäoliseks, et seda kasutatakse või kuritarvitatakse rahapesu või terrorismi rahastamise eesmärkidel.
8. Liikmesriikide poolt lõike 3 kohaselt tehtud otsused peavad olema asjakohaselt põhjendatud. Liikmesriigid võivad teha otsuse tunnistada kõnealused otsused kehtetuks, kui asjaolud muutuvad. Nad edastavad otsused komisjonile. Komisjon teavitab otsustest teisi liikmesriike.
9. Liikmesriigid näevad ette riskipõhised seiremeetmed või võtavad muid asjakohaseid meetmeid, mis tagavad, et käesoleva artikli kohaseid erandeid ei kuritarvitata.

Artikkel 3

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „krediidiasutus” – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013⁽¹⁾ artikli 4 lõike 1 punktis 1 määratletud krediidiasutus, sealhulgas selle filiaalid, mis on määratletud nimetatud määruse artikli 4 lõike 1 punktis 17, mis asub liidus, olenemata sellest, kas selle peakontor asub liidus või kolmandas riigis;
- 2) „finantseerimisasutus” –
 - a) ettevõtja, kes ei ole krediidiasutus ja kes teostab üht või mitut Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/36/EL⁽²⁾ I lisa punktides 2–12 või punktides 14 ja 15 osutatud tegevust, sealhulgas valuutavahetusasutused;
 - b) kindlustusandja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiivi 2009/138/EÜ⁽³⁾ artikli 13 punktis 1 määratletud tähenduses, kui ta pakub kõnealuse direktiiviga hõlmatud elukindlustust;
 - c) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/39/EÜ⁽⁴⁾ artikli 4 lõike 1 punktis 1 määratletud investeerimisühing;
 - d) ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja, kes turustab oma osakuid või aktsiaid;
 - e) kindlustusvahendaja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/92/EÜ⁽⁵⁾ artikli 2 punktis 5 määratletud tähenduses elukindlustuse ja muude investeerimisega seotud teenuste puhul, välja arvatud kõnealuse artikli punktis 7 määratletud seotud kindlustusvahendaja;
 - f) alapunktides a–e osutatud selliste finantseerimisasutuste liidus asuvad filiaalid, mille peakontor asub liikmesriigis või kolmandas riigis;
- 3) „vara” – igasugune vara, nii kehaline kui ka kehatu, nii kinnis- kui ka vallasvara, nii materiaalne kui ka mittemateriaalne, samuti sellise vara omandiõigust või muid selle varaga seotud õigusi tõendavad juriidilised dokumendid, sealhulgas elektroonilised ja digitaalsed dokumendid;
- 4) „kuritegelik tegevus” – igasugune osavõtt järgmiste raskete kuritegude toimepanemisest:
 - a) teod, mis on sätestatud raamotsuse 2002/475/JSK artiklites 1–4;
 - b) 1988. aasta narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ebaseadusliku ringluse vastase Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni artikli 3 lõike 1 punktis a osutatud süüteo;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013 krediidiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/36/EL, mis käsitleb krediidiasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediidiasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnustatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT L 176, 27.6.2013, lk 338).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiiv 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventsus II) (ELT L 335, 17.12.2009, lk 1).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/39/EÜ finantsinstrumentide turgude kohta, millega muudetakse nõukogu direktiive 85/611/EMÜ ja 93/6/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/12/EÜ ja tunnustatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 93/22/EMÜ (ELT L 145, 30.4.2004, lk 1).

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. detsembri 2002. aasta direktiiv 2002/92/EÜ kindlustusvahenduse kohta (EÜT L 9, 15.1.2003, lk 3).

- c) nõukogu ühismeetme 98/733/JSK ⁽¹⁾ artiklis 1 määratletud kuritegelike ühenduste tegevus;
- d) Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse konventsiooni ⁽²⁾ artikli 1 lõikes 1 ja artikli 2 lõikes 1 määratletud liidu finantshuve kahjustav kelmus, vähemalt raske kelmus;
- e) korrupsioon;
- f) kõik süüteod, sealhulgas liikmesriikide õiguses sätestatud maksukriteod, mis on seotud otseste või kaudsete maksudega ning mille eest määratava karistuse ülemmääraks on üle aasta kestev vabadusekaotus või vabadust piirav julgeolekumeede või nendes liikmesriikides, mille õigussüsteemides on kehtestatud õigusrikkumiste alammäär, vähemalt kuus kuud kestva vabadusekaotuse või vabadust piirava julgeolekumeetmega karistatavad süüteod;
- 5) „iseregulatsiooni organ” – organ, mis esindab kutsealade liikmeid ja millel on roll kutsealade reguleerimisel teatavate järelevalve või kontrolli laadi ülesannete täitmisel ja kutsealaste normide täitmise tagamisel;
- 6) „tegelikult kasu saav omanik” – füüsiline isik (füüsilised isikud), kes on kliendi lõplik omanik (lõplikud omanikud) või kes teda lõplikult kontrollib (kontrollivad), ja/või füüsiline isik (füüsilised isikud), kelle nimel tehing või toiming tehakse, ja see hõlmab vähemalt järgmisi isikuid:
- a) äriühingute puhul:
- i) füüsiline isik (füüsilised isikud), kes lõplikult omab (omavad) või kontrollib (kontrollivad) juriidilist isikut piisava arvu aktsiate või osade või hääleõiguste või omandiõiguse otsese või kaudse omamise kaudu selles juriidilises isikus, kaasa arvatud osalused esitajaaktsiate või -osade kujul, või muul viisil kontrollimise kaudu, välja arvatud reguleeritud turul noteeritud äriühing, mille suhtes kohaldatakse liidu õigusega kooskõlas olevaid avalikustamismõndeid või samaväärseid rahvusvahelisi standardeid, millega tagatakse piisav läbipaistvus omanikke käsitleva teabe osas.
- Otsene omamine tähendab seda, et füüsiline isik omab kliendis 25 % suurust osalust pluss üks aktsia või üle 25 % suurust omandiõigust. Kaudne omamine tähendab seda, et kliendis omab 25 % suurust osalust pluss üks aktsia või üle 25 % suurust omandiõigust äriühing, mis on füüsilise isiku (füüsiliste isikute) kontrolli all, või mitu äriühingut, mis on sama füüsilise isiku (samade füüsiliste isikute) kontrolli all. Selle kohaldamisel ei piirata liikmesriikide õigust otsustada, et omamist või kontrolli võib näidata väiksem protsendimäär. Kontroll muul viisil võidakse muu hulgas kindlaks määrata kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/34/EL ⁽³⁾ artikli 22 lõigetes 1–5 sätestatud kriteeriumitega;
- ii) füüsiline isik (füüsilised isikud), kes on kõrgema juhtkonna liige (liikmed), juhul kui alapunktis i osutatud isikut (isikuid) ei ole kõikvõimalike tuvastamismeetodite ammendumisel võimalik kindlaks teha ning eeldusel, et ei ole põhjust kahtluseks, või juhul kui on kahtlus, et tuvastatud isik (isikud) on tegelikult kasu saav omanik (tegelikult kasu saavad omanikud), kohustatud isikud registreerivad oma toimingud, mida nad teevad selleks, et tuvastada tegelikult kasu saav omanik alapunkti i ja käesoleva alapunkti alusel;
- b) usaldusfondide puhul:
- i) asutaja;
- ii) usaldusisik (usaldusisikud);
- iii) kaitsja, kui on olemas;
- iv) soodustatud isikud; või juhul kui üksikisikuid, kes on juriidilise isiku või õigusliku üksuse soodustatud isikud, tuleb alles kindlaks määrata, isikute liik, kelle huvides juriidiline isik või õiguslik üksus peamiselt asutati või tegutses;
- v) iga muu füüsiline isik, kes usaldusfondi otsese või kaudse omamise kaudu või muul viisil lõplikult kontrollib;

⁽¹⁾ 21. detsembri 1998. aasta ühismeetme 98/733/JSK, mille nõukogu on vastu võtnud Euroopa Liidu lepingu artikli K.3 alusel Euroopa Liidu liikmesriikides kuritegelikkude ühenduste kuulumise tunnustamise kohta kriminaalkuriteoks (EÜT L 351, 29.12.1998, lk 1).

⁽²⁾ EÜT C 316, 27.11.1995, lk 49.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/34/EL teatavat liiki ettevõtjate aruandeaasta finantsaruannete, konsolideeritud finantsaruannete ja nendega seotud aruannete kohta ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ ning tunnustatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ (ELT L 182, 29.6.2013, lk 19).

- c) juriidiliste isikute, nagu sihtasutused, ja usaldusfondidega sarnaste õiguslike üksuste puhul on hõlmatud füüsiline isik (füüsilised isikud), kes on punktis b osutatutega samaväärsel või sarnasel positsioonil;
- 7) „usaldusfondi- või äriühinguteenuste pakkuja” – iga isik, kes osutab põhitegevusalana kolmandatele isikutele mõnda järgmistest teenustest:
- a) äriühingute või muude juriidiliste isikute asutamine;
 - b) tegutsemine juhina või juhatuse liikmena äriühingus, osanikuna seltsingus või sarnasel positsioonil mõnes muus juriidilises isikus, samuti sarnasele positsioonile mõne teise isiku asumise korraldamine;
 - c) asukoha äritegevuse, posti- või haldusaadressi ja teiste seonduvate teenuste pakkumine äriühingutele, seltsingutele või muudele juriidilistele isikutele või üksustele;
 - d) tegutsemine usaldusfondi või sarnase õigusliku üksuse usaldusisikuna, samuti sarnasele positsioonile mõne teise isiku asumise korraldamine;
 - e) tegutsemine aktsionäri esindajana või mõne teise isiku aktsionäri esindajana tegutsemise korraldamine, välja arvatud reguleeritud turul noteeritud äriühing, mille suhtes kohaldatakse liidu õigusega kooskõlas olevaid avalikustamisnõudeid või samaväärseid rahvusvahelisi standardeid;
- 8) „korrespondentsuhe” –
- a) pangateenuste osutamine ühe panga („korrespondentpank”) poolt teisele pangale („respondentpank”), sealhulgas arvelduskonto või muu passivakonto ning seonduvate teenuste osutamine, nagu rahahaldus, rahvusvahelised rahaülekanded, tšekkide lunastamine, laiendatud kasutusõigusega kontod ja valuutavahetusteenused;
 - b) suhted krediidiasutuste ja finantseerimisasutuste vahel, sealhulgas sellised suhted, mille puhul korrespondentpank osutab respondentpangale sarnaseid teenuseid, ning sellised suhted, mis on loodud väärtpaperitehingute või rahaülekannete tegemiseks;
- 9) „riikliku taustaga isik” – füüsiline isik, kes täidab või on täitnud avaliku võimu olulisi ülesandeid, sealhulgas:
- a) riigipead, valitsusjuhid, ministrid ning ase- või abiministrid;
 - b) parlamendiliikmed või sarnaste seadusandlike organite liikmed;
 - c) erakondade juhtorganite liikmed;
 - d) ülemkohtute, konstitutsioonikohtute või teiste kõrgema astme kohtute liikmed, kelle otsuseid saab edasi kaevata ainult erandjuhtudel;
 - e) riigikontrolliasutuste ja keskpankade nõukogude liikmed;
 - f) suursaadikud, asjuriidid ja kaitsejõudude kõrgemad ohvitserid;
 - g) riigiettevõtete juhatuse ning haldus- või järelevalveorganite liikmed;
 - h) rahvusvahelise organisatsiooni juhid, juhi asetäitjad ja juhtorgani liikmed või samaväärseid ülesandeid täitvad isikud.
- Ükski alapunktides a–h osutatud avaliku võimu esindajatest ei hõlma kesk- või alamastme ametnikke;
- 10) „pereliige” hõlmab järgmisi isikuid:
- a) riikliku taustaga isiku abikaasa või abikaasaga samaväärseks peetav isik;
 - b) riikliku taustaga isiku lapsed ja nende abikaasad või abikaasaga samaväärseks peetavad isikud;
 - c) riikliku taustaga isiku vanemad;

- 11) „lähedaseks kaastöötajaks peetav isik” –
- a) füüsiline isik, kellest on teada, et ta on juriidilise isiku või õigusliku üksuse tegelikult kasu saav ühine omanik koos riikliku taustaga isikuga või kellel on lähedased ärisuhted riikliku taustaga isikuga;
 - b) füüsiline isik, kes on sellise juriidilise isiku või õigusliku üksuse ainus kasusaav omanik, mis on teadaolevalt tegelikult asutatud riikliku taustaga isiku kasuks;
- 12) „kõrgem juhtkond” – juht või töötaja, kellel on piisavalt teadmisi asutuse riskidest seoses rahapesuga ja terrorismi rahastamisega ning piisav volitus riske mõjutavate otsuste tegemiseks ja kes ei pea alati olema juhatuse liige;
- 13) „ärisuhe” – äriline, ametialane või kaubandussuhe, mis on seotud kohustatud isiku kutsealase tegevusega ning millest kontakti loomise ajal oodatakse teatavat kestvust;
- 14) „hasartmänguteenus” – teenus, mis hõlmab rahalise väärtusega panuse tegemist õnnemängudes, sealhulgas oskusi nõudvates õnnemängudes, nagu loteriid, kasiinomängud, pokker ja kihlveotehingud, ja mida osutatakse füüsiliselt piiritletavas kohas või muul viisil vahemaa tagant, elektrooniliselt või teabevahetust hõlbustava muu tehnoloogia abil ning teenuse saaja isiklikul nõudel;
- 15) „kontsern” – ettevõtjate grupp, mis koosneb emaettevõtjast, selle tütarettvõtjatest ja üksustest, milles emaettevõtjal või selle tütarettvõtjatel on osalus, ning ettevõtjad, mis on üksteisega seotud direktiivi 2013/34/EL artiklis 22 määratletud tähenduses;
- 16) „e-raha” – direktiivi 2009/110/EÜ artikli 2 punktis 2 määratletud e-raha;
- 17) „varipank” – krediitiasutus või finantseerimisasutus või krediitiasutuste ja investeerimisasutustega samaväärseid toiminguid tegev asutus, mis on asutatud jurisdiktsioonis, kus tal puudub füüsiline asukoht sihipärase kontseptsiooni ja juhtimisega, ja mis ei ole seotud ühegi reguleeritud finantskontserniga.

Artikkel 4

1. Liikmesriigid tagavad vastavalt riskipõhisele lähenemisviisile, et käesoleva direktiivi kohaldamisala laiendatakse täies ulatuses või osaliselt kutsealadele ja ettevõtjate kategooriatele, mis ei ole küll artikli 2 lõikes 1 osutatud kohustatud isikud, kuid mis on seotud tegevusega, mida võidakse eriti tõenäoliselt kasutada rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärkidel.
2. Kui liikmesriik laiendab käesoleva direktiivi kohaldamisala artikli 2 lõikes 1 nimetatata kutsealadele või ettevõtjate kategooriatele, siis teatab ta sellest komisjonile.

Artikkel 5

Liikmesriigid võivad käesoleva direktiiviga reguleeritud valdkonnas rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamiseks võtta vastu või jätta kehtima käesoleva direktiivi sätetest rangemad sätted, kui seda tehakse liidu õiguse piires.

2. JAGU

Riski hindamine

Artikkel 6

1. Komisjon koostab hinnangu siseturgu mõjutava ja piiriüleste tegevust hõlmava rahapesu ja terrorismi rahastamise riskide kohta.

Selleks koostab komisjon 26. juuniks 2017 aruande, milles liidu tasandi riske tuvastatakse, analüüsitakse ja hinnatakse. Komisjon ajakohastab aruannet seejärel iga kahe aasta järel või sagedamini, kui see on asjakohane.

2. Lõikes 1 osutatud aruanne hõlmab vähemalt järgmist:
 - a) siseturu valdkonnad, mis on kõige rohkem ohustatud;

- b) iga asjaomase sektoriga seotud riskid;
- c) kõige levinumad vahendid, mida kurjategijad kasutavad ebaseaduslikult saadu rahapesuks.
3. Komisjon teeb lõikes 1 osutatud aruande liikmesriikidele ja kohustatud isikutele kättesaadavaks, et aidata neil tuvastada, mõista, juhtida ja maandada rahapesu ja terrorismi rahastamise riske ja võimaldada muudel sidusrühmadel, sh riikide seadusandjatel, Euroopa Parlamendil, Euroopa järelevalveasutustel ja rahapesu andmebüroode esindajatel riske paremini mõista.
4. Komisjon esitab liikmesriikidele soovitusi meetmete kohta, mis on sobilikud tuvastatud riskidega tegelemiseks. Juhul kui liikmesriigid otsustavad kõnealuseid soovitusi riikliku rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise korra raames mitte kohaldada, teavitavad nad sellest komisjoni ja põhjendavad oma otsust.
5. Euroopa järelevalveasutused esitavad ühiskomitee kaudu 26. detsembriks 2016 arvamuse liidu finantssektorit mõjutavate rahapesu ja terrorismi rahastamise riskide kohta (edaspidi „ühisarvamus“). Seejärel esitavad Euroopa järelevalveasutused ühiskomitee kaudu arvamuse iga kahe aasta järel.
6. Lõikes 1 osutatud hinnangu koostamisel korraldab komisjon liidu tasandil tehtavat tööd, võtab arvesse lõikes 5 osutatud ühisarvamusi ning kaasab rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise valdkonnas tegutsevad liikmesriikide eksperdid, rahapesu andmebüroode esindajad ja muud liidu tasandi organid, kui see on asjakohane. Komisjon teeb ühisarvamused liikmesriikidele ja kohustatud isikutele kättesaadavaks, et aidata neil tuvastada, juhtida ja maandada rahapesu ja terrorismi rahastamise riske.
7. Komisjon esitab iga kahe aasta järel või asjakohasel juhul sagedamini Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande korrapäraste riskihindamiste põhjal tehtud järelduste ja nende järelduste põhjal võetud meetmete kohta.

Artikkel 7

1. Iga liikmesriik võtab asjakohaseid meetmeid, et tuvastada, hinnata, mõista ja maandada teda mõjutavaid rahapesu ja terrorismi rahastamise riske ning seonduvaid andmekaitseprobleeme. Liikmesriik ajakohastab pidevalt oma riskihinnangut.
2. Iga liikmesriik määrab ametiasutuse või kehtestab korra, et koordineerida riiklikke meetmeid, mida võetakse vastuseks lõikes 1 osutatud riskidele. Kõnealuse ametiasutuse andmed või kõnealuse korra kirjeldus edastatakse komisjonile, Euroopa järelevalveasutustele ja teistele liikmesriikidele.
3. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud riskihinnangu koostamisel tugineb liikmesriik artikli 6 lõikes 1 osutatud aruandes esitatud järeldustele.
4. Lõikes 1 osutatud riskihinnanguga seoses teeb iga liikmesriik järgmist:
- a) kasutab seda riskihinnangut rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise korra parandamiseks, tehes eelkõige kindlaks valdkonnad, kus kohustatud isikud peavad kohaldama tugevdatud meetmeid, ja täpsustades kõnealuseid meetmeid, kui see on asjakohane;
- b) teeb asjakohasel juhul kindlaks sektorid või valdkonnad, kus rahapesu ja terrorismi rahastamise risk on väiksem või suurem;
- c) kasutab riskihinnangut vahendite eraldamiseks ja prioriteetide seadmiseks rahapesuga võitlemisel ja terrorismi rahastamise tõkestamisel;
- d) kasutab riskihinnangut selle tagamiseks, et iga sektori või valdkonna jaoks oleksid koostatud asjakohased rahapesu ja terrorismi rahastamise riskidele vastavad nõuded;
- e) teeb asjakohase teabe viivitamata kättesaadavaks kohustatud isikutele, et hõlbustada neil rahapesu ja terrorismi rahastamise riski hindamist.

5. Liikmesriigid teevad riskihinnangu tulemused kättesaadavaks komisjonile, Euroopa järelevalveasutustele ning teistele liikmesriikidele.

Artikkel 8

1. Liikmesriigid tagavad, et kohustatud isikud võtavad asjakohaseid meetmeid, et tuvastada ning hinnata rahapesu ja terrorismi rahastamise riske, võttes arvesse riskitegureid, sealhulgas klientide, riikide või geograafiliste piirkondade, toodete, teenuste, tehingute ja edastamiskanalitega seonduvaid riskitegureid. Need meetmed peavad olema proportsionaalsed kohustatud isikute olemuse ja suurusega.

2. Lõikes 1 osutatud riskihinnang dokumenteeritakse, seda ajakohastatakse ja see tehakse kättesaadavaks vastavatele pädevatele asutustele ja asjaomastele iseregulatsiooni organitele. Pädevad asutused võivad otsustada, et individuaalseid dokumenteeritud riskihinnanguid ei nõuta, juhul kui sektorile omased konkreetsed riskid on selged ja arusaadavad.

3. Liikmesriigid tagavad, et kohustatud isikutel on kehtestatud põhimõtted, kontrollimeetmed ja protseduurid, millega tõhusalt maandatakse ja juhitakse liidu, liikmesriigi ja kohustatud isiku tasandil tuvastatud rahapesu ja terrorismi rahastamise riske. Kõnealused põhimõtted peavad olema proportsionaalsed kohustatud isikute olemuse ja suurusega.

4. Lõikes 3 osutatud põhimõtted, kontrollimeetmed ja protseduurid hõlmavad järgmist:

- a) ettevõttesesete põhimõtete, kontrollimeetmete ja protseduuride väljatöötamine, sealhulgas riskijuhtimistavade mudel, kliendi suhtes rakendatavad hoolsusmeetmed, teatamine, andmete säilitamine, sisekontroll, nõuete täitmise kontroll, sealhulgas vastavuskontrolli eest vastutava isiku määramine juhtkonna tasandil, kui see on asjakohane äritegevuse mahtu ja laadi silmas pidades, ja töötajate kontroll;
- b) kui see on ettevõtte suurust ja laadi silmas pidades asjakohane, sõltumatu audititalitus, kes testib punktis a osutatud põhimõtteid, kontrollimeetmeid ja protseduure.

5. Liikmesriigid näevad ette, et kohustatud isikute kehtestatavad põhimõtted, kontrollimeetmed ja protseduurid peab heaks kiitma kõrgem juhtkond ning et kohustatud isikud jälgivad ja tõhustavad võetavaid meetmeid, kui see on asjakohane.

3. JAGU

Kolmandaid riike käsitlevad põhimõtted

Artikkel 9

1. Siseturu nõuetekohase toimimise kaitsmiseks tehakse kindlaks need kolmandad riigid, kelle riiklikus rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise korras on strateegilised puudused, mis kujutavad endast märkimisväärset ohtu liidu finantssüsteemile (edaspidi „suure riskiga kolmandad riigid”).

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 64 vastu delegeeritud õigusakte suure riskiga kolmandate riikide kindlakstegemiseks, võttes arvesse strateegilisi puudusi, eeskätt seoses järgmisega:

- a) asjaomase kolmanda riigi rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise õiguslik ja institutsiooniline raamistik, eelkõige:
 - i) rahapesu ja terrorismi rahastamise kriminaliseerimine;
 - ii) kliendi suhtes rakendatavad hoolsusmeetmed;
 - iii) andmete säilitamise nõuded ja
 - iv) kahtlastest tehingutest teatamine;
- b) asjaomase kolmanda riigi pädevate asutuste volitused ja protseduurid rahapesu ja terrorismi rahastamisega võitlemisel;
- c) rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise süsteemi tõhusus asjaomase kolmanda riigi rahapesu ja terrorismi rahastamisega seotud riskidega tegelemisel.

3. Lõikes 2 osutatud delegeeritud õigusaktid võetakse vastu ühe kuu jooksul pärast kõnealuses lõikes osutatud strateegilise puuduse tuvastamist.

4. Lõikes 2 osutatud delegeeritud õigusaktide vastuvõtmisel võtab komisjon konkreetse kolmanda riigiga seonduvate riskidega seoses asjakohasel juhul arvesse vastavaid rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise valdkonnas pädevate rahvusvaheliste organisatsioonide ja standardite kehtestajate koostatud hindamisi, hinnanguid või aruandeid.

II PEATÜKK

KLIENDI SUHTES RAKENDATAVAD HOOLSUSMEETMED

1. JAGU

Üldsätted

Artikkel 10

1. Liikmesriigid keelavad oma krediitiasutustel ja finantseerimisasutustel hoida anonüümseid kontosid või anonüümseid hoiuraamatuid. Liikmesriigid näevad kõikidel juhtudel ette, et olemasolevate anonüümsete pangakontode või anonüümsete hoiuraamatute omanike või tegelike kasusaajate suhtes rakendatakse võimalikult kiiresti ja igal juhul enne seda, kui neid kontosid või hoiuraamatuid ükskõik mis viisil kasutatakse, hoolsusmeetmeid.

2. Liikmesriigid võtavad meetmeid, et hoida ära esitajaaktsiate ja esitajaaktsiate ostutähtede kuritarvitamist.

Artikkel 11

Liikmesriigid tagavad, et kohustatud isikud rakendavad klientide suhtes hoolsusmeetmeid järgmistel juhtudel:

- a) ärisuhte loomisel;
- b) juhutehingu tegemisel,
 - i) mille summa on vähemalt 15 000 eurot, sõltumata sellest, kas tehingu eest arveldatakse ühe maksega või mitme maksega, mis näivad olevat seotud, või
 - ii) mis on käsitatav Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2015/847⁽¹⁾ artikli 3 punktis 9 määratletud rahaülekandena ja mis ületab 1 000 eurot;
- c) kaupadega kauplevate isikute puhul juhuslike sularahatehingute tegemisel summas vähemalt 10 000 eurot, sõltumata sellest, kas tehingu eest arveldatakse ühe maksega või mitme maksega, mis näivad olevat seotud;
- d) hasartmänguteenuste osutajate puhul võidusumma väljamaksmise, panuste tegemise või mõlema korral, kui tehtava tehingu suurus on vähemalt 2 000 eurot, sõltumata sellest, kas tehingu eest arveldatakse ühe maksega või mitme maksega, mis näivad olevat seotud;
- e) kui on rahapesu või terrorismi rahastamise kahtlus, sõltumata ükskõik millisest mööndusest, erandist või künnisest;
- f) kui on kahtlusi varem kontrollitud kliendi isikut tõendavate andmete õigsuses või adekvaatsuses.

Artikkel 12

1. Liikmesriigid võivad erandina artikli 13 lõike 1 esimese lõigu punktidest a, b ja c ja artiklist 14 ning riski väiksust tõendava asjakohase riskihinnangu põhjal otsustada, et kohustatud isikutel lubatakse mitte kohaldada teatavaid kliendi suhtes rakendatavaid hoolsusmeetmeid seoses e-rahaga, kui on täidetud kõik järgmised riski maandamise tingimused:

- a) maksevahend ei ole uuesti laetav või selle igakuine maksetehingute ülemlimiit on 250 eurot, mida saab kasutada ainult asjaomases liikmesriigis;
- b) elektrooniliselt hoitava rahasumma suurus ei ületa 250 eurot;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2015. aasta määrus (EL) 2015/847, mis käsitleb rahaülekannetes edastatavat teavet ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1781/2006 (vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 1).

- c) maksevahendit kasutatakse üksnes kaupade või teenuste ostmiseks;
- d) maksevahendit ei ole võimalik rahastada anonüümse e-rahaga;
- e) väljastaja jälgib piisavalt tehinguid või ärisuhet, et oleks võimalik teha kindlaks ebatavalisi või kahtlasi tehinguid.

Esimese lõigu punkti b kohaldamisel võib liikmesriik suurendada maksevahendite limiiti 500 euroni maksevahendite puhul, mida saab kasutada ainult selles liikmesriigis.

2. Liikmesriigid tagavad, et lõikes 1 sätestatud erandit ei kohaldata e-raha rahalise väärtuse sularahas tagastamise või väljavõtmise puhul, kui tagastatava summa suurus ületab 100 eurot.

Artikkel 13

1. Kliendi suhtes rakendatavad hoolsusmeetmed hõlmavad järgmist:

- a) kliendi isikusamasuse tuvastamine ja kontroll dokumentide, andmete või usaldusväärsest ja sõltumatust allikast hangitud teabe põhjal;
- b) tegelikult kasu saava omaniku tuvastamine ning asjakohaste meetmete võtmine kõnealuse isiku isikusamasuse kontrollimiseks sellises ulatuses, et kohustatud isik on veendunud, et ta teab, kes on tegelikult kasu saav omanik, sealhulgas juriidiliste isikute, usaldusfondide, äriühingute, sihtasutuste ning sarnaste õiguslike üksuste puhul ka asjakohaste meetmete võtmine, et saada teavet kliendi omandi- ja kontrollstruktuuri kohta;
- c) teabe hindamine ja asjakohasel juhul kogumine ärisuhte eesmärgi ja olemuse kohta;
- d) pidev ärisuhte seire, sealhulgas ärisuhte raames tehtud tehingute kontroll tagamaks, et tehingud on kooskõlas kohustatud isiku teadmistega kliendist, tema tegevusest ja riskiprofilist ning vajaduse korral ka vahendite allikast, samuti asjaomaste dokumentide, andmete või teabe pidev ajakohastamine.

Samuti peavad kohustatud isikud esimese lõigu punktides a ja b osutatud meetmete võtmisel kontrollima, et kõik kliendi nimel tegutseda soovivad isikud on selleks volitatud, ning tuvastama kõnealused isikud ja kontrollima nende isikusamasust.

2. Liikmesriigid tagavad, et kohustatud isikud rakendavad kliendi suhtes kõiki lõikes 1 sätestatud hoolsusmeetmeid. Riskitundlikkusest lähtuvalt võivad kohustatud isikud määrata selliste meetmete ulatuse.

3. Liikmesriigid näevad ette, et kohustatud isikud võtavad rahapesu ja terrorismi rahastamise riskide hindamisel arvesse vähemalt I lisas sätestatud riskitegureid.

4. Liikmesriigid tagavad, et kohustatud isikud suudavad pädevatele asutustele või iseregulatsiooni organitele tõendada, et meetmed on rahapesu ja terrorismi rahastamise riske silmas pidades asjakohased.

5. Elukindlustuse või investeerimisriskiga kindlustuse puhul tagavad liikmesriigid, et krediidasutused ja finantseerimisasutused võtavad lisaks kliendi suhtes rakendatavatele hoolsusmeetmetele, mis on nõutud klientide ja tegelikult kasu saava omaniku puhul, järgmisi kliendi suhtes rakendatavaid hoolsusmeetmeid elukindlustus- ja investeerimisriskiga kindlustuslepingu soodustatud isiku puhul, tehes seda kohe pärast soodustatud isikute tuvastamist või määramist:

- a) soodustatud isiku puhul, kes tehakse kindlaks kui konkreetse nimega isik või õiguslik üksus, lähtutakse isiku nimest;
- b) soodustatud isiku puhul, kes on määratud omaduste või liigi järgi või muul viisil, kogutakse kõnealuse soodustatud isiku kohta piisavalt teavet, nii et oleks võimalik krediidasutusele või finantseerimisasutusele tõendada, et väljamakse tegemise ajal suudetakse soodustatud isik tuvastada.

Esimese lõigu punktide a ja b puhul kontrollitakse soodustatud isiku isikusamasust väljamakse tegemise ajal. Kui elukindlustuse või investeerimisriskiga kindlustuse hüvitise soodustatud isikuks määratakse tervikuna või osaliselt kolmas isik, peab määramisest teadlik krediidiasutus või finantseerimisasutus tuvastama füüsilise või juriidilise isiku või õigusliku üksuse soodustatud isikuna määramise ajal selle soodustatud isiku, kellele kindlustuslepingujärgne hüvitis välja makstakse.

6. Usaldusfondide või sarnaste õiguslike üksuste soodustatud isikute puhul, kes on määratud teatavate omaduste või liigi järgi, kogub kohustatud isik soodustatud isikute kohta piisavalt teavet nii, et kohustatud isik oleks kindel, et ta suudab väljamakse tegemise ajal või siis, kui soodustatud isik kasutab oma õigusi, tuvastada tema isikusamasuse.

Artikkel 14

1. Liikmesriigid näevad ette, et klientide ja tegelikult kasu saavate omanike isikusamasuse kontrollimine toimub enne ärisuhte loomist või tehingu tegemist.

2. Erandina lõikest 1 võivad liikmesriigid lubada, et kliendi ja tegelikult kasu saava omaniku isikusamasust kontrollitakse ärisuhte loomise ajal, kui seda on vaja, et äritegevuse tavapärasest käiku mitte häirida ja kui rahapesu või terrorismi rahastamise risk on väike. Sellisel juhul tuleb need protseduurid lõpule viia võimalikult kiiresti pärast esmakontakti.

3. Erandina lõikest 1 võivad liikmesriigid lubada krediidiasutuses või finantseerimisasutuses konto avamist, sealhulgas vabalt võõrandatavate väärtpaberitega tehingute tegemist võimaldavate kontode avamist tingimusel, et on piisavalt tagatud see, et klient ei tee tehinguid või et neid ei tehta tema nimel, kuni artikli 13 lõike 1 esimese lõigu punktides a ja b sätestatud kliendi suhtes rakendatavad hoolsusmeetmed on täielikult täidetud.

4. Liikmesriigid näevad ette, et kui kohustatud isik ei suuda täita artikli 13 lõike 1 esimese lõigu punktis a, b või c sätestatud kliendi suhtes rakendatavaid hoolsusmeetmeid, ei tohi ta pangakonto kaudu tehinguid teha, ärisuhtet luua ega tehingut lõpule viia ning peab asjaomase ärisuhte lõpetama ja kaaluma kliendiga seoses kahtlasest tehingust teatamist rahapesu andmehüroole kooskõlas artikliga 33.

Liikmesriigid ei kohalda esimest lõiku notarite, muude sõltumatute õigusteenuse osutajate, audiitorite, väliste raamatupidamisteenuse osutajate ja maksunõustajate suhtes ainult rangelt sellises ulatuses, kuivõrd kõnealused isikud on seotud kliendi õigusliku seisundi hindamisega või ülesannete täitmisega kõnealuse kliendi kaitsja või esindajana kohtumenetluses või sellega seoses, sealhulgas seoses nõustamisega menetluse algatamise või vältimise asjus.

5. Liikmesriigid näevad ette, et kohustatud isikud rakendavad hoolsusmeetmeid mitte ainult kõigi uute klientide suhtes, vaid asjakohasel juhul ja riskitundlikkusest lähtuvalt ka olemasolevate klientide suhtes, sealhulgas juhul, kui kliendiga seotud asjaolud muutuvad.

2. JAGU

Kliendi suhtes rakendatavad lihtsustatud hoolsusmeetmed

Artikkel 15

1. Kui liikmesriik või kohustatud isik teeb kindlaks väiksema riskiga valdkonnad, võib kõnealune liikmesriik lubada kohustatud isikutel rakendada kliendi suhtes lihtsustatud hoolsusmeetmeid.

2. Enne kliendi suhtes lihtsustatud hoolsusmeetmete rakendamist teevad kohustatud isikud kindlaks, et ärisuhte või tehing on väiksema riskiga.

3. Liikmesriigid tagavad, et kohustatud isikud jälgivad piisavalt tehinguid ja ärisuhteid, et oleks võimalik teha kindlaks ebatavalised või kahtlased tehingud.

Artikkel 16

Teatavat liiki klientide, geograafiliste piirkondade ning konkreetsete toodete, teenuste, tehingute või edastamiskanalitega seotud rahapesu ja terrorismi rahastamise riskide hindamisel võtavad liikmesriigid ja kohustatud isikud arvesse vähemalt II lisas loetletud võimalikku väiksemat riski iseloomustavaid tegureid.

Artikkel 17

Euroopa järelevalveasutused annavad 26. juuniks 2017 vastavalt määruste (EL) nr 1093/2010, (EL) nr 1094/2010 ja (EL) nr 1095/2010 artiklile 16 pädevate asutuste ning krediidasutuste ja finantseerimisasutuste jaoks välja suunised riskitegurite kohta, mida tuleb võtta arvesse, ja meetmete kohta, mida tuleb võtta juhul, kui kliendi suhtes rakendatavad lihtsustatud hoolsusmeetmed on asjakohased. Eriti tuleb arvesse võtta äritegevuse laadi ja mahtu ning kui see on asjakohane ja proportsionaalne, tuleb kehtestada erimeetmed.

3. JAGU

Kliendi suhtes rakendatavad tugevdatud hoolsusmeetmed

Artikkel 18

1. Artiklites 19–24 osutatud juhtudel ning kui tegeletakse komisjoni poolt kindlaks määratud suure riskiga kolmandates riikides tegutsevate füüsiliste isikute või nendes riikides asutatud juriidiliste isikutega, samuti muudel liikmesriikide või kohustatud isikute poolt kindlaks tehtud suurema riskiga juhtudel nõuavad liikmesriigid, et kohustatud isikud rakendavad klientide suhtes tugevdatud hoolsusmeetmeid, et asjakohaselt juhtida ja maandada kõnealuseid riske.

Tugevdatud hoolsusmeetmeid ei ole vaja automaatselt rakendada liidus asutatud kohustatud isikute filiaalide ja enamusosalusega tütarettevõtjate suhtes, mis asuvad suure riskiga kolmandates riikides, juhul kui need filiaalid ja enamusosalusega tütarettevõtjad järgivad täielikult kontserniüleseid põhimõtteid ja protseduure kooskõlas artikliga 45. Liikmesriigid tagavad, et kohustatud isikud kasutavad nimetatud juhtumite käsitlemisel riskipõhist lähenemisviisi.

2. Liikmesriigid näevad ette, et kohustatud isikud uurivad nii palju kui asjakohane kõigi selliste keeruliste ja ebatavaliselt suuremahuliste tehingute ning kõigi selliste ebatavaliste tehingumustrite tausta ja eesmärki, millel ei ole selget majanduslikku ega õiguspärast eesmärki. Eelkõige laiendavad kohustatud isikud ärisuhte seire mahtu ja laadi, et teha kindlaks, kas kõnealused tehingud või toimingud on kahtlased.

3. Rahapesu ja terrorismi rahastamise riskide hindamisel võtavad liikmesriigid ja kohustatud isikud arvesse vähemalt III lisas sätestatud võimalikku suuremat riski iseloomustavaid tegureid.

4. Euroopa järelevalveasutused annavad 26. juuniks 2017 vastavalt määruste (EL) nr 1093/2010, (EL) nr 1094/2010 ja (EL) nr 1095/2010 artiklile 16 pädevate asutuste ning krediidasutuste ja finantseerimisasutuste jaoks välja selliseid riskitegureid käsitlevad suunised, mida tuleb võtta arvesse, ja meetmete kohta, mida tuleb võtta juhul, kui kliendi suhtes rakendatavad tugevdatud hoolsusmeetmed on asjakohased. Eriti tuleb arvesse võtta äritegevuse laadi ja mahtu ning kui see on asjakohane ja proportsionaalne, tuleb ette näha erimeetmed.

Artikkel 19

Seoses piiriüleste korrespondentsuhetega kolmandate riikide respondentasutustega näevad liikmesriigid ette, et lisaks artikli 13 kohastele kliendi suhtes rakendatavatele hoolsusmeetmetele teevad krediidasutused ja finantseerimisasutused järgmist:

- a) koguvad piisavalt teavet respondentasutuse kohta, et täielikult mõista respondentasutuse tegevuse olemust ja teha avalikult kättesaadava teabe põhjal otsus asjaomase asutuse maine ja järelevalve kvaliteedi üle;
- b) hindavad korrespondentasutuses rakendatavaid rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise kontrollisüsteeme;
- c) saavad kõrgemalt juhtkonnalt eelnevalt nõusoleku uue korrespondentsuhte loomiseks;
- d) dokumenteerivad mõlema asutuse vastavad kohustused;
- e) veenduvad laiendatud kasutusõigusega kontode puhul, et respondentasutus on kontrollinud korrespondentasutuse kontodele otsest juurdepääsu omavate klientide isikusamasust ning võtab nende suhtes pidevalt hoolsusmeetmeid ning suudab taotluse korral esitada asjakohased kliendi suhtes rakendatavate hoolsusmeetmete andmed.

Artikkel 20

Riikliku taustaga isikutega tehtavate tehingute või ärisuhete puhul näevad liikmesriigid ette, et lisaks artiklis 13 sätestatud kliendi suhtes rakendatavatele hoolsusmeetmetele teevad kohustatud isikud järgmist:

- a) loovad asjakohased riskijuhtimissüsteemid, sealhulgas riskipõhised protseduurid, millega tehakse kindlaks, kas klient või kliendi tegelikult kasu saav omanik on riikliku taustaga isik;
- b) võtavad ärisuhetes riikliku taustaga isikutega järgmiseid meetmeid:
 - i) saavad kõrgemalt juhtkonnalt heakskiidu selliste isikutega ärisuhete loomiseks või jätkamiseks;
 - ii) võtavad asjakohaseid meetmeid, et teha kindlaks sellise vara ja selliste rahaliste vahendite allikad, mida selliste isikutega ärisuhetes või tehingute tegemisel kasutatakse;
 - iii) teostavad selliste ärisuhete pidevat tugevdatud seiret.

Artikkel 21

Liikmesriigid näevad ette, et kohustatud isikud võtaksid mõistlikke meetmeid, et teha kindlaks, kas elukindlustuse või investeerimisriskiga kindlustuslepingu soodustatud isiku ja/või soodustatud isikust tegelikult kasu saav omanik on riikliku taustaga isik. Kõnealused meetmed võetakse hiljemalt väljamakse tegemisel või kindlustuslepingujärgse soodustatud isikuna kolmanda isiku tervikuna või osalisel määramisel. Suurema riski korral näevad liikmesriigid ette, et lisaks artiklis 13 sätestatud kliendi suhtes rakendatavatele hoolsusmeetmetele teevad kohustatud isikud järgmist:

- a) teavitavad kõrgemat juhtkonda enne kindlustuslepingukohaste väljamaksete tegemist;
- b) kontrollivad üksikasjalikult kogu ärisuhet kindlustusvõtjaga.

Artikkel 22

Kui riikliku taustaga isik ei täida enam liikmesriigi või kolmanda riigi või rahvusvahelise organisatsiooni antud olulisi avalikke ülesandeid, peavad kohustatud isikud vähemalt 12 kuu jooksul võtma arvesse riske, mis on kõnealuse isikuga jätkuvalt seotud, ning rakendama asjakohaseid ja riskitundlikkusest lähtuvaid meetmeid seni, kui on kindel, et riikliku taustaga isikutele omaseid riske kõnealuse isiku puhul enam ei esine.

Artikkel 23

Artiklites 20 ja 21 osutatud meetmeid kohaldatakse ka pereliikmete või isikute suhtes, keda peetakse riikliku taustaga isikute lähedasteks kaastöötajateks.

Artikkel 24

Liikmesriigid keelavad krediidasutustel ja finantseerimisasutustel luua või jätkata korrespondentsuhteid varipankadega. Nad nõuavad, et nimetatud asutused võtaksid kohaseid meetmeid tagamaks, et ei looda ega jätkata korrespondentsuhteid krediidasutusega või finantseerimisasutustega, mis teadaolevalt lubavad varipankadel oma kontosid kasutada.

4. JAGU

Nõuete täitmine kolmandate isikute poolt

Artikkel 25

Liikmesriigid võivad lubada kohustatud isikutel usaldada artikli 13 lõike 1 esimese lõigu punktides a, b ja c sätestatud kliendi suhtes rakendatavate hoolsuskohustuste täitmise kolmandatele isikutele. Lõplikult vastutab nende nõuete täitmise eest siiski kolmandale isikule nõuete täitmise usaldanud kohustatud isik.

Artikkel 26

1. Käesolevas jaos tähendab mõiste „kolmandad isikud” artiklis 2 loetletud kohustatud isikuid, nende kohustatud isikute liikmesorganisatsioone või liite ja liikmesriigis või kolmandas riigis asuvaid muid asutusi või isikuid, kes:

- a) kohaldavad kliendi suhtes hoolsuskohustusi ja kohaldavad andmete säilitamise nõudeid, mis on kooskõlas käesolevas direktiivis sätestatutega, ning
- b) on jälginud tema suhtes kohaldatavate käesolevas direktiivis sätestatud nõuete järgimist vastavalt VI peatüki 2. jaole.

2. Liikmesriigid keelavad kohustatud isikutel usaldada nõuete täitmise kolmandatele isikutele, kes on asutatud suure riskiga kolmandates riikides. Liikmesriigid võivad nimetatud keelust vabastada liidus asutatud kohustatud isikute filiaalid ja enamusosalusega tütarettevõtjad, kui need filiaalid ja enamusosalusega tütarettevõtjad järgivad täielikult kontserniüleseid põhimõtteid ja protseduure kooskõlas artikliga 45.

Artikkel 27

1. Liikmesriigid tagavad, et kohustatud isikud saavad kolmandatelt isikutelt, kellele nad nõuete täitmise on usaldanud, vajaliku teabe artikli 13 lõike 1 esimese lõigu punktides a, b ja c sätestatud kliendi suhtes rakendatavate hoolsuskohustuste täitmise kohta.

2. Liikmesriigid tagavad, et kohustatud isikud, kelle juurde klient suunatakse, võtavad asjakohaseid meetmeid tagamaks, et taotluse korral edastab kolmas isik viivitamata kliendi või tegelikult kasu saava omaniku isikusamasuse tuvastamise ja kontrollimise andmeid sisaldava dokumendi ning muude asjakohaste dokumentide koopiad.

Artikkel 28

Liikmesriigid tagavad, et päritoluliikmesriigi pädev asutus (kontserniüleste põhimõtete ja protseduuride puhul) ja vastuvõtva liikmesriigi pädev asutus (filiaalide ja tütarettevõtjate puhul) võivad arvesse võtta, et kohustatud isik järgib artiklite 26 ja 27 kohaselt vastu võetud sätteid kontsernitasandi kava kohaselt, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

- a) kohustatud isik kasutab sellise kolmanda isiku esitatud andmeid, kes kuulub samasse kontserni;
- b) kõnealune kontsern rakendab kliendi suhtes hoolsusmeetmeid, andmete säilitamise nõudeid ning rahapesu ja terrorismi rahastamise vastaseid kavasid vastavalt käesolevale direktiivile või samaväärsetele normidele;
- c) punktis b osutatud nõuete tõhusa rakendamise üle teostab kontserni tasandil järelevalvet päritoluliikmesriigi või kolmanda riigi pädev asutus.

Artikkel 29

Käesolevat jagu ei kohaldata tegevuse edasiandmise ega esindussuhete puhul, kui tegevuse edasiandmise pakkujat või agenti käsitletakse lepingu kohaselt osana kohustatud isikust.

III PEATÜKK

TEGELIKULT KASU SAAVAT OMANIKKU KÄSITLEV TEAVE*Artikkel 30*

1. Liikmesriigid tagavad, et nende territooriumil registreeritud äriühingud või muud õiguslikud üksused peavad koguma ja hoidma asjakohast, täpset ja ajakohastatud teavet oma tegelikult kasu saavate omanike kohta, mis hõlmab ka kasu saamisega seotud huvi üksikasju.

Liikmesriigid tagavad, et need üksused on kohustatud esitama kohustatud isikutele lisaks teabele oma juriidilise omaniku kohta ka teabe tegelikult kasu saava omaniku kohta, kui kohustatud isikud rakendavad klientide suhtes hoolsusmeetmeid kooskõlas II peatükiga.

2. Liikmesriigid näevad ette, et lõikes 1 osutatud teave on õigeaegselt kättesaadav pädevatele asutustele ja rahapesu andmebüroodele.

3. Liikmesriigid tagavad, et lõikes 1 osutatud teavet hoitakse iga liikmesriigi keskregistris, näiteks äriregistris, äriühingute registris, millele on osutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/101/EÜ⁽¹⁾ artiklis 3, või avalikus registris. Liikmesriigid teavitavad komisjoni nende riiklike registrite omadustest. Kõnealustes andmebaasides säilitatavat teavet tegelikult kasu saava omaniku kohta võib koguda vastavalt riiklikele süsteemidele.

4. Liikmesriigid näevad ette, et lõikes 3 osutatud keskregistris hoitav teave on piisav, täpne ja ajakohastatud.

5. Liikmesriigid tagavad, et teave tegelikult kasu saavate omanike kohta on igasugusel asjaoludel kättesaadav

a) pädevatele asutustele ja rahapesu andmebüroodele ilma piiranguteta;

b) kohustatud isikutele, kui klientide suhtes rakendatakse hoolsusmeetmeid kooskõlas II peatükiga;

c) kõigile isikutele ja organisatsioonidele, kes suudavad tõendada õigustatud huvi.

Punktis c osutatud isikutel ja organisatsioonidel on juurdepääs vähemalt tegelikult kasu saava omaniku nime, sünnikuu ja -aasta, kodakondsuse, elukohariigi ning kasu saamisega seotud huvi laadi ja ulatuse kohta.

Käesoleva lõike kohaldamisel peab juurdepääs tegelikult kasu saavat omanikku käsitlevale teabele olema kooskõlas andmekaitse normidega ning selle suhtes võidakse kohaldada veebipõhise registreerimise ja tasu maksmise kohustust. Teabele ligipääsu eest nõutavad lõivud ei ületa teabele ligipääsu lubamise halduskulusid.

6. Lõikes 3 osutatud keskregister tagab, et pädevad asutused ja rahapesu andmebürood omavad õigeaegset ja piiranguteta juurdepääsu, ning et asjaomast isikut või üksust ei teavitata. Samuti peab keskregister võimaldama õigeaegse juurdepääsu kohustatud isikutele, kui nad rakendavad kliendi suhtes hoolsusmeetmeid.

7. Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused ja rahapesu andmebürood on võimelised andma lõigetes 1 ja 3 osutatud teavet õigeaegselt teiste liikmesriikide pädevatele asutustele ja rahapesu andmebüroodele.

8. Liikmesriigid näevad ette, et kohustatud isikud ei toetu ainult lõikes 3 osutatud keskregistrile, et rakendada kliendi suhtes hoolsusmeetmeid kooskõlas II peatükiga. Neid meetmeid rakendatakse riskipõhist lähenemisviisi kasutades.

9. Liikmesriigid võivad üksikjuhtumipõhiselt erandkorras kehtestada erandi seoses lõike 5 punktides b ja c osutatud juurdepääsuga tegelikult kasu saavat omanikku käsitlevale teabele (või osale sellest), kui sellise juurdepääsu tulemusel tekiks tegelikult kasu saava omaniku suhtes kelmuse, inimröövi, väljapressimise, vägivalla või ähvardamise oht või kui tegelikult kasu saav omanik on alaealine või muul viisil teovõimetu. Käesoleva lõike alusel tehtud erandeid ei kohaldata krediidiastutuste ja finantseerimisasutuste suhtes ning artikli 2 lõike 1 punkti 3 alapunktis b osutatud kohustatud isikute suhtes, kes on ametiisikud.

10. Komisjon esitab 26. juuniks 2019 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles hinnatakse tingimusi, tehnilisi nõudeid ja menetlusi, millele tagatakse lõikes 3 osutatud keskregistrite ohutu ja tõhus vastastikune sidumine direktiivi 2009/101/EÜ artikli 4a lõikega 1 loodud Euroopa keske platvormi kaudu. Asjakohasel juhul lisatakse aruandele seadusandlik ettepanek.

Artikkel 31

1. Liikmesriigid kohustavad nende õiguse alusel tegutseva usaldusfondi usaldusisikuid koguma ja hoidma asjakohast, täpset ja ajakohastatud teavet usaldusfondi tegelikult kasu saavate omanike kohta. Kõnealune teave hõlmab andmeid järgmiste isikute kohta:

a) asutaja,

b) usaldusisiku(d),

c) kaitsja (kui on olemas),

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta direktiiv 2009/101/EÜ tagatiste kooskõlastamise kohta, mida liikmesriigid äriühingu liikmete ja kolmandate isikute huvide kaitseks asutamislepingu artikli 48 teises lõigus osutatud äriühingutelt nõuavad, et muuta sellised tagatised võrdväärseteks (ELT L 258, 1.10.2009, lk 11).

- d) kasusaajad või kasusaajate liik ja
- e) usaldusfondi üle kontrolli omav muu füüsiline isik.
2. Liikmesriigid tagavad, et usaldusisikud avalikustavad kohustatud isikutele oma staatuse ning esitavad neile õigeaegselt lõikes 1 osutatud teabe, kui nad usaldusisikuna loovad ärisuhte või teevad juhutehingu, mille maht ületab artikli 11 punktides b, c ja d sätestatud künnise.
3. Liikmesriigid näevad ette, et lõikes 1 osutatud teave on õigeaegselt kättesaadav pädevatele asutustele ja rahapesu andmebüroodele.
4. Liikmesriigid näevad ette, et lõikes 1 osutatud teavet hoitakse keskkregistris, kui usaldusfondi tegevusel on tagajärgi maksustamisele. Keskregister tagab pädevatele asutustele ja rahapesu andmebüroodele õigeaegse ja piiramatut juurdepääsu, teavitamata asjaomase usaldusfondi pooli. Samuti võib ta lubada õigeaegset juurdepääsu kohustatud isikutele kliendi suhtes hoolsusmeetmete rakendamise raames II peatüki kohaselt. Liikmesriigid teatavad komisjonile liikmesriigis toimiva korra kirjelduse.
5. Liikmesriigid näevad ette, et lõikes 4 osutatud keskkregistris hoitav teave on piisav, täpne ja ajakohastatud.
6. Liikmesriigid tagavad, et kohustatud isikud ei toetu ainult lõikes 4 osutatud keskkregistrile, et rakendada kliendi suhtes hoolsusmeetmeid, mis on sätestatud II peatükis. Neid meetmeid rakendatakse riskipõhist lähenemisviisi kasutades.
7. Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused ja rahapesu andmebürood on võimelised andma lõigetes 1 ja 4 osutatud teavet õigeaegselt teiste liikmesriikide pädevatele asutustele ja rahapesu andmebüroodele.
8. Liikmesriigid tagavad, et käesoleva artikliga ette nähtud meetmeid kohaldatakse muud liiki õiguslike üksuste suhtes, kelle struktuur ja funktsioonid sarnanevad usaldusfondide struktuuri ja funktsioonidega.
9. Komisjon esitab 26. juuniks 2019 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles hinnatakse tingimusi, tehnilisi nõudeid ja menetlusi, millega tagatakse keskkregistrite ohutu ja tõhus vastastikune sidumine. Asjakohasel juhul lisatakse aruandele seadusandlik ettepanek.

IV PEATÜKK

TEATAMISKOHUSTUS

1. JAGU

Üldsätted

Artikkel 32

1. Iga liikmesriik loob rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamiseks, avastamiseks ja sellega tõhusaks võitlemiseks rahapesu andmebüroo.
2. Liikmesriigid teatavad komisjonile kirjalikult oma rahapesu andmebüroo nime ja aadressi.
3. Iga rahapesu andmebüroo on oma tegevuses sõltumatu ja autonoomne, mis tähendab seda, et rahapesu andmebürool on volitused ja pädevus täita oma ülesandeid vabalt, sealhulgas õigus teha autonoomselt otsuseid konkreetse teabe analüüsimise, taotlemise ja levitamise kohta. Rahapesu andmebüroo kui keskne riigisisene üksus vastutab kahtlasi tehinguid käsitlevate teadete ning rahapesu, sellega seotud eelkuritegude ja terrorismi rahastamise seisukohast asjakohase muu teabe vastuvõtmise ja analüüsimise eest. Rahapesu andmebüroo vastutab oma analüüsi tulemuste ja asjakohase lisateabe pädevatele asutustele teatavakstegemise eest, kui on alust kahtlustada rahapesu, sellega seotud eelkuritegusid või terrorismi rahastamist. Ta peab olema võimeline saama kohustatud isikutelt täiendavat teavet.

Liikmesriigid annavad rahapesu andmebüroodele nende ülesannete täitmiseks asjakohased rahalised ja tehnilised vahendid ning personali.

4. Liikmesriigid tagavad, et nende rahapesu andmebürool on vahetu või kaudne ja õigeaegne juurdepääs finants-, haldus- ja õiguskaitsealasele teabele, mida ta vajab oma ülesannete nõuetekohaseks täitmiseks. Rahapesu andmebüroo peab olema võimeline vastama oma liikmesriigi pädevate asutuste teabenõuetele, kui teabenõude esitamise põhjuseks on rahapesuga seotud eelkuriteod või terrorismi rahastamine. Otsuse teabe analüüsimise või levitamise kohta teeb rahapesu andmebüroo.
5. Kui objektiivselt on alust eeldada, et sellise teabe esitamine võib negatiivselt mõjutada pooleliolevat uurimist või analüüsi, või erandjuhtudel, kui teabe avaldamine oleks ilmselgelt ebaproportsionaalne mõne füüsilise või juriidilise isiku õiguspäraste huvidega või ei oleks teabetaotluse eesmärgi seisukohast asjakohane, ei ole rahapesu andmebüroo kohustatud teabenõuet täitma.
6. Liikmesriigid kohustavad pädevaid asutusi andma rahapesu andmebüroole tagasisidet käesoleva artikli kohaselt esitatud teabe kasutamise kohta ning selle teabe alusel läbi viidud uurimiste või inspekteerimiste tulemuste kohta.
7. Liikmesriigid tagavad, et rahapesu andmebüroole antakse volitused võtta juhul, kui on kahtlus, et tehing on seotud rahapesu või terrorismi rahastamisega, viivitamata vahetult või kaudselt meetmeid, et pooleliolev tehing peatada või keelata selle tegemine, et tehingut analüüsida, leida kinnitust kahtlustele ja edastada analüüsi tulemused pädevatele asutustele. Rahapesu andmebüroole antakse volitused võtta selliseid meetmeid vahetult või kaudselt teise liikmesriigi rahapesu andmebüroo taotluse korral selle liikmesriigi siseriiklikus õiguses sätestatud ajavahemikeks ja tingimustel, kus taotluse saanud rahapesu andmebüroo asub.
8. Rahapesu andmebüroo analüüsifunktsioon hõlmab järgmist:
- a) tegevusanalüüs, mis keskendub üksikjuhtudele ja konkreetsetele eesmärkidele või asjakohasele valitud teabele, sõltuvalt avaldatud teabe liigist ja mahust ning teabe eeldatavast kasutamisest pärast levitamist, ning
 - b) strateegiline analüüs, mis käsitleb rahapesu ja terrorismi rahastamise suundumusi ja tavasid.

Artikkel 33

1. Liikmesriigid näevad ette, et kohustatud isikud ja asjakohasel juhul nende juhtivtöötajad ja töötajad teevad täielikult koostööd, et viivitamata
- a) teavitada rahapesu andmebürood omal algatusel, sh teate esitamise teel, kui kohustatud isik teab, kahtlustab või tal on põhjendatud alus kahtlustada, et rahaliste vahendite puhul (olenemata asjaomasest summast) on tegemist kuritegelikust tegevusest saadud tuluga või et need on seotud terrorismi rahastamisega, ja sel juhul viivitamata vastata rahapesu andmebüroo lisateabe taotlustele, ja
 - b) esitada rahapesu andmebüroole selle taotluse korral vahetult või kaudselt kogu vajalik teave kohaldatavas õiguses sätestatud korras.

Teavitada tuleb kõikidest kahtlastest tehingutest, sealhulgas tehingukatsetest.

2. Artikli 8 lõike 4 punkti a kohaselt määratud isik edastab käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teabe rahapesu andmebüroole selles liikmesriigis, kelle territooriumil teavet edastav kohustatud isik on asutatud.

Artikkel 34

1. Erandina artikli 33 lõikest 1 võivad liikmesriigid artikli 2 lõike 1 punkti 3 alapunktides a, b ja d osutatud kohustatud isikute puhul määrata asutuseks, kes saab artikli 33 lõikes 1 osutatud teabe, asjakohase kutseala iseregulatsiooni organi.

Ilma et see piiraks lõike 2 kohaldamist, edastab määratud iseregulatsiooni organ teabe käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud juhtudel viivitamata ja algsel kujul rahapesu andmebüroole.

2. Liikmesriigid ei kohalda artikli 33 lõikes 1 sätestatud kohustusi notarite, muude sõltumatute õigusteenuse osutajate, audiitorite, väliste raamatupidamisteenuse osutajate ega maksunõustajate suhtes ainult rangelt sellises ulatuses, kuivõrd selline erand on seotud teabega, mida nad saavad mõnelt oma kliendilt või mõne oma kliendi kohta, kui nad selgitavad oma kliendi õiguslikku olukorda või kaitsevad või esindavad kõnealust klienti kohtumenetluses või sellega seoses, sealhulgas juhul, kui nad annavad kohtumenetluse algatamist või vältimist käsitlevat nõu, olenemata sellest, kas kõnealune teave on saadud enne sellist menetlust, selle ajal või pärast seda.

Artikkel 35

1. Liikmesriigid nõuavad, et kohustatud isikud ei teeks tehinguid, mida nad teavad või kahtlustavad olevat seotud kuritegelikust tegevusest saadud tuluga või terrorismi rahastamisega, enne artikli 33 lõike 1 esimese lõigu punktis a sätestatud vajalike toimingute tegemist ning enne, kui nad on täitnud muud rahapesu andmebüroode või pädevate asutuste antud konkreetsed juhised kooskõlas asjaomase liikmesriigi õigusega.

2. Kui lõikes 1 osutatud tehingute tegemata jätmine ei ole võimalik või kui tegemata jätmine võib takistada kahtlasest tehingust kasu saajate tabamiseks tehtavaid jõupingutusi, teavitavad kohustatud isikud rahapesu andmebürood kohe pärast tehingu tegemist.

Artikkel 36

1. Liikmesriigid tagavad, et kui artiklis 48 osutatud pädevad asutused tuvastavad kohustatud isikute juures kontrollide käigus või mõnel muul viisil asjaolusid, mis võivad olla seotud rahapesuga või terrorismi rahastamisega, teatavad nad sellest viivitamata rahapesu andmebüroole.

2. Liikmesriigid tagavad, et õigusnormidega aktsiaturgude, valuutaturgude ja tuletisväärtpaberiturgude üle järelevalvet teostama volitatud järelevalveasutused teavitavad rahapesu andmebürood neile teatavaks saanud asjaoludest, mis võivad olla seotud rahapesu või terrorismi rahastamisega.

Artikkel 37

Kui kohustatud isik, selle töötaja või juht edastab heauskselt teavet vastavalt artiklitele 33 ja 34, ei käsitata seda lepinguga või õigus- või haldusnormidega teabe avalikustamisele kehtestatud piirangute rikkumisena ning kohustatud isik, selle juht või töötaja ei kannu selle eest mingit vastutust, ning seda isegi juhul, kui ta ei olnud täielikult teadlik asjaomasest kuritegelikust tegevusest, ja olenemata sellest, kas ebaseaduslik tegevus tegelikult aset leidis.

Artikkel 38

Liikmesriigid tagavad, et üksikisikud, sh kohustatud isiku töötajad ja esindajad, kes teatavad rahapesu või terrorismi rahastamise kahtlusest kas üksuse siseselt või rahapesu andmebüroole, on kaitstud ähvarduste või vaenuliku tegevuse eest ning eelkõige tööalase ebasoodsa või diskrimineeriva kohtlemise eest.

2. JAGU

Avalikustamise keelamine

Artikkel 39

1. Kohustatud isikud ning nende juhid ja töötajad ei avalikusta asjaomasele kliendile ega teistele kolmandatele isikutele asjaolu, et edastatakse, tulevikus edastatakse või on edastatud teavet vastavalt artiklile 33 või 34 või et rahapesuga või terrorismi rahastamisega seoses on alustatud või võidakse alustada analüüsi.

2. Lõikes 1 sätestatud keeldu ei kohaldata teabe edastamisel pädevatele asutustele, sealhulgas iseregulatsiooni organitele, ega teabe edastamisel õiguskaitse eesmärkidel.

3. Lõikes 1 sätestatud keeld ei takista teabe edastamist krediidiasutuste ja finantseerimisasutuste vahel või kõnealuste asutuste ja nende poolt kolmandates riikides asuvate filiaalide ja enamusosalusega tütarettevõtjate vahel, tingimusel et nende filiaalid ja enamusosalusega tütarettevõtjad järgivad täielikult kontserniüleseid põhimõtteid ja protseduure, sealhulgas artikli 45 kohaseid menetlusi teabe jagamiseks kontsernis, ning et kontserniüleseid põhimõtteid ja protseduureid vastavad käesolevas direktiivis sätestatud nõuetele.

4. Lõikes 1 sätestatud keeld ei takista teabe edastamist artikli 2 lõike 1 punkti 3 alapunktides a ja b osutatud kohustatud isikute vahel või selliste kolmandate riikide isikute vahel, kus kehtivad käesoleva direktiivi nõuetega samaväärsed nõuded ja kes tegutsevad oma kutsealal, olgu siis töötajadena või mitte, ühes ja samas juriidilises isikus või ulatuslikumas struktuuris, kuhu isik kuulub ja millel on ühised omanikud ja juhtkond või kus teostatakse ühist vastavuskontrolli.

5. Artikli 2 lõike 1 punktides 1 ja 2 ning punkti 3 alapunktides a ja b osutatud kohustatud isikute puhul ei takista käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud keeld juhtudel, kus on tegemist sama kliendi ja sama tehinguga, milles osaleb kaks või enam kohustatud isikut, teabe edastamist asjaomaste kohustatud isikute vahel, kui nad on pärit liikmesriigist või on tegemist selliste kolmandate riikide isikutega, kus kehtivad käesoleva direktiivi nõuetega samaväärsed nõuded, ja kui nad tegutsevad samal kutsealal ning nende suhtes kohaldatakse ametisaladusega ja isikuandmete kaitsega seotud kohustusi.

6. Kui artikli 2 lõike 1 punkti 3 alapunktides a ja b osutatud kohustatud isikud püüavad klienti veenda ebaseaduslikust tegevusest hoiduma, ei käsitata seda avalikustamisena käesoleva artikli lõike 1 tähenduses.

V PEATÜKK

ANDMETE KAITSE, SÄILITAMINE JA STATISTILISED ANDMED

Artikkel 40

1. Liikmesriigid näevad ette, et kohustatud isikud säilitavad siseriikliku õigusega kooskõlas järgmised dokumendid ja teabe, mida rahapesu andmebürood või muud pädevad asutused saavad kasutada võimaliku rahapesu või terrorismi rahastamise tõkestamiseks, avastamiseks ja uurimiseks:

- a) kliendi suhtes rakendatavate hooldusmeetmete puhul säilitatakse dokumentide koopiaid ning teavet, mida on vaja, et täita kliendi suhtes rakendatavaid hoolduskohustusi, mis on sätestatud II peatükis, viie aasta jooksul pärast kliendisuhete lõppu või juhutehingu tegemise kuupäeva;
- b) tehingute tõendusmaterjali ja teavet säilitatakse originaaldokumentidena või nende koopiatena, mida võib kohaldatava siseriikliku õiguse kohaselt kasutada kohtumenetluse käigus tehingute tuvastamiseks, viie aasta jooksul pärast kliendisuhete lõppu või juhutehingu tegemise kuupäeva.

Liikmesriigid tagavad, et esimeses lõigus osutatud säilitamisperioodi möödumisel kustutavad kohustatud isikud isikuandmed, kui siseriiklikus õiguses ei ole sätestatud teisiti, määrates kindlaks, millisel juhul võivad kohustatud isikud andmeid kauem säilitada või peavad andmeid kauem säilitama. Liikmesriigid võivad lubada või nõuda andmete pikemaajalisemat säilitamist pärast seda, kui nad on põhjalikult hinnanud pikemaajalise säilitamise vajalikkust ja proportsionaalsust, ning peavad seda õigustatuks rahapesu või terrorismi rahastamise tõkestamise, avastamise või uurimise seisukohast. Pikemaajalise säilitamise periood ei või ületada viit lisaaastat.

2. Kui 25. juunil 2015 on liikmesriigis pooleli kohtumenetlus seoses kahtlustatava rahapesu või terrorismi rahastamise tõkestamise, avastamise, uurimise või selle eest vastutusele võtmisega ning kohustatud isiku valduses on kõnealuse poolelioleva menetlusega seotud teavet või dokumente, võib kohustatud isik seda teavet või neid dokumente säilitada kooskõlas siseriikliku õigusega viis aastat alates 25. juunist 2015. Liikmesriik võib poolelioleva kriminaaluurimise ja kohtumenetluse suhtes kohaldatavate tõendeid reguleerivate siseriiklike kriminaalõigusnormide kohaldamist piiramata lubada või nõuda sellise teabe või dokumentide säilitamist täiendava viieaastase perioodi jooksul, kui on kindlaks tehtud, et selline pikemaajalisem säilitamine on vajalik ja proportsionaalne kahtlustatava rahapesu või terrorismi rahastamise tõkestamiseks, avastamiseks, uurimiseks või selle eest vastutusele võtmiseks.

Artikkel 41

1. Käesoleva direktiivi raames toimuvale isikuandmete töötlemisele kohaldatakse direktiivi 95/46/EÜ, nagu see on siseriiklikku õigusesse üle võetud. Kui vastavalt käesolevale direktiivile töötlevad isikuandmeid komisjon või Euroopa järelevalveasutused, kohaldatakse määrust (EÜ) nr 45/2001.

2. Käesoleva direktiivi alusel võivad kohustatud isikud töödelda isikuandmeid üksnes rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise eesmärgil, nagu on osutatud artiklis 1, ning neid andmeid ei tohi täiendavalt töödelda viisil, mis ei vasta nimetatud eesmärgile. Keelatud on käesoleva direktiivi alusel isikuandmete töötlemine mis tahes muul eesmärgil, näiteks äriistel eesmärkidel.

3. Kohustatud isikud esitavad uutele klientidele enne nendega ärisuhte loomist või juhutehingu tegemist direktiivi 95/46/EÜ artiklis 10 nõutud teabe. Elukõige esitatakse selle teabe hulgas üldine teade kohustatud isikute käesolevast direktiivist tulenevate juriidiliste kohustuste kohta isikuandmete töötlemisel rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise eesmärgil, nagu on osutatud käesoleva direktiivi artiklis 1.

4. Artikli 39 lõikes 1 sätestatud avalikustamise keelu kohaldamisel võtavad liikmesriigid seadusandlikke meetmeid, millega piiratakse täies mahus või osaliselt andmesubjekti õigust tutvuda enda kohta käivate andmetega; seda tehakse sellises ulatuses, mis on vajalik ja proportsionaalne demokraatlikus ühiskonnas, võttes nõuetekohaselt arvesse asjaomase isiku õigustatud huvi, ning selleks, et

- a) võimaldada kohustatud isikul või pädeval ametiasutusel nõuetekohaselt täita oma ülesandeid käesoleva direktiivi kohaldamisel või
- b) hoida ära käesoleva direktiivi kohaldamisel teostatavate teenistuslike või õiguslike uurimiste, analüüside, juurdluste või menetluste takistamist, ning tagada et rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamist, avastamist ja uurimist ei takistata.

Artikkel 42

Liikmesriigid näevad ette, et nende kohustatud isikutel on süsteemid, mis võimaldavad neil kooskõlas siseriikliku õigusega turvaliste kanalite kaudu ja päringute täielikku konfidentsiaalsust tagades vastata ammendavalt ja kiiresti rahapesu andmebüroo või teiste asutuste päringutele selle kohta, kas neil on või on eelnenud viie aasta jooksul olnud ärisuhe teatavate isikutega ning milline on või oli selle suhte olemus.

Artikkel 43

Käesoleva direktiivi alusel toimuvat isikuandmete töötlemist rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise eesmärgil, nagu on osutatud artiklis 1, tuleb käsitada avaliku huvi küsimusena direktiivi 95/46/EÜ mõistes.

Artikkel 44

1. Selleks et aidata kaasa riskihinnangu koostamisele artikli 7 kohaselt, tagavad liikmesriigid, et nad on võimelised hindama oma rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise süsteemide tulemuslikkust, säilitades igakülgse statistika asjaomaste süsteemide tulemuslikkuse kohta.

2. Lõikes 1 osutatud statistika hõlmab

- a) andmeid, millega mõõdetakse käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvate eri sektorite suurust ja olulisust, sealhulgas üksuste ja isikute arv ning iga sektori majanduslik tähtsus;
- b) andmeid, millega mõõdetakse rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise riigisisese korra teatamis-, uurimis- ja kohtumenetluse etappe, sealhulgas rahapesu andmebüroole teatatud kahtlaste tehingute arv, andmed teatamisega seoses võetud järelmeetmete kohta ning iga-aastased andmed uuritud juhtumite ning rahapesus või terrorismi rahastamisega süüdistatud ja süüdi mõistetud isikute arvu kohta, eelkuritegude liigi kohta, kui selline teave on kättesaadav, ning külmutatud, arestitud või konfiskeeritud vara väärtuse (eurodes) kohta;
- c) (olemasolu korral) andmeid täiendavate uurimisteni viivate teadete arvu ja protsendi kohta koos kohustatud isikute esitatava aastaaruandega, milles selgitatakse nende poolt esitatud teadete kasulikkust ja järelmeetmeid;
- d) andmed seoses piiriüleste teabetaotluste arvuga, mille rahapesu andmebüroo koostas, sai või lükkas tagasi ning millele vastas osaliselt või täielikult.

3. Liikmesriigid tagavad oma statistika koondülevaate avaldamise.

4. Liikmesriigid edastavad lõikes 2 osutatud statistika komisjonile.

VI PEATÜKK

PÕHIMÕTTED, PROTSEDUURID JA JÄRELEVALVE

1. JAGU

Siseprotseduurid, koolitus ja tagasiside

Artikkel 45

1. Liikmesriigid näevad ette, et kontserni kuuluvad kohustatud isikud rakendavad kontserniüleseid põhimõtteid ja protseduure, sealhulgas andmekaitsepõhimõtteid ning põhimõtteid ja protseduure teabe jagamiseks kontsernis rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise eesmärgil. Kõnealuseid põhimõtteid ja protseduure rakendatakse tõhusalt filiaalide ja enamusosalusega tütarettevõtjate tasandil liikmesriikides ja kolmandates riikides.

2. Liikmesriigid näevad ette, et kohustatud isikud, kellel on püsivaid tegevuskohti mõnes teises liikmesriigis, tagavad, et kõnealused püsivad tegevuskohad järgivad asjaomase teise liikmesriigi siseriiklikke sätteid, millega võetakse üle käesolev direktiiv.

3. Liikmesriigid tagavad, et juhul, kui kohustatud isikutel on filiaale või enamusosalusega tütarettevõtjad kolmandates riikides, kus rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise miinimumnõuded on liikmesriigi vastavatest nõuetest vähem ranged, rakendavad kõnealused kolmandas riigis asuvad filiaalid ja enamusosalusega tütarettevõtjad liikmesriigi nõudeid, sealhulgas andmekaitse nõudeid niivõrd, kui võrd see on lubatud kolmanda riigi õigusega.

4. Liikmesriigid ja Euroopa järelevalveasutused teatavad üksteisele juhtudest, mil kolmanda riigi õigus ei võimalda rakendada lõike 1 kohaseid põhimõtteid ja protseduure. Sellistel juhtudel võib võtta lahenduse leidmiseks koordineeritud meetmeid.

5. Liikmesriigid näevad ette, et kui kolmanda riigi õigus ei võimalda rakendada lõike 1 kohaseid põhimõtteid ja protseduure, tagavad kohustatud isikud, et asjaomases kolmandas riigis asuvad filiaalid ja enamusosalusega tütarettevõtjad kohaldavad täiendavaid meetmeid, et tõhusalt vähendada rahapesu või terrorismi rahastamise riski, ja teavitavad sellest oma päritoluliikmesriigi pädevaid asutusi. Kui täiendavad meetmed ei ole piisavad, võtavad päritoluliikmesriigi pädevad asutused täiendavaid järelevalvemeetmeid, sealhulgas nõuavad, et kontsern ei looks ärisuhteid või lõpetaks need ning ei teeks tehinguid, ning vajaduse korral nõuavad, et kontsern lõpetaks oma tegevuse asjaomases kolmandas riigis.

6. Euroopa järelevalveasutused töötavad välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles täpsustatakse lõikes 5 osutatud täiendavate meetmete laad ning miinimummeetmed, mida krediitiasutused ja finantseerimisasutused peavad võtma, kui kolmanda riigi õigus ei võimalda rakendada lõigete 1 ja 3 kohaseid meetmeid.

Euroopa järelevalveasutused esitavad esimeses lõigus osutatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 26. detsembriks 2016.

7. Komisjonil on õigus võtta vastu käesoleva artikli lõikes 6 osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruste (EL) nr 1093/2010, (EL) nr 1094/2010 ja (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.

8. Liikmesriigid tagavad, et teabe jagamine kontsernisiseselt on lubatud. Rahapesu andmebüroole edastatud teavet kahtluste kohta, et rahaliste vahendite puhul on tegemist kuritegelikust tegevusest saadud tuluga või et need on seotud terrorismi rahastamisega, jagatakse kontsernisiseselt, välja arvatud juhul, kui rahapesu andmebüroo on andnud teistsuguse korralduse.

9. Liikmesriigid võivad ette näha, et direktiivi 2009/110/EÜ artikli 2 punktis 3 määratletud e-raha väljastajad ja direktiivi 2007/64/EÜ artikli 4 punktis 9 määratletud makseteenuse pakkujad, kes tegutsevad nende territooriumil muus vormis kui filiaalina ja kelle peakontor asub teises liikmesriigis, määravad nende territooriumil keskse kontaktpunkti, et tagada määrava asutuse nimel vastavus rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise normidega ning hõlbustada pädevate asutuste poolset järelevalvet, sealhulgas esitades pädevatele asutustele taotluse korral dokumendid ja teabe.

10. Euroopa järelevalveasutused töötavad välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu kriteeriumite kohta, mille alusel määratakse kindlaks asjaolud, mille korral on asjakohane määrata lõike 9 kohaselt keskne kontaktpunkt, samuti sellise kontaktpunkti ülesanded.

Euroopa järelevalveasutused esitavad esimeses lõigus osutatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 26. juuniks 2017.

11. Komisjonil on õigus võtta vastu käesoleva artikli lõikes 10 osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruste (EL) nr 1093/2010, (EL) nr 1094/2010 ja (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.

Artikkel 46

1. Liikmesriigid näevad ette, et kohustatud isikud võtavad meetmeid, mis on proportsionaalsed kohustatud isikute riskide, olemuse ja suurusega, nii et nende töötajad on teadlikud käesoleva direktiivi kohaselt vastu võetud sätetest, sealhulgas asjakohastest andmekaitsemeetmetest.

Nende meetmete raames osalevad töötajad kestvates erikoolituse programmides, mille käigus neid õpetatakse ära tundma võimaliku rahapesuga või terrorismi rahastamisega seotud toiminguid ja antakse juhiseid sellistes olukordades tegutsemiseks.

Kui mõnda artikli 2 lõike 1 punktis 3 loetletud kategooriasse kuuluv füüsiline isik tegutseb oma kutsealal juriidilise isiku töötajana, kohaldatakse käesoleva ja o kohaseid kohustusi kõnealuse juriidilise isiku, mitte aga füüsilise isiku suhtes.

2. Liikmesriigid tagavad, et kohustatud isikutel on juurdepääs ajakohastatud teabele, mis käsitleb rahapesuga tegelejate ja terrorismi rahastajate tegutsemise tavasid ja kahtlastele tehingutele viitavaid tunnuseid.

3. Liikmesriigid tagavad, et rahapesu või terrorismi rahastamise kahtlusest teatamise järel antakse kohustatud isikutele võimaluse korral õigeaegset tagasisidet teatamise tulemuslikkuse ning selle tulemusel võetud meetmete kohta.

4. Liikmesriigid tagavad, et võimaluse korral määravad kohustatud isikud juhatuse liikme, kes vastutab käesoleva direktiivi järgimiseks vajalike õigus- ja haldusnormide rakendamise eest.

2. JAGU

Järelevalve

Artikkel 47

1. Liikmesriigid näevad ette, et seaduslikult tegutsemiseks peavad valuutavahetusasutused ja tšekkide sularahaks vahetamise asutused ning usaldusfondi- või äriühinguteenuste pakkujad omama tegevusluba või olema registreeritud ning hasartmänguteenuste pakkujad peavad olema reguleeritud.

2. Liikmesriigid kohustavad pädevaid asutusi tagama, et isikud, kes on lõikes 1 osutatud üksuste juhtivtöötajad või on selliste üksuste tegelikult kasu saavad omanikud, on sobivad ja nõuetele vastavad isikud.

3. Seoses artikli 2 lõike 1 punkti 3 alapunktides a, b ja d osutatud kohustatud isikutega tagavad liikmesriigid, et pädevad asutused võtavad vajalikud meetmed, et takistada asjaomastes valdkondades süüdimõistetud kurjategijatel või nende kaasosalistel olemast kõnealuste kohustatud isikute juhtivtöötaja või nende isikute tegelikult kasu saav omanik.

Artikkel 48

1. Liikmesriigid kohustavad pädevaid asutusi teostama tulemuslikku seiret ja võtma käesoleva direktiivi täitmise tagamiseks vajalikke meetmeid.

2. Liikmesriigid tagavad, et pädevatel asutustel on piisavad volitused, sealhulgas õigus nõuda igasugust teavet, mis on oluline kohustuste täitmise jälgimiseks ja kontrolli teostamiseks, ning piisavad rahalised ja tehnilised vahendid ning personal oma ülesannete täitmiseks. Liikmesriigid tagavad, et kõnealuste asutuste töötajad järgivad kõrgeid kutsealaseid nõudeid, sealhulgas konfidentsiaalsus- ja andmekaitsemeetmeid, ning on usaldusväärsed ja asjakohaste oskustega.

3. Krediidiasutuste ja finantseerimisasutuste ning hasartmänguteenuste osutajate puhul on pädevatel asutustel tugevdatud järelevalvevolitused.
4. Liikmesriigid tagavad, et selle liikmesriigi pädevad asutused, kus kohustatud isikul on püsiv tegevuskoht, jälgivad, et püsivad tegevuskohad järgiksid kõnealuse liikmesriigi sätteid, millega võetakse üle käesolev direktiiv. Artikli 45 lõikes 9 osutatud püsivate tegevuskohtade puhul võib selline järelevalve hõlmata asjakohaste ja proportsionaalsete meetmete võtmist, et tegeleda kiiret sekkumist nõudvate tõsiste probleemidega. Sellised meetmed peavad olema ajutised ja nende kohaldamine lõpetatakse, kui tuvastatud probleemid on lahendatud kooskõlas artikli 45 lõikega 2, sealhulgas kohustatud isiku päritoluliikmesriigi pädevate asutuste abiga või nendega koostöös.
5. Käesoleva direktiivi nõuete tõhusa järelevalve eesmärgil tagavad liikmesriigid, et sellise liikmesriigi pädevad asutused, kus kohustatud isikul on püsiv tegevuskoht, teevad koostööd selle liikmesriigi pädevate asutustega, kus kohustatud isikul on peakontor.
6. Liikmesriigid tagavad, et järelevalve puhul riskitundlikkusel põhinevat lähenemisviisi kasutades pädevad asutused:
- mõistavad selgelt nende liikmesriigis esinevaid rahapesu ja terrorismi rahastamise riske;
 - omavad kohapeal ja väljaspool juurdepääsu kogu teabele liikmesriigile eriomaste ja rahvusvaheliselt eriomaste riskide kohta, mis on seotud kohustatud isikute klientide, toodete ja teenustega, ning
 - võtavad kohapealse ja väljaspoolse järelevalve sageduse ja intensiivsuse määramisel aluseks kohustatud isikute riskiprofiili ning selles liikmesriigis esinevad rahapesu ja terrorismi rahastamise riskid.
7. Hinnang, mis kajastab kohustatud isikute rahapesu ja terrorismi rahastamise riskiprofiili, sealhulgas kohustuste täitmatajätmise riski, vaadatakse läbi korrapäraselt ning nende juhtimise ja tegevusega seotud oluliste sündmuste ja suundumuste korral.
8. Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused võtavad arvesse kohustatud isikule võimaldatud kaalutusõigust ja vaatavad asjakohaselt läbi kõnealuse kaalutusõiguse aluseks oleva riskihinnangu, samuti asutusesiseste põhimõtete, kontrollimeetmete ja protseduuride asjakohasuse ja rakendamise.
9. Artikli 2 lõike 1 punkti 3 alapunktides a, b ja d osutatud kohustatud isikute puhul võivad liikmesriigid lubada, et käesoleva artikli lõikes 1 osutatud ülesandeid täidavad iseregulatsiooni organid, kui need iseregulatsiooni organid vastavad käesoleva artikli lõike 2 sätetele.
10. Euroopa järelevalveasutused annavad 26. juuniks 2017 vastavalt määruste (EL) nr 1093/2010, (EL) nr 1094/2010 ja (EL) nr 1095/2010 artiklile 16 pädevate asutuste jaoks välja suunised järelevalve suhtes kohaldatava riskipõhise lähenemisviisi omaduste kohta ja meetmete kohta, mida tuleb võtta riskitundlikkusest lähtuva järelevalve teostamisel. Eriti tuleb arvesse võtta äritegevuse laadi ja mahtu ning kui asjakohane ja proportsionaalne, kehtestada erimeetmed.

3. JAGU

Koostöö

I alajagu

Riigisisene koostöö

Artikkel 49

Liikmesriigid tagavad, et poliitikakujundajad, rahapesu andmebürood, järelevalveasutused ja muud rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamisega seotud asutused kehtestavad tõhusad mehhanismid, mis võimaldavad neil riigisiselt teha koostööd ja koordineerida meetmeid seoses rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise põhimõtete ja meetmete väljatöötamise ja rakendamisega, sealhulgas selleks, et täita artiklist 7 tulenevat kohustust.

II alajagu

Koostöö Euroopa järelevalveasutustega*Artikkel 50*

Pädevad asutused esitavad Euroopa järelevalveasutustele kogu teabe, mida neil on vaja käesoleva direktiivi kohaste ülesannete täitmiseks.

III alajagu

Koostöö rahapesu andmebüroode vahel ja komisjoniga*Artikkel 51*

Komisjon võib anda vajalikku abi, et hõlbustada koordineerimist, sealhulgas teabevahetust rahapesu andmebüroode vahel liidu piires. Komisjon võib korrapäraselt kokku kutsuda liikmesriikide rahapesu andmebüroode esindajatest koosneva ELi rahapesu andmebüroode vahelise platvormi kohtumisi, et hõlbustada rahapesu andmebüroode vahelist koostööd ning et vahetada arvamusi ja anda nõu rahapesu andmebüroode ja aruandlusega tegelevate isikute jaoks asjakohastes rakendamisküsimustes ning sellistes koostööga seonduvates küsimustes nagu rahapesu andmebüroode tõhus koostöö, kahtlaste piiriüleste mõõtmete tehingute kindlakstegemine, aruandlusvormide standardimine FIU-neti või selle õigusjärglase kaudu, piiriüleste juhtumite ühine analüüsimine ning selliste suundumuste ja tegurite kindlakstegemine, mis on olulised rahapesu ja terrorismi rahastamise riskide hindamisel nii riigi kui ka riigiülel tasandil.

Artikkel 52

Liikmesriigid tagavad, et rahapesu andmebürood teevad omavahel koostööd nii suures ulatuses kui võimalik, olenemata nende organisatsioonilisest staatusest.

Artikkel 53

1. Liikmesriigid tagavad, et rahapesu andmebürood vahetavad omal algatusel või taotluse korral mis tahes teavet, mida rahapesu andmebüroodel võib olla vaja rahapesuga või terrorismi rahastamisega ning sellesse kaasatud füüsiliste või juriidiliste isikutega seotud teabe töötlemisel või analüüsimisel, isegi kui tõenäoliste seotud eelkuritegude liik ei ole teabe vahetamise ajal kindlaks tehtud.

Teabetaotlus sisaldab asjaomaseid asjaolusid, taustteavet, taotluse põhjust ja teavet selle kohta, kuidas taotletavat teavet kavatakse kasutada. Kui rahapesu andmebürood on selles omavahel kokku leppinud, võidakse kohaldada erinevaid teabevahetuse mehhanisme, eriti seoses teabe vahetamisega FIU-neti või selle õigusjärglase kaudu.

Kui rahapesu andmebüroo saab artikli 33 lõike 1 esimese lõigu punkti a kohase teate teise liikmesriigi kohta, edastab ta selle viivitamata kõnealuse liikmesriigi rahapesu andmebüroole.

2. Liikmesriigid tagavad, et teiselt rahapesu andmebüroolt saadud lõike 1 kohasele teabetaotlusele vastates kasutab rahapesu andmebüroo, kellele taotlus on esitatud, kõiki olemasolevaid õigusi, mida ta saaks tavaliselt kasutada riigisisese teabe kogumiseks ja analüüsimiseks. Rahapesu andmebüroo, kellele taotlus on esitatud, vastab taotlusele õigel ajal.

Kui rahapesu andmebüroo soovib saada täiendavat teavet oma territooriumil tegutselt teises liikmesriigis asutatud kohustatud isikult, edastatakse kõnealune taotlus selle liikmesriigi rahapesu andmebüroole, kelle territooriumil asjaomane kohustatud isik on asutatud. Kõnealune rahapesu andmebüroo edastab taotlused ning vastab viivitamata.

3. Rahapesu andmebüroo võib keelduda teabe vahetamisest üksnes erandjuhtudel, kui teabe vahetamine võib olla vastuolus siseriikliku õiguse üldpõhimõtetega. Kõnealused erandid tuleb täpsustada nii, et hoitaks ära analüüsimise eesmärgil toimuva vaba teabevahetuse kuritarvitamine ja põhjendamatu piiramine.

Artikkel 54

Artiklite 52 ja 53 kohaselt saadud teavet ja dokumente kasutatakse käesoleva direktiivi kohaste rahapesu andmebüroo ülesannete täitmiseks. Teabe või dokumentide vahetamisel vastavalt artiklitele 52 ja 53 võib edastav rahapesu andmebüroo kehtestada piiranguid ja tingimusi kõnealuse teabe kasutamisele. Vastuvõttev rahapesu andmebüroo peab kõiki kõnealuseid piiranguid ja tingimusi järgima.

Artikkel 55

1. Liikmesriigid tagavad, et artiklite 52 ja 53 kohaselt vahetatud teavet kasutatakse üksnes sel otstarbel, milleks see taotlet või milleks see esitati, ning et kõnealuse teabe levitamiseks vastuvõtva rahapesu andmebüroo poolt muule asutusele, ametkonnale või teenistusele või selle teabe mis tahes kasutamine väljaspool algselt kokku lepitud otstarvet on vaja teabe esitanud rahapesu andmebüroo eelnevat luba.

2. Liikmesriigid tagavad, et taotluse saanud rahapesu andmebüroo eelnev luba levitada teavet pädevatele asutustele antakse viivitamata ja võimalikult suures ulatuses. Taotluse saanud rahapesu andmebüroo ei saa keelduda selliseks levitamiseks loa andmisest, välja arvatud juhul, kui see jääb väljapoole tema rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise sätete kohaldamisala, võib kahjustada kriminaaluurimist, on ilmselgelt ebaproportsionaalne mõne füüsilise või juriidilise isiku või taotluse saanud rahapesu andmebüroo liikmesriigi õiguspäraste huvidega või on muul viisil vastuolus asjaomase liikmesriigi siseriikliku õiguse üldpõhimõtetega. Nõusoleku andmisest keeldumisele lisatakse alati nõuetekohane põhjendus.

Artikkel 56

1. Liikmesriigid näevad ette, et nende rahapesu andmebürood kasutavad omavahelises suhtluses kaitstud teabekanaleid, ning julgustavad neid kasutama FIU-netti või selle õigusjärglast.

2. Liikmesriigid tagavad, et käesoleva direktiivi kohaste ülesannete täitmiseks teevad nende rahapesu andmebürood koostööd tippasemel tehnoloogia kasutamisel vastavalt siseriiklikule õigusele. Kõnealune tehnoloogia võimaldab rahapesu andmebüroodel anonüümsel viisil ja isikuandmete täielikku kaitset tagades võrrelda oma andmeid teiste rahapesu andmebüroode andmetega, et teha kindlaks rahapesu andmebüroode huviorbiiti kuuluvad isikud teistes liikmesriikides ning nende isikute tulu ja rahalised vahendid.

Artikkel 57

Maksukuritegude määratluste erinevused liikmesriikide siseriiklikus õiguses ei takista rahapesu andmebüroode suutlikkust vahetada teavet või abistada mõnda teist rahapesu andmebürood võimalikult suures ulatuses vastavalt oma siseriiklikule õigusele.

4. JAGU

Karistused

Artikkel 58

1. Liikmesriigid tagavad, et kohustatud isikuid saab võtta vastutusele käesolevat direktiivi üle võtvate siseriiklike sätete rikkumise korral kooskõlas käesoleva artikliga ja artiklitega 59–61. Kõik kohaldatavad karistused ja meetmed peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

2. Ilma et see piiraks liikmesriikide õigust näha ette ja mõista kriminaalkaristusi, kehtestavad liikmesriigid halduskaristusi ja -meetmeid käsitlevad õigusnormid ning tagavad, et nende pädevad asutused võivad määrata kõnealuseid karistusi ja võtta meetmeid, mida kohaldatakse käesolevat direktiivi üle võtvate siseriiklike sätete rikkumise korral, ning tagavad nende kohaldamise.

Liikmesriigid võivad otsustada mitte kehtestada halduskaristusi või -meetmeid käsitlevaid õigusnorme, kui asjaomastele õigusrikkumistele kohaldatakse siseriiklikus õiguses kriminaalkaristusi. Sellisel juhul edastavad nad komisjonile asjakohased kriminaalõiguse normid.

3. Liikmesriigid tagavad, et kui kohustusi kohaldatakse juriidiliste isikute suhtes, siis võib käesolevat direktiivi üle võtvate siseriiklike sätete rikkumise korral kohaldada karistusi ja meetmeid juhtorgani liikmete ja teiste füüsiliste isikute suhtes, kes on siseriikliku õiguse alusel õigusrikkumise eest vastutavad.

4. Liikmesriigid tagavad, et pädevatel asutustel on kõik oma ülesannete täitmiseks vajalikud järelevalve- ja uurimisvolitused.

5. Pädevad asutused kasutavad oma halduskaristuste määramise ja -meetmete võtmise volitusi kooskõlas käesoleva direktiivi ja siseriikliku õigusega järgmiselt:

- a) vahetult;
- b) koostöös teiste asutustega;
- c) jäädes vastutavaks, kui selline vastutus on delegeeritud teistele asutustele;
- d) suunates küsimuse pädevatele õigusasutustele.

Halduskaristuste määramise ja -meetmete võtmise volituste kasutamisel teevad pädevad asutused tihedat koostööd, tagamaks, et kõnealused halduskaristused või -meetmed annavad soovitud tulemuse, ja koordineerivad oma tegevust piiriülestel juhtudel.

Artikkel 59

1. Liikmesriigid tagavad, et käesolevat artiklit kohaldatakse vähemalt selliste kohustatud isikute poolt toimepandud õigusrikkumiste suhtes, mis on rasked, korduvad, süstemaatilised või kui on tegemist nende kombinatsiooniga, ning mis on seotud järgmistes artiklites sätestatud nõuetega:

- a) artiklid 10–24 (kliendi suhtes rakendatavad hoolsusmeetmed),
- b) artiklid 33, 34 ja 35 (teatamine kahtlastest tehingutest),
- c) artikkel 40 (andmete säilitamine) ning
- d) artiklid 45 ja 46 (sisekontroll).

2. Liikmesriigid tagavad, et lõikes 1 osutatud juhtudel hõlmavad kohaldatavad halduskaristused ja -meetmed vähemalt järgmist:

- a) avalik teadaanne, milles on märgitud füüsiline või juriidiline isik ja õigusrikkumise laad;
- b) korraldus, millega nõutakse, et füüsiline või juriidiline isik lõpetaks asjaomase tegevuse ja hoiduks selle tegevuse kordamisest;
- c) tegevusloa kehtetuks tunnistamine või peatamine kohustatud isiku puhul, kellel peab olema tegevusluba;
- d) kohustatud isikus juhtimiskohustusi täitva isiku suhtes või õigusrikkumise eest vastutava muu füüsilise isiku suhtes kehtestatud ajutine keeld täita kohustatud isikutes juhtimisülesandeid;
- e) maksimaalne rahaline halduskaristus, mis on vähemalt sama suur kui kahekordne kasu, mis saadi õigusrikkumise tulemusel, mille puhul on võimalik kasu kindlaks määrata, või vähemalt 1 000 000 euro ulatuses.

3. Liikmesriigid tagavad, et erandina lõike 2 punktist e, võib juhul kui kohustatud isik on krediidasutus või finantseerimisasutus, kohaldada ka järgmisi karistusi:

- a) juriidilise isiku puhul maksimaalne rahaline halduskaristus vähemalt 5 000 000 euro ulatuses või 10 % aastasest kogukäibest viimase kättesaadava raamatupidamisaruande järgi, mille on heaks kiitnud juhtorgan; juhul kui kohustatud isik on emattevõtja või sellise emattevõtja tütarattevõtja, kes peab koostama konsolideeritud finantsaruandeid direktiivi 2013/34/EL artikli 22 kohaselt, on kõnealune kogukäive vastavalt asjaomastele raamatupidamisdirektiividele aastane kogukäive või asjaomase tululiigi kogukäive viimase kättesaadava konsolideeritud raamatupidamisaruande järgi, mille on heaks kiitnud kõrgeima taseme emattevõtja juhtorgan;

b) füüsilise isiku puhul maksimaalne rahaline halduskaristus vähemalt 5 000 000 euro ulatuses või liikmesriigis, kus euro ei ole ametlik vääring, vastava summa ulatuses omavääringus 25. juuni 2015 seisuga.

4. Liikmesriigid võivad anda pädevatele asutustele õiguse kehtestada lisaks lõike 2 punktides a–d sätestatud karistustele täiendavaid karistuste liike või määrata rahalisi halduskaristusi, mis ületavad lõike 2 punktis e ja lõikes 3 osutatud summasid.

Artikkel 60

1. Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused avaldavad oma ametlikul veebisaidil otsuse, millega määratakse halduskaristus või võetakse haldusmeede käesolevat direktiivi üle võtvate siseriiklike sätete rikkumise korral ja mida ei ole edasi kaevatud, kohe pärast seda, kui kõnealusest otsusest on teavitatud isikut, kellele karistus määrati. Avaldatakse vähemalt teave õigusrikkumise liigi ja laadi kohta ning õigusrikkumise eest vastutava isiku andmed. Liikmesriigid ei ole kohustatud kohaldama käesoleva lõigu sätteid otsustele, millega kehtestatakse uurivat laadi meetmeid.

Kui pädev asutus peab esimeses lõigus osutatud vastutavate isikute identiteedi või isikuandmete avaldamist iga üksikjuhtumi puhul eraldi läbiviidava selliste andmete avaldamise proportsionaalsuse hindamise põhjal ebaproportsionaalseks või kui nende andmete avaldamine ohustab finantsturgude stabiilsust või pooleliolevat uurimist, siis pädevad asutused

- a) lükkavad halduskaristuse määramist või -meetme võtmist puudutava otsuse avaldamise edasi, kuni vastava teabe avaldamisest hoidumise põhjuseid enam ei esine;
- b) avaldavad halduskaristuse määramist või -meetme võtmist puudutava otsuse kohta anonüümset andmed kooskõlas siseriikliku õigusega, kui selline anonüümsete andmete avaldamine tagab asjaomaste isikuandmete tõhusa kaitse; juhul kui otsustatakse avaldada halduskaristuse või -meetme kohta anonüümset andmed, võib asjakohaste andmete avaldamise edasi lükata mõistliku aja võrra, kui on ette näha, et selle ajavahemiku jooksul anonüümsete andmete avaldamise põhjused kaovad;
- c) jätavad halduskaristuse määramise või -meetme võtmise otsuse avaldamata, kui punktides a ja b sätestatud võimalusi peetakse ebapiisavaks, et tagada
 - i) et finantsturgude stabiilsust ei seataks ohtu või
 - ii) otsuse avaldamise proportsionaalsus vähemoluliseks peetava meetme puhul.

2. Kui liikmesriigid lubavad avaldada otsuse, mis on edasi kaevatud, avaldavad pädevad asutused viivitamata oma ametlikul veebisaidil ka sellekohase teabe ja kogu edasise teabe edasikaebuse tulemuste kohta. Lisaks avaldatakse otsus varasema halduskaristuse määramise või -meetme võtmise otsuse tühistamise kohta.

3. Pädevad asutused tagavad, et käesoleva artikli kohaselt avaldatud andmed on nende ametlikul veebisaidil viis aastat alates nende avaldamisest. Avaldatud andmete hulgas esinevad isikuandmed esitatakse pädeva asutuse ametlikul veebisaidil siiski üksnes sellise aja jooksul, mis on kooskõlas kohaldatavate andmekaitse normidega.

4. Liikmesriigid tagavad, et halduskaristuse või -meetme liigi ja rahalise halduskaristuse suuruse kindlaksmääramisel võtavad pädevad asutused arvesse kõiki asjakohaseid asjaolusid, sealhulgas vajaduse korral järgmist:

- a) õigusrikkumise raskus ja kestus;
- b) vastutava füüsilise või juriidilise isiku vastutuse ulatus;
- c) vastutava füüsilise või juriidilise isiku finantsseisundi tugevus, mida näitab näiteks vastutava juriidilise isiku kogukäive või vastutava füüsilise isiku aastane sissetulek;
- d) vastutava füüsilise või juriidilise isiku poolt õigusrikkumisest saadud kasu, kui seda saab kindlaks määrata;
- e) õigusrikkumisega kolmandatele isikutele tekitatud kahju, kui seda on võimalik kindlaks määrata;

- f) vastutava füüsilise või juriidilise isiku ja pädeva asutuse koostöö tase;
- g) vastutava füüsilise või juriidilise isiku varasemad õigusrikkumised.

5. Liikmesriigid tagavad, et juriidilisi isikuid on võimalik võtta vastutusele artikli 59 lõikes 1 osutatud õigusrikkumiste eest, mille pani nende kasuks toime isik, kes tegutses üksinda või juriidilise isiku organi osana ja kellel on juriidilises isikus juhtiv positsioon tulenevalt mis tahes järgmisest alusest:

- a) õigus esindada juriidilist isikut,
- b) õigus teha otsuseid juriidilise isiku nimel või
- c) õigus kontrollida juriidilist isikut.

6. Lisaks tagavad liikmesriigid, et juriidilisi isikuid saab võtta vastutusele juhul, kui käesoleva artikli lõikes 5 osutatud isiku puuduliku järelevalve või kontrolli tõttu on osutunud võimalikuks, et juriidilise isiku alluvuses olev isik on juriidilise isiku kasuks pannud toime mõne artikli 59 lõikes 1 osutatud õigusrikkumise.

Artikkel 61

1. Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused kehtestavad tõhusa ja usaldusväärse korra, et julgustada käesolevat direktiivi üle võtvate siseriiklike sätete võimalikest või tegelikest rikkumistest pädevatele asutustele teatama.

2. Lõikes 1 osutatud kord hõlmab vähemalt järgmist:

- a) õigusrikkumisteadevõtte vastuvõtmise erimenetlused ja nende järelkontroll;
- b) asjakohane kaitse kohustatud isikute töötajatele või võrreldavas olukorras olevatele isikutele, kes teatavad kohustatud isikus toime pandud õigusrikkumistest;
- c) menetlusaluse asjakohane kaitse;
- d) selliste isikuandmete kaitse, mis hõlmab nii isikut, kes teatab õigusrikkumisest, kui ka füüsilist isikut, kes on väidetavalt vastutav õigusrikkumise toimepanemise eest, kooskõlas direktiivis 95/46/EÜ sätestatud põhimõtetega;
- e) selge eeskiri, mis tagab, et kohustatud isikus toime pandud õigusrikkumistest teatanud isiku konfidentsiaalsus on igal juhul tagatud, välja arvatud juhul, kui siseriikliku õiguse kohaselt nõutakse edasise uurimise või järgneva kohtumenetluse raames selle avalikustamist.

3. Liikmesriigid näevad ette, et kohustatud isikutel on asjakohased protseduurid, mille kohaselt nende töötajad või võrreldavas olukorras olevad isikud teatavad õigusrikkumistest kohustatud isiku siseselt konkreetse, sõltumatu ja anonüümse kanali kaudu ning mis on proportsionaalsed kohustatud isiku olemuse ja suurusega.

Artikkel 62

1. Liikmesriigid tagavad, et nende pädevad asutused teavitavad Euroopa järelevalveasutusi kõigist kooskõlas artiklitega 58 ja 59 krediidiasutustele ja finantseerimisasutustele määratud halduskaristustest ja nende suhtes võetud meetmetest, sealhulgas nendega seotud kõigist edasikaebustest ja nende tulemustest.

2. Liikmesriigid tagavad, et nende pädevad asutused kontrollivad kooskõlas oma siseriikliku õigusega, kas asjaomase isiku karistusregistri andmetes on asjakohane karistus. Sel eesmärgil teostatav teabevahetus toimub kooskõlas siseriiklikus õiguses rakendatud otsusega 2009/316/JSK ja raamotsusega 2009/315/JSK.

3. Euroopa järelevalveasutused haldavad veebilehte, millel nad esitavad lingi igale pädevate asutuste poolt avaldatud halduskaristusele ja -meetmele, mis on artikli 60 kohaselt krediidiasutustele ja finantseerimisasutustele määratud või nende suhtes võetud, ning märgivad ära ajavahemiku, mille vältel halduskaristused ja -meetmed jäävad avaldatuks konkreetse liikmesriigis.

VII PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 63

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 648/2012 ⁽¹⁾ artikli 25 lõike 2 punkt d asendatakse järgmisega:

„d) keskne vastaspool on asutatud või tegevusloa saanud kolmandas riigis, kelle riiklikus rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise korras ei ole komisjon tuvastanud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2015/849 ^(*) kohaselt strateegilisi puudusi, mis kujutavad endast märkimisväärsed ohtu liidu finantsüsteemile.

^(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2015. aasta direktiiv (EL) 2015/849, mis käsitleb finantsüsteemi rahapesu või terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise tõkestamist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 ja tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/60/EÜ ja komisjoni direktiiv 2006/70/EÜ (ELT L 141, 5.6.2015, lk 73).”

Artikkel 64

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artiklis 9 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates 25. juunist 2015.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklis 9 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
5. Artikli 9 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole ühe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega ühe kuu võrra.

Artikkel 65

Hiljemalt 26. juuniks 2019 koostab komisjon aruande käesoleva direktiivi rakendamise kohta ning esitab selle Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Artikkel 66

Direktiivid 2005/60/EÜ ja 2006/70/EÜ tunnistatakse kehtetuks alates 26. juunist 2017.

Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiividele käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile ja loetakse vastavalt vastavustabelile, mis on esitatud IV lisas.

Artikkel 67

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid 26. juuniks 2017. Nad edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nende ametlikul avaldamisel nendesse normidesse või nende normide juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud põhiliste õigus- ja haldusnormide teksti.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta määrus (EL) nr 648/2012 börsiväliste tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolte ja kauplemisteabeohidlate kohta (ELT L 201, 27.7.2012, lk 1).

Artikkel 68

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 69

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Strasbourg, 20. mai 2015

Euroopa Parlamendi nimel
president
M. SCHULZ

Nõukogu nimel
eesistuja
Z. KALNIŅA-LUKAŠEVICA

I LISA

Järgnevalt on esitatud selliste riskitegurite mittetäielik loetelu, mida kohustatud isikud võtavad artikli 13 lõike 3 kohaselt arvesse, kui nad määravad kindlaks, mil määral rakendada kliendi suhtes hoolsusmeetmeid:

- i) ärisuhte või muu sarnase suhte eesmärk,
 - ii) kliendi hoiustatava vara maht või kliendi tehtavate tehingute maht,
 - iii) ärisuhte korrapärasus või kestus.
-

II LISA

Järgnevalt on esitatud artiklis 16 osutatud võimalikku väiksemat riski iseloomustavate tegurite ja tõendite mittetäielik loetelu.

1) Kliendi isikuga seotud riskitegurid:

- a) börsil noteeritud äriühingud, kelle suhtes kohaldatakse avalikustamiskohustusi (tuginedes börsieeskirjadele või seadustele või maksmapaneku viisidele), millega on kehtestatud nõuded, et tagada tegelikult kasu saava omaniku piisav läbipaistvus;
- b) ametiasutused või riigiettevõtted;
- c) kliendid, kes on punkti 3 kohaste väiksema riskiga geograafiliste piirkondade residendid.

2) Toote, teenuse, tehingu või edastamiskanaliga seotud riskitegurid:

- a) väikse kindlustusmaksega elukindlustuslepingud;
- b) pensioniskeemide kindlustuslepingud, kui need ei sisalda ennetähtaegse tagasiostmise valikuõigust ning neid ei saa kasutada tagatisena;
- c) töötajatele väljateenitud aastate pensioni või muid sarnaseid pensionihüvitisi võimaldav skeem, mille puhul kindlustusmaksed arvatakse palgast maha ning pensioniskeemi tingimused ei võimalda skeemis osaleja huvide ülekandmist;
- d) finantstooted või -teenused, mis pakuvad asjakohaselt kindlaksmääratud ja piiratud teenuseid teatavatele kliendirühmadele, et suurendada juurdepääsu finantsalase kaasamise eesmärgil;
- e) tooted, mille puhul rahapesu ja terrorismi rahastamise riski juhitakse muude teguritega nagu raha pealelaadimise piirangud või omandi läbipaistvus (nt teatavat liiki e-raha).

3) Geograafilised riskitegurid:

- a) liikmesriigid;
- b) kolmandad riigid, kellel on rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise tõhusad süsteemid;
- c) kolmandad riigid, kus usaldusväärsete allikate kohaselt on korrupsiooni või muu kuritegeliku tegevuse tase madal;
- d) kolmandad riigid, kus usaldusväärsete allikate, nagu vastastikuste hindamiste, üksikasjaliku hindamise aruannete või avaldatud järeldaruannete kohaselt on kehtestatud rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise nõuded, mis on kooskõlas FATFi muudetud soovitusetega, ning kes neid nõudeid tõhusalt rakendavad.

III LISA

Järgnevalt on esitatud artikli 18 lõikes 3 osutatud võimalikku suuremat riski iseloomustavate tegurite ja tõendite mittetäielik loetelu.

1) Kliendiga seotud riskitegurid:

- a) ärisuhe toimib ebatavalistel asjaoludel;
- b) kliendid, kes on punktis 3 loetletud kõrgema riskiga geograafiliste piirkondade residendid;
- c) juriidilised isikud või õiguslikud üksused, mis on personaalse varahalduse üksused;
- d) äriühingud, kellel on variaktsionärid või esitajaaktsiad;
- e) suuri sularahakoguseid käitlevad ettevõtjad;
- f) äriühingu omandistruktuur näib äriühingu äritegevust silmas pidades ebatavaline või liiga keeruline.

2) Toote, teenuse, tehingu või edastamiskanaliga seotud riskitegurid:

- a) privaatpangandus;
- b) tooted või tehingud, mis võivad soodustada anonüümsust;
- c) ärisuhe või tehingud, mille puhul ei viibita samas kohas ja ei võeta teatavaid kaitseabinõusid, nagu elektrooniline allkirjastamine;
- d) tundmatutelt või mitte seotud kolmandatelt isikutelt saadud maksed;
- e) uued tooted ja uued äritavad, sealhulgas uus edastamismehhanism, ning uue või areneva tehnoloogia kasutamine nii uute kui ka olemasolevate toodete puhul.

3) Geograafilised riskitegurid:

- a) ilma et see piiraks artikli 9 kohaldamist, riigid, kus usaldusväärsete allikate, nagu vastastikuste hindamiste, üksikasjaliku hindamise aruannete või avaldatud järeldaruannete kohaselt ei ole kehtestatud rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise tõhusaid süsteeme;
 - b) riigid, kus usaldusväärsete allikate kohaselt on korruptsiooni või muu kuritegeliku tegevuse tase märkimisväärne;
 - c) riigid, kelle suhtes on kehtestatud sanktsioonid, embargo või sarnased meetmed, näiteks liidu või ÜRO poolt;
 - d) riigid, kes rahastavad või toetavad terrorismi või kelle territooriumil tegutsevad kindlaks määratud terroristlikud organisatsioonid.
-

IV LISA

Vastavustabel

Käesolev direktiiv	Direktiiv 2005/60/EÜ	Direktiiv 2006/70/EÜ
—		Artikkel 1
—		Artikkel 3
—		Artikkel 5
—		Artikkel 6
—		Artikkel 7
Artikkel 1	Artikkel 1	
Artikkel 2	Artikkel 2	
Artikli 2 lõiked 3–9		Artikkel 4
Artikkel 3	Artikkel 3	
Artikli 3 punktid 9, 10 ja 11		Artikli 2 lõiked 1, 2 ja 3
Artikkel 4	Artikkel 4	
Artikkel 5	Artikkel 5	
Artiklid 6–8	—	
Artikkel 10	Artikkel 6	
Artikkel 11	Artikkel 7	
Artikkel 13	Artikkel 8	
Artikkel 14	Artikkel 9	
Artikli 11 punkt d	Artikli 10 lõige 1	
—	Artikli 10 lõige 2	
Artiklid 15, 16 ja 17	Artikkel 11	
—	Artikkel 12	
Artiklid 18–24	Artikkel 13	
Artikkel 22		Artikli 2 lõige 4
Artikkel 25	Artikkel 14	
—	Artikkel 15	
Artikkel 26	Artikkel 16	
—	Artikkel 17	
Artikkel 27	Artikkel 18	
Artikkel 28	—	
Artikkel 29	Artikkel 19	
Artikkel 30	—	
Artikkel 31	—	
—	Artikkel 20	
Artikkel 32	Artikkel 21	
Artikkel 33	Artikkel 22	

Käesolev direktiiv	Direktiiv 2005/60/EÜ	Direktiiv 2006/70/EÜ
Artikkel 34	Artikkel 23	
Artikkel 35	Artikkel 24	
Artikkel 36	Artikkel 25	
Artikkel 37	Artikkel 26	
Artikkel 38	Artikkel 27	
Artikkel 39	Artikkel 28	
—	Artikkel 29	
Artikkel 40	Artikkel 30	
Artikkel 45	Artikkel 31	
Artikkel 42	Artikkel 32	
Artikkel 44	Artikkel 33	
Artikkel 45	Artikkel 34	
Artikkel 46	Artikkel 35	
Artikkel 47	Artikkel 36	
Artikkel 48	Artikkel 37	
Artikkel 49	—	
Artikkel 50	Artikkel 37a	
Artikkel 51	Artikkel 38	
Artiklid 52–57	—	
Artiklid 58–61	Artikkel 39	
—	Artikkel 40	
—	Artikkel 41	
—	Artikkel 41a	
—	Artikkel 41b	
Artikkel 65	Artikkel 42	
—	Artikkel 43	
Artikkel 66	Artikkel 44	
Artikkel 67	Artikkel 45	
Artikkel 68	Artikkel 46	
Artikkel 69	Artikkel 47	

PARANDUSED**Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. juuli 2007. aasta määruse (millega luuakse Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetlus) parandus**

(Euroopa Liidu Teataja L 199, 31. juuli 2007)

Leheküljel 12 tabeli punktis 4.7

asendatakse „4.7. Poolte kokkuleppel valitud kohus

”

järgmisega: „4.7. Poolte kokkuleppel valitud kohus

”.

ISSN 1977-0650 (elektroniline väljaanne)
ISSN 1725-5082 (paberväljaanne)

Euroopa Liidu Väljaannete Talitus
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

ET